

SISÄLLYSLUETTELO

Sosiaali- ja terveyslautakunta pöytäkirja 14.04.2014

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / JTS	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / JTS	4
3 § Työjärjestyksen hyväksyminen / JTS	5
4 § Esittelyt	6
5 § Tauko	7
6 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut päätös / JTS	8
7 § Eron myöntäminen Anu Kronberg-Merikukalle sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen	9
8 § Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys vuodesta 2013	10
Ote: Kaupunginhallitus 17.03.2014 § 18 Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013	12
9 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintakertomus 2013: henkilöstökertomus, asiakaspalauteyhteenveto ja toimintatilastot vuodelta 2013	26
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala: henkilöstökertomus 2013	27
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala: asiakaspalauteyhteenveto 2013	44
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala: toimintatilastot 2013 soster ltk 14.4. ptk	62
10 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / MP	89
11 § Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen / Loppuraportti	90
Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen/Loppuraportti	92
12 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TA	117
13 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / ML	118
14 § Vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan järjestämisperiaatteiden hyväksyminen	119
15 § Lääkkeiden koneellisen annosjakelupalvelun ajan määrittely asiakkaan palvelusuunnitelmaan ja asiakasmaksu	122
16 § Vanhus- ja vammaispalvelujen viranhaltijoiden päätösvalta ikäpalo -hankkeen pilotissa 15.4. – 31.10.2014	124
Liite 1. Sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden päätösvalta 14.4.2014 soster ltk ptk	126
Liite 2. Päätösvalta Ikäpalo -hankkeen pilotissa 15.4.2014 - 31.10.2014 soster ltk 14.4.2014 ptk	140
17 § Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden tarveselvitys / hankesuunnitelma	141
Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden yhdistetty tarveselvitys ja hankesuunnitelma 31.3.2014 sekä liitteet 1-4 ja 9.	143
18 § Sosiaali- ja terveystoimen toimipisteiden kesäajan aukioloaikojen järjestelyt kesällä 2014 / AT	174
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	177
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	178
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	179
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	180
Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	183

Aika 14.4.2014 klo 17.00 – 20.08
Paikka Sosiaali- ja terveysvirasto, Peltolantie 2 D, 3.krs, 01300 Vantaa.

Jäsenet	Paikalla	Varajäsenet	Paikalla
Niemi-Saari Mari, puheenjohtaja	X	Nieminen Irja	
Rokkanen Sakari, varapuheenjohtaja	X	Josefsson Helen	
Kassila Christina		Pokkinen Terhi	X
Salo Eero	X	Nieminen Miikka	
Pesonen Tarja		Heikkonen Raija	
Kähärä Juha	X	Laine Matti	
Karhunen Sanna	17.00 – 19.45	Chen Jenni	
Osmani Harun	X	Lempiäinen Jussi	
Peura Sirpa	X	Huvila Raimo	
Åstrand Stefan	X	Mikkonen Pia	
Fjäder Tuire	X	Kuula Sari	
Kakko Teijo	X	Niikko Mika	
Malmi Juha	X	Oksanen Timo	
Pajunen Sirpa	X	Räty Minttu	
Linnainmäki Joel	X	Joutsenlahti Juhani	
Eerola Antero		Kronberg-Merikukka Anu	
Kiviranta Martti	X	Ylimaa Markus	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Orpana Anitta	X	Rosbäck-Mikkonen Heidi	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Märt Vesinurm		Matilda Stirkkinen	X
Muut osallistujat			
Salminen Jukka T., apulaiskaupunginjohtaja			X
Cantell-Forsbom Anna, vs. perhepalvelujen johtaja			X
Aronkytö Timo, Terveyspalvelujen johtaja			X
Lyytikäinen Matti, vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja			X
Toiva Ari, talous- ja hallintojohtaja			X
Vienamo Vappu, viestintäpäällikkö			X
Siikander Satu, hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä			X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Mari Niemi-Saari

Pöytäkirjanpitäjä Satu Siikander

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 17.4.2014 Sosiaali- ja terveystoimi, Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa

Juha Kähärä

Joel Linnainmäki

Pykälät (§:t) 10, 12, 13 ja 18 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 23.4.2014 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / JTS

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

2 § **Pöytäkirjan tarkastajien valinta / JTS**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään suorittaa pöytäkirjan tarkastus 17.4.2014 ja valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Vuorossa ovat Tarja Pesonen ja Joel Linnainmäki.

Päätös:

Päätettiin suorittaa pöytäkirjan tarkastus 17.4.2014 ja valita pöytäkirjan tarkastajiksi Joel Linnainmäki ja Juha Kähärä.

3 § **Työjärjestyksen hyväksyminen / JTS**

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Hyväksytään kokouksen osanottajille lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi kokouksessa kuultavat esittelyt:

- VAV:n toiminta, Teija Ojankoski, VAV Asunnot Oy, toimitusjohtaja, FT
- Ikäpalo –hankkeen esittely, Seija Viljamaa, projektipäällikkö
- SOTE –ratkaisun esittely, Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen
- Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen, Mia-Veera Koivisto, huume- ja vieroituspalvelujen päällikkö

Päätös:

Merkittiin kokouksessa kuullut esittelyt tiedoksi.

5 §

Tauko

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 5

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko esittelyjen jälkeen klo 19.10 - 19.25.

6 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut päätös / JTS**

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava päätös:

Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen

§ 17 Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan sijaisten määrääminen 15.4.2014 alkaen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) olla ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittua päätöstä ja
- b) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: - asianomaiset

Lisätietoja:

Johdon assistentti Minna Pirinen, p. 09 8392 3790, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

7 §

Eron myöntäminen Anu Kronberg-Merikukalle sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen

158/00.00.01.00/2013

Anu Kronberg-Merikukka on 4.2.2014 saapuneella kirjeellä pyytänyt eroa luottamustehtävistään Vantaan kaupungilla paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Kronberg on sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsen.

Kaupunginvaltuusto 3.3.2014 § 8

Päätös:

Päätettiin

- a) myöntää ero Anu Kronberg-Merikukalle sosiaali- ja terveyslautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- b) valita Sara Pekonen sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsen Antero Eerolan henkilökohtaiseksi varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2013 – 2016.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintopäällikkö Satu Siikander, p. 09 8392 7222, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VD/2147/00.03.02.00/2014

Vantaan sosiaali- ja potilasasiamies on antanut selvityksen toimintavuodesta 2013. Kaupunginhallitus on käsitellyt selvityksen kokouksessaan 17.3.2014 ja lähettänyt sen sosiaali- ja terveyslautakunnalle toimenpiteitä varten.

Sosiaali- ja potilasasiamies on riippumaton elin, joka sijaitsee hallinnollisesti konserni- ja asukaspalvelujen toimialalla kuntalaispalveluiden tulosalueella.

Sosiaaliasiamiehen työ perustuu lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, joka tuli voimaan vuoden 2001 alusta. Sosiaaliasiamies auttaa ja neuvoo sosiaalihuollon asiakkaita palveluja ja etuuksia koskevista kysymyksistä.

Vuosiraportissaan sosiaali- ja potilasasiamies luo asiakasyhteydenottojen kokonaiskuvan sekä esittää ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Vuonna 2013 asiakasyhteydenottoja on tullut lähes 2 000 kappaletta, joista noin 1 500 terveydenhuoltoa koskevia. Kyselyjen kohteena ovat olleet myös erilaiset palaute-, muistutus-, kanteluja vahingonkorvausjärjestelmät. Palautetta annetaan myös siksi, ettei yksittäisen kuntalaisen kokemus puute kohtelussa tai tapahtunut vahinko palvelu-tapahtumassa toistuisi muiden kohdalla.

Toimeentulotukipäätösten tekemiseen lisättiin voimavaroja vuonna 2013, mikä näkyi loppuvuonna sosiaaliasiamiehen yhteenottojen selvänä vähentymisenä. Toimeentulotuessa on vielä kehitettävää mm. asiakirjojen hyvän hallinnan suhteen. Toimeentulotuen hakeminen sähköisellä lomakkeella tulee parantamaan tilannetta. Viime vuonna aloitetut sosiaalityön kehittämistoimet ja muutokset vahvistavat kehitystä, jossa toimeentulotukipäätökset tehdään nopeasti. Lisäselvityspyynnöt tulee saada minimiin, koska ne pidentävät toimeentulotuen käsittelyaikoja.

Sosiaali- ja potilasasiamies on kiinnittänyt huomiota ennätykselliseen kotitalouksien ja yritysten velkaantumiskehitykseen. Lainsäädäntö on sikäli puutteellinen, että kunnat ja siten veronmaksajat joutuvat kantamaan perheiden ja nuorten velkaantumisen seurauksia siinä määrin, että tilannetta on vaikea pitää oikeudenmukaisena.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan osalta suuri osa yhteydenotoista on koskenut terveydenhuollon erilaisia palaute-, muistutus-, kantelu- ja vahingonkorvausjärjestelmiä. Nämä käsitellään terveydenhuollon tulosalueella yksilöasioina ja niissä saatu palaute käytetään myös toiminnan kehittämiseen. Asiamies on esittänyt toimeentulotuen asiakirjojen hallinnan parantamista. Kuten hän toteaa, käyttöön otettu ja edelleen laajennettava hakemusten sähköinen käsittely parantaa asiakirjojen hallintaa merkittävästi.

Sosiaali- ja potilasasiamies on myös kiinnittänyt huomioita erityisesti sellaisiin epäkohtiin, jotka korjaantuvat mahdollisilla lakimuutoksilla, kuten esimerkiksi velkaantumiskehityksen hillitseminen ja ulosottolainsäädännön suojaisuuden korottaminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013.

Liite: Sosiaali- ja terveyslautakunnalle saapunut ote kaupunginhallituksen päätöksestä:
Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys vuodesta 2013

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Täytäntöönpano: Tulosaluejohtajat

Lisätiedot:

Hallintopäällikkö Satu Siikander, p. 09 8392 7222, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus ote pöytäkirjasta 17.03.2014

18 § Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013	1
Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys vuodesta 2013	3

18 § Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013

VD/2147/00.03.02.00/2014
HN/MLiu/IL/LP

Sosiaali- ja potilasasiamies on riippumaton elin, joka sijaitsee hallinnollisesti konserni- ja asukaspalvelujen toimialalla kuntalaispalveluiden tulosalueella.

Sosiaaliasiamiehen työ perustuu lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista, joka tuli voimaan vuoden 2001 alusta. Sosiaaliasiamies auttaa ja neuvoo sosiaalihuollon asiakkaita palveluja ja etuuksia koskevilla kysymyksillä. Häneltä voi myös pyytää neuvoja esimerkiksi muistutuksen tai valituksen tekemisessä, mutta hän ei toimi asianajajana. Asiamies ei myöskään itse tee päätöksiä eikä hän voi muuttaa viran-omaisten tekemiä päätöksiä. Vantaan ja Espoon sosiaaliasiamiehet sijaistavat toisiaan lomien ja vapaiden aikana, joten asiamiespalvelu on saatavilla ympäri vuoden.

Asiakaspalvelun lisäksi asiamiehen on seurattava sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja laadittava toiminnastaan vuosittain raportti kaupunginhallitukselle. Vuosiraportissaan sosiaali- ja potilasasiamies luo asiakasyhteydenottojen kokonaiskuvan sekä esittää ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Vuonna 2013 asiakasyhteydenottoja on tullut lähes 2 000 kappaletta, joista noin 1 500 terveydenhuoltoa koskevia. Kyselyjen kohteena ovat olleet myös erilaiset palaute-, muistutus-, kantelu- ja vahingonkorvausjärjestelmät. Palautetta annetaan myös siksi, ettei yksittäisen kuntalaisen kokemus puute kohtelussa tai tapahtunut vahinko palvelu-tapahtumassa toistuisi muiden kohdalla.

Toimeentulotukipäätösten tekemiseen lisättiin voimavaroja vuonna 2013, mikä näkyi loppuvuonna sosiaaliasiamiehen yhteydenottojen selvänä vähentymisenä. Toimeentulo-tuessa on vielä kehitettävää mm. asiakirjojen hyvän hallinnan suhteen. Toimeentulotuen hakeminen sähköisellä lomakkeella tulee parantamaan tilannetta. Viime vuonna aloitetut sosiaalityön kehittämistoimet ja muutokset vahvistavat kehitystä, jossa toimeentulotukipäätökset tehdään nopeasti. Lisäselvityspyynnöt tulee saada minimiin, koska ne pidentävät toimeentulotuen käsittelyaikoja.

Sosiaali- ja potilasasiamies on kiinnittänyt huomiota ennätyskelliseen kotitalouksien ja yritysten velkaantumiskehitykseen. Lainsäädäntö on sikäli puutteellinen, että kunnat ja siten veronmaksajat joutuvat kantamaan perheiden ja nuorten velkaantumisen seurauksia siinä määrin, että tilannetta on vaikea pitää oikeudenmukaisena.

Terveydenhuoltoon tyytymättömille asiakkaille on asiamiehen taholta annettu informaatiota uudesta lainsäädännöstä, jonka mukaan kuluvan vuoden alusta kansalaisilla on ollut mahdollisuus valita terveyskeskuspalvelut ja suun terveydenhuollon palvelut mistä kunnasta tahansa. Vaihtajan on sitouduttava uuteen kuntaan vähintään vuodeksi. Kuntalaiset ovat olleet tyytyväisiä tähän vaihtoehtoon, mutta näkyvissä ei ole ollut poikkeuksellisen suurta innostusta vaihtaa kuntaa. Mahdollisuuden hyviä ja huonoja puolia vertaillaan.

Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 18

Apulaiskaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään

- merkitä tiedoksi Vantaan kaupungin sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013,
- lähettää selvitys toimenpiteitä varten sosiaali- ja terveyslautakunnalle, ja
- lähettää selvitys kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että sosiaali- ja potilasasiamies Miikkael Liukkonen oli paikalla vastaamassa asiaan liittyviin kysymyksiin kokouksen alussa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite

- Asiamiehen selvitys vuodesta 2013

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle
toimenpiteitä varten ao. lautakunnalle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

sosiaali- ja potilasasiamies Miikkael Liukkonen, puh. 8392 2537

VANTAA

Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitys toimintavuodesta 2013

Vantaan kaupunginhallitukselle

Sisällys

Sisällys.....	1
Johdanto.....	2
Asiakkaiden yhteydenotoista.....	2
Uutta kantelujärjestelmään.....	3
Sosiaalihuollon yhteydenotoista.....	3
Velkaantuminen kannattaa tunnistaa.....	3
Velkajärjestely.....	4
Muutos lakeihin säästäisi verorahoja.....	4
Toimeentulotuen asiakirjojen käsittely.....	4
Miten saada tietoa vanhusten elämästä.....	5
Vanhuspalvelulaki ohjaa tiedon keräämiseen.....	6
Lastensuojelusta enemmän yhteydenottoja.....	6
Kuljetuspalveluita on kaivattu.....	6
Terveydenhuollon asiat.....	7
Terveyskeskuksen vaihtajat.....	7
Lääkityksen lopettamisesta kysytty.....	7
Terveyskeskuspäivystyksestä.....	7
Terveyskeskuksista.....	8
Lääkärin velvollisuus antaa lausuntoja.....	8
Suun terveydenhuollon asiat.....	9
Ehdotus nuorten työllistämiseen.....	9

Johdanto

Sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävät ovat lakisääteisiä. Vantaalla sosiaaliasiamiehen ja potilasasiamiehen tehtävät on yhdistetty.

Tehtävänä on toisaalta auttaa kuntalaisia yksittäisissä ongelmakysymyksissä, joita on mahdollisesti syntynyt sosiaalipalveluiden piirissä tai terveydenhuollossa. Toisaalta asiamiehen tehtävään kuuluu yleisellä tasolla edistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden asemaa ja oikeuksia.

Vantaan ja Espoon sosiaaliasiamiehet sijaistavat toisiaan vuosilomilla ja muiden lomien ja vapaiden aikana, joten asiamiespalvelu on aina vantaalaiselle ja espoolaiselle saatavilla ympäri vuoden.

Tarkasteluvuonna 2013 on selvästi ollut huomattavissa, että kansalaisten yleinen tietoisuus asiamiespalvelun olemassa olostä on lisääntynyt. Asiamiespalvelusta on tiedotettu enemmän, ja entistä useampi taho osaa kehottaa ottamaan yhteyttä asiakaskysymyksissä sosiaali- ja potilasasiamieheen.

Vuonna 2013 yhteistyö kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden kanssa on ollut poikkeuksellisen vaivatonta ja asiallista. Valvontajärjestelmän olemassaolo ja kuntalaisten oikeuksien esille ottaminen on hyväksytty palvelujärjestelmän tosiasiana, vaikka selvitykset ja kirjalliset vastaukset asiakkaille aiheuttavat myös lisätyötä.

Nyt voisi olla aika katsoa, miten voitaisiin vähentää kirjallisten valitusvastausten määrää niin, että niiden laatiminen ei veisi liikaa työaikaa itse kuntalaisten palvelutapahtumilta.

Byrokratia ja paperinpyörittäminen on lisääntynyt terveydenhuollossa ja sosiaalihuollossa lainsäädännön oikeusturvavaatimusten myötä.

Kanteluiden, valitusten ja muistutusten määrät lisääntyvät, ja niiden käsittely lohkaisee suuren osan itse pääasiallisesta työstä.

Asiakkaiden yhteydenotoista

Vuonna 2013 asiakasyhteydenottoja on tullut lähes 2 000 kappaletta, joista noin 1500 on ollut terveydenhuoltoa koskevia. Vähemmistö kyselyistä on kohdistunut sosiaalihuollon palveluihin. Näin on ollut aikaisempinakin vuosina.

Päähuomiona voisi sanoa, että kysymyksien kirjo on laajentunut. Kansalaisilla on kysyttävää laajalti koko yhteiskunnan palvelujärjestelmästä ja oikeusturvajärjestelmästä. Erilaiset palaute-, muistutus-, kantelu- ja vahingonkorvausjärjestelmät ovat olleet kyselyjen kohteena. Erittäin usein kuntalaiset haluavat nimenomaan, että heidän kokemansa puute kohtelussa tai tapahtunut vahinko palvelutapahtumassa ei toistuisi muiden kohdalla, ja sen vuoksikin halutaan antaa palautetta.

Espoossa sähköpostikyselyt ovat huomattavasti runsaslukuisempia kuin Vantaalla. On todennäköistä, että sähköpostikyselyt yleistyvät myös Vantaalla.

Pääasiassa otetaan yhteyttä puhelimitse.

Alkuvuonna 2013 sosiaalihuollon yhteydenottoja leimasi toimeentulotuen käsittelyaikojen viivästymiset, mutta loppuvuonna valitukset vähenivät jyrkästi tältä osin.

Uutta kantelujärjestelmään

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja muutkin kuntalaiset voivat tehdä kantelun valtakunnallisille valvontaviranomaisille, jos epäilevät viranomaisten toimien lainmukaisuutta. Kanteluviranomaisia ovat aluehallintovirastot, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, eduskunnan oikeusasiamies, oikeuskansleri ja tietosuojavaltuutettu.

Hallintolain kantelusäännösten uudistaminen tulee lähitulevaisuudessa ulottumaan sosiaali- ja terveydenhuollosta tehtäviin kanteluihin. Vireillä oleva lainmuutoshanke nostaa aluehallintoviraston ensisijaiseksi kanteluviranomaiseksi. Aluehallintovirastoon tehty kantelu voitaisiin kääntää aluehallintovirastosta takaisin kuntaan, jossa sosiaalihuoltoa tai terveydenhuoltoa koskeva kantelu tulisi käsitellä ensin paikallisesti muistutuksena. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaslakeihin valmistellaan muistutusta koskevia tarpeellisia muutoksia sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä.

Paine kunnan omalle ongelmanratkaisukyvyille ja myös sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnalle tulee kasvamaan lakimuutoksen seurauksena. Sosiaali- ja potilasasiamiehen tehtävänä on auttaa asiakasta muistutuksen tekemisessä. Muistutus on siis tehtävä ensin, ja jos muistutus ei tuo ratkaisua asiaan, vasta sitten kanteluasiaa voitaisiin jatkaa aluehallintovirastossa.

Muistutuksesta ja paikallisesta sopimisesta tulee välttämätöntä.

Muistutus on laissa määritelty kirjallinen asiakaspalautemuoto. Muistutukseen on aina viipymättä annettava yksikön esimiestaholta kirjallinen vastaus asiakkaalle.

Muistutusvastaukset työllistävät jo nyt huomattavassa määrin esimiestason työntekijöitä, joten jo tässä vaiheessa voitaisiin varautua tulevaan kehittämällä sellaisia ratkaisumenettelyjä, jotka vähentävät kantelujen ja myös muistutusten tekemistä. Kaikki hyötyisivät.

Sosiaalihuollon yhteydenotoista

Velkaantuminen kannattaa tunnistaa

Sosiaali- ja potilasasiamies on seurannut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkuuteen johtavia tekijöitä vuosien ajan. Kotitalouksien velkaantuminen, yritysten velkaantuminen, kuntien velkaantuminen ja valtioidenkin velkaantuminen on suurempaa kuin koskaan.

Toimeentulotuen asiakkuuksia voisi olla kymmeniä prosentteja vähemmän, jos luoton ottaminen ei olisi näin helppoa. Laskusuhdanteessa velat jäävät maksamatta, ja toimeentulotuessa ulosotossa olevaa velkaa käsitellään samanlaisena menona kuin vuokramenoa. Tuhannen euron pikavippi kuten myös 50 000 euron ulosottovelka maksetaan toimeentulotuen varoista välillisesti. Esimerkiksi, jos ulosottomies ulosmittaa tuloista 200 euroa/kk, sosiaalivirasto maksaa vastaavan summan toimeentulotukena kuntalaisten verovaroja. Verorahat saa siis käytännössä pikavipin myöntäjä tai muun luoton antaja. Tämä on lainsäädännöstä johtuvaa. Kunta noudattaa vain toimeentulotuesta annettua lakia.

Ulosmittaus ja velkojen maksu toimeentulotuen kautta jatkuu 15-20 vuotta, jos tulot ulosmittauksen jälkeen eivät riitä elämiseen.

Velkajärjestely

Velkajärjestelyn aloittaminen lopettaa toimeentulotuen käyttämisen velallisen velkojen maksuun. Kolmessa vuodessa velkajärjestelyn saanut on velaton. Läheskään kaikki ylivelkaiset eivät kuitenkaan voi saada velkajärjestelyä.

Oikeusministeriössä on valmistunut uusi velkajärjestelylaki. Uuden lakiehdotuksen mukaan voi yksityishenkilön velkajärjestelyn saada myös ammatin- tai elinkeinonharjoittaja. Velkajärjestely ei estä yrittäjää jatkamasta vanhaa yritystoimintaansa, jonka aikana on velkaannuttu.

Eräs ongelma varsinkin nuorten kohdalla on se, että esim. pikavippeihin ei yleensä saa velkajärjestelyä. Tällöin kunnan rahoilla maksetaan pikavippien ulosmittaus, jos velkainen on toimeentulotuen asiakas.

Muutos lakeihin säästäisi verorahoja

Kunnissa tulisi entistä systemaattisemmin pyrkiä tunnistamaan veloista johtuvat tai niihin liittyvät vaikeudet sosiaalihuollon ja terveydenhuollon asiakkaiden keskuudessa. Jos talous jää hoitamatta, muiden ongelmien ratkaisu ei ole pysyvää.

Eduskunnan tulisi valtion velkaongelmien hoitamisen ohella entisestään tiukentaa pikavippien myöntämistä maksukyvyttömille, poistaa esteitä velkajärjestelyyn pääsulle ja muuttaa ulosottolainsäädäntöä niin, ettei sosiaaliturvarahoja kunnissa tarvitse käyttää yksityisten kotitalouksien velkojen maksuun toimeentulotuen avulla. Kyse on valtakunnallisesti kymmenistä miljoonista euroista lyhyelläkin perspektiivillä.

Pelkillä ulosottolainsäädännön suojaosuuksien korottamisella toimeentulotuen tasolle voidaan suojata kunnan verorahat täysin. Näin on ollut esim. Ruotsissa. Siellä ulosottomies on jättänyt aina vuokra- ja elämisrahat ulosottovelalliselle.

Kantakoon riskin luotonannosta mieluummin luoton myöntäjä kuin luottosuhteessa täysin ulkopuolinen veronmaksaja.

Kunnan talousneuvonnalla ja ehkäisevällä toimeentulotuella voidaan ennalta estää pitkäaikaista maksukyvyttömyyttä.

Toimeentulotuen asiakirjojen käsittely

Toimeentulotuki on ollut yleensä useimmin kyselty aihealue. Toimeentulotuki on elämisen edellytysten perusta kansalaiselle työttömyyden, sairauden tai muun tulopohjan murtumisen aikana.

On selvää, että jos toimeentulotukipäätös ei tule ilman aiheetonta viivytystä ja oikean suuruisena, toimeentulotuen hakija reagoi siihen herkästi. Koko elämä pyörii tuon perustulon ympärillä. Vuokrat ja laskut pitää maksaa ajallaan.

Poikkeuksellisen usein on seurantavuonna tullut valituksia siitä, että sosiaalitoimistossa hakemusasiakirjat ovat joko osittain tai kokonaan tietymättömissä, vaikka asiakas on asiakirjat todistettavasti ja varmasti jättänyt sosiaalitoimistoon. Samoin on ihmetelty sitä, että lisäselvityksiä pyydetään asiakirjoista, jotka on jo toimitettu.

Jos asiakirjaliikenne ja asiakirjojen hallinta ei toimi, niin ollaan varmasti vaikeuksissa. Asiakkaan oikeusturvaa ei voi edes yrittää toteuttaa, jos on epäselvää, onko asiakas ylipäättään jättänyt toimeentulotukihakemusta tai liitteitä.

Kun asiakirjoja annetaan tai lähetetään viranomaiselle, ne tulee kirjata heti vastaanotettaessa saapuneiksi. Kirjaus hakemuksen luonteesta ja luettelo liitteistä olisi hyvä tallentaa tietojärjestelmään.

Kirjaamisen jälkeen asiakirjojen reitin tulisi olla hallittua ja nopeaa toimeentulohakemusten ja myöhemmin toimitettavien lisäselvitysten osalta.

Asiakirjojen käsittelyprosessi tulisi varmistaa toimivaksi. Kirjaamista koskeva lainsäädäntö ja henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö edellyttävät asiakirjojen huolellista käsittelyä.

Toimeentulotukiprosessissa liikkuu paljon asiakirjoja hakemusten suuren määrän johdosta. Asiakirjojen tulisi olla yhtä turvassa kuin esim. jätettäessä tuomioistuimeen asiakirjoja.

Vantaalla toteutuva toimeentulotuen sähköinen hakemusmenettely tulee auttamaan asiakirjojen säilymisessä.

Miten saada tietoa vanhusten elämästä

Vanhustenhuollon kohdalla on vuosien mittaan asiamiestoiminnassa tiivistynyt yksi pulmallinen kysymys. Miten saada oikeata tietoa vanhusten palveluiden toimivuudesta kotiloissa ja olosuhteista palvelutaloissa ja vanhainkodeissa?

Vanhusten yhteydenottokyky ja mahdollisuudet eivät ole niin hyvät kuin nuorella väestöosalla. Jos valvova taho ja kunnan palveluita järjestävä taho ei saa oikeata ja riittävää tietoa vanhusten palveluiden ja terveydenhuollon tasosta, puutteita ei onnistuta korjaamaan.

Yksittäisistä vanhusten tai omaisten kertomuksista ei voi nähdä kokonaiskuvaa. Sosiaali- ja potilasasiamiehen käynti vanhainkodeissa ei riitä antamaan oikeaa tietoa siitä, mitä laitoksessa tapahtuu päivittäin ympäri vuoden.

Valtakunnallisesti on nähtävissä, että riskejä otetaan liian huonokuntoisten vanhusten kotona hoitamisessa. Kaatumiset ja niistä johtuvat vammat ovat yleisiä kotona ja myös laitoksissa. Lääkäreitä ei ole tavoitettavissa niin usein kuin toivottaisiin. Henkilöstömitoituksiin vaikuttaa kireä taloustilanne. Toimintojen ulkoistamisen vaikutuksista ei ole riittävästi tietoa tai tieto on ristiriitaista.

Oikean tiedon saaminen on välttämätön edellytys toimintatapojen muutokselle. Siihen pitäisi kehittää nykyistä parempia menetelmiä. Vanhuksen lähellä päivittäin olevat ihmiset ja hoitajat

tietävät eniten. Tarvitaan valvovan tahon systemaattista valvontaa ja tutkimusta omavalvonnan lisäksi.

Vanhuspalvelulaki ohjaa tiedon keräämiseen

Vanhuspalvelulaki (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 28.12.2012/980) tuli voimaan 1.7.2013.

Vanhuspalvelulain 6 §:ää aletaan noudattaa vuoden 2014 alusta lukien. Ko. lainkohdassa veloitetaan kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta arvioimaan iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyttä ja laatua alueellaan.

Vanhuspalvelulain mukaan kunnan on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Lisäksi kunnan on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Arvioinnissa on lisäksi otettava huomioon sosiaaliasiamiehen vuosittaisessa selvityksessä esitetyt havainnot.

Vantaan osalta voidaan todeta, että tietoa on kerätty ja tutkimusta tehty jo ennen vanhuspalvelulakiakin.

Lastensuojelusta enemmän yhteydenottoja

Lastensuojelun yhteydenottojen määrät ovat lisääntyneet aikaisemmista vuosista. Luultavasti tämä johtuu siitä, että lastensuojelun kentällä on useampia toimijoita ja lastensuojelu on muuttunut arkisemmaksi aiheeksi ja puheenaiheeksi. Lapsiasiamiehen virastosta ja aluehallintovirastosta kuntalaisia ohjataan kääntymään asuinpaikan sosiaaliasiamiehen puoleen.

Kyselyjen lisääntyminen on siinä mielessä hyvä asia, että lastensuojelusta kysymistä ei arastella. Asiakkaiden kanssa käydään usein pitkiä keskusteluja, joissa asiakkaat toivon mukaan saavat realistisen kuvan siitä, millä edellytyksillä perheiden yksityisyyden suojaan voidaan puuttua. Asiakkaiden on hyvä saada tieto siitä, että viranomaisilla on lisääntynyt puuttumisvelvollisuus, jos lasta uhkaa jokin vaara.

Viranomaisten menettely ei ole aiheuttanut sosiaaliasiamiehen taholta esim. kanteluohjausta. Asiat ovat olleet enemmän näkemyseroja. Asiakkaat ovat saattaneet tehdä muistutuksen.

Kuljetuspalveluita on kaivattu

Aikaisempaa enemmän on kyselty kuljetuspalveluiden saamisen edellytyksiä. Useat kysyjistä ovat olleet jossain leikkauksessa tai muuten monisairaita. Kuljetuspalvelua sosiaalihuoltolain perusteella on jouduttu odottamaan kohtuuttoman kauan, ja päätös on voinut olla kielteinen.

Vähätulolisella ei ole mahdollisuuksia taksin käyttöön asioidessa, joten hakemuksen hylkääminen tai viipyminen ei tue ihmisarvoisen elämän tavoitetta. Käytännössä ollaan liikuntakyvyttömänä kotona pitkiä aikoja, vaikka olisi välttämättömiä asioita hoidettavana. Julkisen liikenteen käyttäminen on vamma vuoksi mahdotonta.

Valitusmenettely hallinto-oikeuteen asti vie vuoden, joten ensimmäistä viranhaltijan päätöstä tulisi harkita asiakkaan näkökulmasta ja ottaa huomioon, että päätös on käytännössä lopullinen.

Päätöksen muuttuminen valitusasteessa myönteiseksi vuoden kuluttua, kun sairaudesta tai vammasta on jo toivuttu, ei auta enää.

Perustuslaki ja hallintolaki edellyttävät pikaista päätöksentekoa.

Terveydenhuollon asiat

Terveyskeskuksen vaihtajat

Terveydenhuollon asiakkaille ja varsinkin tyytymättömille on asiamiehen taholta annettu informaatiota uudesta lainsäädännöstä, jonka mukaan vuoden 2014 alusta kansalaisilla on mahdollisuus valita terveyskeskuspalvelut ja suun terveydenhuollon palvelut mistä kunnasta tahansa. Vantaalla sosiaali- ja terveystyö on hyvin valmistautunut lain muuttumiseen. Tarvittava lomake ja ohjeet terveyskeskuksen vaihtamiselle ovat olemassa. Vaihtajan on sitouduttava uuteen kuntaan vähintään vuodeksi.

Kuntalaiset ovat olleet tyytyväisiä tällaiseen vaihtoehtoon, mutta oikeastaan kukaan tyytymätöntäkään ei ole sanonut suoralta kädeltä vaihtavansa kuntaa. Asiaa varmaan harkitaan ja vertaillaan hyviä ja huonoja puolia. Näkyvissä ei ole ollut poikkeuksellisen suurta innostusta vaihtaa kuntaa.

Lääkityksen lopettamisesta kysytty

Tavanomaista useammin on kysytty potilaan oikeuksia tilanteessa, jossa pitkäaikainen lääkitys on lopetettu, kun asiakas on pyytänyt tavanomaista vanhojen reseptien uusimista. Reseptit on jätetty uusimatta.

Usein kyse on ollut kivunhoidosta tai ahdistuksen hoidosta sellaisilla lääkkeillä, jotka vaikuttavat keskushermostoon. Varsinkin lääkkeiden vaihtuminen on yhdistettävissä reseptien uusimatta jättämiseen. Uusi lääkäri voi tehdä uuden hoitolinjauksen.

Oikeusturvaongelmana on tällöin se, että potilasta ei ole aina kuultu näissä uusissa hoitolinjauksissa. Lääkäri ei ole välttämättä edes mitenkään informoinut muutoksesta etukäteen.

Tärkeissä hoitoratkaisuissa on aina kuultava potilasta. Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaan hoito tapahtuu aina yhdessä potilaan kanssa, vaikka lääkeratkaisuista viime kädessä vastaakin lääkäri. Potilaalle on hyvin järkyttävä asia, jos hänen vuosia ottamansa lääkkeet hetkessä poistuvat. Tilanne voi olla vaarallinenkin, koska lääkkeisiin on totuttu. Joka tapauksessa olisi keskusteltava mahdollisista korvaavista lääkkeistä sekä siirtymäajoista ja perusteltava vanhojen lääkkeiden lopettaminen potilaalle.

Terveyskeskuspäivystyksestä

Allekirjoittaneen toimialueeseen kuuluvat Vantaan terveyskeskukset ja Peijaksen sairaalan yhteydessä toimiva terveyskeskuspäivystys. Sairaaloilla on omat potilasasiamiehet.

Terveyskeskuksista ja Peijaksen päivystyksestä tulee kyselyjä, joista suuri osa on koskenut hoitovirhe-epäilyä. Halutaan neuvoja, miten antaa palautetta, miten edetä asiassa tai miten hakea korvausta.

Käynti terveystieteiskeskuspäivystyksessä on kertaluontoista. Jos päivystystilannetta ei koeta tyydyttäväksi, siihen reagoidaan, koska päivystykseen on yleensä suurempi kynnys lähteä kuin terveystieteiskeskukseen. Päivystyksen toiminnasta asiakkaat ohjataan tekemään lähes aina palaute päivystystä hoitavalle yhtiölle. Usein asiakkaat haluavat antaa palautteen myös kaupungin sosiaali- ja terveystieteiskeskusviraston johdolle.

On järkevää, että myös kaupungin edustaja ostopalvelun hankkijana pysyy ajan tasalla kuntalaisten palautteista. Kaupunki on joka tapauksessa vastuussa ostopalveluyrityksen ohella riittävästä henkilökunnan määrästä ja laadusta ja oikeista potilasasiakirjamerkinnöistä. Kaupungilla on valvontavastuu. Päivystyksen vastuuhenkilöt ovat yleensä aina vastanneet asianmukaisesti tehtyihin muistutuksiin. Potilasasiamiehelle tulleiden yksittäisten potilaskertomusten määrä ei ole tarpeeksi suuri arvosanan antamiseksi päivystyksen toiminnasta kokonaisuudessaan.

Terveystieteiskeskuspäivystyksen luonne vakavampien ja kiireellisten potilastilanteiden käsittelypaikkana aiheuttaa sen, että myös epäkohdat ja puutteet asiointissa koetaan vakaviksi.

Terveystieteiskeskuksesta

Terveystieteiskeskukseen pääsyn ongelmista ei ole tullut niin paljon valituksia kuin joskus aikaisempina vuosina. Valitukset ja palautteet ovat koskeneet enemmän palvelutapahtuman sisältöä ja toivomuksia jatkotutkimuksista, joita ei ole määrätty siinä laajuudessa kuin asiakas olisi toivonut. Yllättävän vähän on valitettu terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan toiminnasta arvioitaessa hoidon tarvetta. Hyvin harvoin tulee valitus siitä, että lääkärin tapaamista ei ole katsottu tarpeelliseksi.

Usein yhteydenotto koskee selvästi lääketieteellistä ongelmaa, jota ei ole onnistuttu ratkaisemaan. Tässä tilanteessa potilasasiamiehen mahdollisuudet auttaa ovat pienet. Kaikkiin oireisiin ja terveysongelmiin ei saada selvyttä. Lainsäädännön välineet ovat huolellinen hyvä hoito ja tutkimus sekä hoitosuunnitelmat.

Kirjallisten hoitosuunnitelmien tekeminen varmasti auttaa sellaisia potilaita, joilla on paljon sairauksia tai monipuolista hoitoa vaativa tilanne. Nähtävästi kirjalliset hoitosuunnitelmat ovat alikäytettyjä. Asiakkaalle tällaisen tekeminen yhdessä lääkärin kanssa voi olla yllättävän tärkeää henkisestikin. Epätietoisesta odottelusta on usein käsiteltävä, kun asiakas soittaa potilasasiamiehelle. Asiakkaalle ei ole selvinnyt, miten hoitoa aiotaan viedä eteenpäin. Potilasasiamiehen puoleen käännetään, kun ei ole muuta tahoa, jonka kanssa selvittää asioita.

Lääkärin velvollisuus antaa lausuntoja

Tiedusteluja on tullut erilaisten todistusten ja lausuntojen saamisesta lääkäriltä.

Julkisen terveydenhuollon lääkärin velvollisuutena on katsottu olevan kaikkien tarvittavien todistusten ja lausuntojen laatiminen riippumatta siitä, onko terveydenhuollon yksiköllä, josta todistusta pyydetään, kiire tai ruuhkatilanne. Kuntalaisia ei tulisi ohjata yksityislääkäreille

lausuntojen vuoksi. Lausunnot ja todistukset kuuluvat terveyskeskuksen lakisääteiseen toimintaan.

Suun terveydenhuollon asiat

Suun terveydenhuollon asioista on kysymyksiä ja valituksia tullut melko vähän ottaen huomioon asiakasmäärän.

Usein kysytään, voidaanko kaupungin hammashuollon palvelusta veloittaa asiakasmaksu, jos palvelussa on tapahtunut jonkinlainen virhe.

Jos yksityisellä hammaslääkärillä tapahtuu virhe, on asiakkaalla käytettävissään kaikki kuluttajansuojalain keinot; mahdollisuus hinnan alennukseen, virheen korjaukseen tai vahingonkorvaukseen ja tietysti korvausta voidaan hakea Potilasvakuutuskeskukselta hoitovirheen perusteella. Apua saa valtion kuluttajaneuvonnasta.

Julkista hammashuoltoa kuluttajansuojalaki ei koske, mutta vahingonkorvausvaatimus voidaan esittää ja Potilasvakuutuskeskukselle voidaan tehdä ilmoitus potilasvahingosta.

Järkevää ja oikein on tietysti julkisellakin sektorilla noudattaa kuluttajansuojalain periaatteita siitä, että vain onnistuneesta palvelusta peritään maksu, ja että vahingot pyritään korjaamaan. Näin Vantaalla yleensä tapahtuukin.

Ehdotus nuorten työllistämiseen

Velkaongelmat ja kasaantuneet pikavipit ovat sellaisia seikkoja, jotka vievät motivaatiota velkaisen henkilön työnteolta. Olisi sen vuoksi hyvä ratkaista velkaongelma samassa yhteydessä, kun saadaan työpaikka.

Monesti nuorten velat ovat muutamia tuhansia euroja. Ne voidaan saada maksettua pois yhdellä kaupungin myöntämällä sosiaaliluotolla. Sosiaaliluoton korko on vain 0.5 prosenttia. Sosiaaliluotto edellyttää kuitenkin tötuloja. Luottoa ei muuten voida myöntää.

Kaupunki voisi ottaa nuoren töihin. Työpaikka mahdollistaisi kaupungin sosiaaliluoton myöntämisen, jolla pikavipit voisi maksaa pois kerralla. Ulosotto päättyisi ja luottotiedot puhdistuisivat, kun velka maksetaan kokonaan pois.

Velkajärjestelyyn ei nuori henkilö pääse pikavipeillä. Ainoa mahdollisuus velkaiselle nuorelle on sosiaalinen luotto ja työpaikka.

Ulosottoasiakkaaksi jääminen johtaa toimeentulotukiluukulle. Kaupungin siis jopa kannattaisi itse tarjota nuorelle työpaikka ja velanhoito edullisella lainalla.

Vantaa

9 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintakertomus 2013: henkilöstökertomus, asiakaspalauteyhteenveto ja toimintatilastot vuodelta 2013

VD/2814/00.01.02.01/2014

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala julkaisee vuosittain toimintakertomuksen, joka tiivistää menneen vuoden toiminnan painopisteet, tavoitteiden toteutumisen, käytetyt resurssit ja suoritteet. Vuoden 2012 osalta toimintakertomuksen rakennetta uudistettiin siten, että toimintakertomus koostuu useasta erillisistä raporteista, jotka yhdessä muodostavat Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakertomuksen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan henkilöstökertomus 2013, Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan asiakaspalauteyhteenveto 2013 ja Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatilastot 2013 ovat valmistuneet. Toiminnan ja talouden raportin lautakunta käsitteli kokouksessaan 24.2.2014 (vuosikatsaus 2013). Suun terveydenhuollon johtokunta on hyväksynyt kokouksessaan 26.2.2014 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2012 ja siihen liittyvät tunnusluvut. Yhteen koottuna nämä raportit muodostavat Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintakertomuksen 2013, joka julkaistaan internetissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä:

- a) sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan henkilöstökertomus 2013
- b) sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan asiakaspalauteyhteenveto 2013
- c) sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintatilastot 2013
- sekä
- d) oikeuttaa valmistelijat tekemään raportteihin tekniset korjaukset ennen julkaisemista
- e) lähetetään kokonaisuus tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Käsittely:

Esittelijä totesi että pöydälle on jaettu korjattu versio vuoden 2013 toimintatilaston hoiva-asumisen palvelujen lukuihin.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

- Liitteet:
- 1. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan henkilöstökertomus 2013
 - 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan asiakaspalauteyhteenveto 2013
 - 3. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintatilastot 2013

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Talous- ja hallintojohtaja Ari Toiva, p. 09 8392 4290
Erityisasiantuntija Marianne Juosila, p. 09 8392 4206
Erityisasiantuntija Meri-Tuuli Lehmuskallio, p. 09 8392 9105
Henkilöstökonsultti Hanna Nummelin-Niemi, p. 09 8392 3776

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

VANTAA

Henkilöstökertomus 2013

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Henkilöstö

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tulokorttiin 2013 on kirjattu tavoitteeksi tuloksellinen ja energisoiva johtaminen sekä tuottava ja voimaantuva henkilöstö. Tavoitteiden saavuttamiseksi kuvattiin toimialan ja tulosalueiden johtamisjärjestelmät, vahvistettiin systemaattista esimiesvalmennusta, palkittiin henkilöstöä erinomaisista työsuorituksista kaupungin palkitsemisjärjestelmien mukaan ja tehostettiin aktiivisten ratkaisujen etsimistä työhyvinvointihaasteisiin. Uudistumista ja henkilöstön työhyvinvointia parannettiin mm. johtamisen periaatteita yhtenäistämällä, työhyvinvointiin panostamalla ja henkilöstösuunnittelua optimoimalla.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Henkilöstön kokonaismäärä toimialalla vuoden 2013 lopussa oli 2 964 henkilöä. Talous- ja hallintopalveluiden henkilöstömäärä oli 56, terveystalveluiden 604, perhepalveluiden 864, vanhus- ja vammaispalveluiden 1129 ja suun terveydenhuollon liikelaitoksen 311. Eläkkeelle vuoden 2013 aikana jäi 50 henkilöä ja toimialan palveluksesta erosi 147. Lähtövaihtuvuus on hieinan laskussa edelliseen vuoteen verrattuna, päättäneiden palvelussuhteiden osuus kaikista vakinaisista palvelussuhteista oli nyt noin 8 prosenttia.

Uusia työntekijöitä haettiin vuoden aikana 612 työpaikkailmoituksella, näistä 206 oli erimittaisia määräaikaisuuksia. Työntekijöiden keski-ikä toimialalla oli 44,5 vuotta ja palvelussuhteen keskimääräinen kesto hiukan vajaan 10 vuotta.

Miesten osuus toimialan henkilöstöstä on jatkanut hienoista kasvuaan. Valtaosa työntekijöistä on tuki edelleen naisia, vuoden 2013 lopussa naisten osuus toimialan henkilöstöstä oli 92 prosenttia. Toimialan suurimmat ammattiryhmät ovat lähihoitajat, joita on 449 ja sairaanhoitajat, joita on 290. Seuraavaksi suurimpia ryhmiä ovat ohjaajat ja terveydenhoitajat, joita molempia on 167, hammashoitajat 114, terveyskeskushammaslääkärit 78, sosiaalityöntekijät 77 ja sosiaaliohjaajat 76.

Täydennyskoulutuspäiviä oli toimialalla yhteensä 7 850,5, mikä on 3,3 päivää työntekijää kohti. Lisäksi suun terveydenhuollon henkilöstöllä oli 1 089,5 koulutuspäivää, mikä on 3,8 koulutuspäivää työntekijää kohti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan henkilöstöä koskevat tarkemmat tilastotiedot on liitteenä.

Rekrytointi

Vuonna 2013 Retti-järjestelmässä julkaistiin kaikkiaan 612 sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan työpaikkailmoitusta. Näistä vakinaisia oli 406. Hakemuksia saapui yhteensä 6 675, joista kelpoisia hakemaansa työpaikkaan oli 4 770. Keskimäärin hakemuksia saapui 11 avointa työpaikkaa kohden, kelpoisia hakijoita työpaikkaa kohden oli noin 8. Edelliseen kertomusvuoteen verrattuna avointen työpaikkojen määrä kasvoi hieman, samoin kuin saapuneiden hakemusten määrä. Eniten töitä oli tarjolla lähihoitajille (130 avointa paikkaa), sairaanhoitajille (102) ja sosiaalityöntekijöille (82).

Haastavinta on tilastojen valossa saada kelpoisia hakijoita sosiaalityöntekijän, terveyskeskuslääkärin, jalkaterapeutin sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lääkäriin tehtäviin. Näihin tehtäviin tuli keskimäärin 1 kelpoinen hakija työpaikkaa kohden, sosiaalityöntekijän tehtävään alle 1. Eniten kiinnostusta herättivät toimistosihteerin (99 hakemusta/työpaikka), taloussihteerin (75), tekstinkäsittelijän (56), asiantuntijan (50), kriisityöntekijän (45) ja terveyskeskusavustajan (44) tehtävät.

Toimialalla on toistaiseksi voimassa niin sanottu avoimen haun käytäntö vakinaisten sairaanhoitajien, lähi-/perushoitajien, terveydenhoitajien ja ohjaajien rekrytoinnissa. Järjestelyllä pyritään parantamaan osaavan työvoiman saatavuutta.

Toimiala oli vuoden 2013 aikana edustettuna monissa rekrytointitapahtumissa, kuten Lääkäripäivillä, Vanhustyön- ja Duuniin.net -messuilla sekä oppilaitosten rekrytointitapahtumissa. Seuren kanssa yhteistyössä järjestettiin Varian opiskelijoille työnhakuvalmennus. Yhteistyötä Seuren kanssa kehitettiin ja tiivistettiin.

Johtaminen

Toimialan tulosalueiden johtamisjärjestelmien arviointi saatiin päätökseen kevään 2013 aikana. Saadun palautteen perusteella tulosalueet valitsivat kehittämiskohteensa johtamisjärjestelmänsä parantamiseksi.

Esimiesten työn tukemiseksi ja osaamisen kehittymiseksi järjestettiin toimialalla 5 esimiestilaisuutta, 3 päälliköiden työkokousta ja 4 Ajankohtaista henkilöstöasiaa esimiehille -tilaisuutta. Esimiestilaisuuksissa ja ajankohtaista henkilöstöasiaa esimiehille tilaisuuksissa käsiteltiin toimialan ajankohtaisia asioita ja ohjeita. Päälliköiden työkokouksissa keskityttiin toiminnan arviointiin, toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

Esimiehiä kannustettiin osallistumaan kaupungin henkilöstökeskuksen järjestämiin esimiesvalmennuksiin.

Henkilöstön hyvinvointi

Työnantajalla ja työntekijällä on vastuu työhyvinvoinnin kehittämisestä. Työhyvinvoinnin edistäminen työpaikalla tapahtuu johdon, esimiesten ja työntekijöiden yhteistyönä. Työyhteisöjen toimivuutta ja hyvinvointia parantamalla voidaan muun muassa pidentää työuria, vähentää sairauspoissaoloja ja parantaa palvelujen laatua. Sijoittaminen työhyvinvointiin lisää yrityksen aiheetonta pääomaa.

Henkilöturvallisuutta on parannettu järjestelmällisellä työolojen arvioinnilla ja kehittämisellä. Kertomusvuonna yhdistettiin Kunta10 -prosessi osaksi työolojen arviointia. Keväällä valittiin edellä mainittujen tulosten nostoista toimialan kehittämiskohteeksi tulokortille 2014 uhka- ja väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy ja parempi hallinta.

Uhka- ja väkivaltailmoituksia tehtiin toimialalla 574 kappaletta, kun edellisvuonna vastaava luku oli 369. Ilmoitusmäärien nousu johtuu pitkälti työpaikkojen aktiivisuudesta raportoida satuneista tilanteista. Erityisesti lasten ja nuorten pahoinvointi näkyi edellä mainituissa luvuissa, koska ilmoituksista noin 20 prosentissa uhkakäyttäjyksi oli alle 13-vuotias lapsi.

Työpaine työpaikoilla näkyi edelleen työmäärän lisääntymisenä ja kiireen kokemuksena. Muun muassa aikuissosiaalityössä määräaikapaine käsittelyajoissa koettiin hyvin kuormittavana. Sisäilmaongelmakohteiden kanssa jatkettiin työtä myös kertomusvuonna.

Terveysperusteiset poissaolot kasvoivat jonkin verran, nyt poissaoloja oli 5,6 prosenttia, kun vuonna 2012 poissaoloja oli 5,2 prosenttia. Toimialalla on poissaolomäärä reilun prosentin suurempi kuin koko kaupungissa (4,4 prosenttia).

Terveysjohtamiseen kehitettiin kaupunkitasoisesti uusia toimintatapoja ja tehostettiin työterveyshuollon ja Kevan kanssa tehtävää yhteistyötä. Työkyvyn heikkenemisen takia uudelleensijoitusprosessissa oli yhteensä 53 työntekijää, joista 22 kohdalla prosessi oli alkanut jo edellisvuonna. Heistä 11 uudelleensijoittui toisiin tehtäviin toimialalla, osa palasi omaan työhön, osa sai eläkeratkaisun (osatyökyvyttömyyseläke tai koko eläke) ja osan kohdalla prosessi jatkuu.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisen tavoitteena on toimialan palvelutuotannon tuloksellisuuden tukeminen, työelämän laadun kehittäminen ja palvelutuotannossa tarvittavan osaamisen turvaaminen. Osaamisen kehittämisen liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategioihin ja henkilöstösuunnitteluun.

Vuonna 2013 toimialalla käytettiin henkilöstön koulutukseen yhteensä 0,48 miljoonaa euroa, mikä oli 0,37 prosenttia henkilöstömenoista. Vuonna 2012 osuus oli 0,34 prosenttia.

Talous- ja hallintopalveluiden henkilöstöyksikkö järjesti koko toimialalle suunnattua yhteistä koulutusta. Koulutustilaisuuksia oli yhteensä 137. Koulutukset suunnattiin toimialan yhteiseen johtamiseen ja esimiestyöhön, talousosaamiseen, asiakastyössä tarvittavaan osaamiseen, terveyden-, hyvinvoinnin- ja omahoidon edistämiseen, oppilaitosyhteistyöhön, turvallisuuteen, työhyvinvointiin ja ammattikohtaisiin kieliopintoihin. Sähköisen asian- ja asiakirjahallintajärjestelmän ASTA:n käyttöön ottamiseen liittyen järjestettiin 44 koulutustilaisuutta.

Toimialan tulosalueet ja työyksiköt järjestivät työntekijöidensä ammatillisen osaamisen päivittämiseen ja oman palvelutuotantonsa kehittämiseen liittyvän henkilöstökoulutuksen. Henkilöstö osallistui myös sekä kaupungin henkilöstökeskuksen että kaupungin ulkopuolisten järjestäjien koulutuksiin.

Työnohjaus on yksi yksilön ja työyhteisöiden osaamisen kehittämiskeino. Vuonna 2013 toimialalla käytettiin työnohjaukseen yhteensä 0,33 miljoonaa euroa, edellisenä vuonna 0,35 miljoonaa. Käytetystä määrärahasta perhepalveluiden osuus oli 71 prosenttia, terveystalvelujen 24 prosenttia ja vanhus- ja vammaispalvelujen 5 prosenttia.

Kuukausipalkkaisten vakanssien lukumäärä 31.12.2013

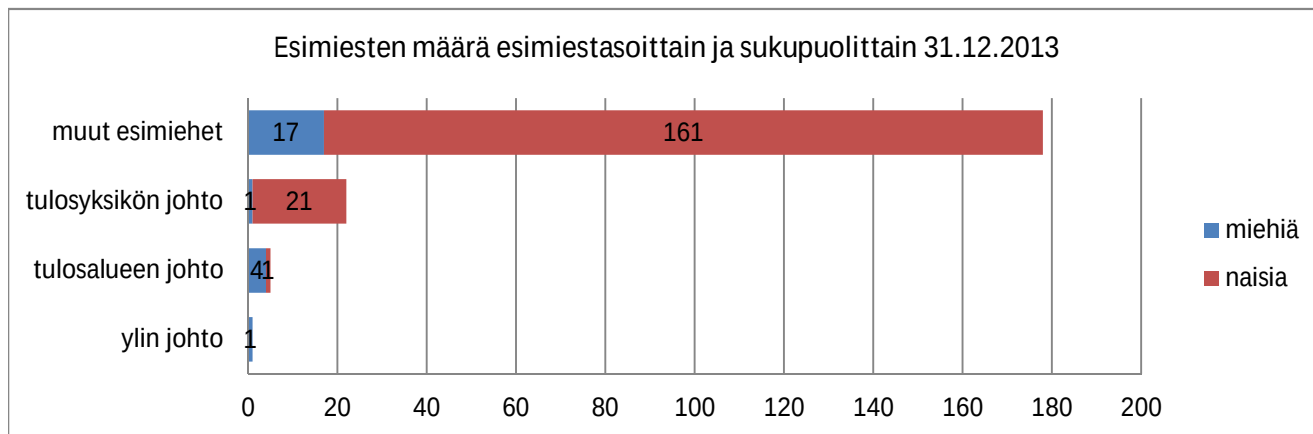
	määrä-			muutos
	vakituiset	aikaiset	avoimet	yhteensä 31.12.2012
Talous- ja hallintopalvelut	48	0	3	51
johto ja yhteiset toiminnot	6	0	0	6
talousyksikkö	12	0	0	12
henkilöstöyksikkö	8	0	3	11
hallintoyksikkö	16	0	0	16
kehittämisyksikkö	6	0	0	6
Terveyspalvelut	506	30	34	570
johto ja yhteiset toiminnot	5	0	0	5
tukipalvelut	10	0	0	10
tartuntatauti-hygieniayksikkö	5	0	0	5
Länsi-Vantaan				
terveysasemapaalvelut	80	11	3	94
Keski-Vantaan				
terveysasemapaalvelut	93	13	6	112
Pohjois-Vantaan				
terveysasemapaalvelut	57	5	15	77
kuntoutus	92	0	0	92
mielenterveyspalvelut	11	0	1	12
ehkäisevä terveydenhuolto	153	1	9	163
Perhepalvelut	647	81	31	759
johto ja yhteiset toiminnot	4	0	0	4
psykososiaaliset palvelut	139	5	5	149
laastensuojelu	251	43	14	308
aikuissosiaalityö	137	27	7	171
päihdepalvelut	116	6	5	127
Vanhus- ja vammaispalvelut	906	56	74	1 036
johto ja yhteiset toiminnot	5	0	0	5
vammaispalvelut	117	8	10	135
vanhusten avopalveut	364	23	38	425
hoiva-asumisen palvelut	200	15	10	225
sairaalapalvelut	220	10	16	246
Toimiala yhteensä	2 107	167	142	2 416
Lisäksi: Suun terv.h LL	271	3	3	277

Vakinaisen, määräaikaisen ja työllistetyt henkilöstön määrä 31.12.2013

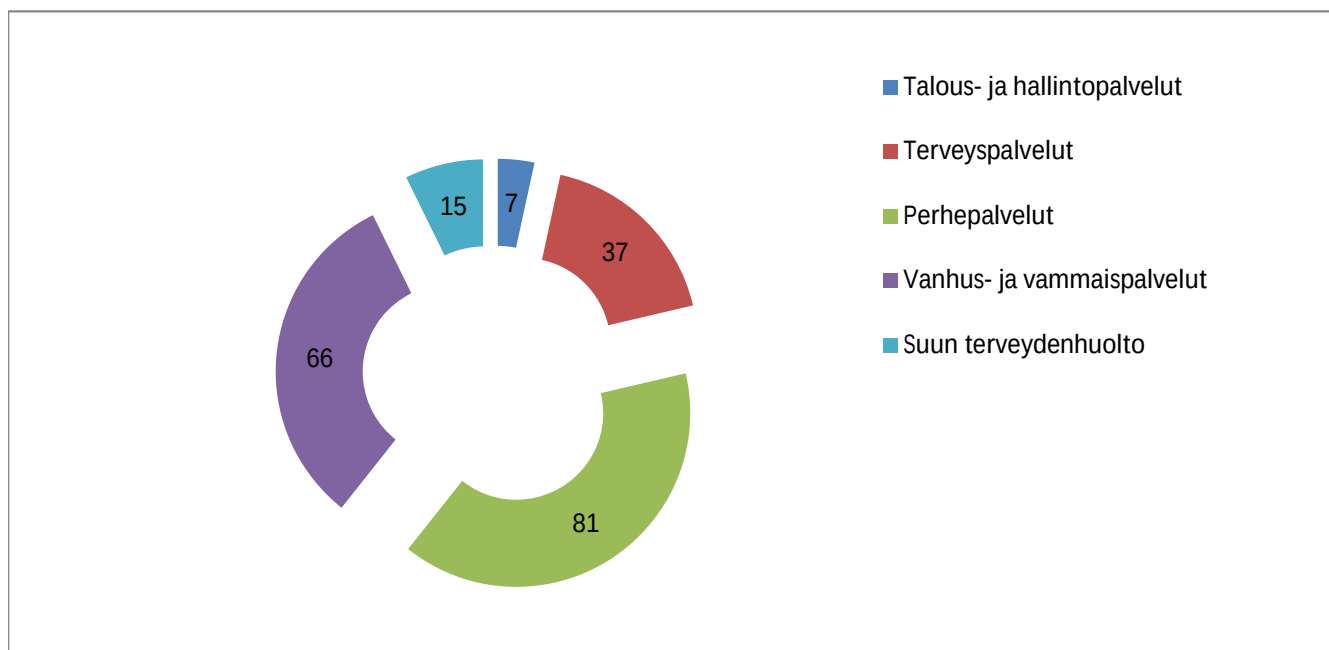
	vakituiset	määrä- aikaiset	työllis- tetyt	yhteensä	% koko henkilös- töstä	muutos 31.12.2012
Talous- ja hallintopalvelut	49	6	1	56	2,1 %	5
johto ja yhteiset toiminnot	6	1	0	7		
talousyksikkö	12	1	0	13		
henkilöstöyksikkö	8	0	0	8		
hallintoyksikkö	17	4	1	22		
kehittämisyksikkö	6	0	0	6		
Terveyspalvelut	507	91	6	604	22,8 %	154
johto ja yhteiset toiminnot	5	1	0	6		
tukipalvelut	10	1	0	11		
tartuntatauti-hygieniayksikkö	5	0	0	5		
Länsi-Vantaan						
terveysasemapalvelut	80	25	1	106		
Keski-Vantaan						
terveysasemapalvelut	91	19	1	111		
Pohjois-Vantaan						
terveysasemapalvelut	59	6	3	68		
kuntoutus	91	13	1	105		
mielenterveyspalvelut	12	9	0	21		
ehkäisevä terveydenhuolto	154	17	0	171		
Perhepalvelut	652	186	26	864	32,6 %	-139
johto ja yhteiset toiminnot	4	0	0	4		
psykososiaaliset palvelut	137	25	4	166		
lastensuojelu	252	96	2	350		
aikuissosiaalityö	139	50	19	208		
päihdepalveut	120	15	1	136		
Vanhus- ja vammaispalvelut	913	181	35	1 129	42,6 %	-23
johto ja yhteiset toiminnot	5	3	0	8		
vammaispalvelut	119	19	7	145		
vanhusten avopalveut	367	63	9	439		
hoiva-asumisen palvelut	209	40	14	263		
sairaalapalvelut	213	56	5	274		
Toimiala yhteensä	2 121	464	68	2 653		-3
Lisäksi: Suun terv.h LL	273	38	0	311		16

Henkilöstön määrä sukupuolen mukaan tulosalueittain ja -yksiköittäin 31.12.2013

	miehet	naiset	yhteensä	miesten osuus	naisten osuus
Talous ja hallinto	9	47	56	16,1 %	83,9 %
johto ja yhteiset toiminnot	2	5	7		
talousyksikkö	1	12	13		
henkilöstöyksikkö	0	8	8		
hallintoyksikkö	6	16	22		
kehittämisyksikkö	0	6	6		
Terveyspalvelut	46	558	604	7,6 %	92,4 %
johto ja yhteiset toiminnot	1	5	6		
tukipalvelut	1	10	11		
tartuntatauti-hygieniayksikkö	0	5	5		
Länsi-Vantaan					
terveysasemapalvelut	13	93	106		
Keski-Vantaan					
terveysasemapalvelut	16	95	111		
Pohjois-Vantaan					
terveysasemapalvelut	4	64	68		
kuntoutus	8	97	105		
mielenterveyspalvelut	2	19	21		
ehkäisevä terveydenhuolto	1	170	171		
Perhepalvelut	99	765	864	11,5 %	88,5 %
johto ja yhteiset toiminnot	0	4	4		
psykososiaaliset palvelut	14	152	166		
lastensuojelu	30	320	350		
aikuissosiaalityö	31	177	208		
päihdepalveut	24	112	136		
Vanhus- ja vammaispalvelut	58	1071	1129	5,1 %	94,9 %
johto ja yhteiset toiminnot	1	7	8		
vammaispalvelut	16	129	145		
vanhusten avopalveut	10	429	439		
hoiva-asumisen palvelut	12	251	263		
sairaalapalvelut	19	255	274		
Toimiala yhteensä	212	2441	2653	8,0 %	92,0 %
Lisäksi: Suun terv.huollon LL	17	294	311	5,5 %	94,5 %

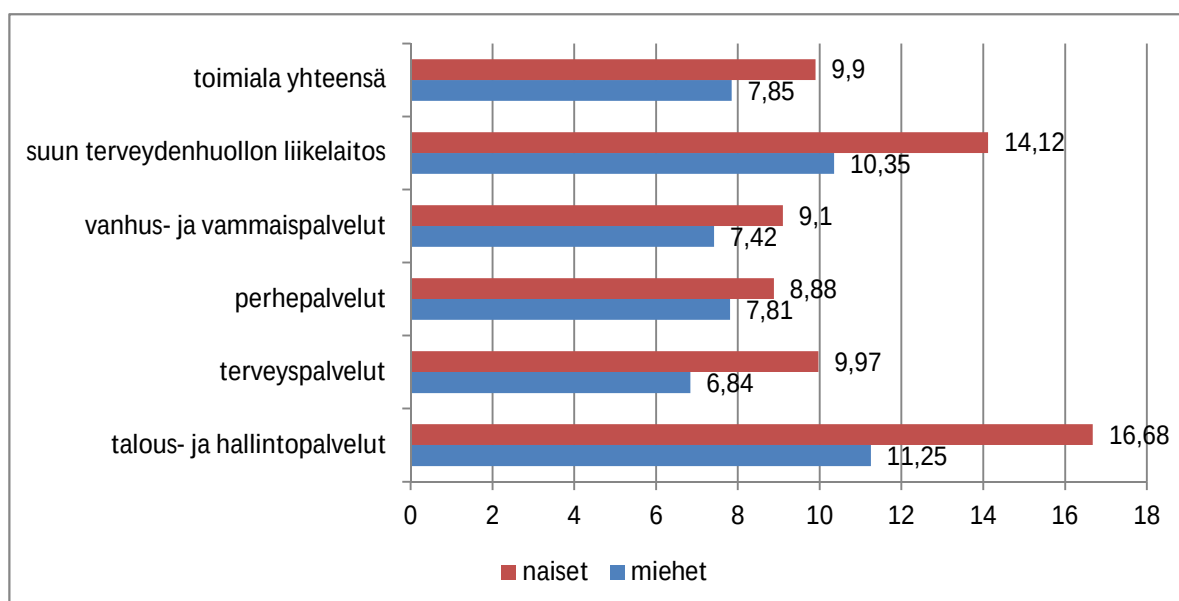
Esimiesten määrä tulosalueittain 31.12.2013

Toimiala yhteensä 191

Lisäksi Suun terveydenhuolto 15

Keskimääräinen palvelusaika tulosalueittain sukupuolen mukaan 31.12.2013

Tulos- ja kehityskeskustelut 2013

Soster yhteensä 82 %

Hallinnolliset toiminnot yhteensä 98 %

Talous- ja hallintopalvelut 100 %

Talousyksikkö 100 %

Henkilöstöyksikkö 100 %

Hallintoyksikkö 94 %

Kehittämisyksikkö 100 %

Terveyspalvelut yhteensä 82 %

Tulosalueen johto ja yhteiset toiminnot 100 %

Terveyspalvelujen tukipalvelut 60 %

Tartuntatauti- hygieniayksikkö 100 %

Länsi-Vantaan terveysasemapalvelut 51 %

Keski-Vantaan terveysasemapalvelut 68 %

Pohjois-Vantaan terveysasemapalvelut 75 %

Kuntoutustoiminta 87 %

Mielenterveyspalvelut 100 %

Ehkäisevä terveydenhuolto 99 %

Perhepalvelut yhteensä 73 %

Tulosalueen johto ja yhteiset toiminnot 100 %

Psykososiaaliset palvelut 74 %

Lastensuojelun avopalvelut 88 %

Lastensuojelun sijaishuolto 70 %

Aikuissosiaalityö 49 %

Päihdepalvelut 85 %

Vanhus- ja vammaispalvelut yhteensä 83 %

Tulosalueen johto ja yhteiset toiminnot 100 %

Vammaispalvelut 75 %

Vanhusten avopalvelut 82 %

Palvelutalotoiminta 60 %

Hoiva-asumisen palvelut 95 %

Sairaalapalvelut 95 %

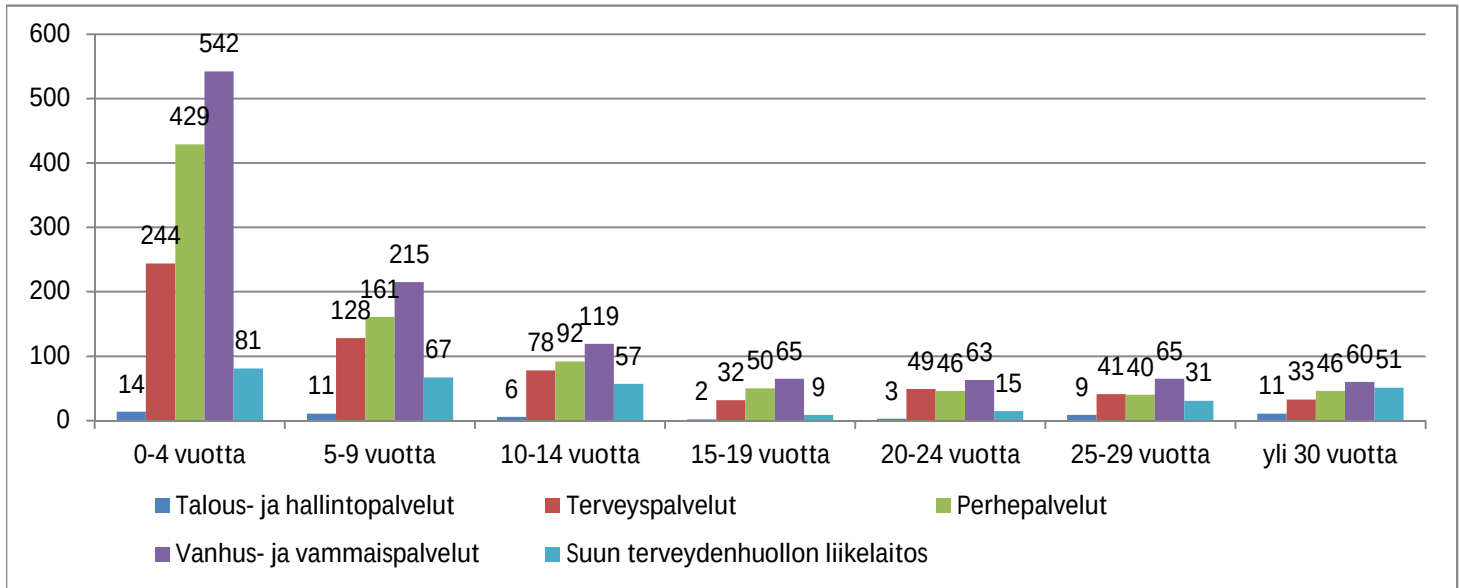
Suun terv.huollon liikelaitos 100 %

Huomioitavaa:

- Tulosityksiköiden luvuissa on mukana vakituinen ja määräaikainen henkilöstö.
- Laskennassa vakinaisten ja määräaikaisten sijaisten käytyjen keskustelujen määrää on verrattu vakinaisten henkilöiden lukumäärään.

Vuosi	2010	2011	2012	2013
Kuukausipalkkaisen työvoiman määrän kehitys henkilötyövuosina				
henkilötyövuodet	2037,5	2197,8	2240,0	2207,1
muutos ed. vuoteen	-3,5 %	7,9 %	1,9 %	-1,5 %
Mukana vakituiset, määräaikaiset ja työllistetyt Työpanoksesta poistettu kaikki lomat (vuosi-, sairauslomat palkalliset ja palkattomat)				
Kuukausipalkkaisen työvoiman määrän kehitys henkilöinä				
vakituiset	2 342	2424	2457	2394
määräaikaiset	484	486	433	502
työllistetyt	78	70	61	68
yht.	2 904	2980	2951	2964
muutos ed. vuoteen	0,9 %	2,6 %	-1,0 %	0,4 %
Osa-aikaisten osuus toimialan henkilöstöstä				
osa-aikaiset	315	341	350	368
osa-aikaisten osuus koko henkilöstöstä	10,8 %	11,4 %	11,9 %	12,4 %
Esimiesten määrä henkilöstöryhmittäin				
Johto	1	1	1	1
Ylempi keskijohto	5	6	6	5
Keskijohto	18	19	24	22
Esimiehet	153	165	168	178
yht.	177	191	199	206
Toimialan henkilöstön sukupuolijakauma				
Naiset				
määrä	2 706	2 776	2728	2735
- muutos	0,9 %	2,6 %	-1,7 %	0,3 %
- osuus	93,2 %	93,2 %	92,4 %	92,3 %
Miehet				
määrä	198	204	223	229
- muutos	1,0 %	3,0 %	9,3 %	2,7 %
- osuus	6,8 %	6,8 %	7,6 %	7,7 %
Palvelussuhteen keskimääräinen kesto vuosina toimialalla				
naiset	10,5	9,8	10,0	9,9
miehet	10,5	8,8	8,4	7,6
yht.	10,5	9,7	9,9	9,8
Terveysperusteiset poissaolot toimialalla				
Sairauspoissaolo%	5, 0%	5,3	5,2	5,4
Sairauspoissaolopäivät yht.	48 803	54 550	55266	56274
Sairausloman pituus keskimäärin (päiviä)	5,3	5,4	5,3	5,4
Sairauspoissaolopäiviä/ työntekijä	15,5	16,6	16,8	17,1
Mukana ei ole työllistettyjen poissaoloja				

Palvelussuhteen kesto vuosina tulosalueittain 2013

Toimialan henkilöstön ikärakenne 2013

ikäluokka henkilöitä/ikäluokka

---19	10
20-24	97
25-29	275
30-34	330
35-39	381
40-44	360
45-49	424
50-54	434
55-59	404
60-64	230
65---	19

Henkilöstön lähtövaihtuvuus 2013

		% kaikista vakinaisista
varhennettu vanhuuseläke	5	0,19
eläkk. siirtyminen iän perusteella	32	1,20
työkyvyttömyyseläke toistaiseksi	13	0,49
eläkkeelle siirtyneet yht.	50	1,88
eronnut kaup. palveluksesta	147	5,53
irtisanominen henkilöstä		
aiheutuvasta syystä	2	0,08
irtisanominen/ palv.suhteen purku	3	0,11
palvelussuhteen purku koeajalla	8	0,30
kuolema	1	0,04
muut syyt yht.	14	0,53
lähteneet yht.	211	7,94

Eläkeiän saavuttavat vuosina 2014-2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Yht.	% henkilökunnasta
Talous ja hallinto	5	2	2	0	4	5	1	0	4	2	25	44,6 %
Terveyspalvelut	7	6	8	12	12	8	13	18	9	21	114	18,9 %
Perhepalvelut	14	18	17	16	15	18	16	16	16	36	182	21,1 %
Vanhus- ja vammaispalvelut	16	24	18	21	18	24	23	29	27	29	229	20,3 %
Suun terv.huollon LL	6	8	8	11	12	10	7	17	17	22	118	37,9 %
	48	58	53	60	61	65	60	80	73	110	668	22,5 %

Toimialan avoimet työpaikat ja niihin tulleet hakemukset vuonna 2013

	Työpaikkojen lukumäärä		Hakemusten lukumäärä				
	Vakinainen	Määrä- aikainen	Yhteensä	Hakemukset	Hakemukset / työpaikka	Kelpoiset	Kelpoiset / työpaikka
Sosiaali- ja terveydenhuolto							
apulaisyllilääkäri	1		1	4		4	4,0
asiantuntija		1	1	50		47	47,0
asumisohjaaja	3		3	67		32	10,7
erityissos.ohjaaja	5	1	6	58		24	4,0
etuuskäsittelijä	4	25	29	485		373	12,9
fysioterapeutti	7	2	9	161		137	15,2
hammashoitaja	5	5	10	47		31	3,1
hankesuunnittelija		1	1	21		19	19,0
hoitaja	5		5	60		36	7,2
jalkaterapeutti		1	1	2		1	1,0
joht kriisityöntekijä	1		1	10		10	10,0
joht sos.työntekijä	8	4	12	35		19	1,6
johtava ylilääkäri	1		1	4		4	4,0
kodinhoitaja		1	1	7		4	4,0
kotihoidon esimies	1		1	27		24	24,0
koulu- ja op.terv.h lääkäri	1		1	1		1	1,0
koulukuraattori	4	2	6	119		71	11,8
kouluttaja	1		1	32		23	23,0
kriisityöntekijä		1	1	45		16	16,0
lastenvalvoja	1		1	11		5	5,0
lähihoitaja	69	61	130	1018		854	6,6
lääkäri	3		3	6		6	2,0
neuvola- ja koululääkäri	1		1	2		2	2,0
nla- ja/tai kouluth lääkäri	1		1	3		3	3,0
nla-, koulu ja/tai op.terv.h lääkäri	1		1	3		3	3,0
ohjaaja	23	6	29	681		403	13,9
osastonhoitaja	8	1	9	73		64	7,1
palveluohjaaja	1	2	3	47		33	11,0
perhenlatoim päällikkö	2		2	11		10	5,0
perheterapeutti	1		1	18		6	6,0
perhetyöntekijä	7	6	13	250		180	13,8
perushoitaja	1		1	9		7	7,0
projektikoordinaattori		1	1	36		26	26,0
projektipäällikkö		1	1	23		23	23,0
projektisuunnittelija		1	1	14		13	13,0
psykologi	1		1	5		2	2,0
puheterapeutti	1	1	2	9		3	1,5
ruokapalveluvastaava	1		1	12		10	10,0
sairaanhoidtaja	66	36	102	486		429	4,2
sosiaaliohjaaja	33	16	49	877		671	13,7
sosiaalityön esimies	4	1	5	36		22	4,4
sosiaalityöntekijä	69	13	82	486		58	0,7
sovittelunohjaaja	2		2	29		24	12,0
suuhygienisti	1	3	4	20		18	4,5
talousasiantuntija		1	1	38		34	34,0
taloussihteeri	2		2	150		128	64,0
tekstinkäsittelijä	1		1	56		22	22,0
terveydenhoitaja	14	2	16	228		198	12,4
tervkeskavustaja	1		1	44		38	38,0
tervkeskhammaslääk	6	2	8	47		33	4,1
tervkesklääkäri	16	1	17	19		18	1,1
toiminnaohjaaja	2	2	4	45		33	8,3
toimintaterapeutti	5	2	7	78		71	10,1
toimintayks esimies	1		1	9		8	8,0
toimistosihteeri	4		4	394		298	74,5
työ- ja päivätoim päällikkö	1		1	12		10	10,0
työnjohtaja		1	1	12		11	11,0
työvalmentaja	1	1	2	48		40	20,0
vastaava ohjaaja	2	1	3	46		39	13,0
välinehuoltaja	2		2	39		28	14,0
ylilääkäri	4		4	10		10	2,5

Suurimmat ammattiryhmät tulosalueittain 2013

Talous- ja hallintopalvelut	Terveyspalvelut	Perhepalvelut	Vanhus- ja vammaispalvelut	Suun terveydenhuolto	
ERIT.ASIANTUNT	7 TERVEYDENHOIT	166 OHJAAJA	109 LÄHIHOITAJA	433 HAMMASHOITAJA	114
TOIMISTOSIHT	6 SAIRAANHOITAJA	86 SOSIAALIOHJAAJA	73 SAIRAANHOITAJA	174 TERV K HAMMLÄÄK	78
TALOUSASIAANT	5 TERV.KESK.LÄÄK	64 SOSIAALITYÖNTEK	71 OHJAAJA	58 SUUHYGIENISTI	34
HENK.KONSULTTI	4 FYSIOTERAPEUTTI	36 TOIMISTOSIHT	42 PERUSHOITAJA	34 VÄLINEHUOLTAJA	17
LAKIMIES	4 TERV.KESK.AVUST	32 ETUUSKÄSITT	36 HOITAJA	21 OSASTONHOITAJA	8
SUUNNITTELIJA	3 PUHETERAP	30 PERHETYÖNTEK	35 OSASTONHOITAJA	21 HAMHUOL VAST AV	4
TALOSSIHTTEERI	3 OSASTONHOITAJA	13 KOULUKURAATT	32 TOIMISTOSIHT	18 AP YLIHAMM LÄÄK	3
	PERHETYÖNTEK	9 SAIRAANHOITAJA	30 FYSIOTERAPEUTTI	16 HAMMASTEKNIKKO	3
	TEKSTINKÄSITT	9 JOHT SOS.TYÖNT	26 KOTIHOIDONESIM.	12 YLIHAMMASLÄÄK	3
	TOIMINTATERAP	9 PSYKOLOGI	20 LÄÄKÄRI	10	

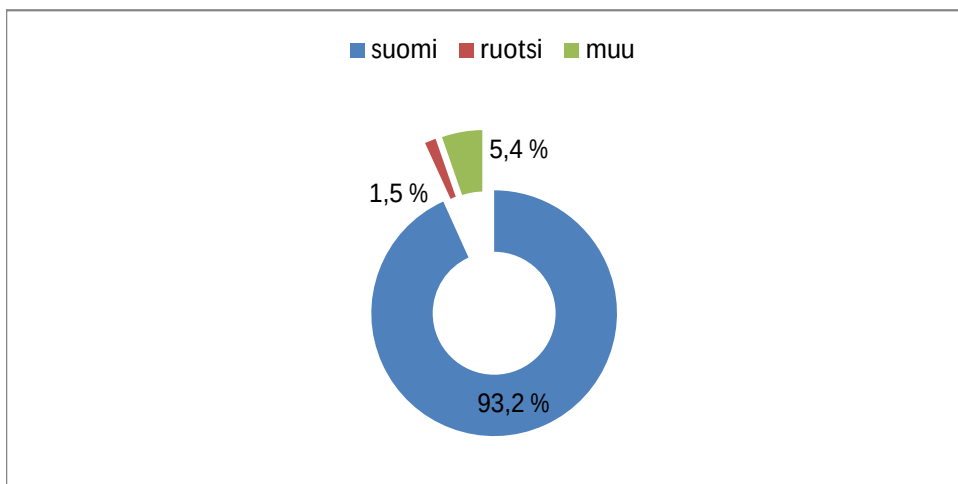
mukana vain vakituinen henkilöstö

Toimialan suurimmat ammattiryhmät 2013

LÄHIHOITAJA	449 SUUHYGIENISTI	34 PALVELUPÄÄLL	9 ASUMISOHJAAJA	4 PERHENEUVOJA	3
SAIRAANHOITAJA	290 KOULUKURAATT	32 LASTENVALVOJA	8 HALLINTOSIHT	4 SOSIAALIOHITAJA	3
OHJAAJA	167 PUHETERAP	30 SUUNNITTELIJA	8 HAMHUOL VAST AV	4 TERV. PALV.PÄÄL	3
TERVEYDENHOIT	167 JOHT SOS.TYÖNT	27 KODINHOITAJA	7 HENK.KONSULTTI	4 YLIHAMMASLÄÄK	3
HAMMASHOITAJA	114 HOITAJA	21 KRIISITYÖNTEK	7 KOTIHOIDON OHJ	4	
TERV K HAMMLÄÄK	78 PSYKOLOGI	21 KUNTOHOITAJA	7 LAKIMIES	4	
SOSIAALITYÖNTEK	77 TOIMINTATERAP	20 PALVELUOHJAAJA	7 TOIMINNANOHI	4	
SOSIAALIOHJAAJA	76 VAST OHJAAJA	19 SOSIAALIT.ESIM.	6 TOIMINTAY.ESIM.	4	
TOIMISTOSIHT	73 VÄLINEHUOLTAJA	17 SOVITTELUNOHJ	6 VIRIKET OHJAAJA	4	
TERV.KESK.LÄÄK	65 VAHTIMESTARI	16 TALOUSSIHTTEERI	6 AP YLIHAMM LÄÄK	3	
FYSIOTERAPEUTTI	52 ERIT.ASIANTUNT	14 YLILÄÄKÄRI	6 ERITYISSOS OHJ	3	
PERHETYÖNTEK	44 RUOKAP.VAST	14 OSASTONSIHTTEERI	5 HAMMASTEKNIKKO	3	
OSASTONHOITAJA	42 LÄÄKÄRI	13 PSYKOTERAP	5 KOULU/NEUV.LÄÄK	3	
ETUUSKÄSITT	37 KANSLISTI	12 TALOUSASIAANT	5 LAITOSMIES	3	
PERUSHOITAJA	36 KOTIHOIDONESIM.	12 TYÖVALMENTAJA	5 MAAHANMUUT K	3	
TERV.KESK.AVUST	35 TEKSTINKÄSITT	11 APUL.YLILÄÄKÄRI	4 NEUROPSYKOLOGI	3	

mukana vain vakituinen henkilöstö

Henkilöstön äidinkieli

Kaikki poissaolot syykoodeittain toimialalla vuonna 2013

Syy	Selite	Poissaolo- %	Keskim. pituus	Päivien lukumäärä	Kertojen lukumäärä
300	VUOSILOMA	10,67	8,0	101 373	12 609
301	PALKKIOLOMA, PALKALLINEN	0,03	6,3	270	43
302	VUOSILOMA SÄÄSTÖVAPAA	0,10	5,0	946	188
303	VUOSILOMA LYH.TYÖAIKANA	0,01	1,5	103	67
320	SAIRAUSSLOMA, TÄYSI PALKKA	3,86	4,1	36 708	8 928
322	SAIRAUSSLOMA, 2/3 PALKKA	0,83	14,0	7 901	566
326	SAIRAUSSLOMA, PALKATON	0,51	22,9	4 830	211
328	KUNT.TUKI / TYÖKYV.ELÄKE MÄÄRÄAIKAINEN	0,22	68,8	2 063	30
330	ÄITIYSSLOMA, TÄYSI PALKKA	0,74	70,0	6 999	100
331	ISYYSSLOMA, PALKALLINEN	0,00	6,4	45	7
332	ÄITIYSSLOMA, PALKATON	0,33	34,8	3 099	89
334	VANHEMPAILOMA, PALKATON	1,46	119,3	13 841	116
335	ISYYSSLOMA, PALKATON	0,01	17,3	138	8
337	HOITOVAPAA, PALKATON	2,46	143,1	23 332	163
346	TYÖTAPATURMALOMA, 1/1	0,14	9,7	1 323	136
347	TYÖTAPATURMALOMA, 2/3 PALKALLINEN	0,02	19,1	172	9
350	VAPAUTUS OMASTA TEHT.	2,41	151,4	22 856	151
353	VUOROTTELUVAPAA, PALKATON	0,71	152,4	6 707	44
355	LOMARAHAVAPAA	0,06	2,8	594	213
356	KUNTOUTUS ASLAK /TYK PALKALLINEN	0,02	5,4	178	33
357	LOMARAHAVAPAA LÄÄKÄRIT	0,07	4,2	711	169
359	MUU JULK. LUOTT.TEHTÄVÄ	0,00	1,5	22	15
360	KUNNALL.LUOTTAMUSTEHTÄVÄ	0,00	2,0	10	5
361	MAANPUOL.- JA VS-TEHTÄVÄ	0,00	4,0	4	1
363	LUOTT-TPD-RATIONAL.KURSSI	0,00	1,6	19	12
365	JATKO-YMS.KOULUTUS PALKAL	0,05	1,6	513	327
365	OMAEHTOINEN KOULUTUS, PALKALLINEN	0,05	1,5	469	314
366	TYÖMARKKINAJÄRJ.EDUSTUS	0,00	2,0	2	1
367	LÄÄK. AKTIIVI/PÄIV.VAPAA	0,00	1,0	1	1
368	VIRANH.LIITTYVÄT TEHTÄVÄT	0,00	7,0	7	1
369	ERITYISSLOMA, PALKALLINEN	0,01	1,0	87	87
370	OPISKELU, YKSITYINEN	0,19	20,2	1 761	87
371	OPINTOVAPAA	0,76	80,2	7 222	90
372	SAIRAAAN LAPSEN HOITO	0,24	1,5	2 298	1 507
378	LUVATON POISSAOLO	0,01	7,7	100	13
379	POISSAOLO PALKATON YKSITYISASIAT	0,74	10,1	7 043	698
379	PALKATON,MUUALLA TYÖSSÄ	1,00	164,4	9 533	58
379	PALKATON PAKOTT.PERHESYYT	0,01	2,5	142	56
379	POISSAOLO LÄHEISEN HOITAMISEKSI	0,03	17,4	244	14
379	POISSAOLO PALKATON SÄÄSTÖSYYT	0,41	2,0	3 882	1 924
379	TYÖKOKEILU PALKATON	0,10	50,8	915	18
380	POISSAOLO TUNTEINA	0,02	1,7	226	134
386	LÄÄKÄRIN MÄÄRÄMÄ TUTKIMUS	0,01	1,8	70	39
387	VIRKAMATKA	0,00	4,0	4	1
Yhteensä				268 763	29 283

Suun tervydenhuollon LL ei ole luvuissa mukana.

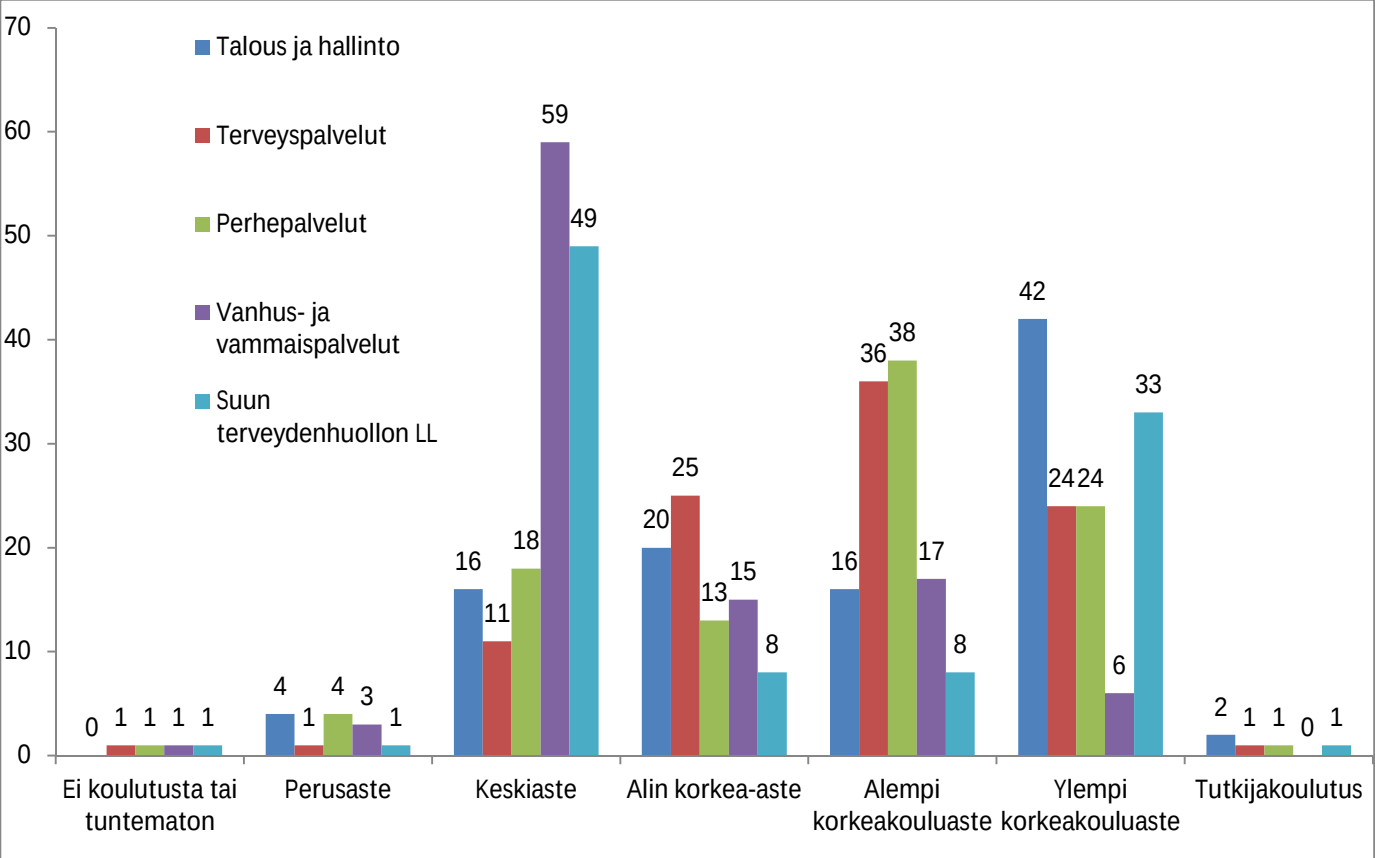
Tulosityksiköiden terveysterveysteiset poissaoloprosentit vuonna 2013

	tammi- maaliskuu	tammi- kesäkuu	tammi- syyskuu	tammi- joulukuu
Hallinto ja talous				
*talous-ja hallintopalvelut	0,50	2,92	2,49	2,33
*talousyksikkö	3,85	2,25	2,08	1,89
*henkilöstöyksikkö	0,37	0,80	1,19	1,04
*hallintoyksikkö	0,69	0,81	0,68	0,83
*kehittämissyksikkö	3,53	1,74	2,05	2,85
Terveyspalvelut				
*johto ja yht. toiminnot	1,67	0,92	2,26	5,94
*terv.palv.tukipalvelut	17,80	11,39	8,64	7,39
*ennaltaehkäisevä terv.huolto	2,15	2,03	2,12	2,45
*tartuntatauti-hygieniayksikkö	3,56	5,64	3,74	3,34
*terv.asema Länsi-Vantaa	5,71	5,31	5,15	5,68
*terv.asema Keski-Vantaa	4,05	4,63	4,30	3,95
*terv.asema Pohjois-Vantaa	9,62	10,07	7,99	6,53
*kuntoutus	2,95	3,66	3,23	3,16
*mielenterveyspalvelut	2,81	3,02	2,51	3,23
Perhepalvelut				
*johto ja yht. toiminnot	15,28	18,00	17,58	15,16
*psykosos.palvelut	4,06	3,86	3,95	3,97
*lastensuoj. avopalvelut	6,38	5,13	4,74	4,55
*lastensuoj. sijaishuolto	4,89	3,75	3,25	3,52
*aikuissosiaalityö	6,52	6,59	6,15	6,58
*päihdepalvelut	5,90	5,92	5,81	6,52
Vanhus- ja vammaispalv.				
*johto ja yht. toiminnot	0,00	0,09	0,12	0,08
*vammaispalvelut	7,62	5,87	6,35	6,59
*vanhusten avopalvelut	10,03	9,64	8,97	8,84
*palvelutalotoiminta	8,05	6,55	7,10	6,94
*hoiva-asumisen palvelut	7,31	7,31	7,04	7,26
*sairaalapalvelut	7,38	6,22	5,74	5,69

Mukana luvuissa on sairaspoissaolojen lisäksi kuntotustuki/työkyvyttömyyseläke ja tapaturmista aiheutuneet poissaolot.

*Luvuissa ei ole mukana työllistettyjen poissaoloja.

Eri koulutusasteiden prosenttiosuus tulosalueiden henkilöstöstä vuonna 2013

Henkilöstön oppimistyöpäivät tulosityksiköittäin vuonna 2013

	Koulutuspäivät	Koulutuspäiviä/ työntekijä
Talous- ja hallintopalvelut	305,75	5,7
johto ja yhteiset toiminnot	41,75	6,0
talousyksikkö	24,50	2,2
henkilöstöyksikkö	84,25	9,4
hallintoyksikkö	85,75	4,5
kehittämisyksikkö	69,50	8,7
Terveyspalvelut	2 519,50	4,2
johto ja yhteiset toiminnot	34,50	6,9
tukipalvelut	37,75	4,2
tartuntatauti-hygieniayksikkö	46,00	9,2
Länsi-Vantaan terveysasemapalvelut	665,25	6,0
Keski-Vantaan terveysasemapalvelut	439,50	4,5
Pohjois-Vantaan terveysasemapalvelut	220,25	3,2
kuntoutus	309,25	2,9
mielenterveyspalvelut	69,75	4,1
ehkäisevä terveydenhuolto	697,25	3,9
Perhepalvelut	2 316,75	3,3
johto ja yhteiset toiminnot	33,50	8,4
psykososiaaliset palvelut	543,25	3,8
lastensuojelu	943,00	3,0
aikuissosiaalityö	286,25	2,4
päihdepalveut	510,75	4,1
Vanhus- ja vammaispalvelut	2 708,50	2,7
johto ja yhteiset toiminnot	47,50	6,8
vammaispalvelut	339,50	2,9
vanhusten avopalveut	948,25	2,6
hoiva-asumisen palvelut	584,00	2,5
sairaalapalvelut	789,25	2,6
Toimiala yhteensä	7 850,50	3,3
Lisäksi: Suun terv.huollon LL	1 089,50	3,8

VANTAA

Asiakaspalauteyhteenveto 2013

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sisällys

Aluksi	2
Tulosalueiden asiakaspalautteet	3
Terveyspalvelut	3
Terveysasemapalvelut	3
Kuntoutusyksikkö	3
Mielenterveyspalvelut	4
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto	4
Perhepalvelut	4
Aikuissosiaalityö	4
Lastensuojelu	5
Psykososiaaliset palvelut	8
Päihdepalvelut	9
Vanhus- ja vammaispalvelut	10
Vanhusten avopalvelut	10
Hoiva-asumisen palvelut	12
Sairaalapalvelut	13
Vammaispalvelut	13
Suun terveydenhuollon liikelaitos	14
Pohjois-Vantaan suun terveydenhuolto	14
Länsi-Vantaan suun terveydenhuolto	15
Keski-Vantaan suun terveydenhuolto	15
Talous- ja hallintopalvelut	15
Muu palaute	16
Mediaseuranta / Vantaan kaupungin julkisuusanalyysi	16
Kouluterveyskysely 2013	17
THL - palveluvaaka	17

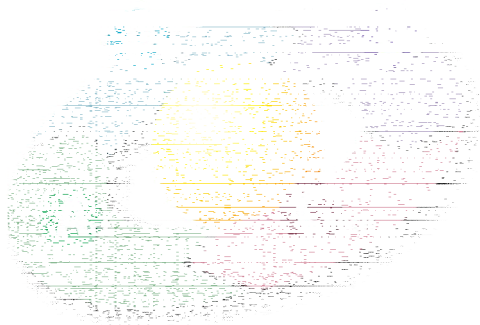
Aluksi

Toimialan asiakaspalautejärjestelmä koostuu jatkuvasta eli välittömästä asiakaspalautteesta, kohdennetuista asiakaskyselyistä ja lakisääteisestä asiakaspalautteesta. Asiakaspalautteen kerääminen, käsittely, kehittämistoimenpiteet ja yhteenvedon laadinta ovat osa johdon seurantajärjestelmää sekä palvelujen laadunhallintaa.

Toimintayksikön esimies toimii asiakaspalautevastaavana. Hänen tehtävänä on huolehtia siitä, että toimintayksikössä on asiakaspalautejärjestelmä.

Saatu asiakaspalaute käsitellään esimiehen johdolla mahdollisimman nopeasti. Saadun palautteen pohjalta toimintayksikössä arvioidaan toimintaa sekä suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Kehittämistoimenpiteiden toteutumista seurataan. Tulosityksikötasoinen yhteenveto jatkuvasta asiakaspalautteesta toimitetaan talous- ja hallintopalveluihin toimintakertomustietojen keruun yhteydessä.

Jatkuvan kehittämisen kehän, PDCA-mallin, mukaisesti asiakaspalaute on osa toiminnan arviointia (Check). Toiminnan suunnittelu (Plan) on osa strategiatyötä - tekeminen (Do) on palvelun tuottamista. Asiakaspalaute toimii palvelun onnistumisen tarkastuspisteenä (Check) eli sen avulla voidaan osaltaan arvioida tehtiinkö suunnitellut asiat. Arvioinnin jälkeen parannetaan ja kehitetään palveluja (Act) vastaamaan mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeita ja toiveita.

Tulosalueiden asiakaspalautteet

Terveyspalvelut

Terveysasemapalvelut

Terveysasemapalveluille tuli vuoden aikana 24 muistutusta ja 18 kantelua (AVI, Valvira, eduskunnan oikeusasiamies). Negatiivista kirjallista palautetta terveysasemapalvelut ovat saaneet 177 kappaletta sekä 38 positiivista palautetta. Kaikkiin palautteisiin, jossa on palautteenantajan yhteystiedot, on pyritty vastaamaan.

Terveysasemapalvelut saavat sekä positiivista että negatiivista palautetta asiakaspalvelusta paikan päällä ja puhelimitse. Potilaan kohtelamisesta ja puheen sävystä saadaan myös sekä hyvää että negatiivista palautetta. Kriittisesti asiakkaat suhtautuvat jonottamiseen päiväpoliklinikalla sekä aikojen saamiseen, silloin kun aika menee pitkälle. Hoitajan tekemän hoidontarpeenarvioinnin merkitystä on joidenkin asiakkaiden vaikea ymmärtää.

Positiivista palautetta terveysasemapalvelut saavat hoitajan ja lääkärin välisestä yhteistyöstä, joustavasta ja sujuvasta palvelusta, asiakkaan tarpeen huomioimisesta, asiakkaan aidosta kuuntelemisesta sekä lääkärin ammattitaidosta.

Kuntoutusyksikkö

Kuntoutusyksikkö sai vuoden aikana 38 asiakaspalautetta sekä yhden muistutuksen. Hyvää palautetta on tullut huomattavasti negatiivista enemmän. Yhteydenotot ovat usein sisältäneet useita asioita. Palvelujen saatavuudesta ja riittävydestä on saatu kuusi positiivista ja viisi negatiivista palautetta, aukioloajoista ja palvelun odotusajoista kaksi negatiivista palautetta kummastakin, maksuista ja maksujärjestelyistä sekä tarkentamattomista palautteista yksi negatiivinen palaute. Ammattitaidosta on saatu neljä positiivista palautetta, ystävällisyydestä ja palvelualltiudesta kymmenen positiivista ja yksi negatiivinen palaute. Tiloista ja raken-

nuksista on saatu yksi positiivinen ja kolme negatiivista palautetta. Hoidon, palvelun ja päätöksen sisällöstä kuntoutusyksikkö sai viisi positiivista palautetta.

Mielenterveyspalvelut

Vuonna 2013 mielenterveyspalveluihin tuli kaksi palautetta. Toinen tuli Vantaan sivujen kautta ja toinen oli puhelu. Molemmat koskivat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin psykiatriaa eli ei siis toimialan toimintaa. Asiakkaat ohjattiin ottamaan yhteyttä oikeaan paikkaan.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto

Asiakaspalautteiden määrä on noussut ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa tasaisesti. Vuonna 2013 palautteita saatiin yhteensä 160 kpl, joista tosin 45 kpl saman sisältöisiä yhdeltä henkilöltä saatuja. Vuonna 2013 30 % jatkuvasta kirjallisesta palautteesta koski henkilöstön ammattitaitoa ja 29 % hoidon ja palvelun sisältöä. Eniten moitteita ja myös kiitoksia saatiin työntekijöiden ammattitaidosta. 15 % kaikista palautteista oli positiivista. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon v. 2013 merkittävimmät kehittämiskohteet olivat sähköisen ajanvarauksen sekä neuvolan keskitetyn puhelinpalvelun käyttöönotto, joiden myötä lisättiin työntekijöiden saavutettavuutta.

Perhepalvelut

Vuonna 2013 sähköistä asiakaspalautetta annettiin perhepalveluihin www.vantaa.fi-sivujen kautta noin 140 kappaletta. Puolet palautteesta kohdistui aikuissosiaalityöhön, joka sai kiitosta, moitteita ja toimenpideehdotuksia. Moitteissa ja toimenpide-ehdotuksissa kiinnitettiin huomiota asiakaspalveluun sekä vaadittiin parannusta toimeentulotukihakemusten käsittelyyn määräajassa. Aikuissosiaalityö sai myös kiitosta nopeasta toimeentulotukihakemuksen hoidosta sekä sosiaalityöntekijän antamasta avusta.

Toiseksi eniten palautta tuli lastensuojeluun, yhteensä 17 kappaletta. Suurin osa palautteesta oli moitteita hitaasta pääsystä lastenvalvojan luokse tai heidän ajanvarauksensa toimimattomuudesta. Muutamassa palautteessa moitittiin lastensuojelun palvelujen laatua ja esimerkiksi nuorten auttamista. Psykososiaalisiin palveluihin tuli neljä internet-palautetta, joista kolme oli moitteita/toimenpide-ehdotuksia ja yksi kiitos sosiaali- ja kriisipäivystyksen toiminnasta. Päihdepalveluista annettiin internetin kautta kaksi moitetta, joissa molemmissa kiinnitettiin huomiota vaikeuteen päästä päihdepalveluihin.

Poikkeuksena aikaisempiin vuosiin, sähköisen asiakaspalautteen kautta tuli seitsemän yhteydenottoa, joissa haluttiin ilmoittaa lähettäjän mielestä asiattomasti toimeentuloturva saava henkilö. Kaikki ilmoitukset tutkittiin asianmukaisella tavalla.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityössä annettiin vuonna 2013 vastauksia selvityspyyntöihin yms. yhteensä 70 kappaletta.

Sosiaalinen luototus

Asiakaspalaute kerätään sosiaalisessa luototuksessa neljännesvuosittain. Palautusprosentti on kuitenkin varsin alhainen, vuonna 2013 tullut 23 vastausta. Vuoden 2014 alusta on aloitettu kokeilu, jossa luotonsaaja saa palauteomakkeen kuorineen mukaansa samalla kertaa allekirjoittaessaan luottosopimuksen, minkä toivotaan kasvattavan palautusprosenttia.

Luotonsaajat ovat yleensä tyytyväisiä. Asiakkaat ovat toivoneet, että voisivat saada useamman sosiaalisen luoton samaan aikaan, saisivat luoton ilman vapaaehtoista luottohäiriömerkintää yms., näitä toiveita ei voi heille toteuttaa. Sosiaalisen luototuksen työntekijöiden asiakaspalvelu on ollut kaikkien vastaajien mielestä joko kiitettävää tai hyvää. Osa asiakkaista piti odotusaikaa puhelinajanvarauksesta ensimmäiseen käyntiin hieman liian pitkänä. Asiakkaat kokivat, että olivat saaneet hyvin tai melko hyvin ohjeita ja neuvoja tarvittavien asiakirjojen hankkimisessa. Sosiaalisesta luototuksesta toivottiin enemmän tiedotusta. Tavallisesti sosiaalisessa luototuksessa saadaan vain kiitosta, kun talousongelmat ovat helpottuneet.

Sovittelutoiminta

Sovittelutoiminnasta kerätään valtakunnallista asiakaspalautetta, jonka vastaukset ohjautuvat aluehallintovirastoon, jossa niistä tehdään vuosittain yhteenveto. Vuoden 2013 yhteenveto ei ole vielä valmistunut.

Lastensuojelu

Viertolan yksikkö

Viertolan yksikössä kerättiin palautetta ”Kuusikkokuntien” asiakaspalautelomakkeella. Palautetta antoi 13 asiakasta ja kaikki palautteet olivat varsin positiivisia. Asteikolla 1-5, josta 1 heikko ja 5 paras, suurin osa arvioi palvelun olleen tasoa 5 tai 4. Näistä hyvänä esimerkkinä on asiallinen kohtelu. Oman tilanteen paraneminen oli kuitenkin heikkoa kahdella asiakkaista. Asiakaspalautteen keräämisen tulisi Viertolassa olla järjestelmällisempää, jotta toiminnan kehittäminen olisi palautteiden pohjalta mahdollista.

Myyrmäen yksikkö

Myyrmäen yksikössä kerättiin marraskuussa kahden viikon ajan tavatuilta lapsilta asiakaspalautetta. Lomakkeita palautui 12 kappaletta. Vastanneet lapset olivat 13 – 17 -vuotiaita, 6 poikaa ja 6 tyttöä. 11 lasta oli merkinnyt tietävänsä, miksi on lastensuojelun asiakkaana, yksi ei ollut vastannut tähän. 7 vastannutta kertoi tietävänsä, miten olla yhteydessä sosiaalityöntekijään, 5 lasta ei tiennyt. Kaikki vastanneet lapset kokivat, että työntekijä on kysynyt heidän mielipidettään riittävän usein. Yksikään lapsi ei todennut asioiden jääneen epäselväksi. Vapaassa palautteessa yksi vastannut kehui työntekijöitä hyväksi ja mukaviksi, muuten vapaa-muotoisia vastauksia ei tullut. Yksittäisiä muistutuksia ja valituksia tuli koskien lastensuojelun työskentelyä, kirjauksia tai päätöksiä. Lapsilta kerätyn palautteen pohjalta päätettiin jatkaa lapsia osallistavan palautteen kehittämistä ja keräämistä vuonna 2014.

Tikkurilan yksikkö

Tikkurilan yksikössä kerättiin marraskuussa kahden viikon ajan palautetta lapsilta. Vastauksia tuli yhteensä kahdeksan. Vastaajat olivat 9-16 –vuotiaita tyttöjä ja poikia. Neljä vastaajaa vastasi tietävänsä, miksi he olivat lastensuojelun asiakkaita, kaksi ei tiennyt. Kuusi lasta tiesi oman sosiaalityöntekijänsä, mutta kaksi lasta vastasi, ettei tiedä kuka oma sosiaalityöntekijä on. Vain puolet vastaajista tiesi, miten voi olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijään. Kuuden vastaajan mielestä lastensuojelu on auttanut vastaajaa tai vastaajan perhettä. Yksi vastaaja jätti vastaamatta ja yksi antoi vastaukseksi kysymysmerkin. Puolet vastaajista oli sitä mieltä, että työntekijä oli kysynyt vastaajan mielipidettä riittävän usein. Vain yksi vastasi, että mielipidettä ei ole kysytty riittävän usein.

Koivukylän yksikkö

Koivukylän lastensuojelussa kerättiin asiakaspalautetta lapsilta ja nuorilta vuoden 2013 aikana seuraavasti:

Nuorten intensiiviyön nuoret ovat 13-17-vuotiaita. Intensiiviyön lomakkeessa kartoitettiin sitä, tiesikö nuori miksi oli intensiiviyössä, halusiko hän itse tavata / saiko päättää työntekijän tapaamisesta, kysyttiin nuoren mielipidettä asioista päätettäessä, kuunneltiin nuorta, auttoiko intensiiviyö nuorta / perhettä, puhuttiin oikeista asioista. Palautteessa kysyttiin myös nuoren näkemystä esitettiin huolenaiheisiin (käytös, tunne-elämä, päihteet, perhetilanne, koulu, vanhemmuus) työskentelyn alussa sekä lopussa. Lomakkeessa oli myös avoimia kysymyksiä sekä mahdollisuus antaa kokonaisarvosana asteikolla 4-10.

Intensiiviyöhön palautui nuorilta 6 lomaketta. Kaikki vastanneet tiesivät työskentelyn syyn ja he olivat itse halunneet tavata työntekijöitä tai päättää tapaamisista. Kaikki myös kokivat, että heidän mielipidettään oli kysytty asioista päätettäessä.

Vastanneista kolme koki saaneensa itselleen ja perheelleen joko paljon tai erittäin paljon apua. Loput koki saaneensa apua hyvin vähän tai jonkin verran. Vastanneista neljä koki, että nuoren ajatuksia ja toiveita oli kuunneltu ja intensiiviyöntekijä oli ymmärtänyt nuorta ja tapaamisissa oli puhuttu oikeita asioita joko paljon tai erittäin paljon. Loput vastanneet kokivat mainittujen asioiden toteutuneen jonkin verran.

Nuorten huolenaiheet olivat työskentelyn aikana selvästi vähentyneet. Avoimissa vastauksissa vastaukset olivat lyhyitä. Neljä nuorta koki tilanteensa muuttuneen paremmaksi, yksi ei tiennyt ja yhden vastauksessa ilmeni vihamielisyyttä sosiaalityötä kohtaan. Kaksi vastaajaa kehui intensiiviyöntekijöitä. Viisi nuorta oli kirjannut kokonaisarvosanan, joka vaihteli 7-10 välillä.

Sosiaalityössä palautetta kerättiin kokeilumielessä lapsille kehitetyllä lomakkeella joulukuussa 2013 kahden viikon ajan. Sosiaalityön lomakkeessa kysyttiin nuoren ikää, sukupuolta, tiesikö lapsi / nuori miksi on lastensuojelun asiakkaana ja kuka on hänen sosiaalityöntekijänsä, tietääkö hän miten voi olla yhteydessä sosiaalityöntekijäänsä, onko lastensuojelu auttanut lasta ja perhettään ja onko lapsen mielipidettä kysytty riittävän usein. Lomakkeessa on myös mahdollisuus kertoa, jos jokin asia jäi epäselväksi tai jos lapsi / nuori haluaa antaa muuta palautetta.

Sosiaalityön lomakkeita palautui kymmenen. Vastaajista nuorin oli 7-vuotias ja vanhin 16-vuotias. Puolet vastaajista oli tyttöjä ja puolet poikia. Kaikki vastaajat tiesivät syyn lastensuojelun asiakkuuteen, oman sosiaalityöntekijänsä ja miten sosiaalityöntekijään saa yhteyden. Kaikki vastaajat myös kokivat lastensuojelun auttaneet heitä ja perhettään ja kaikkien mielestä lapsen mielipidettä oli kysytty riittävän usein. Kukaan ei tuonut esiin, että jokin asia olisi jäänyt epäselväksi. Avoimeen vastaukseen lapset olivat kirjoittaneet kommentteja omasta sosiaalityöntekijästään. Kaikki kommentit olivat erittäin positiivisia, kuten sosiaalityöntekijäni on kiva ja hyvä.

Kuuselan perhekuntoutuskeskus

Jatkuvassa asiakaspalautteessa palaute on ollut erittäin hyvää ja asiakkaat tyytyväisiä toimintaan. Toiminta vastaa asiakaspalautekyselyyn vastanneiden asiakkaiden mukaan heidän tarpeitaan. Palautteen perusteella kiitetään työntekijöitä hyvästä toiminnasta.

Kohdennettua asiakaspalautetta on kerätty kaikilta osastoilta vuoden 2013 ajan. Lomakkeita jaettu 99, vastausprosentti 98%. Vastaajien mukaan päivä kuntoutuksen jaksojen pituus olisi pitänyt olla pidempi. Palautteen perusteella mietitään mahdollisuutta pidentää jaksoja silloin kun se on mahdollista. Vanhempien huomiointi Vaahteramäessä: jakson alkuvaiheessa voisi "uskoutua" vain yhdelle nimetylle työntekijälle; ei tarvitsisi kertoa samoja asioita uudelleen ja uudelleen. Palautteen perusteella otetaan asia käsittelyyn työryh-

mään; voiko asialle tehdä jotain, haaitaako tiedonkulkua? Perhepaikassa hankkeena ollutta perhesirkusta on pidetty hyvänä lisämuotona työskentelyyn. Perhesirkusta jatketaan ja laajennetaan koko talon käyttöön. Vaahteramäessä vanhempi on toivonut retkien parempaa ennakoinista. Jatkossa yritetään tiedottaa perhettä paremmin. Perhepaikassa vanhempi on kokenut kesän vuosilomien vaihtuvuuden hankalaksi sekä erityistyöntekijöiden ja muiden palveluiden puuttumisen haasteelliseksi. Palautteen perusteella keskitytään enemmän tiedon siirtoon ja työparien suunnitelmalliseen työhön; yhteenvedojen ym. kirjallisten töiden siirto. Kuuselan asiakkaat ovat vuonna 2013 olleet pääpiirteittäin erittäin tyytyväisiä.

Lastensuojelun tukiyksikkö

Perhetyössä on kerätty säännöllisesti asiakaspalautetta. Asiakaspalautelomake on uudistettu vuoden 2013 alussa ja se annetaan jokaisella perheelle perhetyön päättyessä palautettavaksi anonymisti kirjekuussa kunkin tiimin lähiesimiehelle. Asiakaspalautteesta on tehty erillinen lomake nuorelle, joka annetaan aina erikseen perheen nuorelle. Palautelomakkeita on tullut vuoden 2013 aikana yhteensä n. 30 (perheitä 330) eli palautusprosentti on hyvin pieni.

Palaute on ollut pääosin positiivista ja lapset ovat tienneet syyt perhetyölle. Aikuisilta on saatu paljon sanallista palautetta. Perhetyöntekijöistä on pidetty ja sairaanhoitaja on saanut erityisesti kiitosta. Yhteistyö ja intensiteetti ovat olleet hyviä ja tarkoituksenmukaisia perheen tilanteeseen. Työskentely on koettu merkitykselliseksi ja perheen tilannetta eteenpäin vieväksi. Esiin on noussut myös tiedonkulun ongelmat sosiaalityön ja perhetyön välillä sekä asiakkaan tarpeiden avoin kohtaaminen.

Perhetyön palautelomakkeen antaminen lopetettiin vuoden 2014 alusta. Käyttöön otettiin toimialan yhteisessä käytössä oleva palautelomake, ja jatkossa otetaan käyttöön nuorille suunnattu lomake, jota on testattu sosiaalityössä. Näiden asiakaspalautteiden katsotaan mittaavan paremmin ja yhteismitallisesti asiakkaan tyytyväisyyttä palveluun.

Asiakaspalautteen lisäksi, perhetyön sisällön kehittämisen tueksi, perhetyöhön ollaan kehittämässä välinettä/mittaria perhetyön vaikutusten mittaamiseksi (asiakkaan, sosiaalityöntekijän ja perhetyöntekijän arvio).

Perheasiainyksikkö

Perheasiainyksikössä ei kerätty asiakaspalautetta vuonna 2013. Perheasiainyksikkö osallistui syksyllä 2012 asiakaspalautteen keräämiseen Happy or Not -järjestelmän kautta ja koko toimialalla toteutettuun kohdennettuun asiakaspalautekyselyyn. Kumpaankin kyselyyn saatiin melko vähän vastauksia ja palautteet olivat hyvin saman sisältöisiä. Asiakkaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun ja työntekijöiden ammattitaitoon, mutta ajan saantia lastenvalvojalle pidettiin liian pitkänä. Vuonna 2013 tuli yksittäisiä muistutuksia ja valituksia koskien neuvotteluja lastenvalvojan luona. Asiakkaan aluehallintovirastoon tekemän ajan saantia lastenvalvojalle koskevan muistutuksen johdosta saatiin aluehallintovirastolta huomautus.

Tammirinne

Vuoden 2013 aikana Tammirinteeseen tuli vain kaksi aikuisten täyttämää palautelomaketta. Toinen arvosteli koko järjestelmää huonoksi (lastensuojelua) ja toinen oli hyvin positiivinen. Tammirinteessä suunniteltiin, että jatkossa vastaavat ohjaajat antavat palautelomakkeen suoraan vanhemmalle sijoituksen päättyessä, jotta palautetta saataisiin enemmän.

Lapsilta ei ole kerätty palautetta lomakkeella vielä toistaiseksi, vaan lapsilta kerätään palautetta hoidosta ja arjesta joka viikko osastojen lasten kokouksissa. Palaute kirjataan ylös ja käsitellään työryhmässä ja ajoittain esimiesryhmissä. Lasten palaute koskee yleensä aina ruokaa ja osaston arjen sääntöjä, kuten peliaikoja koneilla. Ruokaa kehutaan pääsääntöisesti ja ruokatoiveet välitetään keittiön henkilökunnalle.

Perhekuntoutuksessa palautetta kerätään säännöllisesti sekä koko hoitojakson osalta jakson päätyttyä palauttehaastattelussa vanhempien kanssa. Palaute käydään läpi työryhmässä ja se on osa kehittämistyötä. Ongelmana on todellisen mielipiteen esille saaminen, kun tuttu työntekijä haastattelee kasvotusten. Tammenterhoon kehitetään myös kevyempi kirjallinen palautelomake.

Sijaishuolto

Sijaishuoltoon on tullut vain 10 kirjallista palautetta. Yhdeksän palautteista oli tehty asiakaspalautelomakkeelle. Kahdeksan vastaajaa oli sitä mieltä, että oli saanut riittävästi tietoa ja neuvontaa. Kahdeksan vastaajaa on ollut joko täysin samaa mieltä tai osittain samaa mieltä siitä, että on saanut asiallista kohtelua sekä siitä, että palvelu on ollut asiantuntevaa. Palvelu on vastannut tarpeita suurimman osan mielestä. Kuusi vastaajaa on ollut sitä mieltä, että on voinut osallistua palvelunsa suunnitteluun ja arviointiin, yksi on osittain sitä mieltä ja yksi lapsi ei ole samaa eikä eri mieltä asiasta.

Palvelu on parantanut elämäntilannetta suurimman osan vastaajista kohdalla. Kouluarvosanoilla vastaajien antama yleisarvio palveluista sai arvosanan 9. Avoimessa palautteessa jälkihuollon palvelut saavat kiitosta joustavuudesta tapaamisajankohdissa, asioiden kuntoon saattamisesta sekä itsenäiseen toimintaan ja aikuisuuden alkeisiin opettamisesta.

Psykososiaaliset palvelut

Sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaali- ja kriisipäivystykseen tuli vuoden 2013 aikana 16 kirjallista palautetta. Palautteiden sisältö jakautui seuraavasti: Hoidon, palvelun tai päätöksen sisällöstä 6 positiivista ja 6 negatiivista palautetta, tietosuoja ja salassapito 3 negatiivista, kielitaidosta 1 negatiivinen palaute. Kehittämistoimet yksikössä: Työntekijöitä on ohjeistettu soittajan identifioinnista, dokumentoinnista ja työntekijöiden kanssa on käyty läpi asiakaskriteerit.

Psykologipalvelut

Psykologipalveluihin tuli vuoden aikana vain kolme asiakaspalauteyhteydenottoa. Asiakkaat antoivat palautetta seuraavasti: ammattitaidosta, ystävällisyydestä ja palvelualltiudesta positiivista palautetta sekä työntekijän tavoitettavuudesta kaksi negatiivista palautetta. Yksikön kehittämistoimet: keskustelu, tiedottamisen parantaminen ja yhteydenotto palautteen antajaan.

Koulun sosiaalityö

Koulun sosiaalityön asiakaslapset antavat hyvin vähän erillistä palautetta. Lasten vanhemmilta palautetta saatiin pääasiassa suoraan puhelimitse työntekijälle. Tällöin palautteen sisältö on usein tyytymättömyys saatuu palveluun tai koulun toimintaan. Koulun sosiaalityössä esimiehille tuli vain muutama suora asiakaspalaute. Tuolloin annettiin negatiivista palautetta ammattitaidosta sekä hoidon, palvelun tai päätöksen sisällöstä. Kiitosta koulun sosiaalityö saa muun muassa hyvästä tavoitettavuudesta, nopeasta reagoinnista asioihin ja ystävällisestä palvelusta

Viime keväänä koulun sosiaalityössä kerättiin kuraattorityöstä palautetta webropol-kyselyllä rehtoreilta, apulaisrehtoreilta ja muilta koulujen sekä oppilaitosten oppilashuoltoryhmätyön johtajilta. Palaute oli erittäin positiivista. Kuraattorityön katsottiin Vantaalla olevan ammatillista, lapsilähtöistä ja koko perheen huomioivaa. Yksikön kehittämistoimet: Työskentely- ja toimintatavoista on keskusteltu työntekijöiden kanssa ja mietitty yhdessä, mitä opittavaa tilanteesta on.

Lapsiperheiden kotipalvelu

Yhteydenottoja on vuoden 2013 aikana tullut yhteensä vain neljä. Yhteydenotot koostuvat seuraavasta palautteesta: maksuista ja maksujärjestelyistä sekä kielitaidosta molemmista yksi negatiivinen palaute, palvelujen saatavuudesta ja riittävydestä, ulkoisista puitteista sekä hoidon, palvelun tai päätöksen sisällöstä kustaakin kaksi negatiivista palautetta. Palautteet on käsitelty asiakkaiden ja työntekijöiden kanssa. Toimenpiteinä vuonna 2014 kokeillaan kriteerien madallusta ja palvelun ilta-aikoja.

Päihdepalvelut

Päihdevieroitusyksikkö

Päihdevieroitusyksikkö on saanut vuoden aikana avointa palautetta jonkun verran. Päihdevieroitusyksikössä tehtiin asiakaspalautekysely, johon vastasi 35 asiakasta. Kyselyssä oli 21 kysymystä. Esimerkkejä vastauksista:

Asiakkaista

83 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että henkilökunta on ammattitaitoista.

83 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että vieroitushoitoon hakeutuminen oli helppoa. 6 % oli täysin eri mieltä.

88 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että henkilökunta tukee asiakasta.

81 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että hoidon aikana läheisiä kuultiin ja huomioitiin riittävästi. 5 % täysin eri mieltä.

79 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että sai riittävästi apua vieroitusoireisiin.

21 % oli täysin tai osittain erimielisiä.

89 % oli täysin samaa mieltä tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että henkilökunnalta sai tukea ja apua tarvittaessa.

H-klinikka

H-klinikalla on yritetty saada asiakaspalauteiden määrää kasvuun, mutta siinä ei olla vielä onnistuttu. Asiakaspalautejärjestelmän kehittäminen on H-klinikan omalla tulokortilla tänä vuonna.

Koisonrannan palvelukeskus

Koisonrannan palvelukeskuksen Arvi-yhteisössä on asiakaspalautejärjestelmä, joka pohjautuu Laurean ammattikorkeakoulun kahden opiskelijan laatimaan asiakaspalautekyselyn kehittämisprojektiin. Lomakkeita on kerätty vuonna 2013 niiltä asukkaista, jotka ovat muuttaneet pois Arvista jatkoasumipaikkaan. Asiakaspalauteiden määrä on 13 asiakaspalautetta. Keskimääräinen asumisaika Arvissa oli 4,0 kuukautta. Arvi-jaksosta kokonaisarvosanaksi asiakkaat antoivat 9,0 (kouluasteikolla 4-10).

Kaavakkeessa oli kokonaisarvosanan lisäksi 28 kysymystä. Arviointiasteikko: 1 täysin eri mieltä, 2 eri mieltä, 3 en osaa sanoa, 4 lähes samaa mieltä, 5 täysin samaa mieltä. Ohessa esimerkkejä kyselyn vastauksista:

Työntekijät ja Arvin asukkaat ottivat minut hyvin vastaan; vastausten keskiarvo 4,2

Arvi-jaksolla oli riittävästi ryhmiä (4,3)

Ryhmiä aiheet olivat kiinnostavia ja tukivat kuntoutumistani (3,9)

Viikko-ohjelma on suunniteltu niin, että päivässä on tarpeeksi sisältöä (3,7)

Vapaa-aikaa on riittävästi (4,2)

Vapaa-ajan viettoon Arvissa on tarjolla riittävät puitteet ja edellytykset (3,7)

Henkilökunta suhtautuu asukkaisiin tasapuolisesti ja arvostavasti (4,5)

Henkilökunnan antama ohjaus ja neuvonta olivat riittäviä (4,5)

Henkilökohtaisia keskusteluja käytiin riittävästi (4,5)

Arvi-jaksolla tarjotut palvelut ovat edistäneet kuntoutumistani ja niistä on ollut apua elämäntilanteelleni (4,7)
Koin, että tulin kuulluksi ja sain osakseni ymmärrystä Arvi-jakson aikana (4,8)
Lähiomaisiani otettiin riittävästi mukaan osaksi kuntoutumisprosessiani (2,7)

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vanhusten avopalvelut

Vanhusten avopalveluihin on vuoden 2013 aikana tullut yhdeksän muistutusta, yksi kantelu, 16 oikaisuvaatimusta (omaishoidon tuki 11, toimeentulotuki 5), kolme oikaisuvaatimusta, joissa on tehty itseoikaisu.

Päivätoiminta

Päivätoiminnan asiakkailta ja omaisilta saadaan positiivista palautetta asiakaskäynneillä, puhelimitse ja toimintakeskuksissa viikoittain. Palautteiden mukaan päivätoiminnan koetaan tukevan asiakkaiden toimintakykyä, nostavan vireystilaa ja mielialaa. Omaishoitajat kokevat toiminnan tärkeäksi oman jaksamisen tukemiseksi. Päivätoiminnan henkilökunnan ammattitaitoa, yhteistyökykyä ja ystävällisyyttä kiitellään. Päivätoimintajakson loppuminen aiheuttaa joskus huolta asiakkaissa ja asiakkaan omaisissa. Kuntouttavan päivätoiminnan kuljetuksista tuli positiivista palautetta kuljettajien ammattitaidosta ja ystävällisyydestä.

Syksyllä kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaiden omaisilta kerättiin kirjallinen palaute kolmessa omaistenillassa (Simonkylä, Hakunila, Myyrmäki). Palautetta saatiin 71 henkilöltä ja palaute oli hyvää. 10% vastaajien omaisista käy päivätoiminnassa omaishoitajan vapaan aikana. Asiakkaat viihtyvät päivätoiminnassa erittäin hyvin tai hyvin. Suurin osa (yli 95%) oli sitä mieltä, että päivätoiminnalla on ollut vaikutusta asiakkaan elämään. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että asiakkaan mieliala on kohentunut ja asiakas virkistynyt päivätoiminnan vaikutuksesta. Osa vastaajista oli myös sitä mieltä, että omaisen toimintakyky on parantunut ja yksinäisyys lievittynyt.

Seniorineuvola

Seniorineuvolan työntekijä saa positiivista palautetta työstään päivittäin. Hänen työnsä koetaan tärkeäksi, ja niin 75v hyvinvointitapaamiset kuin omaishoitajien tapaamiset saavat kiitosta.

Muistikoordinaattorit saavat positiivista palautetta työstään viikoittain puhelimitse tai sähköpostitse omaisilta ja yhteistyökumppaneilta. Palautteessa kiitellään henkilökunnan ammattitaitoa ja sitä, että vastaanotoilla/kotikäynneillä on aikaa perehtyä ja paneutua asiakkaan tilanteeseen kokonaisvaltaisesti.

Kotihoito

Asiakasmäärät huomioiden asiakaspalaute on pääosin hyvin positiivista

Ruusuja:

Työntekijät saavat kiitosta ammattitaitoisesta palvelusta, ystävällisyydestä, yhteistyön sujumisesta sekä joustavuudesta muuttuvissa olosuhteissa. Henkilöstöä kiitetään myös iloisuudesta ja asiakkaan asioihin perehtymisestä. Hyvin tyyppinen palaute on omaisten antama palaute, kun hoitosuhde päättyy, asiakas lähtee pitkäaikaishoitoon tai kuolee.

Risuja:

Negatiivinen palaute koskee lähinnä sitä, että omaisten ja/tai asiakkaan mielestä palveluja ei saa riittävästi; heidän on vaikea ymmärtää, että palvelun saaminen perustuu tarpeeseen, ei toiveeseen. Toinen kritiikin kohde on palvelun hinta sekä käynnin pituus ja palvelusuunnitelmien sisältö. Joidenkin asiakkaiden on vaikea ymmärtää kotihoidon laskutusperusteita. Myös kotihoidon käyntien ajankohta aiheuttaa kritiikkiä; jotkut asiakkaat/omaiset edellyttävät, että käynnit tapahtuvat juuri tiettyyn aikaan.

Ostopalvelut

- Ateriapalvelu; sopimuksellisia reklamaatioita tehty 5, saatu 4 vastinetta, yksi edelleen vireillä
- Kauppalpalvelu; sopimuksellisia reklamaatioita tehty 5, vastineet saatu
- Turvapalvelu; sopimuksellisia reklamaatioita tehty 7, vastineet saatu
- Siivouspalvelu; sopimuksellisia reklamaatioita tehty 3, vastineet saatu
- Vanhusten kotiapusäätiö; ei reklamaatioita

Ostopalveluissa tehdään asiakastyytyväisyyskysely kerran vuodessa. Vuoden 2013 palautteen mukaan kaikki palvelut saivat arvosanaksi vähintään hyvän (3/5).

Palvelutalot

Raikukuja

Raikukujalla ei ole tullut vuonna 2013 yhtään kirjallista palautetta. Suullisesti on saatu paljon hyvää palautetta päivittäisistä asioista. Omaiset kiittivät synttärjuhlien tilan käytöstä ja järjestelyavusta. Ruokalistaista on keskusteltu; huomioidaan juhlapyhät, ei samalle päivälle tarjolle sekä lounaalla että päivällisellä kalaa tai ei myöskään keittoa samana päivänä päivällä ja illalla.

Suopursu

Suopursun palvelutalossa hoitajatilanne oli viime kesänä huono kilpailuttamisprosessin seurauksena, joka siten kesäkuussa keskeytettiin. Osa henkilöstöstä sanoutui irti ja koko kesä toimittiin sijaisten varassa (joskus vain yksi vakituinen ja neljä sijaista). Asukkaat olivat todella tyytymättömiä ja antoivat paljon palautetta sekä suullisesti että kirjallisesti. Esimerkiksi

- hoitajat tulevat käynnille liian myöhään (varsinkin aamuisin), asiakkaat eivät pääse ajoissa aamupalalle
- Informaatio ei toimi hoitajien välillä
- kauppalpalvelu ei toimi
- liikaa keikkalaisia/ uusia hoitajia, vakituisten hoitajien mitoitus on pielessä,
- liian suuri henkilöstön vaihtuvuus
- palvelut heikentyneet, koska niin paljon sijaisia
- asukasta ei kuunnella
- lääkkeitä ei saa ajoissa
- tilanne ollut todella huono jo pidemmän aikaa
- puuttuu esimies, jolla asiat olisi hansassa
- hoitajilta toivotaan enemmän aikaa asukkaille, hoitajilla liian kiire, liian kova työtahti
- ruoka on huonontunut
- liian vähän viriketoimintaa
- tyytymättömyys pyykkihuoltoon

Hoitajat eivät saaneet moitteita.

Kesän jälkeen palautteita tuli vain muutama. Yksi valitus helmikuun asiakasmaksuista, selvitys, joka annettiin oikeusasiamiehen kanslialle asukkaan asioista (heinäkuussa) ja palaute lääkäripalveluista (marraskuussa).

Koivukylän palvelutalo

Eniten negatiivista palautetta tuli asukkailta ruokaan liittyen. Asiakkaat eivät olleet tyytyväisiä ruokailistan suunnitteluun eikä laatuun. Suurin toive oli, että ruokalista suunniteltaisiin niin, että se sisältäisi hyvin perinteisiä ruokia. Asukkaille järjestettiin tämän asian tiimoilta tilaisuus keittiön emännän kanssa.

Negatiivista palautetta tuli myös Seuren keikkalaisista ja heidän vaihtuvuudesta. Taloon toivottiin lisää virike-toimintaa ja tapahtumia. Muutamia palautteita saatiin omaisilta. Nämä liittyivät mm. jatkohoidonjärjestelyyn ja omaisen uhkaavaan käytökseen.

Kiitosta saatiin viriketuokioista / tapahtumista, mutta valitettavan harvoin saadaan suoraan positiivista palautetta asukkailta. Omaisat kävivät kiittämässä asiakkaan saamasta hoidosta.

Pähkinärinteen palvelutalo

Pähkinärinteen palvelutalossa saatiin lukuisia ja toistuvia palautteita ruoan laadusta ja riittävydestä. Asuntojen lämmityksen puutteesta saatiin palautteita koko syyskauden 2013. Liputus puuttui isänpäivänä 2013, ja se sai suuren määrän asiakkaita ja omaisia loukkaantumaan. Sijaisten suuri määrä ja oman henkilökunnan vähäinen määrä puhututti kiivaasti koko kevätkauden 2013. Yksittäisen asukkaan asioiden hoito takkusi omaisten mielestä hiukan alkuvuodesta 2013. Asia selvisi asiakkaan ja omaisten kanssa yhdessä keskustelemalla. Asukkailta tuli paljon positiivista palautetta hyvistä, ystävällisistä ja ammattitaitoisista hoitajista erityisesti alkusyksyllä 2013.

Metsotien palvelutalo

Metsotien palvelutalon asukkailta ja omaisilta saatiin paljon positiivista palautetta hyvästä hoidosta ja palvelusta. Metsonkodin keittiön ruokaa ei moitittu kovinkaan äänekkäästi ja ruokaan oltiin useimmiten tyytyväisiä. Palvelutalon asukkaat olivat hyvin pettyneitä päivätoiminnan loppumisesta Metsonkodissa.

Metsotien palvelutalosta yhden asukkaan omaisen halusi asiakaspalauteeseen selvityksen. Käsittelimme asiaa potilas-/ asiakaslain mukaisena muistutuksena ja vastineeseen omaisen oli tyytyväinen. Muita kirjallisia asiakaspalautteita ei tullut v. 2013.

Veturipolun palvelutalo

Asukkaat olivat erittäin tyytyväisiä hoitoon ja palveluun. He olivat myös onnellisia saatuaan tiedon siitä, että asuminen saattoi jatkua vielä palvelutalossa (perusparannus-/laajennusasia siirtynyt tulevaisuuteen). Ruokaan kohdistui joulukuussa kritiikkiä ja se oli myös aiheellista. Veturipolun palvelutaloon ei tullut yhtään kirjallista valitusta.

Hoiva-asumisen palvelut

Hoiva-asumisen palveluissa tehtiin keväällä 2013 omaistyytyväisyyskysely lyhytaikaishoidon asukkaiden omaisille. Saadut tulokset analysoitiin (olivat osa pro gradu -tutkimusta) ja esiteltiin lyhytaikaishoidon osastojen omaistilaisissa. Hoiva-asumisen palvelujen omaistyytyväisyyskysely toteutetaan vuonna 2014.

Kahden vuoden aikana hoiva-asumisen palvelujen, avopalvelujen sekä sairaalapalvelujen asiakasmaksuista tehtiin 3 oikaisuvaatimusta kustakin, ja näiden lisäksi tehtiin toimeentulotukipäätösten oikaisuvaatimuksia. Oikaisuvaatimukset käsiteltiin yksilöasianjaostossa, eivätkä ne johtaneet päätösten muuttumiseen.

Kaupungin omana toimintana järjestettävästä palvelusta saadaan palaute yleensä suullisesti ja palaute käsitellään mahdollisimman nopeasti. 15 vastinetta on laadittu asukkaan hoidonjärjestämisestä tai saamasta hoi- vasta.

Ostopalveluja koskevat asiakaspalauteet käsiteltiin välittömästi palveluntuottajien kanssa käydyissä keskus- teluissa. Kirjallisia ja sähköpostin välityksellä vastineita tehtiin vuonna 2013 yhteensä viisi.

Kaikki korjaava palaute samoin kuin positiivinenkin palaute on käsitelty hoitoyksiköissä ja huomioitu toimin- nan kehittämisessä. Hoitoneuvotteluiden systemaattinen järjestäminen on lisännyt omaistyytyväisyyttä ja yh- teistystä sekä Kulttuurin muutos -hankkeen myötä asukkaiden ja heidän omaistensa kanssa tehtävä yhteis- työ on tiivistynyt. Hoiva-asumisen palveluissa järjestettiin säännöllisesti omaistilaisuuksia niin omassa toimin- nassa kuin ostopalveluissa.

Sairaalapalvelut

Sairaalapalvelut on toimittanut pyynnöstä Valviraan yhden potilaan potilasasiakirjat ja Aluehallintovirastoon on annettu kaksi selvitystä. Potilasvakuutuskeskukselle on toimitettu 13 selvitystä potilasvahinkoasioihin liit- tyen.

Asiakas-/potilasmuistutuksia on sairaalapalveluissa vastaanotettu kuusi kappaletta. Potilasrekisteritietojen tarkastusvaatimuksia oli vuonna 2013 kaksi. Yksi potilas on pyytänyt sairaalajaksonsa loppuarvioon muutos- ta. Sairaalapalveluille on näiden lisäksi tullut kolme asiakirjapyyntöä sairaskertomusmerkinnöistä sekä yhdes- tä tapauksesta on lähetetty kopio kuolintodistuksesta ja patologin obduktiokertomuksesta.

Internetin kautta tulleita palautteita tuli vuoden aikana vain kolme kappaletta. Syksyllä tuli palaute Katriinan sairaalassa nuorison häiriköinnistä ja yksi palaute Metsonkodin lääkäripalveluista. Yksi palaute on aiemmin tullut koskien osasto 1 tietoja ja esitettä netissä.

Sairaalan osastoille tulee potilailta ja omaisilta viikoittain spontaania, positiivista palautetta hyvästä hoidosta. Lisäksi omaiset/potilaat tuovat ajoittain kiitokseksi mm. kukkia, suklaarasioita ja kakkuja. Kiitoskorteissa kii- tetään osastojen henkilökuntaa asiantuntemuksesta, ystävällisestä kohtelusta sekä hyvästä hoidosta.

Henkilöstön rekrytoinneissa on myös tullut positiivista palautetta siitä, että toiminta on muuttunut viime vuo- sina aktiivisemmaksi.

Vammaispalvelut

Vammaisten avopalvelut

Vammaisten avopalveluissa on saatu palautetta sekä vapaamuotoisesti kirjallisena että strukturoidummin asiakaspalautelomakkeella. Vapaamuotoisessa palautteessa maksuista ja maksujärjestelyistä on tullut yksi negatiivinen palaute, tiedottaminen ja neuvonta sekä työntekijän tavoitettavuudesta molemmista yksi negatiivinen palaute, odotusajasta palvelun yhteydessä kuusi negatiivista, työntekijän ammattitaidosta viisi negatiivista, hoidon, palvelun tai päätöksen sisällöstä kaksi negatiivista palautetta sekä kolme negatiivista otsikol- la muu palaute.

Seitsemän asiakasta on täyttänyt asiakastyytyväisyyslomakkeen, vastaukset jakautuivat seuraavasti:

	täysin samaa mieltä	osittain samaa mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	osittain eri mieltä	täysin eri mieltä
Olen saanut riittävästi tietoa ja neuvontaa	2			3	2
Olen saanut asiallista kohtelua	3		2		2
Saamani palvelu on ollut asiantuntevaa	2		1	1	2
Saamani palvelu on vastannut tarpeitani	2			2	1
Olen saanut palvelua riittävän nopeasti	4			1	2
Saamani palvelu on parantanut elämäntilannettani	4	2		1	
Olen voinut osallistua nykyisen palveluni suunnitteluun ja arviointiin	2			3	2

Lisäksi vammaisten avopalveluun on tullut 4 muistutusta tai kantelua ja 44 oikaisuvaatimusta.

Vammaispalvelut ovat saaneet kiitosta esimerkiksi valinnanvapauden lisääntymisestä ja yksilökeskeisestä työstä (asiakas otettu mukaan palvelujen suunnitteluun ja löydetty hänelle sopivat palvelut). Myös kehitysvammaisten tuetun asumisen mahdollistaminen ja palvelujen kehittyminen on saanut asiakkailta kiitosta.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Suun terveydenhuollon liikelaitokseen tuli palautejärjestelmän kautta 107 palautetta, joista 22 oli positiivisia. Potilasvakuutuskeskuksen selvityspyyntöjä v. 2013 tuli yhteensä 26 kpl, joista 11 korvattavia, 7 ei korvattavia ja 8 keskeneräistä asiaa. Aluehallintovirastoon (AVI) kanteluita oli vuonna 2013 kolme, joista 1 päätös v.2012 asiaan, yksi asia vielä keskeneräinen ja kahdessa tapauksessa oli havaittu puutteita. AVI:lta tuli vuonna 2013 kaksi selvityspyyntöä, joista toinen on vielä keskeneräinen. Eduskunnan oikeusasiamieheltä/ oikeuskanslerilta tuli vuonna 2013 yksi päätös, joka koski vuonna 2010 vireille tullutta asiaa (Soster 231/2010). Siinä havaittiin puutteita toiminnassa. Tietosuojavaltuutetulta tuli yksi huomautus, jossa toiminnassa oli havaittu puutteita. Muistutuksia tuli suun terveydenhuoltoon neljä, joista kahdessa oli havaittu puutteita.

Pohjois-Vantaan suun terveydenhuolto

Jatkuvan asiakaspalautteen määrä kasvoi jonkin verran edellisvuodesta, erityisesti positiivista palautetta annettiin enemmän. Kaupungin verkkosivujen palautejärjestelmän kautta tulleet asiakaspalautteet sekä yhteydenotot sähköpostitse lisääntyivät, ja muut yhteydenottotavat vähentyivät. Yhteydenotot koskivat eniten hoidosta saatuja maksuja sekä myös hoidon ja palvelun sisällöstä tuli palautetta. Henkilökunta sai positiivista palautetta ystävällisestä ja ammattitaitoisesta palvelusta. Asiakaspalautteiden määrä (noin 50 palautetta) oli vähäinen suhteessa potilaskontaktien määrään. Ainoana kehittämisehdotuksena toivottiin nettiajanvarauksen lisäämistä.

Länsi-Vantaan suun terveydenhuolto

Jatkuvan asiakaspalautteen määrä kasvoi hieman edellisvuodesta. Kaupungin verkkosivujen palautejärjestelmän kautta tulleet asiakaspalautteet lisääntyivät ja muut yhteydenottotavat pysyivät ennallaan. Yhteydenotot koskivat hoidosta saatuja maksuja sekä myös hoidon ja palvelun sisällöstä annettiin palautetta. Henkilökunta sai ilahduttavan paljon positiivista palautetta ystävällisestä ja ammattitaitoisesta palvelusta. Kokonaisuudessaan asiakaspalautteiden määrä (noin 40 palautetta) oli vähäinen suhteessa potilaskontaktien määrään. Selkeitä kehittämiskohteita ei ehdotettu.

Keski-Vantaan suun terveydenhuolto

Jatkuva asiakaspalaute on ollut pääasiassa positiivista hyvästä hoidosta ja ystävällisestä asiakaspalvelusta. Jonkin verran negatiivista palautetta on tullut pitkästä jonotusajasta hammashoittoon sekä siitä, että henkilökunnan sairastapausten takia on jouduttu siirtämään aikoja. Pääosa asiakaspalautteista on tullut kaupungin verkkosivujen kautta, mutta jonkin verran myös suoraan sähköpostitse. Suuri osa palautteista koski hammashoidosta saatuja laskuja, mutta myös tyytymättömyyttä saatuun hoitoon tai asiakaspalveluun. Hoitavan hammaslääkärin tai suuhygienistin vaihtoa toivottiin joissakin asiakaspalautteissa. Kirjallisia palautteita tuli 3 kappaletta, sähköpostitse tai kaupungin verkkosivujen kautta 60-70 kappaletta, mikä on vähän enemmän kuin edellisenä vuotena. Toiveena esitettiin varahenkilökuntaa korvaamaan sairastapauksia, ettei tulisi hoitolan perumia käyntejä.

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintojohtaja haastatteli vuoden 2013 alussa apulaiskaupunginjohtajan ja tulosaluejohtajat siitä, miten talous- ja hallintopalvelujen toiminta ja palvelut on koettu ja miten niitä tulisi kehittää. Haastattelut tehtiin kysymällä kustakin talous- ja hallintopalvelujen toiminnosta erikseen. Haastateltavia oli pyydetty etukäteen selvittämään kysymyksiä tulosalueellaan ja edustavan haastattelussa koko tulosaluettaan. Toiminnasta annettiin mm. seuraavaa palautetta:

- Palvelu on pääosin hyvää.
- Talhassa tapahtuu, kun ottaa yhteyttä.
- Kokonaisuutena ongelma on henkilöstön vähäisyys, mikä johtaa siihen, että yksiköissä tehdään asioita itse. Vain neuvot tulevat Talhasta. Sähköisten prosessien myötä esimiehille tullut lisää työtä, minkä vuoksi työaika ei riitä.
- Esikuntapalaveri on hyvä käytäntö.
- Peltolantien tilaratkaisut ovat vanhanaikaisia.
- Asiantuntijoiden perustehtäväjako toivottiin näkyviin Avaimeen.

Talous- ja hallintopalveluissa on pyritty parantamaan toimintaa annettujen palautteiden perusteella.

Muu palaute

Mediaseuranta / Vantaan kaupungin julkisuusanalyysi

Vantaan kaupungin mediaseurannan tekee M-Brain-konserni. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialasta oli vuoden 2013 seurannassa vajaa 200 mainintaa. Mediakynnyksen on ylittänyt seuraavat toimialan toimintaan liittyvät asiat.

Myönteinen julkisuus

- Vantaan Kivistön kaupunginosaan tulee monitoimitalo: saman katon alle neuvola, päiväkoti, koulu ja harrastustiloja (tammikuu-maaliskuu)
- Vanhusten hyljerobotti (tammi-maalis)
- Kaupungin työntekijöiden sairaus-poissaolojen vähentyminen (tammi-maalis)
- Kuntaliiton kysely terveystieteiden ja neuvoloiden asiakastyytyväisyydestä ja THL:n elämänlaatu-tutkimus. (tammi-maalis)
- Nuorten syrjäytymisen ehkäisy (huhtikuu-kesäkuu)
- Lääkäriajan melko nopea saaminen terveystieteiden. (huhti-kesä)
- Vantaalla on käynnistetty useita sähköisten sosiaali- ja terveystieteiden kokeiluita (huhti-kesä)
- kokeilu toimeentulotuen hakemisesta kelassa asiointien yhteydessä. (heinä-syyskuu)
- Vantaa kuuntelee nuorten aloitteita (heinä-syyskuu)
- Vantaan kaupunki oli myönteisesti esillä saatuaan lyhennettyä toimeentulotukihakemusten keskimääräisiä käsittelyaikoja (loka-joulu)
- Vantaan kaupunki valmistelee Vantaan seurakuntien kanssa uutta ruoka-avun mallia (loka-joulu)

Kielteinen julkisuus

- Kriisipäivystyksen puhelinten reistailu puhelinuudistuksen seurauksena (tammikuu-maaliskuu)
- Kielteistä huomiota uutisaiheista toi ennen kaikkea Vantaan säästöt, jotka kohdistuivat lapsiin ja nuoriin sekä kotihoidontuen leikkaaminen ja siitä tiedottaminen. Muita kielteisen uutisoinnin lähteitä olivat toimeentulotuen sähköisen asiointijärjestelmän hankinta ilman kilpailutusta, kuntauudistus ja toimeentulotukihakemusten liian pitkä käsittelyaika. (huhti-kesä)
- Sähköisen asiointijärjestelmän kustannukset ja sosiaalityön asiakkaiden ohjaaminen leipäjonoihin. (heinä-syys)
- Työntekijät väsyvät Vantaan sosiaalityössä (heinä-syys)
- Suunnitelmat keskittää hammashoito. (loka-joulu)

Neutraali julkisuus

- Suun terveydenhuollon liikelaitos ei näy mediassa (tammikuu-maaliskuu)
- Miehiä kaivataan sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöihin (huhti-kesä)

Kouluterveyskysely 2013

Vuoden 2013 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan vantaalaiset nuoret voivat paremmin kuin aiemmin. Heidän elintapansa sekä terveydentilansa ja hyvinvointinsa ovat parantuneet selkeästi.

Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan vantaalaiset nuoret kokevat pääsevänsä aikaisempaa paremmin kouluterveydenhoitajan, -lääkärin, -kuraattorin ja -psykologin vastaanotolle sekä yläasteella, lukiossa että ammatillisissa oppilaitoksissa. Kouluterveydenhoitaja koetaan olevan helpoiten tavoitettavissa.

Vantaalla useissa oppilaitoksissa oppilashuollon henkilöstön koetaan olevan paremmin tavoitettavissa kuin pääkaupunkiseudulla tai koko maassa yleensä. Eniten puutteita on koululääkärille pääsyssä, minkä koki vaikeaksi 28–36 % oppilaista tai opiskelijoista.

THL - palveluvaaka

Palveluvaaka.fi tarjoaa tietoa siitä, miten sosiaali- ja terveystalvelut toimivat. Palveluvaaka.fi-sivustolla voi vertailla eri toimipaikkoja, tarkastella sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja sekä arvioida käyttämiäsi palveluja.

Palveluvaaka.fi sisältää tietoa terveystalveluista sekä ikääntyneiden hoivapalveluista vanhainkodeissa ja palvelutaloissa. Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan yksiköistä on toistaiseksi vain yksittäisiä mielipiteitä.

VANTAA

Toimintatilastot 2013

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vantaan väestö eri ikäryhmissä 31.12.

	2011	2012	2013¹
0 - 6-vuotiaat	18 494	18 699	18 645
% väestöstä	9,1	9,1	9,0
7 - 15-vuotiaat	20 803	20 969	21 382
% väestöstä	10,2	10,2	10,3
16 - 64-vuotiaat	137 810	138 054	138 956
% väestöstä	67,9	67,2	66,8
65 - 74-vuotiaat	16 542	17 695	18 649
% väestöstä	8,1	8,6	9,0
75 vuotta täyttäneet	9 342	9 893	10 471
% väestöstä	4,6	4,8	5,0
Väestö yhteensä	202 991	205 310	208 103

1) Facta Kuntarekisteri, Vantaan väestötieto-osa. Ajankohta 1.1.2014.

Terveyspalvelut
Erikoissairaanhoito

	2011	2012	2013
Kokonaisjonottajamäärät (poikkileikkaustieto joulukuun lopussa)			
Vuodeosastolle jonottaneiden määrä	1 912	2 222	2 011
toteutuneet ensikäynnit	23 457	23 315	23 590
Hoitojonoerittely:			
HUS:n vuodeosastoille jonottaneiden vantaalaisten määrä vuoden lopussa (joulukuun lopun poikkileikkaustieto)			
harmaakaihileikkaus	-	-	-
silmäsairaudet	235	329	260
kirurgia	1 216	1 290	1 224
lastenpsykiatria	2	3	2
Hoitojaksot (NordDRG-tuotteet)			
HYKS-sairaanhoitoalue	73 683	75 440	77 553
josta medisiininen tulosityksikkö	33 457	34 808	36 913
- neurologian klinikka	2 186	2 888	2 881
- syöpäsairaudet	11 694	10 929	12 729
josta operatiivinen tulosityksikkö	25 014	25 000	25 438
josta naisten- ja lastentautien tulosityksikkö	15 121	15 277	15 085
josta psykiatrian tulosityksikkö	91	105	117
Hyvinkään sairaanhoitoalue	80	89	188
Lohjan sairaanhoitoalue	155	189	239
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue	133	89	89
Porvoon sairaanhoitoalue	31	43	70
Yhteensä	74 082	75 850	78 139
Hoitopäivät (jotka eivät sisälly hoitojaksoihin)			
HYKS-sairaanhoitoalue	23 939	23 259	20 552
josta medisiininen tulosityksikkö	1 094	823	357
josta naisten- ja lastentautien tulosityksikkö	1 622	1 128	1 209
josta psykiatrian tulosityksikkö	21 223	21 668	18 934
Hyvinkään sairaanhoitoalue	12 886	11 400	8 324
Lohjan sairaanhoitoalue	0	0	0
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue	0	0	0
muut shp:t	-	-	-
ostopalvelut	3 124	2 894	2 726
Yhteensä	39 949	34 664	31 602
Käynnit			
HYKS-sairaanhoitoalue	214 024	220 270	230 878
josta medisiininen tulosityksikkö	61 714	63 478	67 913
- neurologian klinikka	5 547	7 657	8 230
- syöpätautien klinikka			
- syöpäsairaudet	9 722	5 101	6 083
josta operatiivinen tulosityksikkö	56 295	55 498	56 666
josta naisten- ja lastentautien tulosityksikkö	39 345	38 570	39 764
josta psykiatrian tulosityksikkö	56 670	63 621	66 532
Hyvinkään sairaanhoitoalue	841	880	926
Lohjan sairaanhoitoalue	187	203	238
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue	132	161	221
Porvoon sairaanhoitoalue	112	182	291
muut shp:t	-	-	-
ostopalvelut	7 571	8 596	6 253
Yhteensä	222 867	222 221	238 807
Kustannukset 1000 € ¹⁾			
€/asukas	911	941	988

¹⁾ Sisältävät kaikki Vantaan tilinpäätökseen perustuvat erikoissairaanhoidon kustannukset vuosina 2011 - 2013.

Terveyspalvelut
Terveysasemapaalvelut

	2011	2012	2013
Avoterveydenhuollon lääkarilla käyneitä potilaita	97 368	97 006	96 381
Lääkärissä käyneitä potilaita (terveysasematoiminta)	90 105	83 306	91 030
Terveysasematoiminnan palveluita käyttäneitä potilaita	106 109	103 491	107 782
Lääkärissäkäynnit			
terveysasematoiminta	193 750	186 956	186 070
ennalta ehkäisevä terveydenhuolto ¹⁾	19 210	20 302	21 567
lääkäreiden hoitopuhelut ²⁾	-	-	53 854
lääkärytöpanos	83	78	77
Hoitohenkilökunnan käynnit			
sairaanhoitajien/ terveydenhoitajien käynnit ³⁾	162 820	138 735	129 132
lähihoitajien käynnit ³⁾	27 925	17 369	23 297
tiimityömallin ei-itsenäiset hoitotyön kontaktit ⁴⁾	-	77 899	100 847
hoitohenkilöstön hoitopuhelut ²⁾	-	-	154 728
sairaanhoitajien, terveydenhoitajien työpanos	91	86	78
lääkärissäkäynti/asukas	0,95	0,91	0,89
lääkärissäkäynti/potilas (toistuvuus)	1,99	1,93	1,93
lääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	48	47	46
vastaanottotoiminnan palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys)	52	50	52
sairaan- tai terveydenhoitajalla käynti/ asukas	0,80	0,68	0,62
lähihoitajalla käynti/ asukas	0,14	0,08	0,11
Terveysasematoiminnan kustannukset			
kokonaiskustannukset (1000 €)	21 467	22 651	24 946
euroa/asukas	105,75	110,33	119,87
euroa/lääkärissäkäynti (suorite)	100,83	121,16	134,07
Vantaan tartuntatauti- ja hygieniayksikkö (vuodesta 2007)			
tartuntatautilain 1986/583 mukaiset tartuntatauti-ilmoitukset	253	273	269
rokotukset (lkm/ koko Vantaa)	67 729	67 171	81 524
kokonaiskustannukset (1000 €) ⁵⁾	1 126	1 131	-
euroa/asukas	5,55	5,51	-
Laboratoriopalvelut			
kokonaiskustannukset (1000 €)	4 358	4 309	4 302
euroa/asukas	21,47	20,99	20,67
euroa/lääkärissäkäynti sisältäen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon	22,49	23,05	23,12
Kuvantaminen			
kokonaiskustannukset (1000 €)	1 659	1 608	1 872
euroa/asukas	8,17	7,83	8,99
euroa/lääkärissäkäynti sisältäen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon	8,56	8,60	8,99

¹⁾ Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto sisältää tässä äitiys- ja lastenneuvoloiden sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärikäynnit.

²⁾ Hoitopuhelutilastointi on aloitettu vuonna 2013.

³⁾ Sisältää hoitotyön itsenäiset vastaanotot.

⁴⁾ Sisältää hoitotyön valmistelun ja seurannan.

⁵⁾ Vuoden 2013 alusta alkaen tartuntatauti- ja hygieniakustannukset ovat sisältyneet terveysasematoiminnan kustannuksiin.

Terveyspalvelut
Päivystystoiminta

	2011	2012	2013
Lääkärissä käyneitä potilaita	25 370	26 240	23 955
Lääkärissäkäynnit	36 263	39 745	35 970
Hoitohenkilökunnan käynnit			
sairaanhoitajien käynnit	21 888	28 894	25 118
lähihoitajien käynnit	25 415	30 397	32 046
hoitohenkilöstön avustavan työn käynnit	12 010	11 950	10 151
lääkärissäkäynti/asukas	0,18	0,19	0,17
hoitohenkilöstöllä käynti/asukas	0,11	0,14	0,12
lääkärissäkäynti/potilas (toistuvuus)	1,43	1,51	1,50
lääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	12	13	12
Päivystystoiminnan kustannukset			
kokonaiskustannukset (1000 €)	4 708	5 133	5 163
euroa/asukas	23,20	25,0	24,81
euroa/lääkärissäkäynti	129,84	129,15	143,54

**Terveyspalvelut
Kuntoutustoiminta**

	2011	2012	2013
Fysioterapia			
fysioterapeutilla käyneitä	10 791	11 002	11 798
fysioterapiakäynnit	37 988	38 062	37 570
yksilökäynnit	23 327	22 576	22 426
ryhmäkäynnit	14 661	15 486	15 144
ryhmäneuvontatilaisuudet	92	86	54
- joissa osallistujia	1 159	946	665
fysioterapiakäynnit/ asukas	0,19	0,19	0,18
peruuttamattomat poisjäännit	2 275	2 586	2 555
kustannukset (1000 €)	2 426	2 412	2 308
euroa/asukas	11,95	11,75	11,09
euroa/fysioterapiakäynti (suorite)	63,86	63,36	61,44
Kuulontutkimus			
kuulontutkijalla käyneitä	1 007	1 012	1 063
kuulontutkimuskäynnit/ lkm	1 090	1 105	1 157
Puheterapia			
puheterapeutilla käyneitä	3 701	3 734	4 028
puheterapiakäynnit	18 269	17 047	17 385
yksilökäynnit	16 997	15 729	16 172
ryhmäkäynnit	1 272	1 318	1 213
ryhmäneuvontatilaisuudet	71	197 ⁽¹⁾	91
- joissa osallistujia	984	1 650	1 371
puheterapiakäynnit/ asukas	0,09	0,08	0,08
peruuttamattomat poisjäännit	858	823	1 037
kustannukset (1000 €)	1 774	1 782	2 308
euroa/asukas	8,74	8,68	11,09
euroa/puheterapiakäynti (suorite)	97,12	104,52	132,78
Ravitsemusterapia			
ravitsemusterapeutilla käyneitä	440	484	550
ravitsemusterapiakäynnit	582	611	556
ravitsemusterapiakäynnit/ asukas	0,003	0,003	0,003
peruuttamattomat poisjäännit		26	39
kustannukset (1000 €)	112,07	115,43	116,26
euroa/asukas	0,55	0,57	0,56
Toimintaterapia			
toimintaterapeutilla käyneitä	2 663	2 561	2 378
toimintaterapiakäynnit	6 143	5 339	4 441
yksilökäynnit	5 216	4 838	4 195
ryhmäkäynnit	927	501	246
ryhmäneuvontatilaisuudet	15	9	4
joissa osallistujia	184	59	63
toimintaterapiakäynnit/ asukas	0,03	0,03	0,02
peruuttamattomat poisjäännit	72	70	86
kustannukset (1000 €)	663	613	511
euroa/asukas	3,27	2,99	2,46
euroa/toimintaterapiakäynti (suorite)	107,91	114,82	115,08
Lääkinnällinen kuntoutus			
terapiaostot yhteensä (1000 €)	722	767	479
ostopalveluasiakkaat (terapiat)	664	660	499
ostopalvelukäynnit ja -vuorokaudet	12 382	13 233	8 462
apuvälinekustannukset (1000 €)	1 329	1 293	1 254
- joista yksilöllisillä maksusitoumuksilla hankittu (1000 €)	946	904	779
- joista yhteishankinnat (1000 €)	274	283	298
- joista korjaukset (1000 €)	109	106	178
maksusitoumuksella hankitut apuvälineasiakkaat	1 112	1 172	1 132
apuvälinepäätökset/vuosi	1 414	1 464	1 388

Terveyspalvelut
Kuntoutustoiminta

	2011	2012	2013
Veteraanikuntoutus			
tunnuksen omaavia veteraaneja Vantaalla	680	680	586
- joista sotainvalideja (kuntoutus valtionkonttorin kautta)	69	84	60
- Vantaan kuntoutettavia	611	596	526
 Kuntoutuspäätökset/ lkm			
- laituskuntoutus (veteraanit puolisoineen)	189	159	152
- päivä kuntoutus	48	38	40
- avokuntoutus	122	100	113
- jalkahoitopäätöksiä	532	452	440
veteraanikuntoutuksen kustannukset (1000 €)	641	474	671

¹⁾ V. 2012 toteutettiin perintörahoilla henkilökunnalle laaja koulutuskokonaisuus, mikä näkyy tilaisuuksien määrässä

Terveydenhuollon palvelut
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto ¹⁾

2013

Syntyneiden lasten määrä	2 586
Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palveluita käyttäneitä asiakkaita	
sosiaaliturvatus kerran vuodessa ¹⁾	59 394
joista neuvoloissa	28 308
joista kouluissa	24 681
joista opiskeluterveydenhuollossa	6 405
Lääkärisäkäynnit (suorat kontaktit)	21 567
joista neuvoloissa	19 929
joista kouluissa	957
joista opiskeluterveydenhuollossa	681
Terveydenhoitakäynnit (suorat kontaktit)	155 204
joista neuvoloissa	86 982
joista kouluissa	53 527
joista opiskeluterveydenhuollossa	14 695
lääkärisäkäynti/asukas	0,10
terveydenhoitajakäynti/ asukas	0,75
kustannukset (1000 €)	8 849
joista äitiys- ja lastenneuvolat (1000 €)	6 084
joista koulu- ja opiskeluterveydenhuolto (1000 €)	2 765
euroa / asukas	42,52

¹⁾ Vuoden 2013 alusta lähtien neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto siirtyi perhepalveluista terveysten palvelujen tulosalueelle. Samalla tiedonkeruu uudistui.

Perhepalvelut
Psykososiaaliset palvelut

	2011	2012	2013
Psykologipalvelut			
Asiakkaat	806	988	1 109
Lapset	516	608	704
Aikuiset	290	380	405
Käynnit	4 502	6 219	6 180
Varhainen vuorovaikutus	729	949	632
Lasten psyykkisen terveyden edistäminen	1 986	2 838	3 416
Vanhemmuuden tukeminen	442	864	864
Palvelut verkostolle	1 345	1 568	1 268
Asiakkaita / suorittaja	120	127	119
Käynnit / psykologi	672	797	665
Käynnit / asiakas	5,6	6,3	5,6
Psykologien henkilötövuodet ¹	6,7	7,8	9,3
Kustannukset 1 000 €	554	685	818
€/asukas	2,7	3,3	3,9
€/käynti ⁽²⁾	123	110	132
Koulun sosiaalityö			
Asiakkaat			
Oppilasasiakkaat	2 690	2 631	2 989
Asiakasryhmät	261	303	213
Asiakaskontaktit	11 385	11 695	13 131
Henkilötövuodet	26,4	25,8	33,7
Kuraattoritoiminnan menot 1000 €	1 722	1 690	2 062
Asiakkaat ja ryhmät / kuraattori	112	114	95
€ / käynti	151	145	157
€ / asiakas, kun ryhmäasiakkuus painotettu 5:llä	431	408	509
Perhe- ja nuorisoneuvolat			
Asiakasperheet	1 278	1 298	1 305
Asiakaskäynnit	10 498	10 722	10 100
Työnohjaus ja konsultaatio			
Asiakkaat	98	106	182
Asiakaskäynnit	432	342	440
Perheasiain sovittelu			
Asiakasperheet	91	105	120
Asiakaskäynnit	327	244	263
Henkilötövuodet	34,5	34,4	30,2
- joista asiakastyöntekijöiden	30,4	30,2	29,5
Menot 1 000 €	2 893	3 009	2 852
€/asiakasperhe	2 102	2 143	1 918
Asiakasperheitä / asiakastyöntekijä	42	43	44

Perhepalvelut
Psykososiaaliset palvelut

	2011	2012	2013
Sosiaali- ja kriisipäivystys			
Asiakkuuden taustasyt %			
Lastensuojelu	62	61	60
- näistä päihteet mukana	25	21	23
Olosuhteet	7	10	9
Kuolema	6	6	6
Mielenterveys ja itsetuhoisuus	6	6	7
Ihmissuhteet	6	5	6
Muu kriisitilanne	4	5	4
Väkivalta	6	5	5
Onnettomuudet	1	1	2
Päihteet (sis. huumausaineet ja sekakäytön)	3	2	2
Kaikki yhteydenotot	14 676	15 699	14 256
Yhteydenotoista virka-ajan ulkopuolella %	74	75	76
Yhteydenotot sosiaali- ja kriisipäivystykseen	12 933	11 616	10 770
Yhteydenotot poliisin sosiaalityöhön 1.5.2011 alkaen	1 743	4 083	3 486
Henkilötyövuodet	16,6	16,0	17,0
Menot 1000 €	1 338	1 331	1 477
Maahanmuuttajien yhteispalvelutoimisto			
Alle 3 vuotta maassa olleita pakolaisia (valtion korvaus) 31.12.	416	420	452
Vuoden aikana saapuneet	224	226	314
Pakolaiset	130	120	231
Muut maahanmuuttajat	94	106	83
Asiakashenkilöt			
Sosiaalityö	610	749	938
Terveystieteiden tutkimuskeskus	359	506	578
Käyntikerrat yhteensä	11 735	13 273	16 572
Sosiaalihuolto	8 832	10 551	12 931
Terveystieteiden tutkimuskeskus	2 903	2 722	3 641
Henkilötyövuodet	13,1	13,6	13,7
Sosiaalityön kotitalouksia / sosiaalityöntekijän ja -ohjaajan henkilötyövuosi	146	129	127
Menot 1 000 €	674	719	738
€ / alle 3 v. pakolainen/vuosi	1 621	1 712	1 633
Lapsiperheiden kotipalvelu			
Asiakkaat	425	498	456
Toteutuneet käynnit ⁽³⁾	2 184	2 713	1 552
Tilaukset		2 902	2 235
Käynnit asiakasta kohden	5,1	5,4	3,4
Henkilötyövuosia ⁽³⁾	8,5	13,8	8,9
Menot 1 000 € ⁽³⁾	414	695	466

¹⁾ Psykologitoiminnan esimies vähennetty

²⁾ Menoista vähennetty verkostolle menneen työajan prosenttiosuus

³⁾ Vuonna 2012 lisäresursseja hankkeena

Perhepalvelut
Lastensuojelun avohuolto

	2011	2012	2013
Väestön 0 - 17 vuotiaat	44 309	44 484	44 789
Väestön lapsiperheet	24 943	25 122	..
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö			
Lapset, joista tullut lastensuojeluilmoitus	4 103	4 372	4 150
- joista käsitelty 7 arkipäivän kuluessa	92 %	95 %	97 %
Suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaat	4 010	4 267	3 950
% Vantaan 0-17 vuotiaista	9,1 %	9,6 %	8,8 %
Valmistuneet lastensuojelutarpeen selvitykset	1 265	1 782	1 822
- joista valmistunut 3 kk:n määräajassa	60 %	87 %	91 %
Lastensuojelun perhetyön asiakkaat	250	360	384
Nuorten intensiivityön asiakkaat	66	77	87
Vuoden aikana sijoitettuja lapsia yhteensä	349	358	376
Uudet sijoitetut lapset % 0 - 17-vuotiaista	0,8	0,8	0,8
Uudet sijoitukset vuoden aikana			
Avohuollon tukitoimisijoituspäätös	129	147	159
Kiireellinen sijoituspäätös, lapsia	247	210	247
Huostaanottopäätös, lapsia	108	103	89
Vuoden aikana päättyneet asiakkuudet	1 227	1 482	1 422
- näistä selvitykseen päättyneet asiakkuudet	668	904	1 334
Lapset sosiaalityöntekijän työpanosta kohden	104	101	88
Henkilötyövuodet			
Sosiaalityöntekijöiden henkilötyövuodet	38,7	40,4	45,1
Perhetyöntekijöiden henkilötyövuodet	18,8	20,1	20,8
Menot 1000€	7 615	9 402	10 764
€ / asiakas	1 899	2 204	2 725
Kuuselan perhekuntoutus			
Ympäri vuorokautinen perhekuntoutus			
Lapset	85	95	96
Lasten hoitovuorokaudet	5 469	4 430	4 321
vuorokaudet lasta kohden	64	47	45
Päiväkuntoutus (Kuperkeikka, Kärrynpyörä, Pihlaja)			
Lapsia vuoden aikana	69	73	76
Perheiden käyttöpäivät	4 913	6 391	5 719
Menot 1000 €	1 878	1 929	2 135
Henkilötyövuodet	27,7	27,8	29,9
€ / asiakas	12 194	11 482	12 413

Perhepalvelut
Lastensuojelun avohuolto

	2011	2012	2013
Perheasiainyksikkö			
Lastenvalvojien asiakasperheet	2 994	2 988	3 234
% Vantaan lapsiperheistä	12,0 %	11,9 %	..
perheet työntekijää kohden	468	467	505
Isyyspalvelut	1 113	1 112	1 120
Vahvistetut elatussopimukset	1 714	1 658	1 859
Vahvistetut huolto- ja tapaamisopimukset	1 872	1 712	2 023
Huolto- ja tapaamisoikeusselvitykset tuomioistuimelle	42	32	64
Menot 1000 €	685	680	748
Henkilötyövuodet	9,7	9,9	10,1
€ /asiakasperhe	229	227	..
€ / sopimus	146	152	149

Perhepalvelut
Lasten sijaishuolto

	2011	2012	2013
Sijoitettuna olleet lapset	698	710	768
Sijoitettuna olleet 0 - 17-v.	1,6	1,6	1,7
Sijoitettuna 31.12	438	459	475
	1,0	1,0	1,1
Perhehoito			
Sijaisperheet	124	143	140
Hoitovuorokausista perhehoidossa	43,2 %	45,9 %	46,4 %
Pitempiaikainen perhehoito ⁽¹⁾			
Lapset vuoden aikana	188	186	210
Hoitovuorokaudet	58 862	60 715	64 380
Hoitovuorokaudet paikoiksi muunnettuna	161	166	176
Hoitovuorokaudet lasta kohden	313	326	307
Vastaanottoperheet			
Lapset vuoden aikana	82	93	104
Hoitovuorokaudet	3 147	6 824	8 603
Hoitovuorokaudet lasta kohden	38	73	83
Menot 1000 €	4 686	5 474	6 056
Omavaraisuusaste menot	38 %	38 %	39 %
€/hoidettu lapsi	17 357	19 619	19 288
€/hoitovuorokausi	76	81	83
Omat laitokset (Tammirinne, Viertola)			
Lapset vuoden aikana	251	291	245
Hoitovuorokaudet ⁽²⁾	20 212	20 366	21 558
Hoitovuorokaudet lasta kohden	81	70	88
Tammirinteen perhetuki kotiin			33
Viertolan tehostettu perhetuki, perheitä	59	57	56
Omien laitosten toiminnan menot 1 000 €	6 157	6 305	7 200
€ / lapsi ⁽³⁾	19 862	18 119	21 558
€ / hoitovuorokausi	305	310	334
Ostopalvelu/laitokset			
Lapset vuoden aikana	330	298	313
Hoitovuorokaudet	73 933	72 102	75 265
joista erityisyksiköissä / päihdehuollossa	12 %	13 %	17 %
Hoitovuorokaudet lasta kohden	224	242	240
Laitosostopalvelumenot 1 000 €	17 928	18 460	19 588
€/hoidettu lapsi	54 328	61 947	62 582
€/hoitovuorokausi	242	256	260
Ostopalvelu/perhekodit			
Lapset vuoden aikana	55	49	52
Hoitovuorokaudet	13 126	14 033	14 581
Hoitovuorokaudet lasta kohden	239	286	280
Perhekotien menot 1 000 €	2 037	2 330	2 425
€/hoidettu lapsi	37 045	47 543	46 631
€/hoitovuorokausi	155	166	166
Jälkihuolto			
Nuoret vuoden aikana	144	181	193
Nuoret perheet vuoden aikana	56	50	74
Tukipäivät vuoden aikana	39 146	46 093	38 569
- joista nuorten tukipäivät	32 153	41 690	38 569
- joista nuorten perheiden tukipäivät	6 993	4 403	..
Menot 1 000 €	479	524	565
Menot / asiakas	2 394	2 266	2 118

¹⁾ Vuodesta 2013 mukana myös ostopalvelu perhehoito ja koko perheen hoito

²⁾ Menoissa muukin toiminta kuin sijoitettujen kustannukset

³⁾ Sisältää myös tuetut lapset

Perhepalvelut
Aikuissosiaalityö

	2011	2012	2013
Vantaan väestö 31.12	202 991	205 310	208 103
Työttömyysaste, joulukuu	8,2 %	8,9 %	10,5 %
Asiakashenkilöt	20 317	20 805	22 344
% alueen asukkaista	10,0 %	10,1 %	10,7 %
- joista asumisohjaajien	272	223	182
Asiakasperheet	11 889	12 206	13 085
Asiakaskontaktit	91 383	94 695	102 562
Asumispalveluvuorokaudet	88 293	99 222	102 903
Aikuissosiaalityön asumispalvelut	64 950	63 887	64 421
Aikuissosiaalityön tuettu asuminen (oma, osto)	23 343	35 335	38 482
Sovittelutoiminta	2011	2012	2013
Sovittelijat	91	86	118
Saapuneet sovitteluasiat	674	621	1008
joista pahoinpitelyjä	56 %	52 %	56 %
Syntyneet sopimukset	463	426	752
Menot 1 000 €	228	243	425
€ / käsitelty sopimus	492	571	566
Sosiaalinen luototus			
Yhteydenotot	660	707	644
Jätetyt uudet luottihakemukset	142	159	163
Myönteiset luottopäätökset	77	99	88
Kielteiset luottopäätökset	86	70	85
Maksuohjelman muutokset	72	110	62
Myönnetty lyhennysvapaat kuukaudet	76	89	92
Aikuissosiaalityön menot yhteensä 1000 € ¹⁾	17 752	19 389	21 795
- tästä asumis- ja laitostosten menot 1000 €	7 203	7 176	7 915
Aumis- ja laitostosten menot € / vrk	7 083	7 056	7 521

¹⁾ Ei sisällä maksettua toimeentulotukea

**Perhepalvelut
Toimeentulotuki**

	2011	2012	2013
Toimeentulotuki yhteensä			
Tuesta osalliseksi tulleet henkilöt	19 932	20 557	21 821
% Vantaan asukkaista	9,8 %	10,0 %	10,5 %
Tukea saaneet asiakaskotitaloudet	11 981	12 337	12 992
- joista uusia	3 741	3 921	4 203
- uusien osuus kaikista	31 %	32 %	32 %
Kotitalouksista aikuissosiaalityön	89 %	90 %	91 %
Asiakasperheistä alle 25-vuotiaiden kotitalouksia	2 732	2 830	3 086
Toimeentulotukipäätökset	71 894	72 777	79 552
Kielteisten toimeentulotukipäätösten osuus päätöksistä	11,6 %	11,1 %	12,1 %
Päätöksistä aikuissosiaalityön päätöksiä	89 %	89 %	89 %
Asunnottomat vantaalaiset marraskuussa	545	442	522
Maksettu tuki yhteensä 1 000 €	41 187	46 218	51 975
- mistä maahanmuuttajien valtion korvaama tuki 1000 €	1 490	1 640	1 796
Aikuissosiaalityön hallitsemien välivuokraus- ja kriisiasuntojen menot 1 000 €	631	654	631

**Perhepalvelut
Päihdehuolto**

	2011	2012	2013
Päihdehuollon menot 1000 €	10 530	10 748	11 830
Päihdepalvelujen eri asiakkaat	2 075	2 243	2 258
A-klinikat			
Asiakkaat	1 242	1 361	1 256
Asiakaskäynnit	11 308	11 569	10 805
Henkilötyövuodet	12,9	15,6	16,3
 Peliklinikka			
Asiakkaat	34	30	53
Asiakaskäynnit	416	404	329
 Menot 1 000 €	1 061	1 161	1 202
€/asiakaskäynti	90	97	108
Avopalvelujen ostot			
Kotikatkaisun asiakkaat	110	139	185
Nuorisoasema			
Asiakkaat	314	309	297
Asiakaskontakti	2 988	2 142	2 066
Henkilötyövuodet	5,5	5,5	5,2
Menot 1 000 €	399	368	400
€/asiakaskontakti	133	172	193
H-klinikka; vuodesta 2009 myös terveysneuvonta			
Asiakkaat	396	420	465
Hoitokäynnit	15 668	18 399	17 875
lisäksi lääkkeenottokäynnit Katkaisuhuoltoasemalla	2 143	2 895	3 319
Terveysneuvonta			
Asiakkaat	1014	1033	1277
Asiakaskäynnit	6 303	6 211	6 706
Henkilötyövuodet	11,6	13,4	13,4
Menot 1 000 €	986	1 024	1 115
Lääkkeellinen huumehoito/avo-ostopalvelut			
Asiakkaat	20	24	35
Menot 1 000 €	109	146	208

**Perhepalvelut
Päihdehuolto**

	2011	2012	2013
Asumis- ja laitospalvelut			
Päihdevierointi			
Asiakkaat	354	383	393
Hoitovuorokaudet	4 589	4 535	4 356
Avohoidon asiakkaiden viikonloppukäynnit	3 039	4 104	4 672
Menot 1 000 €	1 184	1 218	1 262
€/hoitovuorokausi (ei sisällä käyntejä)	258	269	290
Kuntouttava palveluasuminen			
Koisorannan palvelukeskus			
Asiakkaat	203	208	205
Asumisvuorokaudet	10 703	10 905	11 765
Menot 1000 €	1 531	1 514	1 577
€/asumisvuorokaudet	139	139	139
Tuettu asuminen			
Asiakkaat	80	85	107
Asumisvuorokaudet	13 557	14 442	20 359
Menot 1 000 €	672	706	685
€/asumisvuorokaudet	50	49	34
Päihdehuollon asumispalvelujen ostot			
Asiakkaat	89	113	105
Hoitovuorokaudet	16 975	23 432	21 990
hoitovuorokaudet / asiakas	191	207	209
€/asumisvuorokausi	43	37	39
Menot 1 000 €	730	874	853
Päihdehuollon laitospalvelujen ostot yhteensä			
Asiakkaat	291	282	347
Hoitovuorokaudet	14 034	11 374	13 819
hoitovuorokaudet/asiakas	48	40	40
€/hoitovuorokausi	160	145	152
Menot 1 000 €	2 243	1 645	2 099

Vanhus- ja vammaispalvelut
Vammaispalvelut

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö	202 991	205 310	208 103
Kuljetuspalvelut			
Asiakkaat, yhteensä	4 339	4 450	4 409
VpL asiakkaat	3 671	3 633	3 566
joista alle 65 vuotiaita	1 427	1 311	1 303
joista 75 täyttäneitä	1 524	1 585	1 536
75 vuotta täyttäneet asiakkaat/75 vuotta täyttänyt väestö	16,3 %	16,0 %	14,7 %
ShL asiakkaat	668	817	843
joista alle 65 vuotiaita	83	116	110
joista 75 täyttäneitä	425	538	575
75 vuotta täyttäneet asiakkaat/75 vuotta täyttänyt väestö	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Matkat, yhteensä	362 925	364 637	370 533
VpL matkat	335 104	325 433	328 169
joista alle 65 vuotiaita	166 075	154 480	156 206
joista 75 täyttäneitä	107 083	106 879	106 847
ShL matkat	27 821	39 204	42 364
joista alle 65 vuotiaita	3 885	5 859	6 001
joista 75 täyttäneitä	17 085	25 293	28 776
Matkat/asiakas/kuukausi	7	7	7
VpL	8	7	8
ShL	3	4	4
Kustannukset 1 000 €			
yhteensä	9 487	9 643	9 702
VpL	9 125	9 093	9 105
ShL	362	550	597
Kustannukset €/matka	26	26	26
VpL	27	28	28
ShL	13	14	14
€/asukas	47	47	47
Henkilökohtaiset avustajat			
Asiakkaat, yhteensä	402	460	491
Kustannukset 1 000€	4 362	5 103	5 598
€/asiakas/kk	904	924	950
Asunnon muutostyöt			
Asiakkaat, yhteensä	191	224	256
Kustannukset 1 000€	417	455	463
€/asiakas	2 185	2 032	1 809

Vanhus- ja vammaispalvelut
Vammaispalvelut

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö	202 991	205 310	208 103
Asiakkaita erityishuollon piirissä 31.12.	769	792	836
Euroa/erityishuollon asiakas	31 937	32 902	32 773
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta			
Asiakkaat, yhteensä	506	477	491
oma toiminta	213	216	201
ostot sivistystoimelta	140	132	157
ostopalvelut	153	129	152
Käyttöpäivät, yhteensä	66 843	59 105	62 895
oma toiminta	23 678	22 854	22 983
ostot sivistystoimelta	18 914	14 047	15 841
muut ostopalvelut	24 251	22 204	24 071
Menot 1 000 €			
oma toiminta	2 816	2 892	3 284
€/käyttöpäivä	119	127	143
ostot sivistystoimelta	1 170	1 170	1 170
€/käyttöpäivä	62	83	74
muut ostopalvelut	2 029	2 254	2 494
€/käyttöpäivä	84	102	104
yht.	6 015	6 316	6 948
€/asukas	30	31	33
Perhehoito			
Vakituinen perhehoito			
Asiakkaat, yhteensä	19	20	18
oma toiminta	10	10	8
ostopalvelu	9	10	10
Tilapäinen perhehoito			
Asiakkaat, yhteensä	80	62	65
oma toiminta	69	56	59
ostopalvelu	11	6	6
Perhehoito, hoitovuorokaudet, yhteensä	8 700	7 289	7 613
joista tilapäisen hoidon vrk	2 119	1 674	1 602
joista oma toiminta	5 420	4 219	4 074
joista ostopalvelu	3 280	3 070	3 539
Menot 1 000 €			
yhteensä	559	464	519
oma toiminta	342	258	283
€/asiakas/kk	360	326	352
ostopalvelu	217	206	236
€/asiakas/kk	906	1 073	1 228
€/asukas	2,8	2,3	2,5

Vanhus- ja vammaispalvelut**Vammaispalvelut**

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö	202 991	205 310	208 103
Kehitysvammaisten asumispalvelut			
Asiakkaat, yhteensä	288	312	322
oma toiminta	56	74	92
ostopalvelu	237	248	260
Hoitovuorokaudet, yhteensä	97 896	106 448	112 243
oma toiminta	17 288	22 300	27 178
ostopalvelu	83 921	84 148	85 065
Menot 1 000 €			
yhteensä	13 506	14 770	15 709
oma toiminta	1 542	1 643	1 489
€/hoitovuorokausi	79	73	55
ostopalvelu	11 964	13 127	14 220
€/hoitovuorokausi	143	150	167
€/asukas	66,5	71,9	75,5
Vammaisten asumispalvelut			
Asiakkaat, yhteensä	144	130	147
oma toiminta	10	10	10
ostopalvelu (VpL)	88	84	99
ostopalvelu (ShL)	46	36	38
Hoitovuorokaudet, yhteensä	40 189	38 932	36 394
oma toiminta	3 650	3 660	3 650
ostopalvelu (VpL)	26 783	26 954	29 010
ostopalvelu (ShL)	9 756	8 318	6 734
Menot 1 000 €			
yhteensä	5 415	5 468	5 646
oma toiminta	584	556	540
€/hoitovuorokausi	160	152	148
ostopalvelu (VpL)	3 370	3 827	4 207
€/hoitovuorokausi	126	142	145
€/asiakas/kk	3 192	3 796	3 541
ostopalvelu (ShL)	1 461	1 085	899
€/hoitovuorokausi	150	130	134
€/asiakas/kk	2 647	2 512	1 972
€/asukas	26,7	26,6	27,1
Laitoshoido			
Kehitysvammaiset asiakkaat, yhteensä	72	69	78
vakinaiset	49	48	44
tilapäiset	23	21	34
Kehitysvammaisten laitoshoido			
hoitovuorokaudet, yhteensä	18 141	17 740	16 161
mistä tilapäiset	1 029	863	1 318
Menot 1 000 €	4 480	4 508	4 227
kehitysvammaisten laitoshoido	4 480	4 508	4 227
€/hoitovuorokausi kehitysvammaiset	247	254	262
€/asukas	22,1	22,0	20,3

Vanhus ja vammaispalvelut
Kotihoito

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö	202 991	205 310	208 103
Kotihoidon asiakkaat, yhteensä	3 496	3 435	3 462
joista jatkuvia	1 731	1 813	1 842
joista tilapäisiä	2 828	2 781	2 848
joista 75 vuotta täyttäneitä säännöllisen kotihoidon asiakkaita	1 115	1 252	1 278
Kotihoidon peittävyys, %			
Säännöllistä kotihoitoa saavat 75 vuotta täyttäneet/			
75 täyttänyt väestö (pt ja kh yhteensä)	15,3 %	16,1 %	14,8 %
poikkileikkaus 31.12 (pt ja kh yhteensä)	9 %	9 %	9 %
Kotihoidon käynnit, yhteensä	252 727	273 435	309 966
joista jatkuvia	232 869	255 870	285 705
joista tilapäisiä	19 208	17 566	18 357
joista 75 vuotta täyttäneiden säännöllisen kotihoidon asiakkaiden luona	176 091	194 502	219 637
Käynnit/75+ sään. kotihoidon asiakas/kk	13,0	12,9	14,3
MaPle 1-5 (vähäinen-erittäin suuri palveluntarve), kotihoito			
Vähäinen palveluntarve, % asiakkaita (Suomi ka. 14 %)	12 %	13 %	7 %
Vähäinen-kohtalainen palveluntarve,% asiakkaita (11 %)	11 %	8 %	8 %
Kohtalainen palveluntarve,% asiakkaita (20%)	21 %	19 %	20 %
Suuri palveluntarve,% asiakkaita (38 %)	35 %	43 %	42 %
Erittäin suuri palveluntarve,% asiakkaita (17 %)	21 %	17 %	22 %
Kotihoidon kustannukset 1000 €	9 845	10 405	10 120
€/asiakas/kk	235	252	244
€/kotihoidon käynti	39	38	33
€/asukas	48,5	50,7	48,6
Tukipalveluasiakkaat, yhteensä pt ja kh-asiakkaat	2 239	2 321	2 318
75 vuotta täyttäneet	1 564	1 630	1 667
Ateria	1 133	1 136	1 151
Turva	1 203	1 427	1 428
Siivous	172	171	173
Kauppa	495	479	472
Tukipalvelun kustannukset 1000 €	1 875	1 934	1 802
€/asiakas/kk	70	69	65
€/asukas	9,2	9,4	8,7
Omaishoidon tuki			
Tuensaajat, vuoden aikana yhteensä	850	848	847
Kehitysvammaiset	192	167	199
65+	487	481	487
alle 65v	171	200	161
75 + täyttäneitä/75+ väestö, %	3,3 %	3,1 %	3,0 %
Korvausluokittain voimassa olevat päätökset 31.12	705	230¹⁾	721
korvausluokka 1	477	7 ¹⁾	479
korvausluokka 2	192	184	222
korvausluokka 3	36	39	20
Kustannukset, 1000 €	4 661	4 768	4 471
€/tuensaaja	5 483	5 623	5 278
€/asukas	23	23	21

¹⁾ Vantaa irtisanoi omaishoidon tuen korvausluokan 1 marraskuussa 2012.

Vanhus ja vammaispalvelut
Palvelutalot ja päivätoiminta

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö	202 991	205 310	208 103
Palvelutalotoiminta, oma toiminta			
Palvelutalo, asunnot	282	282	260
Ryhmäasuntoaikoja (asukkaat tilastoidaan ymp.vrk.hoivaan)	23	23	16
Kotiutusasuntoaikat	8	8	8
Asiakkaat, yhteensä	465	540	492
oma toiminta	392	458	410
joista kotiutusasuntojen asiakkaita ¹⁾	8	8	7
joista 75 vuotta täyttäneitä asiakkaita	250	300	273
joista säännöllisen kotihoidon piirissä	493	428	403
joista säännöllisen kotihoidon piirissä olevia 75 täyttäneitä	326	291	273
ostopalvelut	73	82	82
joista 75 vuotta täyttäneitä asiakkaita	58	62	66
joista säännöllisen kotihoidon piirissä	59	60	..
joista säännöllisen kotihoidon piirissä olevia 75 täyttäneitä	47	53	..
Peittävyys, % oma toiminta			
Säännöllisen palvelun piirissä olevat 75 vuotta täyttäneet/ 75 täyttänyt väestö	3,5 %	2,9 %	2,6 %
Palvelutalojen kotihoidon käynnit, yhteensä	323 552	337 702	322 965
Palvelutalojen kotihoidon käynnit, oma toiminta	300 214	317 081	300 293
joista säännöllisen palvelun piirissä oleville 75 täyttäneille	218 802	216 524	277 357
Käynnit/75+ sään. kotihoidon asiakas/kk	56	62	62
Palvelutalojen käynnit, ostopalvelut		21 059	22 672
joista säännöllisen palvelun piirissä oleville	23 338	20 621	22 172
joista säännöllisen palvelun piirissä oleville 75 täyttäneille	19 260	20 371	20 924

Vanhus ja vammaispalvelut
Palvelutalot ja päivätoiminta

	2011	2012	2013
MaPle 1-5 (vähäinen-erittäin suuri palveluntarve), palvelutalot			
Vähäinen palveluntarve,% asiakkaista (Suomi ka. 7 %)	10 %	8 %	3 %
Vähäinen-kohtalainen palveluntarve,% asiakkaista (4 %)	9 %	5 %	6 %
Kohtalainen palveluntarve, % asiakkaista (19 %)	26 %	33 %	31 %
Suuri palveluntarve,% asiakkaista (38 %)	32 %	35 %	37 %
Erittäin suuri palveluntarve, % asiakkaista (32 %)	24 %	19 %	22 %
Palvelutalojen kustannukset yhteensä 1000 €	7 461	8 338	7 667
Palvelutalojen kustannukset, oma toiminta 1 000 €	7 080	7 980	7 307
€/asiakas/kk	1 505	1 452	1 485
€/kotihoidon käynti	24	25	24
Palvelutalojen kustannukset , ostopalvelut 1 000 €	381	358	360
€/asiakas/kk	434	364	366
€/kotihoidon käynti	16	17	16
€/asukas	36,8	40,6	36,8
Vanhusten osavuorokautinen hoito (päivätoiminta)			
Päivätoiminta-asiakkaat, yhteensä	616	579	557
joista 75 täyttäneitä	467	427	425
joista palvelun piirissä olevat 75 vuotta täyttäneet/ 75 täyttänyt väestö	5,0 %	4,3 %	4,1 %
Päivätoimintakäynnit, yhteensä	14 617	13 176	11 574
Päivätoimintakäynnit/asiakas/kk	2,0	1,9	1,7
Päivätoiminnan kustannukset yhteensä 1 000 €	1 948	1 972	1 554
Päivätoiminnan kustannukset (oma toiminta) 1 000 €	1 747	1 777	1 364
Päivätoiminnan kustannukset (ostopalvelut) 1 000 €	201	195	190
€/asiakas	3 162	3 406	2 790
€/asukas	9,6	9,6	7,5
Seniorineuvola, käynnit yhteensä	358	408	320
Seniorineuvola, kustannukset 1000 €	244	242	229

¹⁾ vuonna 2011 toimi enää yksi kotiutusryhmäasunto

Vanhus- ja vammaispalvelut
Hoiva-asumisen palvelut

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö*	202 991	205 310	208 103
Pitkäaikaishoito			
75 vuotta täyttäneet			
pitkäaikaishoidon asiakkaat 31.12, yht.	778	797	856
Terveyskeskussairaala	25	11	22
Vanhainkodit	282	282	252
Tehostettu asumispalvelu	471	504	582
% 75 v. täyttäneestä väestöstä	8,2 %	8,1 %	8,2 %
Kotona asuvien osuus 31.12	91,8 %	91,9 %	91,9 %
Hoiva-asumisen palvelut			
Asiakkaat, yhteensä 31.12	1 057	1 085	1 141
joista pitkäaikaishoidossa 75 v. täyttäneitä	742	786	834
% 75 v. täyttäneestä väestöstä	8,0 %	7,9 %	8,0 %
Vanhainkodit			
oma toiminta	239	228	171
ostopalvelut	162	160	158
Tehostettu asumispalvelu			
oma toiminta	73	81	138
ostopalvelut	583	592	674
Pitkäaikaishoidossa 75 v. täyttäneitä 31.12.			
vanhainkodit	282	282	252
% 75 v. täyttäneestä väestöstä	3,0 %	2,9 %	2,4 %
Pitkäaikaishoidossa 75 v. täyttäneitä 31.12.			
tehostettu asumispalvelu	471	504	558
% 75 v. täyttäneestä väestöstä	5,0 %	5,1 %	5,3 %

Vanhus- ja vammaispalvelut
Hoiva-asumisen palvelut

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö*	202 991	205 310	208 103
Vanhainkotien ja tehostetun asumispalvelun laskennalliset paikat, yhteensä	1 066	1 084	1 134
joista vanhankotipaikkoja			
oma toiminta	242	227	169
ostopalvelut	161	160	153
joista tehostettuja asumispalvelupaikkoja			
oma toiminta	75	78	139
ostopalvelut	589	595	673
Asumisvuorokaudet kumulatiivinen, yhteensä	382 563	394 112	403 417
joista vanhainkotien asumisvuorokaudet	147 852	148 218	117 909
asumisvuorokaudet, oma toiminta	88 491	86 354	63 656
asumisvuorokaudet, ostopalvelut	59 361	61 864	54 253
joista tehostetun asumispalvelun asumisvuorokaudet	234 711	244 518	285 563
asumisvuorokaudet, oma toiminta	26 644	28 465	49 938
asumisvuorokaudet, ostopalvelut	208 067	216 053	235 625
	Suomen ka. 50 %	Suomen ka. 51 %	Suomen ka. 49 %
Vähäinen aktiviteetteihin osallistuminen			
Simonkylän vanhustenkeskuksen hoitoyksiköt	63 %	42 %	41 %
Myyrinkoti	52 %	46 %	40 %
Metsonkoti	48 %	37 %	36 %
	Suomen ka. 25 %	Suomen ka. 27 %	Suomen ka. 28 %
Vuoteeseen hoidettavien osuus			
Simonkylän vanhustenkeskuksen hoitoyksiköt	52 %	40 %	27 %
Myyrinkoti	34 %	29 %	17 %
Metsonkoti	19 %	10 %	5 %
	Suomen ka. 16 %	Suomen ka. 25 %	Suomen ka. 26 %
Aktivoivan hoitotyön vähäisyys liikuntarajoitteisilla			
Simonkylän vanhustenkeskuksen hoitoyksiköt	8 %	19 %	17 %
Myyrinkoti	8 %	39 %	27 %
Metsonkoti	22 %	50 %	23 %
Kustannukset 1000 €			
Vanhainkodit, yhteensä	23 597	24 505	** 20 229
oma	13 791	13 779	10 402
€/hoitopvä	156	160	163
osto	9 806	10 725	9 827
€/hoitopvä	165	173	181
Tehostettu asumispalvelu, yhteensä	28 946	30 749	**38 409
oma toiminta	4 041	4 386	7 986
€/hoitopvä	152	154	160
ostopalvelut	24 905	26 363	30 423
€/hoitopvä	120	122	129
Hoiva-asumisen palvelut			
Kustannukset 1000 €, yhteensä	52 543	55 254	58 638
€/asukas	259	269	282

* Väestötietona 2010 käytetty Vantaan väestöennuste 2010 - 2040

**Hoiva-asumisen kohdalla palvelurakenteen muutos 2013 vaikuttanut vanhainkotien ja tehostetun palveluasumisen kustannuksiin

Vanhus- ja vammaispalvelut
Sairaalapalvelut

	2011	2012	2013
75 vuotta täyttänyt väestö, 31.12	9 342	9 893	10 471
väestö*	202 991	205 310	208 103
Sairaansijat (vahvistetut)	216	211	197
Hoitopäivät	80 291	77 976	73 021
Päättäneet hoitojaksot kaikki ¹	2 692	2 464	2 583
Katriinan päättäneet hoitojaksot	1 575	1 350	1 386
Akosien päättäneet hoitojaksot	1 083	1 072	1 130
Kaunialan päättäneet hoitojaksot	34	42	67
Vuodeosastolta kotiutukseen päättäneet hoitojaksot	65 %	64 %	64 %
Keskim. hoitoaika/hoitojakso	25	29	25
Sairaansijojen täyttöaste	103 %	102 %	102 %
Pitkäaikaishoidossa 31.12			
75 vuotta täyttäneitä	31	14	22
75 vuotta täyttäneet/ 75 v. täyttänyt väestö	0,3 %	0,1 %	0,2 %
Kustannukset 1 000 €	21 504	21 529	21 328
€/hoitopäivä	268	276	292
€/hoitojakso	7 988	8 737	8 257
€/asukas	106	105	102
Siirtoviivepäivät vuoden keskiarvo	1,4	1,5	1,0
Ostopalvelut (Terhokoti)			
Osastohoito			
Hoitopäivät	1 613	1 229	1 844
Hoitojaksot	92	88	121
Päiväterho			
Käynnit	301	295	355
Terhokodin kotisairaanhoido			
Käynnit	853	908	1 096
Terhokodin ostojen kustannukset yhteensä 1 000 €	635	547	847
€/hoitojakso	5 524	4 809	5 501
€/asukas	3	3	4
Päiväsairaala			
Asiakkaat, yhteensä	156	169	248
joista 75 vuotta täyttäneitä	110	98	130
75 vuotta täyttäneet/75 v.täyttänyt väestö	1,2 %	1,0 %	1,2 %
Hoitopäivät	2 027	1 926	2 725
joista 75 vuotta täyttäneillä	1 400	1 140	1 412
hoitopäiviä/asiakas	13	11	11
Päiväsairaalan kustannukset 1 000 €	367	386	437
€/hoitopäivä	181	201	161
€/asiakas	2 354	2 300	1 764
€/asukas	2	2	2
Geriatrinen vastaanotto			
lääkärikäynnit	464	580	495
sairaanhoitajakäynnit	201	701 ²⁾	553

* Väestötietona 2010 käytetty Vantaan väestöennuste 2010 - 2040

¹⁾ Kotisairaala siirtyi avopalveluihin vuonna 2013, poistettu vertailtavuuden takia tilastosta.

²⁾ Aiempina vuosina sairaanhoitajakäynneiksi laskettiin vain ne käynnit, joissa oli ainoastaan sairaanhoitajakontakti. Vuodesta 2012 luku sisältää myös ne käynnit, joissa potilas on käynyt lääkärinkin vastaanotolla.

Vanhus- ja vammaispalvelut
Vanhusten sosiaalityö

	2011	2012	2013
Kustannukset 1 000 €	1 074	1 159	1 265
Toimeentulotuen 65 vuotta täyttäneet asiakasperheet	752	873	868
joista uusia	344	287	341

10 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / MP

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Perhepalvelujen johtaja Maritta Pesonen

- § 30 Viran täyttämättä jättäminen (vak.nro 207422) sosiaali- ja terveydenhuollon perhepalveluissa
- § 31 Anomus perintörahojen käyttämisestä Tamminrinteen lasten hyväksi.
- § 33 Hankintapäätös Järvenpään sosiaalisairaalan lääkärikonsultaatiopalvelun käytöstä.
- § 36 Tutkimuslupahakemus / Tapaamisten toteutuminen Korsotuvan tapaamispaikassa lähivanhemman näkökulmasta.
- § 37 Tutkimuslupahakemus / Syntymäperheiden ja läheisverkostojen kanssa työskentely sijoituksen aikana - Nuorten näkökulma.
- § 39 Tutkimuslupahakemus / Perheiden kokemuksia Potkuri-työn hyödyllisyydestä Vantaan lastensuojelussa.
- § 40 Tutkimuslupahakemus / Motivointiviikko ympärivuorokautisessa perhekuntoutuksessa-kehittämishanke.
- § 43 Tutkimuslupahakemus / Asiakkaiden kokemuksia lastensuojelun avohuollon tukiyksikön perhetyöstä Vantaalla
- § 44 Tutkimuslupahakemus / Kartoitus sijaisisien asemasta ja tarpeesta sen vahvistamiseksi.
- § 45 Tutkimuslupahakemus/Lasten harrastaminen sijaisperheissä -pro gradu-työ ja sosiaalityön käytäntötutkimus.
- § 46 Tutkimuslupahakemus / Vantaan lastensuojelun työntekijöiden näkemyksiä yhteistyöstä ja sen kehittämisestä päiväkotien kanssa -opinnäytetyö.

Sosiaalityön esimies Päivi Sihvo

- § 3 Nuorten jälkihuoltokeskus / Sosiaalityöntekijän vakinaisen viran (vak.nro 301369) täyttäminen.
- § 4 Sijaishuolto / Johtavan sosiaalityöntekijän vakinaisen viran (vak.nro 302609) täyttäminen, perhehoitoon.

Perheneuvolatoiminnan päällikkö Mirja Varis

- § 1 Länsi- Vantaan perheneuvolan esimiehen (toimintayksikön esimies) viran (vak. nro 301930) täyttäminen psykososiaalisten palvelujen tulosityksikössä
- § 2 Itä-Vantaan perheneuvolan esimiehen (toimintayksikön esimies) viran (vak. nro 208375) täyttäminen psykososiaalisten palvelujen tulosityksikössä.

Sosiaalityön esimies Eeva Liukko

- § 3 Sosiaalityöntekijän vakinaisen viran (vak.nro 200709) täyttäminen perhepalveluiden aikuissosiaalityössä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 10

Vs. perhepalvelujen johtajan esitys:

Päätetään:

- a) olla ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
- b) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: - asianomaiset

Lisätietoja:

Hallintosihteeri Pia Heinonen, p. 09 8392 3846, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

11 § Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen / Loppuraportti

VD/2914/05.05.00/2014

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 4.4.2011 § 6 päihdepalvelujen palvelujärjestelmän rakenteen ja palvelujen kehittämistä koskevan suunnitelman.

Vantaan päihdepalvelut kuuluvat valtakunnalliseen päihdehuollon Kuusikko-työryhmään, jonka vertailussa vuodelta 2009 Vantaan palvelut olivat selvästi laitoshoitopainotteisempia verrattuna muihin Kuusikko kuntiin – Vantaalla laitoshoidon osuus oli 40,6 % kun Kuusikko kuntien keskiarvo oli 32,5 %. Tämän kehittämisohjelman tavoite oli muuttaa palvelurakennetta avohoitopainotteisemmaksi, mikä edellytti palvelujen sisällöllistä kehittämistä. Tämä mahdollistettiin siirtämällä resursseja laitoshoidosta avohoitoon. Tavoitteena oli, että vuonna 2012 laitoshoidon osuus päihdepalvelujen menoista on 32 % ja vuonna 2013 30%. Tavoitteena oli myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohti vuoteen 2013 mennessä 26 vrk:een (vuonna 2009 keskimäärin 38 vrk).

Kehittämisohjelma on toteutunut seuraavasti:

1. Kehittämisohjelman keskeinen tavoite – laitoshoidon osuuden vähentäminen päihdepalvelujen kokonaiskustannuksista – saavutettiin vuonna 2012, jolloin se oli Kuusikko kuntien vertailussa 31,2 %.
2. A-klinikoiden intensiivityö aloitettiin keväällä 2012 Länsi-Vantaan A-klinikalla, jossa kahden uuden sosiaaliohjaajan työnä käynnistettiin laitos- ja avohoidon välimuotona useamman viikon kestävät, 4 pv:nä viikossa 5 h/pv kokoontuvat strukturoidut kurssit. Itä-Vantaan A-klinikalla vastaava toiminta alkoi seuraavana vuonna. Siellä osa kursseista on suunniteltu vanhemmuus teemalle, minkä mahdollisti perheterapiatyön käynnistyminen syksyllä 2012. Ehkäisevän päihdetyön yksikön järjestämät Lapset - puheeksi koulutukset ovat myös vahvistaneet vanhemmuustyötä. Työssä käyville on ostettu ns. Avomyllykursseja, jotka ovat tiiviitä, 6 viikkoa kestäviä, ilta-aikaan tapahtuvia intensiivikursseja. Nämä kurssit ovat tavoittaneet työssäkäyviä, jotka eivät ole olleet aiemmin päihdepalvelujen asiakkaana. Asiakkaiden sitoutuminen avomyllykursseihin on ollut erittäin hyvää.
3. Huumehoitoklinikalla on kehitetty intensiivityötä jalkautuvana työnä ja palveluohjauksena. Myös lastensuojelun kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty ja kehitetty. Huumehoitoklinikan asiakaskontaktien määrä on kasvanut vuosina 2010 – 2013 yli 4000 tapahtumalla ja sosiaali- ja terveysneuvontapiste Vinkkareissa asioitiin vuonna 2013 6700 kertaa.
4. Vuonna 2010 käynnistettiin SiniVida Oy:n kanssa pilottihankkeena kotiin vietävää päihdehoitoa ("kotikatko ja jälki-kuntoutus"), joka aluksi oli suunnattu vain alkoholiongelmallisille. Vuonna 2012 kotiin vietävä päihdevieroitus ja – kuntoutus eli KAP kilpailutettiin ja uudet sopimukset 2013 vuoden alussa tulivat kattamaan kaikki päihteet. Palvelu on tavoittanut uusia asiakasryhmiä ja etenkin monet ikääntyvät naiset ovat saaneet avun sen kautta. Yli 60 vuotiaita oli KAP - palvelun piirissä vuonna 2012 46 %, kun päihdepalvelujen polikliinisissä palveluissa (A-klinikat ja H-klinikka) heidän osuutensa oli 8 %.
5. Päihdepalveluiden kuntouttaviin asumispalveluihin on PAAVO-ohjelman kautta saatu uusia asumispalvelu-yksiköitä kuten Tähkä ja Pähkinärinne ja työntekijöitä tukemaan niissä asumista. Ostopalveluna on käynnistetty 24 paikkainen tehostetun asumisen yksikkö, Simonpirtti ja korvaushoitoasiakkaille on saatu Sininauha säätiön kautta 8 asuntoa, joihin tuli 2 asumisohjaajaa.
6. Kaikissa päihdepalvelujen yksiköissä on kehitetty edelleen yhteistyötä vertaisjärjestöjen kanssa ja lisätty asiakkaiden osallistamista palveluiden kehittämiseen ja toimintoihin.
7. Myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohden toteutui ollen vuonna 2012 24 vrk ja vuonna 2013 25 vrk. Tavoitteena oli myös saada avopalveluihin 400 uutta asiakasta, mikä sekin toteutui – vuonna 2010 avopalvelujen asiakkaita (ilman terveys-neuvonnan asiakkaita) oli yhteensä 1820 ja terveysneuvonnan asiakkaita 996. Vuonna 2013 vastaavat luvut olivat 2259 ja 1277.

Merkittävää on, että samanaikaisesti päihdepalvelujen tuottamisen deflatoidut kustannukset Vantaalla vuosina 2010 - 2012 ovat laskeneet 10,27 milj:sta 9,54 milj. euroon.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 11

Vs.perhepalvelujohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen loppuraportti.

Liite: Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen
loppuraportti

Täytäntöönpano: Martta Paltila-Pulli

Muutoksenhakuohje: 5. oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Ylilääkäri Martta Paltila-Pulli, puh. 040 841 9986, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VANTAA

Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen Loppuraportti

3/2014 Päihdepalvelujen johtoryhmä

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	1
1.TIIVISTELMÄ.....	2
2.Palvelurakenteen muutoksen lähtökohdat.....	3
3.Päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittämisen tavoitteet ja toiminnan kehittämisen periaatteet.....	4
4.Päihdepalvelujen avohoidon kehittämisen arvioidut vaikutukset.....	5
5.Päihdepalvelujen kehittämisohjelman toteutuminen.....	5
5.1.Palvelurakenteen muutoksen edellyttämät resurssien siirrot.....	5
5.2.Muutos resurssien käytössä.....	6
5.3.Päihdehuollon kustannusten muutos.....	6
5.4.Muutokset päihdehuollon asiakasmäärissä ja suoritteissa.....	8
5.4.1.Asiakastietojärjestelmään kirjatut eri asiakkaat.....	8
5.4.2.Avopalvelujen eri asiakkaiden määrän kasvu.....	8
5.4.3.Muutokset päihdepalvelujen asiakastapaamisten määrässä 2009 – 2013.....	9
5.4.4.Muutokset asumispalvelujen asiakasmäärissä ja käytössä.....	9
5.4.5.Muutokset laitoshoidon asiakasmäärissä ja käytössä.....	10
5.5.Palveluvalikon monipuolistuminen avohoidossa.....	11
5.5.1.A-klinikoiden toiminnan kehittäminen.....	11
5.5.2.Nuorisoasema- nuorten palvelujen kehittäminen.....	13
5.5.3.Huumehoitoklinikan toiminnan kehittäminen.....	14
5.5.4.Kotiin annettavan katkaisu- ja vieroitushoidon ja päihdekuntoutuksen kehittäminen. .	16
5.6.Asumispalvelujen toiminnan kehittäminen.....	17
5.6.1.Kuntouttavien asumispalvelujen kehittyminen.....	18
5.6.2.Kotiin vietävä asumisen tuki.....	20
5.7.Laitoshoidon kehittäminen.....	20
5.7.1.Katkaisu- ja vieroitushoidon kehittäminen.....	20
5.7.2.Kuntouttavan laitoshoidon kehittäminen.....	22
5.8.Perusterveydenhuollon ja päihdepalvelujen välinen yhteistyö.....	22

1.TIIVISTELMÄ

Vantaan päihdepalvelut kuuluvat valtakunnalliseen päihdehuollon Kuusikko-työryhmään, jonka vertailussa v. 2009 Vantaan palvelut olivat selvästi laitoshoitopainotteisempia verrattuna muihin Kuusikko kuntiin – Vantaalla laitoshoidon osuus oli 40,6 % kun Kuusikko kuntien keskiarvo oli 32,5 %. Tämän kehittämisohjelman tavoite oli muuttaa palvelurakennetta avohoitopainotteisemmaksi, mikä edellytti palvelujen sisällöllistä kehittämistä. Tämä mahdollistettiin siirtämällä resursseja laitoshoidosta avohoitoon. Tavoitteena oli, että v. 2012 laitoshoidon osuus päihdepalvelujen kustannuksesta on 32 % ja v. 2013 30%. Tavoitteena oli myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohti v. 2013 mennessä 26 vrk:een (v. 2009 keskimäärin 38 vrk).

A-klinikoiden intensiiviyö aloitettiin keväällä 2012 Länsi-Vantaan A-klinikalla, jossa kahden uuden sosiaaliohjaajan työnä käynnistettiin laitos- ja avohoidon välimuotona useamman viikon kestävä, 4 pv:nä viikossa 5 h/pv kokoontuvat strukturoidut kurssit. Itä-Vantaan A-klinikalla vastaava toiminta alkoi seuraavana vuonna. Siellä osa kursseista on suunniteltu vanhemmuus teemalle, minkä mahdollisti perheterapiatyön käynnistyminen syksyllä 2012. Ehkäisevän päihdetyön yksikön järjestämät Lapset - puheeksi koulutukset ovat myös vahvistaneet vanhemmuustyötä. Työssä käyville on ostettu ns. Avomylykurseja, jotka ovat tiiviitä, 6 viikkoa kestäviä, ilta-aikaan tapahtuvia intensiivikurseja. Nämä kurssit ovat tavoittaneet työssäkäyviä, jotka eivät ole olleet aiemmin päihdepalvelujen asiakkaana. Asiakkaiden sitoutuminen avomylykursseihin on ollut erittäin hyvää. Intensiiviset, ryhmämuotoiset kurssit, jotka toimivat A-klinikoilla hyvin, eivät toimineet huumehoitoklinikalla, vaan siellä on kehitetty intensiiviyötä jalkautuvana työnä ja palveluohjauksena. Myös lastensuojelun kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty ja kehitetty. Huumehoitoklinikan asiakaskontaktien määrä on kasvanut vuosina 2010 – 2013 yli 4000 tapahtumalla ja sosiaali- ja terveysneuvontapiste Vinkkareissa asiointiin v. 2013 6700 kertaa.

V. 2010 käynnistettiin SiniVida Oy:n kanssa pilottihankkeena kotiin vietävää päihdehoitoa ("kotikatko ja jälkikuntoutus"), joka aluksi oli suunnattu vain alkoholiongelmallisille. V. 2012 kotiin vietävä päihdevieroitus ja – kuntoutus eli KAP kilpailutettiin ja uudet sopimukset 2013 vuoden alussa tulivat kattamaan kaikki päihteet. Palvelu on tavoittanut uusia asiakasryhmiä ja etenkin monet ikääntyvät naiset ovat saaneet avun sen kautta. Yli 60 v oli KAP - palvelun piirissä v. 2012 46 % kun päihdepalvelujen polikliinisissä palveluissa (A-klinikat ja H-klinikka) heidän osuutensa oli 8 %.

Päihdepalveluiden kuntouttaviin asumispalveluihin on PAAVO-ohjelman kautta saatu uusia asumispalveluyksiköitä kuten Tähtä ja Pähkinärinne ja työntekijöitä tukemaan niissä asumista. Ostopalveluna on käynnistetty 24 paikkainen tehostetun asumisen yksikkö, Simonpirtti ja korvaushoitoasiakkaille on saatu Sininauha säätiön kautta 8 asuntoa, joihin tuli 2 asumisohjaajaa.

Kaikissa päihdepalvelujen yksiköissä on kehitetty edelleen yhteistyötä vertaisjärjestöjen kanssa ja lisätty asiakkaiden osallistamista palveluiden kehittämiseen ja toimintoihin.

Kehittämisohjelman keskeinen tavoite – laitoshoidon osuuden vähentäminen päihdepalvelujen kokonaiskustannuksissa – saavutettiin v. 2012, jolloin se oli Kuusikko kuntien vertailussa 31,2 %. Myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohden toteutui ollen v. 2012 24 vrk ja v. 2013 25 vrk. Tavoitteena oli myös saada avopalveluihin 400 uutta asiakasta, mikä sekin toteutui – v. 2010 avopalvelujen asiakkaita (ilman terveysneuvonnan asiakkaita) oli yhteensä 1820 ja terveysneuvonnan asiakkaita 996. V. 2013 vastaavat luvut olivat 2259 ja 1277. Merkittävää on, että samanaikaisesti päihdepalvelujen tuottamisen deflatoidut kustannukset Vantaalla vuosina 2010 - 2012 ovat laskeneet 10,27 milj:sta 9,54 milj. euroon.

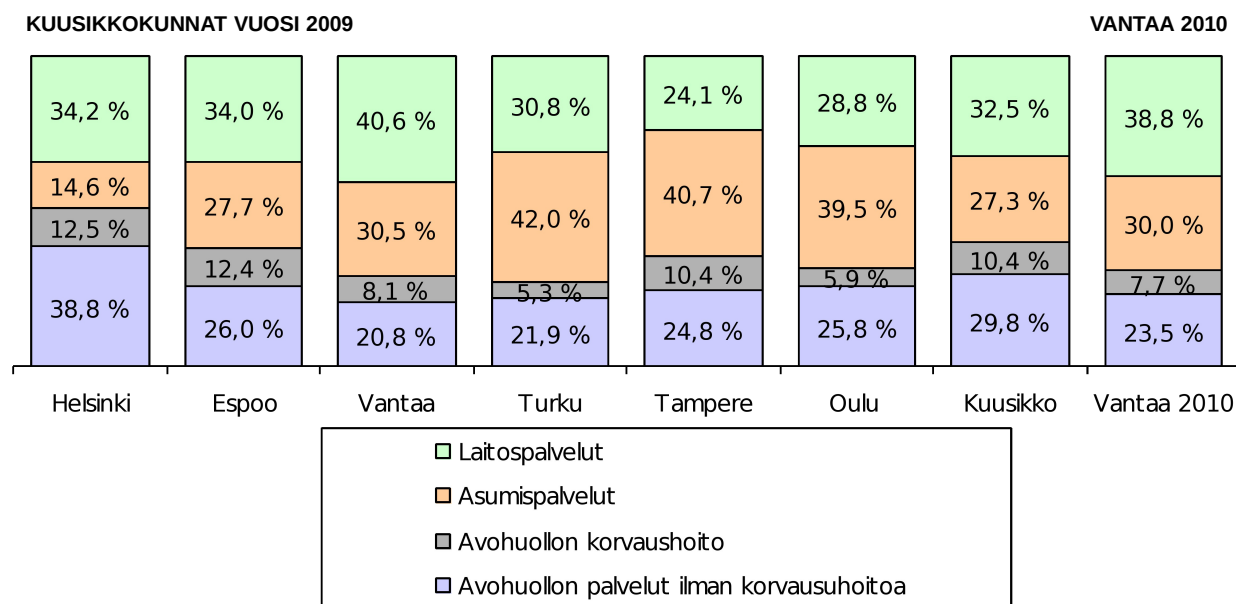
2. Palvelurakenteen muutoksen lähtökohdat

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi 4.4.2011 § 6 päihdepalvelujen palvelujärjestelmän rakenteen ja palvelujen kehittämistä koskevan suunnitelman. Suunnitelma koski päihdehuollon erityispalveluja eli A-klinikoiden ja H-klinikan toimintaa, vieroitushoitoa, asumispalveluja ja laitoshoidon.

Päihdepalvelujen palvelurakenteen muuttamiseen tähtäävän suunnitelman tekemisestä sovittiin perhepalvelujen navigoinnissa 7.9.2010. Ohjelma syntyi päihdepalvelujen johtoryhmän toimesta ja sen laatimisessa hyödynnettiin laajasti A-klinikoiden, huumehoitoklinikan, katkaisuhoidon ja ehkäisevän päihdetyön kehittämistyöryhmien tuottamia esityksiä sekä asunnottomuuden vähentämishjelmassa tehtyä kehittämistyötä.

Suunnitelman lähtökohtana oli tieto siitä, että Kuusikko-kuntien vuoden 2009 vertailutietojen perusteella Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenne oli resurssien käytön näkökulmasta tarkasteltuna laitoshoidon painotteinen. Vuoden 2009 tietojen perusteella tehdyssä vertailussa Vantaa käytti laitoshoidon 40,6 % päihdehuollon resursseista kun vastaava luku muissa kunnissa oli keskimäärin 32,5 %.

Päihdehuollon erityispalveluiden kokonaiskustannusten jakaantuminen eri palveluihin 2009
(Kuusikko-työryhmän Julkaisusarja 7/2010) ja **vuosi 2010 Vantaan toteutuneen tilanteen mukaan:**

Laitoshoidolla oli ollut tärkeä sija päihdepalvelujen palveluvalikossa, mutta edellä olevan vertailun perusteella todettiin, että vähintäänkin osalla siihen käytetyistä resursseista voitaisiin palvella laajempaa asiakaskuntaa avohoidossa.

Vuoden 2007 alussa tapahtuneessa sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiouudistuksessa päihdehuollon kuntouttavan laitoshoidon järjestäminen siirrettiin päihdepalvelujen tulossyksikköön. Sitä ennen kuntouttavaan laitoshoidon myöntämisestä päätettiin palvelualueiden sosiaaliasemilla. Syynä laitoshoidon runsaaseen käyttöön tuolloin vaikutti asunnottomuus ja päihdeongelmaisten asumispalvelujen ja avohoidon palvelujen niukkuus. Vuoteen 2009 avohoidon palveluja oli tarjolla vain A-klinikoilla ja korvaushoitoa K-klinikalla. Avopalvelujen kehittäminen oli jäänyt taka-alalle. Etusijalla oli ollut asumispalvelujen ja hoitotakuun piiriin kuuluvan korvaushoidon kehittäminen.

Vuonna 2009 ja sen jälkeen kaikkina raportoituina vuosina ovat päihdehuollon kokonaiskustannukset Vantaalla olleet 18 vuotta täyttäneitä asukasta kohden alle Kuusikko-kuntien keskiarvon.

3. Päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittämisen tavoitteet ja toiminnan kehittämisen periaatteet

Kehittämisohjelman tavoitteena oli kehittää päihdepalvelujen palvelurakennetta siirtämällä toiminnan painopistettä ja resursseja avohoidon. Tavoitteena oli myös järjestää palvelut ensisijaisesti omana toimintana ja täydentää niitä tarpeen ja resurssien mukaan ostopalveluilla.

Palvelurakenteen ja päihdepalvelujen sisällön kehittämiseksi asetettiin seuraavia tavoitteita

- päihdepalvelujen palvelurakennetta kehitetään siten, että laitoshoidon kustannukset päihdehuollon erityispalveluissa ovat v. 2012 32 % ja 30 % v. 2013
- keskimääräinen laitoshoidon käyttö asiakasta kohti on 26 vuorokautta v. 2013 (v. 2009 keskimääräinen käyttö oli 38 vrk)
- laitoshoidosta vähennettävä resurssi ohjataan avohoidon kehittämiseen, oman toiminnan henkilöstön lisäämiseen ja avohoidon ostopalvelujen hankkimiseen
- avohoidossa resurssia käytetään laitoshoidon jaksojen lyhentämiseen ja korvaamiseen ja kotiin vietävien palvelujen lisäämiseen
- työmenetelmiä kehitetään polikliinisessa päihdehuollossa ja yhteistyössä ostopalvelujen palveluntuottajien kanssa
- polikliinisissa palveluissa kehitetään välimuotoisia, intensiivistä hoitoa antavia palveluja
- kriittiset asiakasryhmät kuten perheet, nuoret, ikääntyvät ja työssäkäyvät ovat erityisen huomion kohteena työmenetelmiä kehitettäessä. Ikääntyneiden palvelujen kehittämisessä tehdään yhteistyötä vanhus- ja vammaispalvelujen, sairaalapalvelujen sekä terveydenhuollon vastaanottotoiminnan kanssa päihdeongelmien havaitsemiseksi nykyistä varhemmin. Perheiden kanssa työskentelyyn kehitetään uusia yhteistyömalleja mm. lastensuojelun kanssa.
- avohoidon hoitotyöhön perustetaan uusia vakansseja sisällyttämällä ne henkilöstösuunnitelmiin v. 2012 - 2013. Uudet vakanssit rahoitetaan laitoshoidosta siirtyvällä resurssilla.
- polikliinistä vieroitushoitoa lisätään ja aikaistetaan investointisuunnitelmassa v. 2017 olevaa katkaisuhoidon laajentamista. Katkaisuhoidon paikkojen lisäys voi tapahtua laajentamalla nykyisen katkaisuhuoltoaseman toimintaa Länsi-Vantaan A-klinikan tiloihin, mikä edellyttää uusien tilojen löytymistä A-klinikalle. Vaihtoehtoisesti etsitään tilat Itä-Vantaalle toteutettavan katkaisuhuoltoaseman perustamiseen.
- kuntouttavissa asumispalveluissa jatketaan asunnottomuuden vähentämishankkeita ja ollaan mukana valtakunnallisissa asunnottomien palvelujen ja työmenetelmien kehittämishankkeissa.
- kuntouttavat asumispalvelut kehittää yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa päihdekuntoutujien työllistämiseksi ja/tai mielekkään työtoiminnan kehittämiseksi.
- ehkäisevän päihdetyön työskentelyssä keskiössä ovat edelleen lapset, nuoret ja heidän vanhempansa. Ehkäisevä päihdetyö jatkaa tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.
- päihdeongelmaisten ja mahdollisesti yhtäaikaista mielenterveysongelmasta kärsivien nuorten hoidon järjestämisestä tehdään erillinen suunnitelma yhteistyössä lastensuojelun avo- ja sijaishuollon, aikuissosiaalityön nuorten tiimin, kasvatus- ja perheneuvonnan, perusterveydenhuollon, nuorisopalvelujen ja nuorisopsykiatrian hoitotahojen kanssa
- perusterveydenhuollon ja päihdepalvelujen päihdetyön yhteensovittamiseksi tehdään erillinen ohjelma

Palvelujen sisällön kehittämisessä tuli noudattaa seuraavia periaatteita:

- ehkäisevän työn merkitystä korostetaan
- vanhemmuutta tuetaan

- palveluja kehitetään vastaamaan muuttuvaa palvelutarvetta
- palveluja saa joustavasti ja annettujen palvelulupausten mukaisesti
- osaamista kehitetään

4. Päihdepalvelujen avohoidon kehittämisen arvioidut vaikutukset

Päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittämisellä arvioitiin olevan seuraavanlaisia vaikutuksia:

- palvelurakenteen muuttumisen myötä avohoidon saatavuus paranee, mikä ehkäisee päihdeongelmien vaikeutumista yksilötasolla. Avohoidon arvioitu asiakasmäärän kasvu suhteessa henkilöstölisäykseen on 400 asiakasta vuoteen 2014 mennessä.

- palveluvalikko monipuolistuu.
- välimuotoiset ja kotiin vietävät palvelut korvaavat osan laitoshoidon tarpeesta ja niillä tavoitetaan muiden palvelujen ulkopuolelle jääneitä asiakkaita.
- asiakkaan kotiin vietävät palvelut kuten kotiin annettava päihdevieroitus ja –kuntoutus sekä asumisen tuki madaltavat kynnyksiä päihdehoitoon hakeutumiseen.
- katkaisuhoidon saatavuus paranee.
- perheiden kanssa työskentely kehittyy yhteistyössä lastensuojelun kanssa
- työssä käyvien palvelujen saatavuus paranee kun lisätään ilta-aikaan annettavia palveluja.
- vertaistukitoiminta lisääntyy

5. Päihdepalvelujen kehittämisohjelman toteutuminen

5.1. Palvelurakenteen muutoksen edellyttämät resurssien siirrot

Päihdepalvelujen palvelurakenteen muuttaminen edellytti avohoitoon uusia vakansseja. Avohoidon palvelujen lisäämiseksi avohoitoon perustettiin uusia vakansseja kehittämisohjelman mukaisesti. Uudet vakanssit sisällytettiin henkilöstösuunnitelmiin vuosina 2012 - 2013 ja ne rahoitettiin laitoshoidosta siirtyvillä resursseilla. Avohoitoon perustettiin 4 sosiaalihoajaajan, 1 toimintaterapeutin, yksi perheterapeutin ja yksi lääkärin vakanssi. Edellä mainittujen henkilöstölisäysten lisäksi päihdepalveluihin on saatu vuonna 2013 7 työntekijää pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelman mukaiseen Päihinärinteen asumisyksikköön.

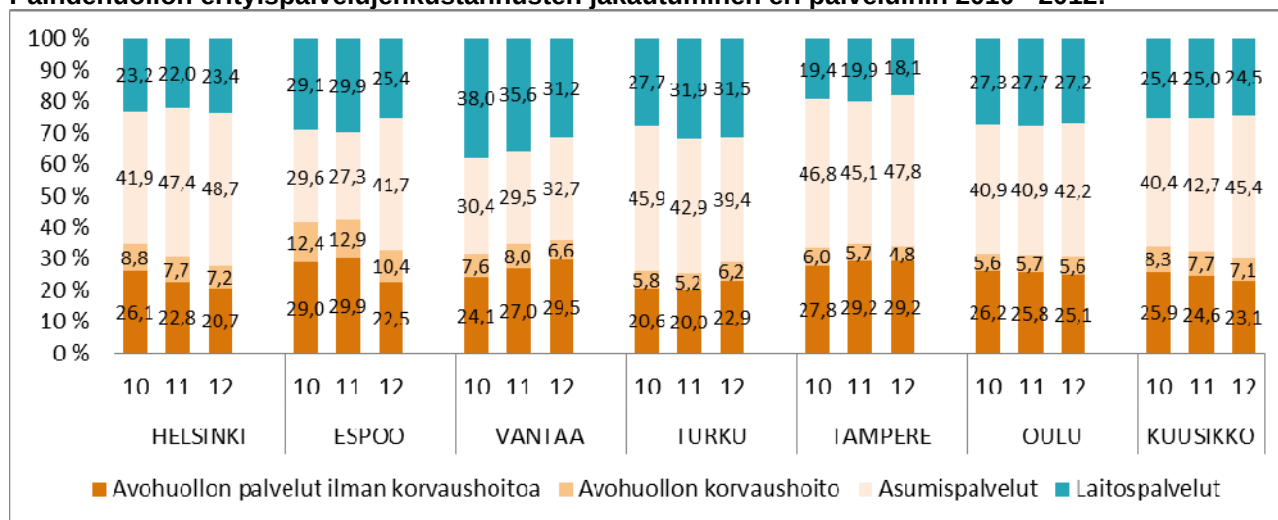
Laitoshoidosta siirrettiin rahaa myös avohoidon ostopalvelujen hankkimiseen.

Avohoidon palvelujen lisäys kohdennettiin päihteitä käyttävien perheiden, nuorten, ikääntyvien ja työssäkäyvien palveluihin. Kehittämistyön kohdentaminen em. asiakasryhmiin nousi analysoimalla päihdepalvelujen asiakasprofiilia sekä valtakunnallisiin tilastotietoihin eri ikäryhmien päihteiden käytöstä, asunnottomuustilanteesta sekä tietoihin kaupungin omien päihdepalvelujen saatavuudesta.

5.2. Muutos resurssien käytössä

Kehittämisohjelman tavoitteena oli, että laitoshoidon osuus päihdepalvelujen resurssien käytöstä olisi v. 2012 32 % ja 30 % v. 2013. Kuusikkokuntien päihdepalvelujen vuoden 2012 tietojen perusteella tavoite vuoden 2012 osalta oli saavutettu. Vuoden 2013 osalta tieto on julkaistavissa Kuusikkoraportissa vuoden 2014 puolivälissä.

Päihdehuollon erityispalvelujen kustannusten jakautuminen eri palveluihin 2010 - 2012:

5.3. Päihdehuollon kustannusten muutos

Päihdehuollon palvelujen tuottamisen deflatoidut kustannukset Vantaalla vuosina 2010 - 2012 (vuoden 2012 rahan arvossa) ovat olleet seuraavat Kuusikkoraportti 2012 mukaan:

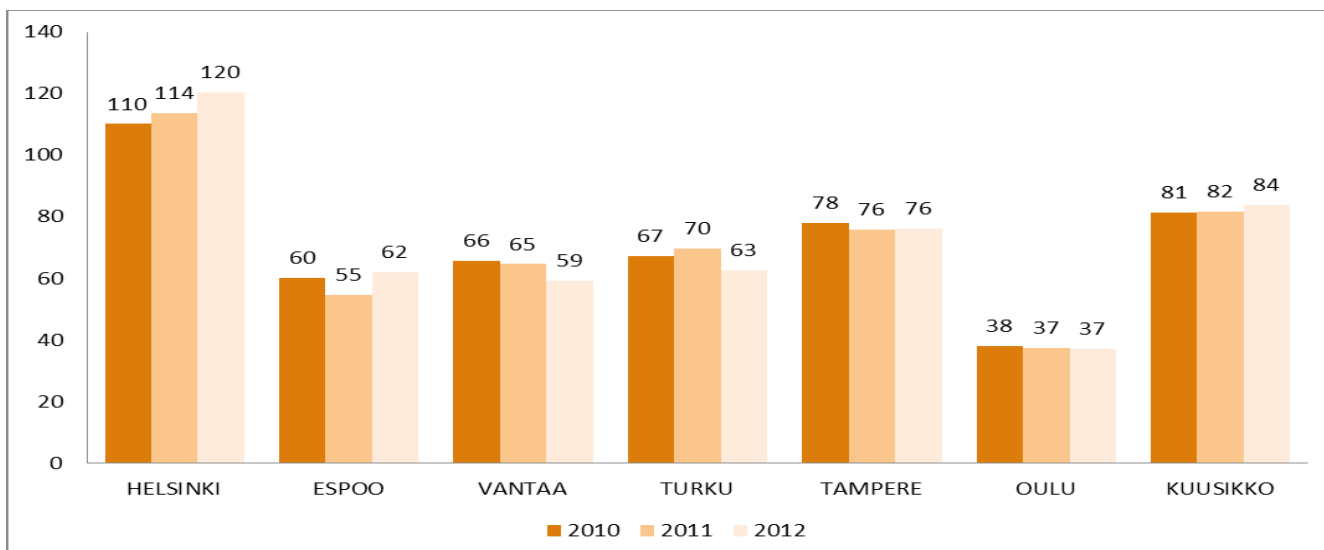
Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012
Milj.€	11,7	10,6	10,27	10,26	9,54

Deflatoitujen kustannusten muutos vuosina 2008 – 2012 on ollut - 2,2 milj. euroa eli deflatoidut kustannukset ovat alentuneet 18,8 %. Kuusikkokunnissa deflatoidut kustannukset nousivat 21,2 %.

Deflatoimattomat kustannukset ovat 2008 – 2012 alentuneet 4,5 %, kun samaan aikaan Kuusikkokunnissa kustannusten nousu on ollut 7,5 %.

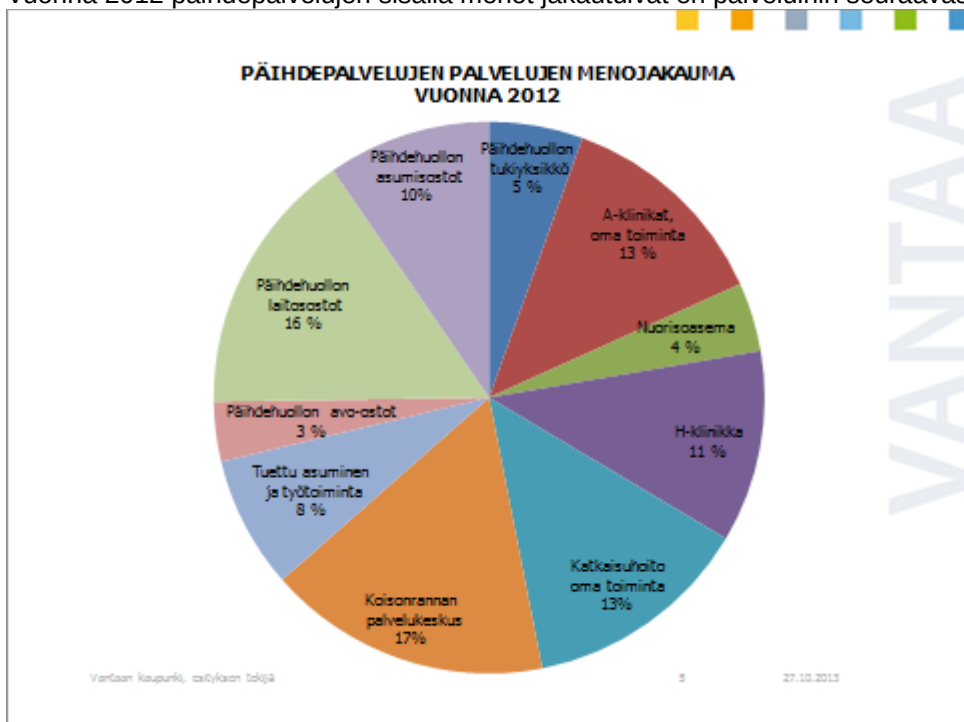
Vantaalla deflatoitujen kustannusten suurin muutos tapahtui laitoshoidon osalla, jossa alenema oli 35,9 %. Laitoshoidon kustannusten alenema on kohdistunut laitoshoidon ostopalveluihin (-52,2 %) vuosina 2008 - 2012. Avopalvelujen kustannukset ovat vähentyneet 6,4 % ja asumispalvelujen kustannukset 15,4 %.

Päihdehuollon kokonaiskustannukset 18 vuotta täyttäneestä asukasta kohden vuosina 2010 - 2012 €, netto (Kuusikkoraportti 2012):

Kun päihdetyöhön käytetyt resurssit Vantaalla ovat supistuneet samaan aikaan kun väestön määrä on kasvanut, ovat 18 - vuotta täyttänyttä kohti lasketut kustannukset alentuneet ollen vuoden 2012 tietojen perusteella pääkaupunkiseudun matalimmat.

Vuonna 2012 päihdepalvelujen sisällä menot jakautuivat eri palveluihin seuraavasti:

5.4. Muutokset päihdehuollon asiakasmäärissä ja suoritteissa

5.4.1. Asiakastietojärjestelmään kirjatut eri asiakkaat

Asiakastietojärjestelmään kirjattujen eri asiakkaiden määrä on vuosina 2010 -2013 ollut seuraava:

Vuosi	2010	2011	2012	2013
Asiakkaiden lkm	2035	2041	2213	2258

5.4.2. Avopalvelujen eri asiakkaiden määrän kasvu

Tavoitteena oli, että suhteessa avohoidon henkilöstön lisäykseen avohoidon eri asiakkaiden määrä lisääntyy 400:lla. Avopalvelujen asiakkaita ovat polikliinisten palvelujen, kotiin annettavan vieroitus- ja kuntoutushoidon ja muiden avopalvelujen ostopalvelujen asiakkaat sekä suonensisäisten huumeiden käyttäjille kohdennetun terveysneuvonnan asiakkaat. Uutena toimintamuotona A-klinikoilla on aloitettu intensiiviyö, jossa asiakkaan kurssipäivä kestää yhdeksästä neljääntoista, mutta kirjautuu vain yhdeksi asiakastapaamiseksi.

Terveysneuvonnan asiakkaat (n. 1000 asiakasta vuositasolla) asioivat anonyyminä, muut asiakkaat kirjautuvat asiakastietojärjestelmään.

Avopalvelujen asiakkaiden määrä 2010 - 2013 (ilman terveysneuvonnan asiakkaita). Päihdepalvelujen omien avopalvelujen eri asiakkaiden määrään on lisätty ostettujen avopalvelujen eri asiakkaiden määrä. Näistä kahdesta tilastosta ei ole tehty ristiinajotilastoa, joten sama asiakas voi olla käyttänyt sekä omia että ostettuja palveluja.

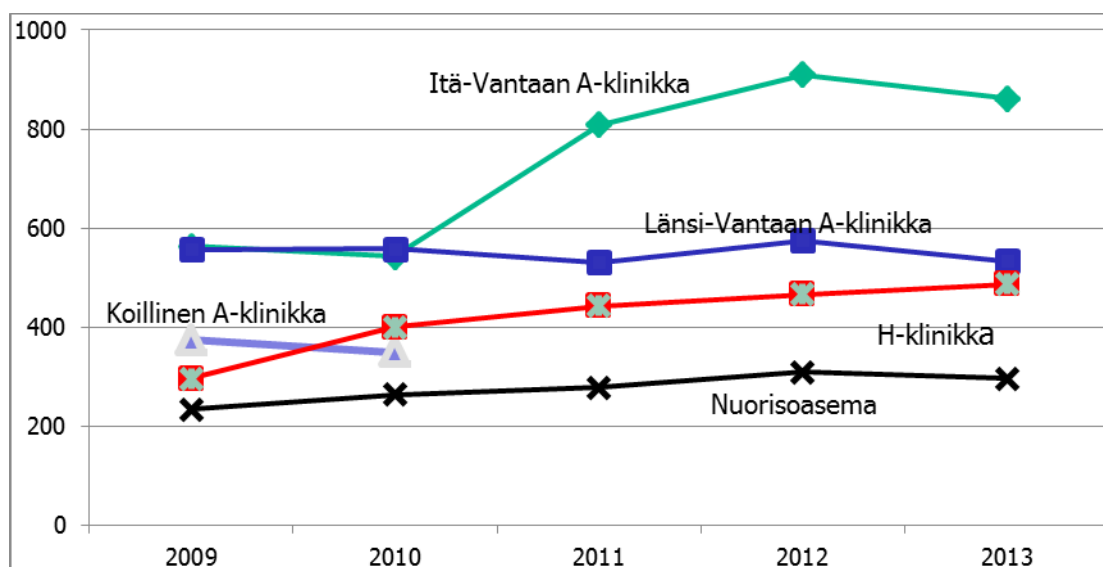
Vuosien 2011- 2013 luvuissa ovat mukana myös Peliklinikan vantaalaiset asiakkaat, jotka eivät ole Vatj:ssä.

Vuosi	2010	2011	2012	2013
Asiakkaiden lkm	1820	1954	2206	2259

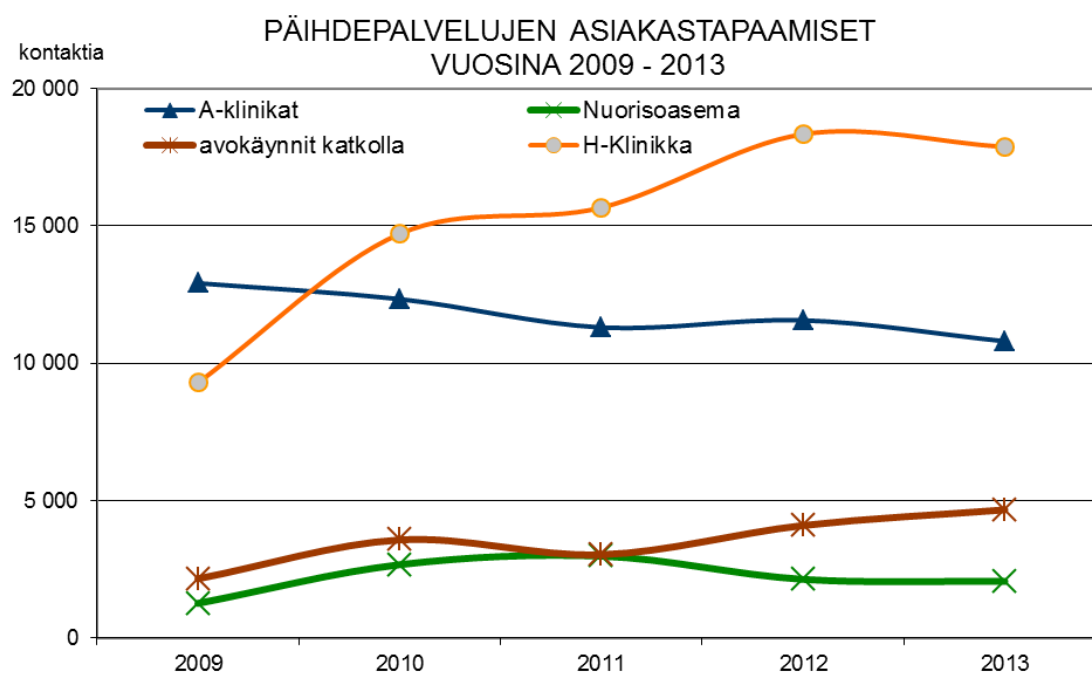
Terveysneuvonnan asiakkaiden määrä vuosina 2010 - 2013 (anonyymina asioivat):

Vuosi	2010	2011	2012	2013
Asiakkaiden lkm	996	1014	1199	1277

A-KLINIKOIDEN, NUORISOASEMAN JA H-KLINIKAN ERI ASIAKKAAT VUOSINA 2009-2013

5.4.3. Muutokset päihdepalvelujen asiakastapaamisten määrässä 2009 – 2013

5.4.4. Muutokset asumispalvelujen asiakasmäärissä ja käytössä

Päihdepalveluissa asumispalveluina annetaan kuntoutumisensa eri vaiheissa oleville heidän tarpeitaan vastaava asumismuoto. Kuntouttavaa asumista ovat tehostettu palveluasuminen, palveluasuminen, tuki- ja tuettu asuminen sekä tilapäinen asuminen (päivystysluontoinen 24/7 tarjolla olevaa lyhytaikaista asumista).

Päihdehuollon asumispalvelut (oma toiminta ja ostopalvelut) asiakkaat, vuorokaudet, vrk:t/asiakas, ja menot 2008 – 2013

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013
-------	------	------	------	------	------	------

Asiakkaat	302	305	304	321	356	364
Vuorokaudet	35333	37870	35405	41235	48779	54114
Vuorokaudet/asiakas	117	124	116	128	137	149
Menot M€ yht.	3,0	2,95	2,93	2,94	3,12	3,42

Asumispalvelujen tarjonnassa tapahtuneet muutokset näkyvät palvelujen käytössä. Vuonna 2010 otettiin käyttöön asunnottomuuden vähentämishojelman mukainen Tähkä -asumisyksikkö ja 2011 Simonpirtti ikääntyville päihdeongelmallisille. Keväällä vuonna 2013 aukesi 33-paikkainen Pähkinärinteen asumispalveluyksikkö jossa asuu sekä päihde- että mielenterveysongelmaisia asukkaita. Vuonna 2011 tehtiin myös ostopalvelusopimukset kotiin vietävästä asumisen tuesta. Asumispalveluja käyttäneistä asiakkaista 32 % on ostopalvelujen piirissä. Asumispalvelujen kustannukset ovat nousseet varsin vähän (14 %), vaikka asumisvuorokausien määrän nousu on huomattava (53 %). Vuorokausien lisäys on tapahtunut erityisesti kevyempiin palveluihin (kotiin vietävä asumisen tuki).

5.4.5. Muutokset laitoshoidon asiakasmäärissä ja käytössä

Laitoshoidon käytön osalta tavoitteena oli lyhentää asiakasta kohti v. 2009 ollutta laitoshoidon pituutta 38 vuorokaudesta 26 vuorokauteen v. 2013. Laitoshoidon sisältää katkaisu- ja vieroitushoidon ja kuntouttavan laitoshoidon. Kuntouttava laitoshoidon on hankittu kokonaan ostopalveluna ja myös osa katkaisu- ja vieroitushoidosta.

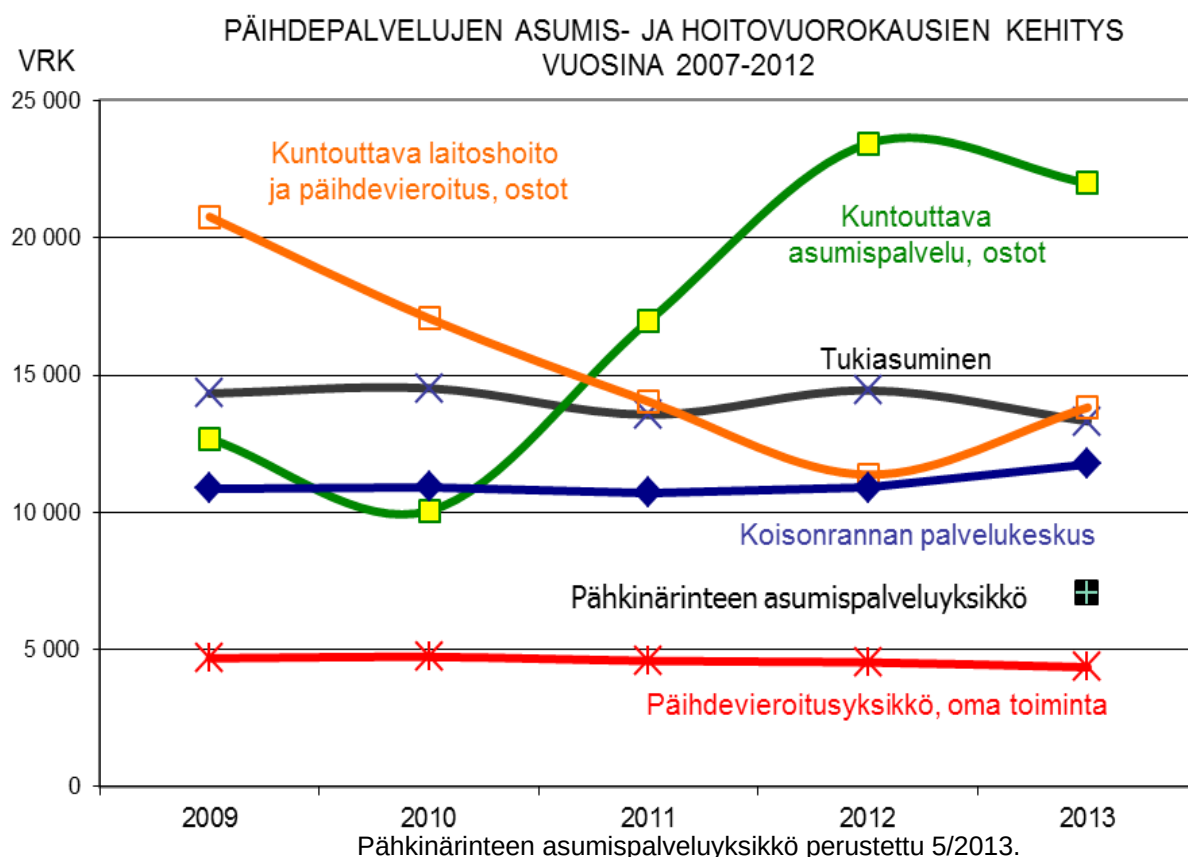
Laitoshoidon ostopalvelut ja oma päihdevieroitus yhteensä (asiakkaat, vuorokaudet, hoito- vrk/asiakas ja menot) 2008 – 2013:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Asiakkaat	739	677	662	645	665	740
Vuorokaudet	28602	25450	21799	18623	15909	18175
Hoito-vrk/asiakas	39	38	33	29	24	25
Menot M€	4,133	3,925	3,582	3,426	2,863	3,361

Laitoshoidon pituus asiakasta kohden vuositasona on alentunut vuonna 2012 alle tavoitteena olleen 26 vuorokautta. Hoitovuorokausien määrä vuosina 2008 – 2012 kokonaisuutena on vähentynyt 44,4 % (Kuusikkokunnat – 10,8 %).

Käytännössä laitoshoidon vähentäminen on tapahtunut lyhentämällä laitoshoidojaksojen pituutta tai korvaamalla niitä kokonaan avohoidolla, kotiin annettavilla palveluilla ja asumisen tukemisella.

Muutokset päihdepalvelujen asumis- ja laitoshoitovuorokausien käytössä

5.5. Palveluvalikon monipuolistuminen avohoidossa

5.5.1. A-klinikoiden toiminnan kehittäminen

Kehittämishojelman mukaan A-klinikoiden toiminnassa tuli

- lisätä aktiivista hoitoa ja huolenpitoa antavaa ryhmätoimintaa
- tiivistää yhteistyötä lastensuojelun ja ehkäisevän terveydenhuollon kanssa
- kehittää päihdehuollon asiantuntijuutta
- käynnistää tukihenkilötoimintaa ja
- ottaa kokemusasiantuntijat selkeästi mukaan klinikan toimintaan.

Intensiiviyö tuli osaksi avohoittoa

A-klinikoiden intensiiviyö käynnistettiin keväällä 2012 Länsi-Vantaan A-klinikalla. Hoitomuoto tuli osaksi A-klinikan toimintaa. Tehtävään rekrytoitiin aluksi kaksi sosiaaliohjaajaa. Kuntoutumiskurssitoiminta laajentui syksyllä 2013 Itä-Vantaan A-klinikalle. Tässä yhteydessä rekrytoitiin sosiaaliohjaaja ja aivan uutena ammattiryhmänä A-klinikalla myös toimintaterapeutti.

Molemmilla klinikoilla tarjotaan ns. *peruskuntoutumiskursseja*. Itä-Vantaan A-klinikalla puolet kursseista painottuu vanhemmuusteemaan. *Vanhemmuuspainotteisilla kursseilla* perheterapeutti osallistuu kurssin suunnitteluun ja toteutukseen. Asiantuntijaluentoja pitävät ryhmässä klinikan omat työntekijät erityisosaamisensa mukaisesti ja toisaalta tarvittaessa osaamista voidaan rajatussa määrin hakea myös klinikan ulkopuolelta.

Kummankin klinikan kurssit ovat avoimia myös toisen A-klinikan asiakkaille. Näin erityispainotteisia kursseja on tarjolla kaikille vantaalaisille tasapuolisesti ja toisaalta myös peruskurssit pystytään tarjoamaan asiakkaille oikea-aikaisesti. Ryhmiin ohjautuminen tapahtuu A-klinikan asiakasjonon kautta. Kuntoutumiskurssille on ollut kysyntää. Asiakkaita ryhmiin on ohjautunut ajoittain jonoksi asti klinikan yksilöhoidoista, katkolta kuin laitoshoidostakin. Kuntoutumiskurssia hoitojaksona voidaan ajatella silloin, kun

tarvitaan tiivistä avohoitoa ja asiakas pystyy sitoutumaan ryhmätapaamisiin. Kurssille tuleminen saatetaan monesti kirjata jo laitoshoitoon lähetettäessä asiakkaan jatkosuunnitelmaan.

Kuntoutumiskurssin sisältö ja kesto

Kehittämisvaiheessa ryhmän sisältö ja kesto on vaihdellut viiden ja kahdeksan viikon välillä. Ryhmässä on aina koko kurssin pituinen ohjelma, jossa samat teemat syventyvät viikkojen edetessä. Teemoina kurssilla käsitellään mm. riippuvuutta, ihmissuhteita, voimavaroja ja arjessa pärjäämistä. Vanhemmuuspainotteisilla kursseilla vanhemmuus kulkee keskeisenä teemana läpi kurssin.

Päivittäiset kokoontumiset ovat keskimäärin klo 9-14.00. Ryhmän päivä koostuu keskustelusta, toiminnallisesta osiosta ja toisinaan myös tutustumiskäynneistä. Ydintavoitteena ryhmissä on työvälineiden löytäminen raittiuteen ja sen ylläpitämiseen. Kurssien aikana pyritään kohentamaan asiakkaan perushyvinvointia myös ravitsemuksen ja ruokarytmin näkökulmasta. Ruokailu antaa myös tarvittavaa hengähdystaukoa päivään. Oleellisena osana ryhmissä on uuden elämän sisällön löytäminen arkeen esim. liikunnan muodossa. Esimerkiksi uimahallikäynnit ovat olleet asiakkaidenkin palautteen mukaan hyviä virikkeitä tässä suhteessa.

Ryhmään osallistuminen on yleensä yksi osa asiakkaan päihdekuntoutumispolkua. Keskeisenä tavoitteena onkin asiakkaan motivointi jatkohoitoon. Käytännössä jatkohoito voi tarkoittaa A-klinikan yksilökeskustelua, erilaisia ryhmiä tai osallistumista klinikan ulkopuolella AA:n ryhmään. Toisinaan ryhmän aikana voi myös tulla todetuksi, että avohoito ei ole riittävää. Tällöin asiakas ohjataan laitoshoitoon.

Vanhemmuusteemaiset kuntoutumiskurssit osaksi A-klinikan vanhemmuustyötä

Vanhemmuusteemaisilla kuntoutumiskursseilla vanhemmuuskäsité ymmärretään laajasti siten, että se sulkee sisäänsä myös etävanhemmuuden ja isovanhemmuuden. Kiinnostavana kehittämiskohteena tässä kohtaa on myös lastensuojelun päihdekartoitukseen lähettämien perheiden motivoiminen kurssille. Tähän ryhmään kuuluvat myös ennakkollisen lastensuojeluilmoituksen kautta tulleet vauvaa odottavat perheet. Tulevat vanhemmat voivat olla myös potentiaalinen osallistujaryhmä intensiiviyön kursseille.

Kurssille voi osallistua myös arvioidusti pariskuntana. Lasten osallistumien itse kurssille ei ole mahdollista lasten suuren ikähaitarin vuoksi. Kurssiin kuuluu kuitenkin osana myös läheisten tapaaminen ja yhtenä tavoitteena on tehdä kotikäynti jossain vaiheessa kurssia.

A-klinikan intensiiviyön tuoteperheen kehittäminen on lähtenyt liikkeelle, mutta kehitystyötä on paljon vielä edessä. Sopivan kurssirytmien löytäminen vaatii kokeiluna aikansa. Myös sisällön oikea painotus hakee vielä paikkaansa. Ylipäänsä työmuodon integroiminen osaksi A-klinikan toimintaa vaatii herkkyyttä ja harjoittelua kaikilta työryhmän jäseniltä. Intensiiviyö on työmuotona kuormittavaa, joten myös työntekijöiden työssä jaksamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Perheterapiatyö osaksi A-klinikan vanhemmuustyötä

Vanhemmuustyön uutena toimintamuotona käynnistyi syksyllä 2012 perheterapiatyö. Perheterapiatyötä toteutetaan työryhmien konsultaationa vanhemmuuskysymysten suhteen. Keskeistä on vanhemmuustyön säilyminen osana jokaisen työntekijän työtettä. Perheterapiatyön onkin ajateltu tuovan syvyyttä työotteeseen ja toisaalta uuden tyyppisen mahdollisuuden saada tukea vanhemmuuskysymyksissä klinikalla. Perheterapiatyö painottuu konsultaation lisäksi resurssin riittävyyden näkökulmasta työparityöskentelyyn. Työparityöskentelyssä haetaan suuntaa vanhemmuustyölle yksilötapaamisiin.

Yksilötapaamisten väliin voidaan sopia myös muutama perheterapeuttien tapaaminen. Lisäksi perheterapeutti tekee myös lyhytkestoisia interventioita perheiden tai pariskuntien kanssa ja osallistuu vanhemmuusteemaisiin ryhmätoimintoihin. Perheterapeutti arvio perheen jatkokäyntien tarvetta ja ohjaa tarvittaessa pidempikestoiseen perheterapiaan. Vanhemmuustyön muotoina jatkavat jo pitkään toiminnassa olleet Vertti - ryhmätoiminta ja perheleirit. Molemmat toimintamuodot on tarkoitettu sekä asiakkaalle että hänen lapsilleen.

Vanhemmuus osaksi työntekijän ja asiakkaan ajattelua

Ehkäisevän päihdetyön yksikkö järjestää vuosittain päihdepalvelujen perehdytyskoulutuksen, jossa yhtenä osana on vanhemmuusteema. Ehkäisevän päihdetyön yksikkö on järjestänyt vuosittain Lapset puheeksi – koulutusta sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Lapset puheeksi – menetelmä on ennaltaehkäisevä työmalli vanhemmuuden ja lapsen kehityksen tukemiseksi, kun vanhemmalla on vaikeaa. Kyseessä on strukturoitu ja teemoitettu malli, jonka on kehittänyt lastenpsykiatri Tytti Solantaus (THL). Kyseisen mallia on hyödynnetty vanhemmuuskysymysten selvittelyssä lastensuojelun tilaamissa päihdekartoituksissa.

Päihdepalveluissa vanhemmuusteemaa pidetään yllä myös vanhemmuustyöryhmässä, jossa on edustaja jokaisesta Päihdepalvelujen toimipisteestä. A-klinikoilla toimii myös ns. vanhemmuuden konkretiaryhmä, jossa nimensä mukaisesti pyritään edistämään A-klinikan käytännön työssä tehtävää vanhemmuustyötä.

Klinikalla vanhemmuudesta puhuminen on tehty asiakkaille näkyväksi myös mm. ”Meillä saa puhua perheestä” julisteiden avulla, joka on vanhemmuuden konkretiaryhmän ja Ehkäisevän päihdetyön yksikön yhteistyössä tuottama. Julisteen suunnittelivat tilaustyönä viestintä – ja vuorovaikutuspajan nuoret.

Palveluiden helpompaa saatavuutta haluttiin parantaa lisäämällä ilta-aikaan toteutuvaa palvelua.

Työssäkäyville suunnatut palvelut

Palveluiden helpompaa saatavuutta myös työssä käyville haluttiin parantaa lisäämällä ilta-aikaan toteutuvaa palvelua. Käytännössä tämä on merkinnyt jo vakiintuneen klinikan iltavastaanoton (yksi päivä viikossa) lisäksi avomyllykurseja. Avomyllykurssit on tuotu klinikalle, jotta asiakkaiden osallistuminen on helpompaa. Tätä kautta klinikan oma toiminta on myös vahvemmin sidottu kurssin jatkoksi. Avomyllykurssi kokoontuu kolme kertaa viikossa kuuden viikon ajan. Avomylly perustuu ns. Minnesota-malliin ja sen keskeiset menetelmät ovat kognitiivisen ja oppimisterapeuttisen tradition mukaisia. Ohjelmaan kuuluu mm. tietopainotteisia luentoja, keskustelua ja kirjallisia tehtäviä jne. luovissa osioissa hyödynnetään musiikki - ja taideterapiamenetelmiä. Kurssijaksoon kuuluu myös läheisiltä. Klinikan omana toimintana toteutetaan myös 12 kerran hoitoon ohjattujen ryhmää, joka kokoontuu kerran kuussa. Tapaamisten aikana käydään läpi eri aihealueita päihteiden käytön näkökulmasta. Esimerkiksi käsiteltäviä aiheita ovat mm. terveys, työssäkäynti ja läheiset.

Vertaistukitoiminnan ja asiakkaiden osallisuuden lisääminen

- käynnistää tukihenkilötoimintaa ja
- ottaa kokemusasiantuntijat selkeästi mukaan klinikan toimintaan.

Tavoitteena on ollut vertaistukitoiminnan lisääntyminen päihdepalveluissa. Ehkäisevän päihdetyön yksikkö on järjestänyt tukihenkilötyö ry:n toteuttamat koulutukset vuosina 2011 - 2013 asiakkaille, jotka ovat halunneet tukihenkilöiksi. Tukihenkilötoiminta on lähtenyt hyvin käyntiin ja sekä tuettavilta että tukihenkilöiltä on tullut hyvää palautetta. Tukihenkilötoimintaa toteutetaan päihdepalveluissa A-klinikan ja ehkäisevän päihdetyön yksikön yhteistyöllä. A-klinikan työntekijät antavat tarvittavan tuen muodostettavalle tukisuhteella. Ehkäisevän päihdetyön yksikkö vastaa koulutuksista ja pienimuotoisesta virkistystoiminnasta.

Myös klinikan muussa toiminnassa on asiakkaiden osallisuutta pyritty vahvistamaan mm. klinikan yhteisökokousten kautta. Asiakkaiden asiantuntemusta hyödynnetään myös materiaalin arvioijina esim. lasten suojelun päihdekartoitukseen lähettämät asiakkaat arvioivat kyseiselle kohderyhmälle suunnatun esitteen. Kokemusasiantuntijat toimivat myös joissakin ryhmässä tai leiripäivissä sovitusti ryhmänohjaajana.

5.5.2. Nuorisoasema- nuorten palvelujen kehittäminen

Nuorten päihdehoidon kehittämisen osalta ohjelman tavoitteet olivat seuraavat:

- Vantaalle tarvitaan lähitulevaisuudessa toinen nuorisoasema sijoituspaikkana Länsi-Vantaa.
- Nuorten hoidon kehittämiseksi tehdään erillinen selvitys yhteistyössä päihdepalvelujen, lastensuojelun avo- ja sijaishuollon, kasvatusta ja perheneuvonnan, perusterveydenhuollon, nuorisopalvelujen sekä nuorisopsykiatrian kanssa.

Kehittämishjelmaan kirjattu tavoite Länsi-Vantaalle perustettavasta toisesta nuorisosemasta ei ole toteutunut. Vantaan kaupungin haasteellinen taloudellinen tilanne on pysäyttänyt toiminnan laajentamiseen liittyvät hankkeet siinä määrin, kun se tarkoittaisi uusien vakanssien perustamista kasvattamalla käyttösuunnitelman määrärahaa. Näin ollen uuden toimipisteen sijoittaminen Länsi-Vantaalle ei ole ollut ajankohtaista.

Kehittämishjelmassa asetettu tavoite laatia suunnitelma nuorten palveluita koskien kehittämishankkeen aikana ei ole toteutunut yrityksistä huolimatta. Kehittämishankkeen päättymisen jälkeiselle ajalle tammikuulle 2014 on sovittu kokous, jonka toimeksiannolla ryhdytään laatimaan suunnitelmaa nuorten palvelujen yhteen saattamiseen liittyen. Tässä kohtaa tavoitteena on tutkia nuorisoseman ja nuorisoneuvolan palvelujen yhdistämistä. Minimissään tämä tarkoittaa verkostomaista yhdistymistä, mutta lopputuloksena saattaa olla jopa organisatorinen yhdistyminen.

Tavoitteeksi kirjattu eri nuorten palveluita tuottavien tahojen yhteisestä suunnitelma on supistunut kahteen tahoon usean eri tahon sijaan. Alun perin ajatuksena oli laatia suunnitelma yhdessä nuorisopalvelujen, perusterveydenhuollon, nuorisoneuvolan, lastensuojelun, nuorisopsykiatrian kanssa ja aikuissosiaalityön nuorten tiimin kanssa.

5.5.3. Huumehoitoklinikan toiminnan kehittäminen

Huumehoidon keskeiset kehittämistavoitteet ohjelmassa olivat

- Lääkkeettömän huumehoidon lisääminen ja sen näkyväksi tekeminen.
- Lapsiperheiden kanssa työskentely H-klinikalla ja lastensuojeluun kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen.
- Lisätään ja kehitetään ryhmähoitoa. Korvaushoitoa aloittaville tarkoitettu Alku-ryhmä vakiinnutetaan jatkuvasti toistuvaksi ryhmätoiminnaksi.
- Terveysneuvonnan asiakkaille järjestetään koulutusta, jonka tavoitteena on vertaisten välityksellä saada oikeaa tietoa kulkemaan huumeita käyttävien keskuuteen.
- Tuetaan asiakkaita kuntouttavaan työtoimintaan ja työelämään. Tiivistetään yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa.
- Aloitetaan huumeiden käytön avovieritys, kun klinikalla on lääkäri työvoimaa riittävästi.

Työmenetelmien ja osaamisen kehittäminen

Huume- ja vieroitusohjelmien vastuualueella on kehitetty osaamista ja työmenetelmiä liittyen palvelurakennemuutoksen tavoitteisiin. Osaamisen kehittämiseen on luotu koulutussuunnitelma, jonka toteutumista lähiesimiehet seuraavat. Koulutuksessa vuonna 2013 on painopisteenä ollut muun muassa kognitiivisen psykoterapian työmenetelmien opiskelu, koska ko. menetelmä on tutkimuksissa todettu vaikuttavaksi työmenetelmäksi huume- ja riippuvuushoidoissa. Kognitiivisen psykoterapiamenetelmän perusteisiin Huume- ja vieroitusohjelmien työntekijöistä koulutusohjelmaan on osallistunut yhteensä 4 työntekijää. Lisäksi Päihdevieritusyksikön koko työryhmä on kouluttautunut kognitiivisen psykoterapian ja motivoivan haastattelun menetelmien käyttöön syksyllä 2012.

Huume- ja vieroitusohjelmien palveluissa on kehitetty intensiivisempiä avohoidon työmalleja. Tavoitteena uusien hoito- ja palvelumallien kehittämisessä on ollut laitoshoidon ja avohoidon välisen rajapinnan kehittäminen siten, että laitoshoidon tarve vähenee ja hoitajaksot lyhenevät avohoidon prosessia ja palveluja tehostamalla. Uutena palvelumallina kehitettiin aluksi määräaikainen ryhmämuotoinen kuntoutumiseen tähtäävä toiminta, jota arvioitiin toimintaa varten perustetussa ohjausryhmässä vuonna 2013. Arvioinnissa todettiin, että ryhmätoiminta ei ollut oikeanlainen eikä riittävän tehokas tapa tiivistää hoitoa huumeita käyttävien asiakkaiden kohdalla, koska heillä on vaikeuksia sitoutua avohoidossa ryhmätoimintaan johtuen huumeongelman luonteesta.

Kesällä 2013 suunniteltiin ja aloitettiin uudenlainen työmalli, jossa keskeisenä osana ovat jalkautuva työ ja palveluihin ohjaus. Perustettiin ”jalkautuvan työn” tiimi H-klinikan asumisohjaajista sekä intensiivityöhön palkatuista sosiaalihoitajista. Tiimin tavoitteena on tukea asiakkaita kokonaishoitoprosessissa siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja kykenee selviämään itsenäisemmin palveluketjussa, jolloin tilanteen äkillistä huononemista - ja laitoshoidon tarvetta - voidaan ehkäistä.

Perheille ja työssä käyville tarjottavien palvelujen kehittäminen

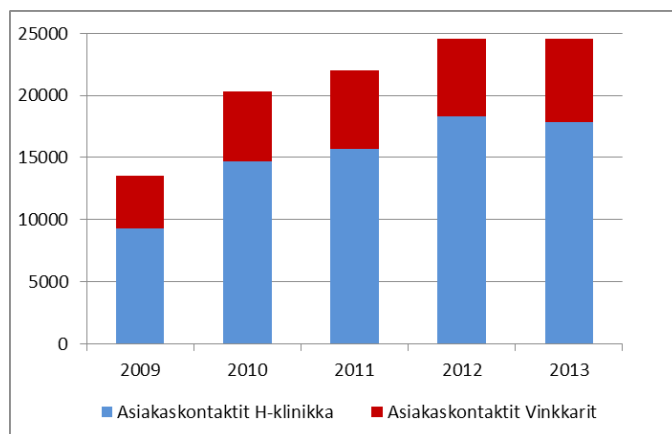
Huumehoitoklinikalla vanhemmuustyötä ja asiakkaiden perheiden huomiointia hoidoissa on kehitetty. Vanhemmuus ja lasten näkökulma huomioidaan kaikissa asiakassuhteissa ja hoitokontakteissa huomioon. Yhteistyötä lastensuojelun kanssa on tiivistetty ja kehitetty. PVY:llä toimii viikoittain vanhemmuusteemaryhmä, jossa käsitellään muun muassa päihteiden käytön vaikutuksia vanhemmuuteen.

H-klinikalla toimii lapsiperheille ja heidän läheisilleen suunnattu perhekahvila tiistaisin klo 16–18. Tavoitteena Perhekahvilassa on ollut aikuiskontaktien tarjoaminen pienten lasten vanhemmille, vertaistuki läheisille ja perheille, tiedon jakaminen: mm. päihdepalveluista, kolmannen sektorin toiminnasta sekä eri teemoista liittyen terveyteen ja elämänhallintaan sekä toimintaan osallistuvien asiakkaiden kuntoutumisen tukeminen.

Perhekahvila tekee yhteistyötä kolmannen sektorin (Irti huumeista ry.) vapaaehtoistoimijoiden ja seurakunnan päihdetyön kanssa. Mukana toiminnan suunnittelussa on ollut myös kokemusasiantuntija. H-klinikalla on käynnistynyt 15.10.13 vanhemmuuden kannustavan vuorovaikutuksen malliin perustuva ICDP-ryhmä. Ryhmä kokoontuu kahdeksan kertaa. H-klinikalta on työntekijä osallistunut myös perheleireihin ja Vertti-toimintaan. H-klinikan sosiaalityöntekijä kuuluu päihdepalvelujen vanhemmuustyöryhmään ja tuo sieltä tietoa kehittämissuunnitelmista työryhmiin.

Huumehoitoklinikalle on lisätty tiistaisin työssäkäyville iltavastaanottoaika klo 16–18. Tikkurilan Vinkkariin on lisätty myös maanantaisin iltavastaanottoaika klo 19 saakka.

Muutokset H-klinikan asiakastapaamisten määrissä

Asiakaskontaktien määrä H-klinikalla on kasvanut kehittämisohjelman aikana (vuodesta 2010 vuoteen 2013 määrä lisääntyi yli 4000 tapahtumalla), mikä kertoo avohoidon työn intensiivisyyden ja tehokkuuden lisääntymisestä. H-klinikan henkilöstö (19) hoitaa myös terveys- ja sosiaalineuvontapiste Vinkkareiden toiminnan, jonka asiakastapaamiset eivät kirjaudu suoritteiksi päihdepalvelujen tilastoihin. Vinkkareissa asioitiin vuonna 2013 noin 6700 kertaa.

Vertaistoiminnan ja kokemusasiantuntijuuden kehittäminen Huume- ja vieroitushoitopalveluissa

Huumehoitoklinikalla järjestettiin vuonna 2012 vertaismessut yhteistyössä Vantaan A-killan ja Vantaan seurakuntayhtymän päihdetyön kanssa. Vertaismessujen tarkoitus oli tuoda tietoa vertaistuesta ja vapaa-

ajanviettomahdollisuuksista päihdepalvelujen asiakkaille, työntekijöille, yhteistyökumppaneille sekä kuntalaisille. Toimintaansa esittelemään kutsuttiin pääkaupunkiseudulla toimivia järjestöjä, joiden toiminta tukee päihde- ja mielenterveyskuntoutumista. Suunnittelussa mukana ja toimintaansa esittelemässä oli yhteensä 15 eri järjestön toimijaa ja Vantaan seurakunta. Messuvieraiksi kutsuttiin Vantaan päihdepalvelujen asiakkaita, heidän läheisiään, työntekijöitä, yhteiskumppaneita sekä asiasta kiinnostuneita olevia kuntalaisia. Palaute messuista oli myönteistä ja seuraavat vertaismessut järjestetään 2014.

H-klinikalla järjestetään yhteisökokoukset kerran kuukaudessa. Tällöin asiakkaat esittävät toiveita palvelujen kehittämisessä. Terveys- ja sosiaalineuvonta Vinkkareiden Lumipallo-vertaiskoulutuksia on järjestetty kaksi kertaa vuodessa. Tavoitteena on välittää tietoa riskikäyttäytymisestä ja tavoista vähentää, ehkäistä veriteitse tarttuvien tautien leviämistä, vähentää huumeidenkäyttöön liittyviä riskejä sekä tavoittaa uusia huumeidenkäyttäjiä. Vertais-koulutuksissa on koulutettu huumeidenkäyttäjiä paikallistason vertaistoimijoiksi.

5.5.4. Kotiin annettavan katkaisu- ja vieroitushoidon ja päihdekuntoutuksen kehittäminen

Päihdepalvelut on toteuttanut maaliskuusta 2010 lähtien asiakkaan kotiin annettua päihdehoitoa ja -kuntoutusta ostopalveluna. Palvelu sisältää arviointi- ja motivointikäynnit, katkaisu- ja vieroitushoidon, kuntoutuksen sekä tukikäynnit.

Vuosien 2010–2012 aikana palvelua hankittiin SiniVida Oy:ltä. Palvelusta käytettiin lyhennettä kotikatko, joka on SiniVida Oy:n tuotenimi palvelulle. Vuosina 2010 - 2012 kotikatko kohdennettiin alkoholiongelmaisille, joilla oli toimintakyvyn vajetta siinä määrin, että he eivät voineet lähteä kuntouttavaan laitoshoitoon päihdehoitolaitokseen. Palvelua tarjottiin myös niille asiakkaille, joilla oli ollut useita laitoskatkaisuhoidoja aikaisemmin. Joidenkin asiakkaiden oli vaikea lähteä laitoshoitoon kotieläinten vuoksi, joten tämä asiakasryhmä soveltui kotiin annettuun päihdekuntoutukseen. Mikäli oma päihdevieroitusyksikkö (entinen katkaisuhoidoasema) oli täynnä, voitiin asiakkaalle vaihtoehtona tarjota kotikatkoa. Tämä edellytti sen, että asiakkaalla ei ollut krampipitaisuutta tai psykoottisuutta.

Vuonna 2012 Kotiin annettu päihdetyö kilpailutettiin ja laajennettiin sisältäen myös huume- ja lääkeongelmaisten vieroitushoidon ja kuntoutuksen. Katkaisu- ja vieroitushoito on lääkkeellistä tai lääkkeetöntä riippuen asiakkaan vieroitusoireista ja käytetystä päihteestä sekä päihdekäytön kestosta ja määrästä. Lääkehoidolinjauksista palveluntuottajat ovat keskustelleet Päihdepalvelujen ylilääkärin kanssa. Uudet sopimukset vuosille 2013 - 2014 tehtiin seuraavien palveluntuottajien kanssa: SiniVida Oy, Ratamokoti Oy, Terapiatehdas Oy, Helsingin diakonissalaitos (Hdl), ja MainioVire Oy. Palveluntuottajista SiniVida, Ratamokoti ja Terapiatehdas tarjoavat lääkkeellistä ja lääkkeetöntä katkaisu- ja vieroitushoitoa sekä kuntoutusta alkoholi-, -lääke- ja huumeongelmallisille. Hdl tarjoaa lääkkeetöntä katkaisu- ja vieroitushoitoa alkoholi- ja huumeongelmallisille, sekä päihdekuntoutusta alkoholi-, lääke ja huumeongelmallisille. Mainiovireen palvelu muodostuu päihdekuntoutuksesta kaikille käyttäjäryhmille. Mainiovire aloittaa kotiin annetun kuntoutuksen marraskuussa 2013. Muiden palveluntuottajien kanssa toiminta on alkanut helmikuussa 2013.

Kotiin annettu päihdehoito ja kuntoutus, josta käytetään lyhennettä KAP, on matalan kynnyksen toimintaa siitäkin huolimatta, että palvelun piiriin hakeutuvalle tehdään lähete. Lähete osoitetaan Päihdepalvelun ostopalvelutiimille. Lähettävänä tahoina ovat toimineet Päihdepalvelun polikliniset palvelut ja päihdevieroitusosasto, kotihoito, sairaalapalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut, lastensuojelu, HUS erikoissairaanhoido, päihdehuollon kuntoutuslaitokset. Osa asiakkaista tai asiakkaiden läheisistä on ollut itse suoraan yhteydessä päihdepalveluun tai palveluntuottajaan. Läheteistä suurin osa on tullut sairaalapalveluista ja kotihoidosta. KAP:n aloittaminen edellyttää aina arviota asiakkaan soveltuvuudesta palveluun. Arvion tekevät palveluntuottajat. Poikkeuksena myös päihdepalvelun koordinaattorit tekevät asiakkaan kotiin tai sairaalaan arviointikäynnin. Tällaisia poikkeuksia ovat olleet esimerkiksi vanhustenhuollon yhteydenotto asiakkaasta, joka ei ole minkään päihdepalvelun piirissä ja jonka ongelmat ovat moninaisia. Hoidon ja kuntoutuksen saatavuutta on madallettu siten, että Peijaksen selviämishoidoasema ja kotihoito voivat ottaa suoraan yhteyttä kotiin annetun palvelun tuottajiin virka-ajan jälkeen.

Vantaan asiakastietojärjestelmästä (2010–2012) kerätyn aineiston mukaan vuonna 2010 KotiKatkossa oli asiakkaita yhteensä 85, vuonna 2011 heitä oli 110, vuonna 2012 lukumäärä oli 140. Yhteensä asiakkaita oli edellä mainittuina vuosina 335. Naisten osuus vuonna 2010 koko asiakasmäärästä oli 47 prosenttia ja se laski vuoteen 2012 mennessä 39 prosenttiin. Koko päihdepalveluissa vuosina 2010 - 2012 naisten osuus oli

35 %. Vuonna 2010 yli 60-vuotta täyttäneiden osuus kaikista KAP- asiakkaista oli 56 %. Vuonna 2011 se oli 46 % ja vuonna 2012 sama. Yli 60- vuotta täyttäneiden osuus Päihdepalvelujen poliklinisissä palveluissa oli 8 % vuosina 2010 ja 2011 (Vantaan asiakastietojärjestelmä 2011 ja 2012). Vertailussa poliklinisillä palveluilla tarkoitetaan A-klinikkaa ja H-klinikkaa eli huumehoitolinikkaa.

Vuonna 2013 Kotiin annetussa päihdehoidossa ja kuntoutuksessa on tilastoitu 219 eri asiakasta. Heistä naisia on ollut 32 %. Yli 60-vuotiaiden osuus kaikista Kapin asiakkaista oli 38 %.

Päihdepalvelun ostopalvelutiimin koordinaattorit aloittivat vuonna 2012 laaja-alaisen tiedottamiskäytännön sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille. Koordinaattorit tiedottivat päihdepalveluiden omista toiminnoista, mutta painopiste oli ostetuissa palveluissa. Tietoa palveluista annettiin mm. lastensuojeluun, kotihoitoon, Katriinan sairaalaan, Peijakseen, työvoimapalveluihin, palvelukoteihin. Lisäksi laitoshoidon koordinaattori kertoi valtakunnallisilla päihdepäivillä kotiin annetuista palveluista.

Asiakkaan kotiin annetusta katkaisuhoidosta ja jälkikuntoutuksesta tehtiin opinnäytetyö. Opinnäytetyössä käsiteltiin kotikatkon toimintatapoja ja vaikutuksia. Lähestymistapana oli realistinen arviointi, jossa selvitettiin mikä toiminnassa aikaansaa vaikutuksen. Opinnäytetyö on saatavana osoitteesta

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/53065/Raman_Paivi.pdf?sequence

Kotiin annettavan katkaisu- ja vieroitushoidon sekä päihdekuntoutuksen toimintamallia on hiottu sairaalapalvelujen, kotihoidon, päihdepalvelujen ja palveluntuottajan kesken alusta alkaen. Koska kotihoidon, terveydenhuollon vastaanotto toiminnan ja sairaalapalvelujen henkilöstöllä on keskeinen rooli mm. ikääntyvien päihdeongelmien havaitsemisessa, on tärkeää vahvistaa henkilöstön taitoja ottaa päihteet puheeksi asiakkaiden kanssa ja antaa henkilöstölle työssä mahdollisuus tukea asiakkaitten päihteettömyyttä vieroituksen ja kuntoutuksen jälkeen.

5.6. Asumispalvelujen toiminnan kehittäminen

Asumispalvelujen kehittämistyössä tavoitteena on ollut

- monimuotoistaa asumispalveluja ja ehkäistä asunnottomuuden syntymistä ja
- työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän yhteistyön ja uusien työkäytäntöjen kehittäminen.

Paavo-ohjelmat 2008 - 2011 ja 2012 - 2015

Päihdepalvelut on mukana pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmassa, Paavo-ohjelmassa. Vuosina 2008 - 2011 käynnissä olleen Paavo I ohjelman keskeisenä päämääränä on ollut rakentaa tukiasuntoja pitkäaikaisasunnottomille. Ohjelman tavoitteena oli puolittaa asunnottomuus Paavo- kunnissa. Hankkeen aikana asunnon sai 118 pitkäaikaisasunnottomasta henkilöä Vantaalla. Kuntouttavat asumispalvelut tuotti päihdekuntoutujille 15 uutta asumispaikkaa asumisyksikkö Tähkässä ja 33 uutta paikkaa Pähkinärinteeseen asumispalveluyksikössä. Ostopalveluina 24 uutta paikkaa tehostetun asumisyksikön Simonpirtissä ja 8 paikkaa Korvaushoitoasiakkaille, tukiasuntoina.

Uuteen ohjelmakauteen (Paavo II: 2012- 2015) on esitetty hyväksyttäväksi Koisoniitty-hanke sekä hankittavaksi 100 erillisasuntoa, kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti on etsitty myös vaihtoehtoisia ratkaisuja vanhasta asuntokannasta. Tiukentunut taloudellinen tilanne saattaa kuitenkin hidastaa kaupungin mahdollisuuksia uusiin investointeihin, tulevat vuoden näyttävät mitkä hankkeet lopulta valmistuvat.

Paavo I ohjelman ja Kaste-ohjelman kautta palkatut työntekijät (päihdetaustainen asuminen):

- 3 työntekijää Tähkään
- 6 työntekijää Simonpirttiin (ostopalveluna)
- 2 työntekijää Korvaushoitoasiakkaiden asumisohjaamiseen H-klinikalle

- 7 työntekijää Pähkinärinteeseen asumispalveluyksikköön

5.6.1. Kuntouttavien asumispalvelujen kehittyminen

Asumispalvelujen kehittämistyössä tavoitteena on ollut

- monimuotoistaa asumispalveluja ja ehkäistä asunnottomuuden syntymistä ja
- työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän yhteistyön ja uusien työkäytäntöjen kehittäminen.

Pähkinärinteeseen asumispalveluyksikkö

Keväällä 2013 valmistui 33-paikkainen Pähkinärinteeseen asumispalveluyksikkö, joka kuuluu Paavo I ohjelmaan, mutta hitaan kaavoitusmenettely vuoksi talo valmistui vasta huhtikuussa 2013. Talon rakennuttajana oli VAV- palvelukodit OY. Hanke on Aikuissosiaalityön ja Päihdepalveluiden yhteishanke. Talon rakentamiseen on saatu tukea ARA:lta. Pähkinärinteeseen asumispalveluyksikön asukkaina ovat päihde- ja mielenterveys-kuntoutujat sekä ns. kaksoisdiagnoosi-asiakkaat. Asiakkaat ovat kaikki pitkäaikais-asunnottomia henkilöitä tai henkilöitä joiden asunnottomuus uhkaa pitkittyä. Asukkaat valittiin hakemuksen perusteella Asumisen Sas- ryhmässä, jossa on edustajia sekä Päihdepalveluista, että Aikuissosiaalityöstä. Asuminen perustuu vuokra-sopimukseen, jonka asukkaat solmivat Vantaan Tilakeskuksen kanssa. Aluksi vuokrasopimus on määräaikainen, jonka jälkeen asukkaat solmivat toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen.

Asukkaiden tukena on Kuntouttaviin asumispalveluihin kuuluva työryhmä: Esimiehenä vastaava ohjaaja, sairaanhoitaja, kaksi sosiaaliohjaaja sekä kolme ohjaajaa. Työntekijät ovat asukkaiden tukena arkinen 08.00-20.00 välisenä aikana sekä viikonloppuisin kello 10.00- 18.00. Yöllä talossa kiertää säännöllisesti vartija joka turvaa häiriöttömän asumisen.

Pähkinärinteeseen talo toimii Paavo-ohjelman ideologian mukaisesti siten, että asunnon vuokra-sopimus ja tarjottava tuki on erotettu toisistaan. Vaikka asuminen on päihde- ja mielenterveys-ohjelmien keskeinen osa, asuminen talossa ei pääty mikäli asukas retkahtaa käyttämään päihteitä. Asukkaita ohjataan aktiivisesti kuntoutukseen ja pyritään kiinnittämään avohoitoon, mikäli päihteiden käyttäminen uhkaa asukkaan mahdollisuutta selviytyä asumisesta. Mielenterveyskuntoutujat ohjataan tarvittaessa laitospalveluun, mikäli psyykinen kunto heikkenee ja he tarvitsevat aktiivisempaa kuntoutumista. Asukkaat jotka selviävät itsenäisesti asumisesta henkilökunnan tuen avulla eivät ole vaarassa joutua asunnottomaksi uudestaan. Asumisen aika ei ole rajattu, mutta niiden asukkaiden kanssa, jotka eivät enää tarvitse henkilökunnan tukea asumiseen, etsitään vuokra-asunto.

Asunto ensin periaate ja Aktiiviseen asumiseen! -hanke

Paavo-ohjelman tavoitteena on poistaa pitkäaikais-asunnottomuus vuoteen 2015 mennessä. Keinoina ovat vuokra-asumisen lisääminen, asuntoloiden muuttaminen vuokra-sopimusperusteiseksi asumiseksi sekä kotiin annettavan tuen lisääminen, tarkoituksena ehkäistä asunnottomuuden syntyminen. Ohjelma on konkreettisten keinojen lisäksi myös ideologinen. Paavo ohjelma toi USA:sta asunto ensin periaatteen. Periaate on osoittanut toimivuutensa niin inhimillisen elämän kuin taloudellisen vaikuttavuudenkin edistäjänä. Henkilökunnalle on ollut haasteena tottua palvelemaan päihdyneitä ja haastavasti käyttäytyviä asiakkaita, kunnioittavalla ja positiivisella tavalla, jonka vuoksi on tarvittu koulutusta ja uudenlaista ideologista ajattelutapaa.

Kuntouttavat asumispalvelut on ollut mukana ESR-hankkeessa ”aktiiviseen asumiseen!” (2011- 2013). Hanketta koordinoi Helsingin Diakonialaitos ja Vantaan lisäksi mukana ovat Espoon kaupunki ja Helsingin kaupunki. Hanke perustuu yhteisömetodiikkaan jonka avulla sekä työntekijät että asiakkaat koulutetaan samaa Cable- menetelmää käyttäen. Yhteisömetodiikan avulla on pystytty luomaan uudenlainen ideologinen toimintamalli joka on lisännyt henkilökunnan valmiuksia ottaa asukkaat paremmin mukaan asumisen suunnitteluun, arviointiin ja yhteistoimintaan. Toisena kohderyhmänä asumisyksiköiden asiakkaat, joiden asumista on vaarantanut päihteiden käyttäminen ja siitä johtuva haasteellinen käyttäytyminen. Vaikka kaikki asukkaat eivät ole osallistuneet vapaaehtoiseen koulutukseen, sen hyödyt koituvat välillisesti koko asumisyhteisön hyväksi. Tuetun asumisen- ja työtoiminnan koko henkilökunta on osallistunut aktiivisesti hankkeen yhteisövalmennukseen ja koulutus on lujittanut yhteisöllistä työotetta entisestään. Myös Koisorannan palvelukeskuksen Arvi-yhteisön työntekijöitä on osallistunut yhteisövalmennukseen. Aktiiviseen asumiseen on vahvistanut yhteisövalmennusta asumisyksiköissä ja malli on tarkoitus ottaa aktiiviseen käyttöön kaikissa Päihdepalveluiden pidempiaikaista asumista tarjoavissa asumisyksiköissä.

Tuetun asumisen ja työtoiminnan matalan kynnyksen työtoiminnan ja kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen

Kuntouttavien asumispalvelujen asiakkaista pitkäaikaistyöttömien osuus on erittäin suuri. Vuonna 2010 kuntouttavien asumispalvelujen asiakkaista työttömiä olivat 47 % asiakkaista (eläkkeellä oli 25 %).

Työttömien päihdekuntoutujien suuri määrä kertoo siitä, että asunnottomat päihdekuntoutajat ovat vaarassa syrjäytyä yhteiskunnasta kokonaan. Asunnottomuus ja päihdeongelma lisäävät selvästi syrjäytymistä työelämästä. Päihdepalvelujen kaikista asiakkaista työttömien määrä oli vuonna 2010: 33 %. Vantaan koko väestöstä työttömiä oli vuonna 2010 8,8 %.

Viimeisen laman jälkeen (2002) Vantaan kaupunki on luonut kuntouttavan työtoiminnan paikkoja, joihin ohjaututaan pääasiassa aikuissosiaalityön kautta. Henkilölle tehdään aktivointisuunnitelma sosiaaliviraston ja TE-toimiston yhteistyönä, jonka jälkeen asiakas voi saada kuntouttavan työtoiminnan paikan kaupungin järjestämänä tai ostopalveluna hankittuna. Kuntouttavan työtoiminnan prosessi on kuitenkin hidas, koska asiakkaita on paljon ja aikuissosiaalityöntekijöillä on paljon muitakin tehtäviä hoidettavana. Vuonna 2010 saatiin yhteistyössä TE- toimiston ja Vantaan Työllisyyspalvelujen kanssa sovittua yhteistyömalli, joka mahdollistaa aktivointisuunnitelman tekemisen suoraan TE- toimiston kanssa. Samalla Koison paja sai oikeuden toimia myös kuntouttavan työtoiminnan toimipisteinä. Koison paja tuottaa sekä matalan kynnyksen työtoimintaa, että kuntouttavaa työtoimintaa asumispalveluiden asiakkaille.

Asiakkaat tulevat ensin Koison pajalle matalan kynnyksen työtoimintaan, jonka aikana arvioidaan heidän mahdollisuutensa osallistua kuntouttavaan työtoimintaan. Asiakkaat tapaavat Koisorannan palvelukeskuksen sosiaalityöntekijän, joka sopii aktivointisuunnitelman laatimisesta TE- toimistossa. Osa asiakkaista jatkaa kuntouttavaa työtoimintaa Koison pajalla ja osa siirtyy muihin Vantaan kaupungin kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin. Rajoitteena on Koison pajan tilojen ahtaus ja osin soveltamattomuus tämän tyyppiseen toimintaan. Pajahan on alun perin suunniteltu väestösuojaksi.

Koison pajan "rempparyhmä" on kunnostanut vuosien mittaan yksikön tukitaloja ja rempparyhmän palveluja on käytetty myös muissa Päihdepalveluiden toimipisteissä remonttipaikkana.

Kuntouttavan työtoiminnan ja matalan kynnyksen työtoiminnan asiakasmäärät Koison pajalla 2010- 2012:

	Matalan kynnyksen työtoiminta (käyntikerrat/henkilömäärä)	Kuntouttava työtoiminta (henkilöä)
2010	933 / 42	5
2011	1439 / 40	6
2012	1389 / 31	6
2013	1496 / 27	10
Yhteensä	5257 / 140	27

Koisorannan palvelukeskuksen kehittyminen

Koisorannan palvelukeskuksessa on vahvistettu asiakkaiden osallistumista toimintaan ja toiminnan kehittämiseen. Viikoittaisissa, kaikkien asiakkaiden ja koko henkilökunnan yhteisissä talokokouksissa toimii puheenjohtajana ja sihteerinä palveluissa olevat asiakkaat. Kokouksesta on saatu kehitettyä avoin ja luottamuksellinen, joten asiakkaiden on helppo tuoda ajatuksensa, mielipiteensä ja kehittämis ehdotuksensa esiin. Kokouksien muistiot kirjataan. Pidempään palveluissa olevilta asiakkailta kerätään myös kirjallista palautetta, jota pyritään hyödyntämään toiminnan kehittämisessä. Yhteisöllisyyden korostaminen ja asiakkaiden osallistaminen edelleen vahvistuivat, palvelukeskuksen yhteisöohjaajan ja toimintaterapeutin suoritettua (2012) ESR-rahoitteinen vuoden kestänyt "Aktiivisen asumisen" koulutus. Koulutuksen tavoite oli lisätä työntekijöiden valmiuksia ottaa asiakkaat vahvemmin mukaan toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Koulutukseen osallistuneet työntekijät ovat tuoneet koulutuksen antia koko työyhteisön toimintaan. Asiakkaiden osallistuminen vahvistaa asiakkaiden voimaantumista, ja kantaa heitä eteenpäin kohti itsenäistä asumista.

Asiakkaiden hyvinvointiin on myös panostettu. Asumispäivystyksen kolme ohjaajaa suoritti keväällä -2013 kolmen päivän korva-akupunktio-koulutuksen. Palvelukeskuksessa työskentelee nyt viisi työntekijää, joilla on koulutuksellinen valmius antaa korva-akupunktihoitoja muun päihdekuntoutuksen tueksi. Elokuusta 2012 alkaen Päihdepalveluiden lääkäri on ollut yhden päivän viikossa Palvelukeskuksessa. Päihdeongelmaisilla on usein useita perussairauksia ja he ovat usein hoitoon sitoutumattomia, joten lääkärivastaanotto Palvelukeskuksessa on ollut tarpeellista. Syksystä 2012 alkaen asumispalvelujen asiakkaiden on ollut myös mahdollista suorittaa avokatkaisuhoitojakso Palvelukeskuksessa. Avokatkaisun toteuttaminen Palvelukeskuksen asumispäivystyksessä on soveltunut erinomaisesti niille asiakkaille, jotka eivät syystä tai toisesta kykene käyttämään A-klinikoiden, terveystieteiden tai Päihdevieroitusyksikön palveluita.

Palvelukeskuksessa on vuoden 2013 aikana lisätty palveluista tiedottamista niin alueen asukkaille kuin viranomaisille. Palvelukeskuksen työntekijä on ollut kerran kuukaudessa Vinkkarissa kertomassa Vinkkarin asiakkaille Palvelukeskuksen palveluista ja toiminnasta. Syksystä 2013 alkaen Palvelukeskuksen työntekijät ovat jalkautuneet ja vierailleet muun muassa Sosiaaliasemilla ja kertoneet siellä työntekijöille Palvelukeskuksen toiminnasta. Myös TE-toimiston työntekijöille on annettu Palvelukeskuksen palveluista enemmän tietoa. Läheisiin yhteistyökumppaneihin on vakiintuneen tavan mukaisesti pidetty kiinteästi yhteyttä ja tiedotettu toiminnasta ja toiminnan muutoksista. Sosiaalipalveluiden uusia työntekijöitä ja opiskelijaryhmiä on kutsuttu tutustumaan toimintaan. Myös internet-sivut on päivitetty asiakaslähtöisiksi.

5.6.2. Kotiin vietävä asumisen tuki

Kotiin vietävä asumisen tuki (KAT) on aloitettu pienimuotoisesti vuonna 2011, jolloin päihdepalvelujen tuetun asumisen ostopalvelusopimukset tulivat voimaan. Niissä KAT tuli mukaan yhtenä kilpailutettuna tuotteena. Asiakkaiden määrä on kasvanut vähitellen ollen vuonna 2013 46. Kotiin vietävää asumisen tukea annetaan, kun asuminen on uhattuna päihteiden käytön takia tai jos se katsotaan tarpeelliseksi esim. laitoshoidon tai kuntouttavan asumisen jälkeen häiriöttömän asumisen turvaamiseksi. Kotiin annettava asumisen tuki toimii häätöjen ehkäisyä. Palvelua voidaan antaa asiakkaalle joko palveluntuottajan vuokraamaan asuntoon tai asiakkaan omaan kotiin. Asiakkaita tavataan vähintään kaksi kertaa viikossa ja tukijakso on aina määräaikainen.

KAT-palvelua on ostettu neljältä palveluntuottajalta; Sinivida Oy:ltä, Sininauhasäätiöltä, Uudenmaan tukituvalla sekä Vantaan A-killalta. Palveluntuottajat ovat profiloituneet eri-ikäisiin asiakkaisiin, mikä pitkälti määrittelee myös asiakkaan palvelutarpeita. Esimerkiksi Sinividan asiakasprofiilina ovat vanhemmat henkilöt, joiden tilanteessa tarvitaan tuntemusta ikäihmiselle suunnatuista palveluista ja avohoidon muodoista. Sinividan asiakkuuteen on ohjautunut asiakkaita, jotka mahdollisesti ensin ovat olleet heidän kotiin viedyn katkaisu- ja vieroitushoidon asiakkuudessa. Luontevaa on ollut jatkaa muodostunutta asiakassuhdetta. Asiakkaiden avun tarve on pääsääntöisesti keskustelua, asiointiapua, kauppa-apua ja kodin ulkopuolisten kontaktien luomista.

Uudenmaan tukituvan asiakkaat ovat nuoria, joten palvelutarpeeseen vastaamiseen tarvitaan asiantuntemusta nuorten erityisongelmista sekä koulutukseen tai työhön hakeutumisen mahdollisuuksista. Asiakkaiden tuen tarve liittyy pääsääntöisesti vuokramaksun ja arjentaitojen opettelemiseen, virka-asiointiapuun, koulutukseen ja työhön hakeutumiseen, kodin ulkopuolisten kontaktien luomiseen, harrastustoimintaan sekä päihdehoitoon kiinnittymiseen.

Sininauhasäätiön palvelut kohdistuvat keski-ikäisiin, joiden tuen tarpeet liittyvät työllisyys-, eläke- tai muuhun työikäisen tilanteen selvittelyyn. Sininauhasäätiön tuessa on asiakkaiden harrastustoiminnan ja mielekkään tekemisen aloittamiseen erityisesti kiinnitetty huomiota. Asiakasprofiileissa näkyy myös kaksoisdiagnoosi -asiakkuudet. Asiakkailla on psykiatrasta problematiikkaa, paniikkioireita, muistamattomuutta, päihdeongelmaa sekä kyvyttömyyttä selvittää arjenhallinnasta täysin itsenäisesti. Suurimmalla osalla asiakasta on voimavaroja ja kykyä irtaantua palvelusta. Asiakkaiden kuntoutussuunnitelmien perusteella vaikuttaa siltä, että kuntoutuminen ja arjenhallinnan tasapainoon saaminen vaativat noin 6 kuukaudesta yhteen vuoteen kestävät tukitoimet. Asiakkaiden kotiin viedyn tuen aikana on muutaman asiakkaan kohdalla ollut myös päihdekuntoutusjakso tarpeen.

5.7. Laitoshoidon kehittäminen

5.7.1. Katkaisu- ja vieroitushoidon kehittäminen

Kehittämishojelman tavoitteina oli

- laitoksessa tapahtuvan katkaisu- ja vieroitushoidon jaksojen lyhentäminen esim. kotiin annettavan päihdekuntoutuksen avulla ja edellyttämällä polikliiniselta avohoidolta toimintatapaa, jolla otetaan vastaan laitoksista tulijat viiveettä.
- katkaisu- ja vieroitushoidon sisäänoton kehittäminen joustavammaksi.
- selvittää pienimuotoisen katkaisuhoidon toteuttamisen mahdollisuudet Koisorannan palvelukeskuksen asiakkaille palvelukeskuksessa. Katkaisuhoidon toteuttaminen Koisorannassa edellytti myös lääkäripalvelua.

- huolehtia riittävästä lääkäriresurssista katkaisu- ja vieroitushoidossa
- pyrkiä aikaistamaan investointiohjelmassa v. 2017 olevaa vieroitushoitoyksikön laajennus- ja peruskorjaussuunnitelmaa, koska kaupungissa vieroitushoitopaikkoja on liian vähän. Vaihtoehtona laajennukselle voidaan perustaa uusi katkaisuhuoltoasema Itä Vantaalle.

Kotiin annettava katkaisu- ja vieroitushoito on muotoutunut vaihtoehdoksi laitoksessa annettavalle katkaisu- ja vieroitushoidolle. Sinänsä laitoksessa annettavaa hoitoa ei juurikaan ole voitu lyhentää, koska tarve vieroittautua huumeista ja lääkkeistä on lisääntynyt ja lähtökohtaisesti vieroitus niistä tapahtuu hitaammin kuin vieroitus alkoholista.

Vantaan kaupungin oman päihdevieroitusyksikön palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden kehittäminen

Vieroitushoitopalvelujen saatavuutta ja sisäänottoa parannettiin ja palveluprosesseja selkiytettiin vuonna 2013 siten, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt voivat tehdä paikkavarauksen suoraan Vantaan omaan päihdevieroitusyksikköön ilman väliportaita. Vantaalaisten huumeiden käytöstä vieroitusta tarvitsevien laitospäihdevieroitushoitoon ohjauksesta vastasi aiemmin Vantaan H-klinikka (huumehoitoklinikka). Käytäntöä muutettiin 10.6.2013 alkaen: kaikkien päihteiden - myös huumeiden - käyttöön laitospäihdevieroitushoitoa tarvitsevien asiakkaiden paikkatiedustelut ja -varaukset tehdään suoraan Vantaan päihdevieroitusyksiköstä Myyrmäestä (ent. katkaisuhuoltoasema) arkin klo 8-16 välisenä aikana. Mikäli paikkaa ei voida tarjota Vantaan kaupungin omasta yksiköstä, lähettävä taho ohjataan ottamaan yhteyttä ostopalvelukoordinaattoriin.

Päihdevieroitusyksikön asiakaspaikkojen määrästä opioidi- ja oheiskäytönvieroitushoitopaikkoihin aiemmin varatut neljä vieroitushoitopaikkaa osoittautuivat riittämättömäksi Vantaan päihdepalveluiden ja korvaushoitoasiakkaiden kuntoutumisen näkökulmasta. Päihdevieroitusyksikön toiminnan kehittämisessä vuonna 201 - 2013 on ollut keskeistä asiakkaiden hoitojaksojen kehittäminen paremmin tarpeita vastaavaksi ja tavoitteellisen toiminnan suuntaiseksi. Opioidiriippuvaiset asiakkaat eivät olleet palvelujärjestelmässä tasa-arvoisessa asemassa esimerkiksi alkoholin käyttäjien kanssa, koska opioidiriippuvaisille sekä korvaushoidon oheiskäytön vieroitushoitoon joutui odottamaan jopa kuukauden. Opioidi- ja oheiskäytön vieroitushoitopaikkojen lisäämiseksi ja näiden vieroitushoitomuotojen sisällön kehittämiseksi päätettiin Vantaan päihdevieroitusyksikössä aloittaa kehittämishanke. Hankkeessa kartoitettiin vieroitushoitopaikkojen lisäämisen haasteet, tehtiin suunnitelma toteutuksesta ja lisättiin ko. asiakkaiden hoitojaksojen määrä.

Huumeiden käyttäjien ja vieroitushoitopalvelujen saavutettavuuteen on vaikutettu myös viestinnän tehostamisella ja kehittämisellä. Katkaisuhuoltoaseman nimi muutettiin Päihdevieroitusyksiköksi ja terveys- ja sosiaalineuvontapisteiden uusi nimi on Vinkkari – Vantaan terveys- ja sosiaalineuvonta. Uudet nimet kuvaavat täsmällisemmin palvelujen sisältöä ja helpottavat palveluihin ohjaamista. Viestinnän tehostamiseksi Huume- ja vieroitushoitopalveluissa suunniteltiin ja toteutettiin myös uudet esitteet H-klinikalle, Vinkkarihin ja Päihdevieroitusyksikköön.

Kun lääkäri työvoimaa on v. 2012 saatu lisää, on voitu käynnistää pienimuotoisesti katkaisu- ja vieroitushoitoa Koisorannan palvelukeskuksessa siellä oleville asiakkaille sekä turvata riittävä lääkäriresurssi myös omalle päihdevieroitusyksikölle. Siellä lääkäri on paikalla joka arkipäivä.

Katkaisu- ja vieroitushoitoon pääsee nykyisellään pääsääntöisesti 3 vuorokauden kuluessa. Jos oman yksikön paikat eivät riitä, käytetään ostopalveluja. Ostopalvelujen käyttö on vuoden 2013 aikana lisääntynyt. Ajoittain pääkaupunkiseudulla on ollut pulaa vieroitushoitopalikoista. Sen vuoksi on esitetty Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymälle, jotta se aloittaisi myös katkaisu- ja vieroitushoidon antamisen.

Katkaisu- ja vieroitushoidon asiakkaiden lkm ja hoitovuorokaudet 2010 – 2013

	2010	2011	2012	2013
Katkaisu- ja vieroitushoidon asiakkaat yht.	449	454	483	580
Oman toiminnan asiakkaat	332	353	383	393
Ostopalvelun asiakkaat	117	101	100	187
Katkaisu- ja vieroitushoidon vuorokaudet	6 040	5 647	5680	6520
Oman toiminnan vuorokaudet	4 735	4 589	4535	4356
Ostopalvelujen vuorokaudet	1 305	1 058	1145	2164

Vantaan kaupungin päihdevieroitusyksikön henkilöstö (18) toteuttaa ympärivuorokautisen laitoshoidon toiminnan lisäksi avohoitoa, eli poliklinista palvelua korvaushoitoasiakkaille: vuonna 2012 lääkkeenjako H-klinikan asiakkaille muun muassa viikonloppuisin ja arkipyhinä poliklinisesti suoritettiin 2895 kertaa.

5.7.2. Kuntouttavan laitoshoidon kehittäminen

Kuntouttava laitoshoidon hankitaan kokonaan ostopalveluna. Sopimuskauden aikana laitostuntoutusta hankittiin kahdessa kategoriassa: vaativa päihdekuntoutus ja kuntoutus. Sopimuskaudella 2010–2012 palveluntuottajia oli 13. Lisäksi Vantaa hankkii kuntouttavaa laitoshoidon Ridasjärven päihdehoitokeskuksesta, jossa Vantaa on osaomistajana.

Vuonna 2012 tavoitteena oli lisätä Ridasjärven hoitovuorokausia 3800 vuorokauteen. Tavoite onnistui 99 prosenttisesti. Sopimuskauden aikana Ridasjärven päihdehoitokeskus lisäsi palveluvalikkoonsa Setriyhteisön ja Opioidikorvaushoidossa olevien kuntoutuksen. Setriyhteisö on ikääntyvien hoitoyksikkö. Sopimuskauden aikana laitoksista kaksi lopetti toimintansa tuotannollisista syistä. Opioidiriippuvaisten vieroitukseen erikoistunut laitostuntoutus Taitekohta ja nuorille huumeiden käyttäjille suuntautunut Koivulehtoyhteisö siirtyivät Kostamokodin omistukseen.

Ostopalvelut on kilpailutettu vuonna 2012 ja uudet sopimukset ovat voimassa 2013 alkaen.

Kuntouttavan laitoshoidon asiakkaiden lkm ja hoitovuorokaudet 2010 – 2013 ostopalveluna

Vuosi	2010	2011	2012	2013
Asiakkaat yht.	212	233	232	243
Vuorokaudet yht.	15 759	12 976	10 229	11 655

5.8. Perusterveydenhuollon ja päihdepalvelujen välinen yhteistyö

Vantaan päihdepalveluiden ja terveysterveysten välisen yhteistyön kehittämiseksi on järjestetty vuosittain yhteistyökokouksia, joissa on käsitelty mm. tulosyksiköiden välisiä konsultaatiomalleja, huumeseulakäytäntöjä, yhtenäisiä benstodiatsepiinilääkkeiden määräämiskäytäntöjä ja päihdepotilaan ajokyyrvarvioita. Terveysterveysten ja päihdepalvelujen lääkäreistä koostunut työryhmä laati ohjeet päihdepotilaan ajokyyrvarviosta ja siihen liittyvästä työnjaosta terveysterveysten ja päihdepalvelujen kesken v. 2012. Vantaan päihdepalvelujen ylilääkäri oli mukana pääkaupunkiseudun benstodiatsepiiniohjeistuksen laatimisessa vuonna 2011. Ylilääkäri esitteli ohjeen Vantaan lääkärifoorumissa tk-lääkäreille keuhällä 2012 sekä siihen liitteeksi luodun mallin yhteistyöstä terveysterveysten ja päihdepalvelujen välillä näissä asioissa.

Tiedottamista päihdepalveluista terveysterveysten on lisätty. Päihdehuollon ostopalvelukoordinaattorit käyvät n. 2 x vuodessa kertomassa terveysterveysten työntekijöille ostettavista päihdepalveluista kuten esim. kuntouttavasta laitoshoidosta ja kotiin vietävästä päihdehoidosta. Samoissa tilaisuuksissa he informoivat myös Vantaan omista päihdepalveluista. Konsultaatiokäytäntöjä kehitetään koko ajan. Keväällä 2014 valmistuu AVAIMEEN tuotettava Päihdepalvelujen konsultaatiosivu.

Terveysterveysten on informoitu siitä, että työntekijän on mahdollista pyytää päihdepalvelujen työntekijää mukaan terveysterveysten vastaanottokäynnille – ei kuitenkaan päivystyksellisesti vaan ennalta sopien. Tätä mahdollisuutta ei kuitenkaan ole tietyvästi juuri käytetty.

Tärkeä kehittämiskohde jatkossa on se, miten yhteistyötapaamisissa sovitut käytännöt jalkautetaan terveysterveysten kliniseen työhön.

Päihdepalvelujen H-klinikan opiaattikorvaushoitopotilaiden siirrot terveysasemille aloitettiin v. 2011. Ennen siirtojen aloittamista korvaushoitoa toteuttamaan ryhtyivät terveysasemien sairaanhoitajat ja lääkärit koulutettiin ja tehtiin yhteiset toimintamallit, miten terveyskeskus voi saada tukea H-klinikalta ja milloin ja miten potilaat voivat palata takaisin päihdepalveluihin tarvittaessa. Alun perin arvioitiin, että v. 2012 olisi 20 potilasta, joiden korvaushoito voitaisiin siirtää terveysasemalle. Siirtoja on tapahtunut kuitenkin odotettua hitaammin ja maaliskuuhun 2014 mennessä on yhteensä 14 potilasta siirtynyt terveysasemalle korvaushoitoon ja kahden potilaan siirtojen suunnitellaan tapahtuvan vielä keväällä 2014.

Syksyllä 2014 on alkamassa jo toinen sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilökunnalle vuoden kestävä ns. 2 dg – verkkokoulutus, jonka aikana suoritetaan päihdetyön ammattitutkinto painotuksena mielenterveys- ja päihdetyö. Koulutukseen voidaan ottaa 26 työntekijää ja on sovittu, että 8 paikkaa varataan terveyspalveluihin, 8 paikkaa vanhus- ja vammaispalveluihin ja 6 paikkaa perhepalveluihin sekä 4 paikkaa HUS Peijaksen psykiatriaan. Koulutuksen suunnitteluun on osallistunut terveyspalvelujen, perhepalvelujen ja vanhus- ja vammaispalvelujen edustajat. Koulutukseen kuuluu, että opiskelijat tekevät koulutuksen aikana ryhmätyönä kehittämistehtävät, joiden aiheet he ovat voineet aiemmin päättää itse. Tähän koulutukseen tullaan esittämään koulutuksen valmistelijoiden miettimät kehittämistehtävät.

Vantaa
Vantaan kaupunki
Sosiaali- ja terveystoimi
Päihdepalvelut

12 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TA

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Terveyspalvelujen johtaja Timo Aronkytö

- § 12 Lääkinnällisen kuntoutuksen tilausoikeuksien myöntäminen.
- § 13 Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon päällikön sijaisten määrääminen 1.4.2014 alkaen.
- § 15 Apuvälinehuollon ja -korjauksen pienhankinta
- § 16 Tutkimuslupa / Asiakasvastaava -toiminnan kehittäminen ja Terveyshyötymallin käyttöönotto perusterveydenhuollossa

Palvelupäällikkö Arja Ruponen

- § 9 Neuvolalääkärin vakinaisen viran (vak.nro 208310) täyttäminen terveyspalveluissa.

Ylilääkäri Kajsa Järvinen

- § 2 Terveyskeskuslääkärin viran täyttäminen Koivukylän terveysasemalla (vak. nro 201037)

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 12

Terveyspalvelujen johtajan esitys:

Päätetään:

- a) olla ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
- b) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: - asianomaiset

Lisätietoja:

Hallintosihteeri Maarit Vanhala, p. 09 8392 3839, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

13 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / ML

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Matti Lyytikäinen

- § 19 Hankintapäätös lääkkeiden koneellisen annosjakelun palvelujen hankinnasta.
- § 22 Hankintapäätös vammaispalvelulakiin ja sosiaalihuoltolakiin perustuvien asuntojen muutostöiden hankinnasta.
- § 23 Tutkimuslupa / mHealth booster / Teknologian käyttö kotihoidossa
- § 24 Tutkimuslupa / Kehitysvammaisten ja ohjaajien välinen vuorovaikutus perhehoitoyhteisössä -pro gradu
- § 25 Tutkimuslupa / Ikääntyneen toimintakykyä tukeva hoitoympäristö osastonhoitajien näkökulmasta
- § 26 Toimintayksikön esimiehen vakinaisen viran (vak. nro 201126) täyttäminen.
- § 28 IKÄPALO -hankkeen pilotin toteutus.

Palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen

- § 3 Kotihoidon ohjaajan viran (vak. nro 300352) täyttäminen.
- § 9 Toiminnanohjaajan viran (vak. nro 208276) täyttäminen.

Kotihoidon päällikkö Päivi Keskinen

- § 1 Sijaisten määrääminen vanhusten avopalvelujen kotihoidon toimintayksiköissä 1.4.2014 alkaen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 13

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään:

- a) olla ottamatta sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
- b) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: - asianomaiset

Lisätietoja:

Hallintosihteeri Tiina Töyrylä, p. 09 8392 5003, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

14 § **Vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan järjestämisperiaatteiden hyväksyminen**

VD/67/12.00.02.01/2014

Sivistystoimi järjestää perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toimintaan voivat hakea kaikki 1. ja 2. vuosiluokan oppilaat sekä vuosiluokkien 3.-9. oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös. Tässä esityksessä päätetään niiden oppilaiden päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä, jotka tarvitsevat päivä- ja lomatoimintaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla.

Vantaan sivistystoimi on järjestänyt vammaisten lasten päivä- ja lomatoimintaa ja sosiaali- ja terveystoimi on varannut toimintaa varten määrärahan. Päivä- ja lomatoiminnan kustannuksista on vastannut sosiaali- ja terveystoimi sivistystoimen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 7.6.2000 § 18 henkilökuntamitoituksesta ja kustannusten korvauksesta sivistystoimen järjestämään päivä- ja lomatoimintaan ja opetuslautakunta päätti kokouksessaan 11.6.2002 § 18 päivätoiminnan järjestämisestä Vantaan sivistystoimen EHA-1, EHA-2 ja autismiluokkien oppilaille.

Sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen työntekijät ovat tarkastelleet päivä- ja lomatoiminnan järjestämistä vuoden 2013 aikana. Tarkastelun tavoitteena on ollut kuvata, täsmentää ja selkiyttää päivä- ja lomatoiminnan järjestämistä sekä työnjakoa sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Tarkastelu on toteutettu vanhus- ja vammaispalvelun tulosalueen ja perusopetuksen tulosalueen yhteistyönä.

Tarkastelun aikana sivistystoimi ja sosiaali- ja terveystoimi pyysivät perheiltä lausuntoja päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä 4.11.–15.11.2013. Lausuntoa pyydettiin seuraavista asioista:

- päivätoimintaan haku ja päivätoiminnan järjestäminen,
- päivätoiminnan toiminta-aika ja järjestämisajankohdat,
- lomatoimintaan haku ja lomatoiminnan järjestäminen,
- lomatoiminnan toiminta-aika ja järjestämisajankohdat,
- lomatoiminnan toimintamaksu,
- päivä- ja lomatoiminnan toimintasuunnitelma

Lausuntopyyntö toimitettiin perheille perusopetuksen tulosalueella Wilman välityksellä ja kyselyyn vastasi 19 huoltajaa (päivä- ja lomatoimintaan osallistuu vuosittain noin 100 lasta). Lisäksi lausuntopyyntöä pyydettiin päivätoimintaa järjestäviltä kouluilta. Kahdeksasta toimintaa järjestävästä koulusta seitsemän antoi lausunnon. Lisäksi esitys päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä käsiteltiin vammaisneuvostossa 11.11.2013. Lausunnot on tallennettu asiakirjaksi Ekstranettiin. Esitystä päivä- ja lomatoiminnan järjestämisperiaatteista sekä haku- ja päätösprosessista on käsitelty vanhus- ja vammaispalveluissa oppilaiden kehitysvammahuollosta päättävien palveluohjaajien kanssa ja toimintatapaa on tarkennettu heidän näkemyksensä mukaisesti päivä- ja lomatoimintaan hakumenettelyä koskien. Lisäksi päivä- ja lomatoiminnan järjestämisperiaatteita on käsitelty perusopetuksen johtoryhmässä 18.9.2013.

Taustaa:

Vantaan sivistystoimi on järjestänyt vammaisten lasten päivä- ja lomatoimintaa ja sosiaali- ja terveystoimi on varannut toimintaa varten määrärahan. Päivätoimintaa on järjestetty niissä kouluissa, joissa on vammaisopetuksen ryhmiä ja lomatoimintapaikat on valittu vuosittain hoitotarpeen mukaisesti.

Huoltajat eivät ole aiemmin hakeneet päivä- ja lomatoimintaa sosiaali- ja terveystoimesta vaan osallistuminen on tapahtunut huoltajien sivistystoimeen tekemien ilmoittautumisten perusteella. Päivä- ja lomatoimintaa on järjestetty huoltajien toiveiden mukaisesti enintään klo 7 - 17 välillä. Esityksessä päivä- ja lomatoiminnan toiminta-ajaksi esitetään enintään klo 7.15 - 16.15. Esitettävien järjestämisperiaatteiden mukaan palvelua haetaan sosiaali- ja terveystoimesta ja toimintaan osallistumisesta tehdään päätös vammaispalveluissa. Vammaispalveluiden viranhaltija päättää tekemänsä kokonaisvaltaisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella päivä- ja lomatoimintaan osallistumisesta. Päätökset tarkistetaan vuosittain sekä päivätoimintaan että lomatoimintaan

osallistumisen osalta. Kehitysvammahuoltona toteutettu päivä- ja lomatoiminta on hoivan ja huollon osalta maksutonta. Sivistystoimesta toimitetaan sosiaali- ja terveystoimeen toimintasuunnitelma sekä päivä- että lomatoimista ja toiminnalle nimetään vastuuhenkilöt.

Sivistystoimi on perinyt lomatoiminnasta maksun huoltajilta retkien ja virkistystoiminnan osalta. Maksun suuruus vuonna 2013 on ollut 6 € / hoitopäivä. Maksulla ei ole katettu hoidosta aiheutuvia menoja, kuten henkilöstön palkkauskustannuksia, vaan maksu on käytetty suoraan oppilaiden virkistykseen kuten retkiin, retkistä aiheutuviin kuljetusmaksuihin, sisäänpääsymaksuihin sekä leivonta-, askartelukuluihin. Lomatoiminnan toimintamaksun suuruudesta on päättänyt perusopetuksen tulosalue vuosittain.

Sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välillä laaditaan menettelytapaohje, jonka tarkoituksena on kuvata kehitysvammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan järjestämistä, määritellä palvelun sisältöä ja laatua sekä sosiaali- ja terveystoimen ja sivistysviraston välistä yhteistyötä palvelun järjestämisessä. Lisäksi ohjeessa määritellään muun muassa palveluntarjonnan ajankohdat. Menettelytapaohjeluonnos liitteenä.

Samansisältöinen päätösesitys on valmisteltu sekä sosiaali- ja terveyslautakuntaan että opetuslautakuntaan. Esitetty toimintamalli otetaan käyttöön, kun se on hyväksytty niin sosiaali- ja terveyslautakunnassa kuin opetuslautakunnassa. Toimintamalli otetaan käyttöön kuitenkin aikaisintaan lomatoiminnan osalta 1.6.2014 ja päivätoiminnan osalta 1.8.2014.

Opetuslautakunta kumoaa aikaisemman opetuslautakunnan päätöksen päivätoiminnan järjestämisestä sivistystoimen EHA 1, EHA 2 ja autismiluokkien oppilaille (11.6.2002 KPK2940/2002/AP/MLU).

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 14

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

a) Hyväksyä päivä- ja lomatoiminnan järjestämisen periaatteet:

- Vantaan sivistystoimi järjestää vammaisten lasten päivä- ja lomatoimintaa ja sosiaali- ja terveystoimi varaa toimintaa varten määrärahan niille lapsille, jotka tarvitsevat päivä- ja lomatoimintaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla.
- Vantaan sivistystoimi järjestää vammaisten lasten päivä- ja lomatoimintaa niille oppilaille, joille sosiaali- ja terveystoimi on tehnyt päätöksen päivätoimintaan tai lomatoimintaan osallistumisesta. Päivätoimintaan voivat hakea ne perusopetuksen oppilaat, jotka opiskelevat joko perusopetuksen vammaisopetuksen kehitysvammaisten ryhmissä tai vammaisopetuksen ryhmissä opiskelevat autistiset oppilaat. Lomatoimintaan voivat hakea edellä mainittujen oppilaiden lisäksi myös muissa kunnissa opiskelevat vantaalaiset perusopetusikäiset kehitysvammahuollon asiakkaat. Päätös päivätoimintaan tai lomatoimintaan osallistumisesta tehdään palvelutarpeen arvioinnin perusteella.
- Oikeus päivä- ja lomatoimintaan alkaa elokuussa ennen ensimmäisen vuosiluokan aloittamista ja päättyy sen vuoden kesäkuun lopussa kun oppilaan oppivelvollisuus päättyy tai oppilas on suorittanut 10.-vuosiluokan.
- Päivätoiminnan järjestäminen:
 - Päivätoimintaa järjestetään ensisijaisesti niillä kouluilla, joissa on vammaisopetuksen ryhmiä. Päivätoimintaa järjestetään tarpeen mukaan, enintään klo 7.15 – 16.15 välisenä aikana. Päivätoimintaa järjestetään koulun työpäivinä seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta.
 - Päivätoimintaa ei järjestetä seuraavina päivinä:

• lukuvuoden alkamispäivä	1 päivä
• lukukauden päättjäpäivät	2 päivää
• yhteistyölauantaita vastaava vapaapäivä	1 - 2 päivää

- koulun oma koulutus-/suunnitteluiltpäivä 2 iltpäivää
- Lomatoiminnan järjestäminen:
- Lomatoimintaa järjestetään keskitetysti kouluilla ja sivistystoimi päättää toiminnan järjestämispaikoista vuosittain. Päätökseen vaikuttaa toimintaan osallistuvien lasten määrä ja hoidontarve. Lomatoimintaa järjestetään tarpeen mukaan koulujen loma-aikoina, enintään klo 7.15 – 16.15 välisenä aikana. Lomatoimintaa järjestetään koulujen loma-aikoina tarpeen mukaan kesäkuussa, elokuussa ennen koulun alkua, uudenvuoden ja loppiaisen välillä sekä talvilomalla (vko 8).
- Lomatoimintaa ei järjestetä seuraavina päivinä:
- Kesäloman ensimmäinen arkipäivä 1 päivä
- Lukuvuoden alkamista edeltävä koulujen suunnittelupäivä 1 päivä

Päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä huolehtivat perusopetuksen oppilashoitajat ja koulunkäyntiavustajat. Kouluilla, joissa järjestetään päivätoimintaa, valitaan päivätoiminnasta vastaavat työntekijät. Lomatoimintaa varten nimetään toiminnan järjestämisestä vastaavat työntekijät.

Päivätoimintaa järjestävät yksiköt laativat vuosittain päivätoiminnan toimintasuunnitelman.

- b) Että kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla myönnettävä päivä- ja lomatoiminta on perheille maksutonta lukuun ottamatta lomatoiminnan virkistysmaksua. Virkistysmaksulla katetaan lomatoiminnan aikana toteutettavista retkistä aiheutuvia kuluja sekä materiaalikuluja. Lomatoiminnan toimintamaksun suuruudesta ja maksuvapautuksesta päättää perusopetuksen tulosaluejohtaja.
- c) Todeta, että sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välinen menettelytapaohje täydentää päivä- ja lomatoiminnan järjestämisperusteita ja ohjaa toiminnan järjestämistä. Työntekijämitoitus ja toimialojen välisen oston ja myynnin kirjapidollinen toteuttaminen määritellään vanhus- ja vammaispalveluiden ja perusopetuksen tulosalueilla.
- d) Että uudet järjestämisperiaatteet otetaan käyttöön, kun ne on hyväksytty niin sosiaali- ja terveyslautakunnassa kuin opetuslautakunnassa. Järjestämisperiaatteet otetaan käyttöön kuitenkin aikaisintaan lomatoiminnan osalta 1.6.2014 ja päivätoiminnan osalta 1.8.2014.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot:

Palvelupäällikkö Mikaela Westergård, p. 09 8392 9134, etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

Muutoksenhakuohje

1. Oikaisuvaatimus

15 § Lääkkeiden koneellisen annosjakelupalvelun ajan määrittely asiakkaan palvelusuunnitelmaan ja asiakasmaksu

VD/2935/05.04.00/2014

TAUSTA

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vuonna 2006 periaatepäätöksen, jonka mukaan kotihoidon ja palvelutaloissa siirrytään koneelliseen lääkkeiden annosjakeluun. Päätöksessä ei otettu kantaa palvelun kustannusten jakautumisesta kunnan ja asiakkaan kesken. Päätös pantiin täytäntöön siten, että apteekin perimät annosjakelumaksut, joihin asiakas voi hakea Kelan korvauksia, jäivät asiakkaan maksettaviksi. Eduskunnan oikeusasiamies linjasi ratkaisussaan 7.3.2013, että lääkkeiden koneellinen annosjakelu on osa kotisairaanhoidtoa ja kuuluu kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Kuntaliitto ovat antaneet asian soveltamisesta tarkempia ohjeita.

Palvelun kilpailutus ja hankintapäätös

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisuun 7.3.2013 perustuen Vantaan kaupunki on kilpailuttanut lääkkeiden koneellisen annosjakelupalvelun hankinnan. Tulosaluejohtaja on tehnyt asiasta hankintapäätöksen 24.3.2014. Valituksi tuli kolme apteekkia: Vantaan VI Hakunilan apteekki Tikkurilan, Hakunilan ja Länsimäen alueille, Korson apteekki Korson alueelle ja Yliopiston apteekki Koivukylän, Martinlaakson ja Myyrmäen alueille. Tavoitteena on allekirjoittaa sopimukset siten, että palvelu ostetaan valituilta palveluntuottajilta 1.5.2014 alkaen.

Asiakasmaksu

Lääkkeiden koneellinen annosjakelu on oikeusasiamiehen kannanoton mukaan kotisairaanhoidtoa ja kuuluu kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin. Yksittäisen kotihoidon asiakkaan lääkehoito ja lääkkeiden koneellinen annosjakelu kirjataan asiakkaan palvelusuunnitelmaan.

Kuntaliitto on antanut yleiskirjeellään 17.2.2014 (Kuntien järjestämä lääkkeiden annosjakelu kotihoidossa ja palveluasumisessa) lääkkeiden koneellista annosjakelua tarkentavat ohjeet. Yleiskirjeessä käsitellään oikeusasiamiehen ratkaisun ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden soveltamista kunnissa.

Yleiskirjeen mukaan kunta arvioi, minkä verran asiakkaan lääkkeiden annosjakeluun tarvittaisiin kotihoidon henkilöstön työaikaa tai käyntikertoja kuukaudessa, jos kotihoidon henkilöstö suorittaisi itse lääkkeiden annosjakelun. Arvio tehdään yksilöllisesti ja se kirjataan asiakkaan palvelusuunnitelmaan. Asiakkaalle tehdään päätös palvelun myöntämisestä palvelusuunnitelman mukaisesti, joka toimii myös asiakasmaksun määräytymisen perusteena. Arvio lääkkeiden annosjakeluun tarvittavasta ajasta tai käyntikerroista otetaan näin huomioon asiakkaan asiakasmaksussa. Kotihoidon maksutaulukosta ja asiakkaan muun kotihoidon määrästä riippuu, onko lääkejakelun aikalisäyksellä vaikutusta asiakkaan kotihoidon kuukausimaksuun.

Lääkehoidon kokonaisuus ja lääkejakeluun käytettävän ajan määrittely

Kotihoidon arvion mukaan jos lääkejakelu tehtäisiin omana työnä, siihen käytettäisiin aikaa keskimäärin 2 tuntia kuukaudessa eli puoli tuntia viikossa. Lääkkeiden koneelliseen annosjakeluun liittyy myös kotihoidon henkilökunnan työtä. Hoitajat vievät valmiiksi annostellut lääkkeet (annospussirullat tai vastaavat) asiakkaille kotiin kahden viikon välein osana lääkehoidon kokonaisuutta. Lääkehoitoon kuuluu oleellisesti asiakkaan voinnin ja lääkkeiden vaikutusten seuranta sekä yhteistyö hoitavan lääkärin kanssa lääkehoidon toteuttamisessa. Osalle asiakkaista hoitaja antaa lääkkeet valvotusti, jotta lääkehoito toteutuu suunnitelman mukaisesti. Tämä koskee erityisesti muistisairaita.

Asiakasmaksulain 11 §:n mukaan asiakasmaksua on mahdollista alentaa, jos se muodostuu asiakkaalle kohtuuttomaksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 15

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään, että lääkkeiden koneellisesta annosjakelusta merkitään kotihoidon asiakkaan palvelusuunnitelmaan 2 tuntia/kk.

Käsittely:

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja toimittaa laskelman koneellisen lääkkeenjakehun vaikutuksista asiakasmaksum.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano:

- vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja
- vanhusten avopalvelujen palvelupäällikkö
- kotihoidon päälliköt

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Vanhus- ja vammaispalvelujen päällikkö Matti Lyytikäinen, puh. 0500 796 810

Palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen, puh. 040 56 38 657

Kotihoidon päällikkö Päivi Keskinen, puh. 050 314 56 29

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

16 § Vanhus- ja vammaispalvelujen viranhaltijoiden päätösvalta ikäpalo -hankkeen pilotissa 15.4. – 31.10.2014

VD/3006/00.01.01.02/2014

Ikäpalo -hanke

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalueella on käynnissä uuteen vanhuspalvelulakiin liittyvä Kaste-rahoitteinen Ikäpalo -hanke yhteistyössä Lahden, Hämeenlinnan ja Heinolan kanssa. Hankkeen tavoitteena on kehittää ikäihmisten neuvontaa ja palveluohjausta sisältäen myös palvelutarpeen selvittämisen ja palvelusuunnitelman laadinnan. Hankkeeseen liittyy uuden toimintamallin pilotointi 8.4. – 31.10.2014 Myyrmäen ja Martinlaakson alueilla moniammatillisena yhteistyönä. Pilotointiin on koottu olemassa olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä moniammatillinen tiimi, jonka toimintaa johtaa kotihoidon esimies.

Pilotin tavoitteet

Pilotin tavoitteena on kehittää vanhustyöhön toimintamalli, jossa asiakkaan tuen ja palvelujen tarpeet ovat keskiössä. Tukea ja palveluja muotoillaan asiakkaan tarpeiden mukaan. Organisaatiolähtöisestä palvelujen järjestämisestä siirrytään kysyntälähtöiseen palvelujen järjestämiseen. Yksi keskeinen tavoite on löytää asiakkaan kotona asumisen tukemiseen kevyempiä tukimuotoja perinteisten sosiaali- ja terveystalouden ohella. Asiakkaan palvelusuunnitelma rakennetaan yhdessä asiakkaan kanssa ja se voi koostua monista eri elementeistä: vapaaehtoisten tai omaisten ja läheisten avusta, järjestöjen palveluista, yksityisistä palveluista ja kunnan tarjoamista palveluista. Tavoitteena on välttää eri tulosalueiden ja tulosyksiköiden päällekkäistä työtä ja päällekkäisiä palveluja, mikä lisää toiminnan tuottavuutta.

Viranhaltijoiden päätösvalan muutostarpeet

Pilotissa tehdään pilotointiin kuuluvien palveluiden viranhaltijapäätökset asiakasasioissa. Pilotointiin siirtyvillä viranhaltijoilla on sosiaali- ja terveyslautakunnan päätökseen perustuva oikeus myöntää asiakkaille palveluja. Voimassaoleva lautakunnan asiakasasioiden päätösvalan delegointiohje on liitteenä 1. Pilotin uuden toimintamallin mukaan päätöksenteko palveluista on tarkoituksenmukaista keskittää yksikön esimiehelle, joka on kotihoidon esimies. Esitys pilotin aikaiseksi viranhaltijoiden päätösvalaksi on liitteenä 2.

Päätöksenteossa noudatetaan sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymiä eri palvelujen asiakkuuskriteerejä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 16

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Hyväksytään viranhaltijoiden päätösvalta Ikäpalo -hankkeen pilotissa Myyrmäen ja Martinlaakson alueilla liitteen 2 mukaisesti ajalla 15.4. – 31.10.2014.

Käsittely:

Esittelijä totesi, että pöydälle on jaettu korjattu liite: Sosiaali- ja terveydenhuollon päätösvalta Ikäpalo -hankkeen pilotissa 15.4. – 31.10.2014.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet:

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden päätösvalta
2. Päätösvalta Ikäpalohankkeen pilotissa 15.4.2014 – 31.10.2014

Täytäntöönpano:

- vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja
- vanhus- ja vammaispalvelujen palvelupäälliköt

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Matti Lyytikäinen, puh. 0500 796 810

Palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen, puh. 040 56 38 657

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSVALTA

I YLEISTÄ

1 §

Päätösvalan käyttäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon antamisesta ja järjestämisestä sekä siihen liittyvistä toimenpiteistä päättävät jäljempänä mainitut viranhaltijat.

Viranhaltijan päätösvalta voi perustua tähän päätökseen sekä myös suoraan laissa olevaan määräykseen. Jos samaan yksilöhuoltoon liittyvään asiaan sisältyy eri viranhaltijoiden päätettäviä asioita, päättää asiasta ylintä päätöksentekotasoa oleva viranhaltija.

2 §

Päätösvalan käytön rajoittaminen

Päätösvaltaa käyttää ainoastaan viranhaltija, joka täyttää kelpoisuusvaatimukset, ja joka on toiminut kyseisessä tai vastaavan perehtyneisyyden antavassa tehtävässä kolme kuukautta sekä viranhaltija, joka ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, mutta on toiminut kyseisessä tai vastaavan perehtyneisyyden antavassa tehtävässä kuusi kuukautta.

Laissa voi olla ehdoton määräys viranhaltijan kelpoisuusvaatimuksista.

Jos viranhaltijalla ei ole päätösvaltaa, ratkaisee hänen hoidettavanaan olevat asiat hänen esittelystään päätöksentekoon oikeutettu lähin esimies.

3 §

Esteellisyys

Viranhaltijan ollessa esteellinen hänen päätösvaltaansa käyttää tulosalueen johtaja tai hänen määräämänsä.

II PERHEPALVELUT

4 §

Tulosalueen johtaja

Tulosalueen johtaja antaa vastauksen useampaa tuloksyksikköä koskevaan muistutukseen.

Psykososiaaliset palvelut

5 §

Psykososiaalisten palvelujen palvelupäällikkö

Psykososiaalisten palvelujen palvelupäällikkö

- 1) antaa vastauksen muistutukseen,
- 2) vastaa valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisiin lapsiperheiden kotipalveluihin liittyen

6 §

Perheneuvolatoiminnan päällikkö

Perheneuvolatoiminnan päällikkö antaa vastauksen muistutukseen.

7 §

Koulun sosiaalityön esimies

Koulun sosiaalityön esimies antaa vastauksen muistutukseen.

8 §**Psykiatriapalvelujen esimies**

Psykiatriapalvelujen esimies antaa vastauksen muistutukseen.

9 §**Lapsiperheiden kotipalvelun esimies**

Lapsiperheiden kotipalvelun esimies

- 1) päättää lapsiperheiden kotipalvelun antamisesta
- 2) päättää lapsiperheiden kotipalvelusta perittävistä maksuista, niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä
- 3) antaa vastauksen muistutukseen.

10 §**Sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö**

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö

- 1) päättää toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) päättää ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 3) lapsen ja koko perheen sijoittamisesta avohuollon tukitoimena tuen tarvetta arvioivaan tai kuntouttavaan perhe- tai laitoshoitoon
- 4) antaa vastauksen muistutukseen

11 §**Sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtava sosiaalityöntekijä**

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtava sosiaalityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 3) lapsen ja koko perheen sijoittamisesta avohuollon tukitoimena tuen tarvetta arvioivaan tai kuntouttavaan perhe- tai laitoshoitoon

12 §**Sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalityöntekijä**

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 3) lapsen ja koko perheen sijoittamisesta avohuollon tukitoimena tuen tarvetta arvioivaan tai kuntouttavaan perhe- tai laitoshoitoon

13 §**Johtava kriisityöntekijä**

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtava kriisityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) ehkäisevästä toimeentulotuesta

14 §**Kriisityöntekijä**

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen kriisityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotuki ohjeiden mukaisesti

2) ehkäisevästä toimeentulotuesta

15 §

Maahanmuuttajapalvelujen päällikkö

Maahanmuuttajapalvelujen päällikkö päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä
- 3) toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokraennakkoon, takuuvuokraan ja vuokravelkaan
- 4) esittää eläkkeiden ja muiden etuuksien maksamista sosiaalilautakunnan välityksellä
- 5) paluumuuttoavustuksen myöntämisestä
- 6) antaa vastauksen muistutukseen

16 §

Maahanmuuttajien yhteispalvelutoimiston sosiaalityöntekijä

Maahanmuuttajien yhteispalvelutoimiston sosiaalityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 2) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 3) muuttoavustuksen ja paluumuuttoavustuksen myöntämisestä
- 4) esittää eläkkeiden ja muiden etuuksien maksamista sosiaalilautakunnan välityksellä sekä niiden käytöstä.

17 §

Maahanmuuttajien yhteispalvelutoimiston etuuskäsittelystä vastaava toimistosihtööri/ toimistonhoitaja/kanslisti

Toimistosihtööri / toimistonhoitaja / kanslisti päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotukiohjeiden mukaisesti
- 2) aikuissosiaalityön suunnitelman mukaisesta toimeentulotuen myöntämisestä sekä takaisinperinnästä

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollonpalvelut

18 §

Lastensuojelun palvelupäällikkö

Lastensuojelun palvelupäällikkö

- 1) vastaa valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten lastensuojelun avohuollon tukitoimia tuottavien sosiaalipalveluiden palveluntuottajien, yksityisten lastensuojelulaitosten, ammatillisten perhekotien, asumispalvelujen ja sijais- tai jälkihuollossa oleville lapsille tai nuorille tarkoitettujen sosiaalipalveluiden osalta
- 2) antaa vastauksen muistutukseen.

19 §

Lastensuojelun toimintayksikön esimies

Lastensuojelun toimintayksikön esimies

- 1) tekee vuokrasopimukset avohuollon lastensuojelun asiakasperheille välivuokra-asuntojen osalta
- 2) antaa vastauksen muistutukseen.

20 §**Lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä**

Lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä päättää

- 1) päihdehuoltolain mukaisesta lyhytaikaisesta hoidosta väkivaltaisuuden perusteella
- 2) toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokraennakkoon, takuuvuokraan ja vuokravelkaan
- 3) lastensuojelusta perittävistä maksusta, sen alentamisesta ja perimättä jättämisestä
- 4) perhehoidon korotetun palkkion maksamisesta
- 5) lapselle tulevan elatusavun perimisestä perhehoidon, laitoshuollon tai asumispalvelujen korvaukseksi
- 6) lapsen tulojen, korvausten, avustusten tai muiden saamisten perimisestä ja nostamisesta sosiaali- ja terveystalokunnalle ja niiden käytöstä
- 7) antaa selvityksen käräjäoikeudelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa asioissa
- 8) antaa sijaintikunnan lausunnon yksityisen palveluntuottajan asiassa
- 9) lapsen ja koko perheen sijoittamisesta avohuollon tukitoimena tuen tarvetta arvioivaan tai kuntouttavaan perhe- tai laitoshuoltoon
- 10) jälkihuoltona annettavasta laitos- ja perhehoidosta ja asumispalveluista
- 11) tekee vuokrasopimuksen jälkihuollossa olevan nuoren kanssa välivuokra-asunnosta

21 §**Lastensuojelun sosiaalityöntekijä**

Lastensuojelun sosiaalityöntekijä päättää

- 1) lapsen taloudellisesta tukemisesta
- 2) tukihenkilön ja -perheen hyväksymisestä
- 3) loma- ja virkistyspalveluiden antamisesta
- 4) perhetyöstä
- 5) muista avohuollon tukitoimena myönnettävistä lasta ja perhettä tukevista palveluista ja tukitoimista
- 6) lastensuojelusta perittävistä maksusta, sen alentamisesta ja perimättä jättämisestä
- 7) lapselle tulevan elatusavun perimisestä perhehoidon, laitoshuollon tai asumispalvelujen korvaukseksi
- 8) lapsen tulojen, korvausten, avustusten tai muiden saamisten perimisestä ja nostamisesta sosiaali- ja terveystalokunnalle ja niiden käytöstä
- 9) sijaishuollossa olevan lapsen ja perheen taloudellisesta ja muusta tukemisesta
- 10) sijaishuollon aikana lapsen käyttövaroista ja lastensuojelun itsenäistymisvaroista sekä niiden maksamisesta
- 11) perhehoidon toimeksiantosopimusten tekemisestä
- 12) jälkihuoltona myönnettävästä taloudellisesta tuesta
- 13) ottolapsineuvonnasta ja seurannasta
- 14) hyväksyy lapsen yksityisen sijoituksen
- 15) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 16) toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 17) esittää eläkkeiden ja muiden etuuksien maksamista sosiaalilautakunnan välityksellä

22 §**Perhekuntoutuskeskuksen johtaja**

Perhekuntoutuskeskuksen johtaja antaa vastauksen muistutukseen.

23 §**Vastaanottokodin johtaja**

Vastaanottokodin johtaja antaa vastauksen muistutukseen.

24 §**Perheasiain yksikön esimies**

Perheasiain yksikön esimies

- 1) vahvistaa lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevat sopimukset
- 2) päättää isyyden selvittämisen keskeyttämisestä
- 3) päättää määräyksistä matka- ja toimeentulokustannusten suorittamisesta ennakolta valtion varoista veri- ja muita periytyviä ominaisuuksia koskevissa tutkimuksissa
- 4) päättää elatusapukanteen nostamisesta elatusavun alentamiseksi tai korottamiseksi
- 5) antaa selvityksen käräjäoikeudelle lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa asioissa
- 6) antaa vastauksen muistutukseen.

25 §**Lastenvalvoja**

Lastenvalvoja päättää

- 1) lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta
- 2) isyyden selvittämisen keskeyttämisestä
- 3) määräyksistä matka- ja toimeentulokustannusten suorittamisesta ennakolta valtion varoista veri ja muita periytyviä ominaisuuksia koskevissa tutkimuksissa
- 4) elatusapukanteen nostamisesta elatusavun alentamiseksi tai korottamiseksi.

26 §**Perheasiain yksikön sosiaalityöntekijä**

Sosiaalityöntekijä

- 1) vahvistaa lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevat sopimukset
- 2) päättää ottolapsineuvonnan antamisesta ja siihen liittyvästä seurannasta.

27 §**Elatusturvasihtööri**

Elatusturvasihtööri päättää kunnan ratkaistavaksi jääneet aiemmin voimassa olleen elatusturvalain

(671/1998) mukaiset asiat.

28 §**Toimistosihtööri**

Toimistosihtööri päättää

- 1) kunnan ratkaistavaksi jääneet aiemmin voimassa olleen elatusturvalain (671/1998) mukaiset asiat
- 2) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotukiohjeiden mukaisesti, jälkihuollossa olevalle

Aikuissosiaalityö**29 §****Aikuissosiaalityön palvelupäällikkö**

Aikuissosiaalityön palvelupäällikkö

- 1) vastaa valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten, alle 65-vuotiaille tarkoitettujen sosiaalipalveluiden osalta

- 2) päättää välivuokrasopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta vuokranantajan kanssa
- 3) antaa vastauksen muistutukseen

30 §

Asumispalvelujen ja yhteisötyön esimies

Asumispalvelujen ja yhteisötyön esimies

- 1) vastaa valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten, alle 65-vuotiaille tarkoitettujen palveluasumisen osalta
- 2) päättää päihdehuoltolain mukaisesta lyhytaikaisesta hoidosta väkivaltaisuuden perusteella
- 3) päättää palveluasumisen antamisesta asumispalveluissa, jos sijoituksen on tarkoitus kestää yli kuusi kuukautta
- 4) päättää vuokrasopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta asiakkaan kanssa aikuissosiaalityön asiakkaille välivuokra-asuntojen osalta
- 5) antaa vastauksen muistutukseen

31 §

Sosiaalityön esimies

Sosiaalityön esimies

- 1) päättää päihdehuoltolain mukaisesta lyhytaikaisesta hoidosta väkivaltaisuuden perusteella
- 2) päättää vuokrasopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta asiakkaan kanssa aikuissosiaalityön asiakkaille välivuokra-asuntojen osalta
- 3) antaa vastauksen muistutukseen

32 §

Sosiaalisen luoton luoton esimies

Sosiaalisen luoton luoton esimies

- 1) päättää sosiaalisen luoton myöntämisestä, maksuohjelman muutoksista, sosiaalisen luoton irtisanomisesta, ja takaisinperinnästä luopumisesta sekä saatavan tilipidosta poistamisesta.
- 2) antaa vastauksen muistutukseen

33 §

Johtava sosiaalityöntekijä

Johtava sosiaalityöntekijä

- 1) päättää toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokravelkaan, vuokraennakkoon ja takuuvuokraan sekä sen takaisinperinnästä
- 2) päättää toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 3) päättää tehdyn sopimuksen puitteissa sosiaalityötä tukevien palvelujen hankkimisesta
- 4) antaa vastauksen muistutukseen

34 §

Sosiaalityöntekijä

Sosiaalityöntekijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä
- 2) enintään kahden kuukauden vuokravelan, vuokraennakon ja takuuvuokran myöntämisestä sekä takaisinperinnästä
- 3) perusosan alentamisesta, mikäli perusosaa alennetaan enemmän kuin 20%, sekä takaisinperinnästä
- 4) ehkäisevästä toimeentulotuesta

- 5) toimeentulotuen myöntämisestä hakijan erityisten tarpeiden tai olosuhteiden perusteella
- 6) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä
- 7) perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä
- 8) lyhytaikaisen palveluasumisen antamisesta asumispalveluissa muille kuin mielenterveyskuntoutujille, jos sijoituksen on tarkoitus kestää alle kuusi kuukautta.

35 §

Erityissosiaalihjaaja

Erityissosiaalihjaaja päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä
- 2) enintään kahden kuukauden vuokravelan, vuokraennakon ja takuuvuokran myöntämisestä sekä takaisinperinnästä
- 3) perusosan alentamisesta, mikäli perusosaa alennetaan enemmän kuin 20 %, sekä takaisinperinnästä
- 4) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 5) toimeentulotuen myöntämisestä hakijan erityisten tarpeiden tai olosuhteiden perusteella
- 6) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä
- 7) perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä
- 8) lyhytaikaisen palveluasumisen antamisesta asumispalveluissa muille kuin mielenterveyskuntoutujille, jos sijoituksen on tarkoitus kestää alle kuusi kuukautta.

36 §

Aikuissosiaalityön sosiaalihjaaja / Vastaanoton sosiaalihjaaja

Aikuissosiaalityön sosiaalihjaaja / Vastaanoton sosiaalihjaaja päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä
- 2) enintään kahden kuukauden vuokravelan, vuokraennakon ja takuuvuokran myöntämisestä sekä takaisinperinnästä
- 3) perusosan alentamisesta, mikäli perusosaa alennetaan enintään 20 %, sekä takaisinperinnästä
- 4) ehkäisevästä toimeentulotuesta
- 5) toimeentulotuen myöntämisestä hakijan erityisten tarpeiden tai olosuhteiden perusteella
- 6) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä

37 §

Etuuskäsittelijä

Etuuskäsittelijä päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotukiohjeiden mukaisesti
- 2) aikuissosiaalityön suunnitelman mukaisesta toimeentulotuen myöntämisestä sekä takaisinperinnästä

38 §

Toimistosihteeri

Toimistosihteeri päättää

- 1) toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotukiohjeiden mukaisesti
- 2) aikuissosiaalityön suunnitelman mukaisesta toimeentulotuen myöntämisestä sekä takaisinperinnästä

Päihdepalvelut

39 §

Päihdepalvelujen palvelupäällikkö

Päihdepalvelujen palvelupäällikkö

- 1) vastaa valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten päihdepalvelujen osalta
- 2) antaa vastauksen muistutukseen.

40 §

A-klinikkatyön päällikkö

A-klinikkatyön päällikkö antaa vastauksen muistutukseen.

41 §

Katkaisuhoitoaseman johtava sosiaalityöntekijä

Katkaisuhoitoaseman johtava sosiaalityöntekijä päättää katkaisuhoitoon antamisesta ja siitä perittävästä maksusta

Katkaisuhoitoaseman sosiaalityöntekijä

Katkaisuhoitoaseman sosiaalityöntekijä päättää asiakasmaksun alentamisesta tai poistamisesta.

42 §

Asumispalvelujen päällikkö

Asumispalvelujen päällikkö

- 1) päättää tuetun asumisen välivuokraussopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta vuokranantajan kanssa
- 2) antaa vastauksen muistutukseen.

43 §

Koisorannan palvelukeskuksen esimies

Koisorannan palvelukeskuksen esimies

- 1) päättää Koisorannan palvelukeskuksen asukkaaksi ottamisesta ja asumisen lopettamisesta.
- 2) tekee palvelukeskuksen asukkaiden kanssa vuokrasopimukset ja päättää vuokrasopimuksen irtisanomisesta tai purkamisesta
- 3) päättää asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

44 §

Palvelukeskuksen johtava sosiaaliohjaaja

Palvelukeskuksen johtava sosiaaliohjaaja päättää Koisorannan palvelukeskuksen asukkaaksi ottamisesta ja asumisen lopettamisesta.

45 §

Tuetun asumisen ja työtoiminnan esimies

Tuetun asumisen ja työtoiminnan esimies päättää

- 1) tuettuun asumiseen asukkaaksi ottamisesta ja asumisen lopettamisesta
- 2) tuetun asumisen vuokrasopimuksen tekemisestä ja irtisanomisesta asiakkaan kanssa
- 3) perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

46 §

Tuetun asumisen vastaava ohjaaja

Tuetun asumisen vastaava ohjaaja päättää

- 1) tuetun asumisen asukkaaksi ottamisesta ja asumisen lopettamisesta

2) perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä

47 §

Avopalvelujen koordinaattori/laitoshoidon koordinaattori

Avopalvelujen koordinaattori/laitoshoidon koordinaattori päättää:

- 1) asumispalvelujen antamisesta ja lopettamisesta
- 2) kuntouttavan laitoshoidon myöntämisestä
- 3) ostopalveluna hankittavan päihdehuollon avopalvelun antamisesta
- 4) perittävistä asiakasmaksuista, niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

48 §

Koisorannan palvelukeskuksen sosiaalityöntekijä

Koisorannan palvelukeskuksen sosiaalityöntekijä päättää Koisorannan palvelukeskuksen tai tuetun asumisen ja työtoiminnan asiakasmaksuista, niiden alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

49 §

Huume- ja vieroitushoitopalvelujen päällikkö

Huume- ja vieroitushoitopalvelujen päällikkö antaa vastauksen muistutukseen.

50 §

Päihdepalvelujen ylilääkäri

Päihdepalvelujen ylilääkäri vastaa päihdepalvelujen terveydenhoitoa koskeviin muistutuksiin

III VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

51 §

Tulosalueen johtaja

Tulosalueen johtaja antaa vastauksen useampaa tulosityksikköä koskevaan muistutukseen.

Vammaispalvelut

52 §

Vammaispalvelujen palvelupäällikkö

Vammaispalvelujen palvelupäällikkö

- 1) vastaa tehtäväalueellaan valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten sosiaalipalvelujen osalta
- 2) päättää välivuokraussopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta
- 3) antaa vastauksen muistutukseen.

53 §

Vammaisten avopalvelujen päällikkö

Vammaisten avopalvelujen päällikkö

- 1) hyväksyy erityishuolto-ohjelman
- 2) päättää kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista ja erityishuoltoa täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista
- 3) päättää kehitysvammahuoltolain perusteella perittävän asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä
- 4) päättää vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamisesta vammaisten työllistämispalveluissa
- 5) päättää vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista.

54 §**Johtava sosiaalityöntekijä**

Johtava sosiaalityöntekijä

- 1) päättää toimeentulotuen myöntämisestä yli kahden kuukauden vuokraennakkoon, takuuvuokraan ja vuokravelkaan
- 2) päättää toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 3) päättää vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista ja asunnon muutostöistä myös yli 10 000 € osalta
- 4) hyväksyy erityishuolto-ohjelman
- 5) päättää kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista ja erityishuoltoa täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista tarvittaessa
- 6) päättää kehitysvammahuoltolain perusteella perittävän asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä

55 §**Sosiaalityöntekijä**

Sosiaalityöntekijä

- 1) päättää vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista, asunnon muutostöistä arvioinnin perusteella alle 10 000 € kustannusten osalta
- 2) päättää perhehoidosta ja allekirjoittaa sopimuksen perhehoitajan ja kunnan välillä
- 3) päättää tukihenkilön myöntämisestä ja allekirjoittaa sopimuksen tukihenkilön ja kunnan välillä
- 4) päättää toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 5) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä
- 6) päättää asiakasmaksusta, niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä
- 7) päättää sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta ja kuljetuspalvelusta.
- 8) päättää sosiaalihuoltolain 27 d§ ja e § mukaiseen työtoimintaan ottamisesta.
- 9) päättää vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamisesta vammaisten työllistämispalveluissa

56 §**Erityissosiaalihoaja**

Erityissosiaalihoaja

- 1) päättää vammaispalvelulain nojalla myönnettävistä palveluista ja tukitoimista, asunnon muutostöistä arvioinnin perusteella alle 10 000 € kustannusten osalta
- 2) päättää perhehoidosta ja allekirjoittaa sopimuksen perhehoitajan ja kunnan välillä
- 3) päättää tukihenkilön myöntämisestä ja allekirjoittaa sopimuksen tukihenkilön ja kunnan välillä
- 4) päättää toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä
- 5) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä
- 6) päättää asiakasmaksusta, niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä
- 7) päättää sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta ja kuljetuspalvelusta
- 8) päättää sosiaalihuoltolain 27 d§ ja e§ mukaiseen työtoimintaan ottamisesta
- 9) päättää vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamisesta vammaisten työllistämispalveluissa

57 §**Etuuskäsittelijä**

Etuuskäsittelijä päättää toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä Vantaan toimeentulotukiohjeiden mukaisesti, ei kuitenkaan täydentävästä ja harkinnanvaraisesta toimeentulotuesta

58 §**Palveluohjaaja**

Palveluohjaaja

- 1) päättää kehitysvammaisten erityishuolto-ohjelmaan sisältyvistä palveluista ja erityishuoltoa täydentävistä tukipalveluista ja tukitoimista
- 2) päättää omaishoidon tuen vapaapäivien toteuttamisesta
- 3) päättää asiakasmaksusta
- 4) päättää perhehoidosta ja allekirjoittaa toimeksiantosopimuksen perhehoitajan ja kunnan välillä.
- 5) päättää tukihenkilön myöntämisestä ja allekirjoittaa sopimuksen tukihenkilön ja kunnan välillä
- 6) päättää vammaisten tuettuun työtoimintaan ja tuettuun työhön ottamiseen vammaisten työllistämispalveluissa

Vanhusten avopalvelut**59 §****Vanhusten avopalvelujen palvelupäällikkö**

Vanhusten avopalvelujen palvelupäällikkö

- 1) vastaa tehtäväalueellaan valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten sosiaalipalvelujen osalta
- 2) päättää välivuokraussopimusten tekemisestä ja irtisanomisesta
- 3) antaa vastauksen muistutukseen.

60 §**Kotihoidon toimintayksikön esimies/toiminnanohjaaja**

Kotihoidon toimintayksikön esimies/toiminnanohjaaja päättää kotihoidon palvelujen antamisesta.

61 §**Kotihoidon ohjaaja/kotipalveluohjaaja**

Kotihoidonohjaaja/kotipalveluohjaaja päättää omaishoidontuen antamisesta, sekä allekirjoittaa sopimuksen kunnan ja omaishoitajan / sijaishoitajan välillä.

62 §**Sosiaalityön toimintayksikön esimies/johtava sosiaalityöntekijä**

Sosiaalityön toimintayksikön esimies/johtava sosiaalityöntekijä päättää

- 1) sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä
- 2) toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä
- 3) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä
- 4) omaishoidontuen antamisesta, sekä allekirjoittaa sopimuksen kunnan ja omaishoitajan / sijaishoitajan välillä
- 5) maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä
(Kuljetuspalvelun myöntäminen poistettu)

63 §**Sosiaalityöntekijä**

Sosiaalityöntekijä päättää

- 1) sosiaalihuoltolain mukaisten sosiaalipalvelujen ja tukitoimien myöntämisestä
- 2) toimeentulotuen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä sekä sen takaisinperinnästä
- 3) esittää eläkkeiden tai muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan välityksellä
- 4) maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä

Palvelutalot ja päivätoiminta**64 §****Palvelutalojen päällikkö**

Palvelutalojen päällikkö päättää palvelutaloasunnon antamisesta.

65 §**Palvelutalon toimintayksikön esimies ja toiminnanohjaaja**

Palvelutalon toimintayksikön esimies ja toiminnanohjaaja päättää

- 1) kotihoidonpalvelujen antamisesta palvelutalossa
- 2) kotiutusasuntojen osalta lyhytaikaisen ympärivuorokautisen asumispalvelun antamisesta
- 3) osavuorokautisen hoidon antamisesta palvelutalon ryhmäkodissa.

66 §**Päivätoiminnan toimintayksikön esimies ja toiminnanohjaaja**

Päivätoiminnan toimintayksikön esimies ja toiminnanohjaaja päättää osavuorokautisen hoidon antamisesta.

Hoiva-asumisen palvelut**67 §****Hoiva-asumisen palvelujen päällikkö**

Hoiva-asumisen palvelujen päällikkö

- 1) päättää vastuualueensa osalta lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon antamisesta sekä osavuorokautisesta hoidosta
- 2) päättää vastuualueensa osalta lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumispalvelun antamisesta
- 3) päättää vastuualueensa osalta asumispalvelun palvelusetelin antamisesta ja palvelusetelin arvosta
- 4) päättää palvelusetelin arvon korottamisesta
- 5) vastaa tehtävälänsä valvontaviranomaisen tehtävistä yksityisten sosiaalipalveluiden osalta
- 6) päättää palveluntuottajan hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta palvelusetelipalveluntuottajaksi tehostetun asumispalvelun ja ympärivuorokautisena lyhytaikaishoitona järjestettävän omaishoidon tuen lakisääteisen ja muun vapaan aikaisen hoidon palveluissa
- 7) antaa vastauksen muistutukseen.

68 §**Sosiaalityöntekijä**

Sosiaalityöntekijä päättää

- 1) pitkäaikaisen laitoshuollon ja asumispalvelun asiakasmaksusta, sen alentamisesta ja perimättä jättämisestä

2) lyhytaikaisen laitoshoidon ja asumispalvelun asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä niiden asiakkaiden osalta, joilla ei ole sosiaalityön asiakkuutta vanhusten avopalveluissa tai aikuissosiaalityössä

3) kotihoidon maksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä niiden asiakkaiden osalta, joilla ei ole sosiaalityön asiakkuutta vanhusten avopalveluissa tai aikuissosiaalityössä

4) sairaalapalveluiden asiakkaiden asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä niiden asiakkaiden osalta, joilla ei ole sosiaalityön asiakkuutta vanhusten avopalveluissa tai aikuissosiaalityössä

5) toimeentulotuen antamisesta sekä takaisinperinnästä sekä ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä vastuualueen pitkäaikaiseen laitoshoitoon ja asumispalveluihin sijoitettujen henkilöiden osalta

6) esittää eläkkeiden ja muiden etuuksien maksamista sosiaali- ja terveyslautakunnan välityksellä vastuualueen pitkäaikaiseen laitoshoitoon ja asumispalveluihin sijoitettujen henkilöiden osalta.

69 §

Taloussihteeri

Taloussihteeri päättää asiakasmaksusta.

70 §

Toimistosihteeri

Toimistosihteeri päättää asiakasmaksusta.

Sairaalapalvelut

71 §

Johtava ylilääkäri

Johtava ylilääkäri

1) päättää päihdehuoltolain mukaisesta lyhytaikaisesta hoidosta terveysvaaran perusteella

2) antaa vastauksen muistutukseen.

72 §

Konsultaatiotiimi/sosiaalihoitaja

Sosiaalihoitaja päättää palvelutaloasunnon antamisesta.

73 §

Konsultaatiotiimi / ylilääkäri

Konsultaatiotiimi / ylilääkäri päättää palvelutarpeen arvioinnin jälkeen hoitotasosta.

**Sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden päätösvalta
Ikäpalo -hankkeen pilotissa 15.4. – 31.10.2014**

Kotihoidon esimies

Kotihoidon esimies päättää

- 1) kotihoidon palvelujen antamisesta
- 2) palvelutaloasunnon antamisesta
- 3) omaishoidontuen antamisesta, sekä allekirjoittaa sopimuksen kunnan ja omaishoitajan / sijaishoitajan välillä
- 4) kotihoidon palvelujen antamisesta palvelutalossa sekä osavuorokautisen hoidon antamisesta palvelutalon ryhmäkodissa
- 5) osavuorokautisen hoidon antamisesta päivätoiminnassa.
- 6) hoiva-asumisen lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen laitoshuollon antamisesta sekä osavuorokautisesta hoidosta
- 7) hoiva-asumisen lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumis-palvelun antamisesta

Kotihoidon ohjaaja

Kotihoidon ohjaaja päättää

Omaishoidontuen antamisesta, sekä allekirjoittaa sopimuksen kunnan ja omaishoitajan / sijaishoitajan välillä

17 § **Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden tarveselvitys / hankesuunnitelma**

3032/10.03.02.01/2014

Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden 31.3.2014 päivätty yhdistetty tarveselvitys ja hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan vanhus- ja vammaispalvelujen sekä tilakeskuksen hankevalmistelun edustajien kanssa.

Korson vanhustenkeskuksen (nykyinen Metsonkoti) perusparannuksen ja laajennuksen 12.1.2011 päivätty tarveselvitys hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 24.1.2011 § 12. Hankesuunnitelma hyväksyttiin 13.6.2011 tilakeskuksen lautakunnassa, mutta hanke keskeytettiin korkean hinnan takia syksyllä 2011 (11 250 000 € alv 0 %). Siinä vaiheessa hankkeeseen sisältyi Metsonkodin vanhainkodin ja vanhusten päivätoimintakeskuksen peruskorjaus ja laajennus sekä Metson vanhusten palvelutalon (VAV Asunnot Oy) yhdistäminen vanhustenkeskukseksi kaksikerroksisella yhdysosalla. Tässä yhteydessä olisi saatu 30 uutta hoiva-asukaspaikkaa.

Taloussuunnitelmassa 2014- 2017 perusparannus ja laajennus eriytettiin ajallisesti. Hyväksytyn investointiohjelman mukaan peruskorjaus toteutetaan vuosina 2015 - 2016 ja sen kustannukset ovat 4,4 M€ (alv 0%), laajennus vuosina 2019 - 2020 ja sen kustannukset ovat 8,7 M€ (alv 0%).

Metsonkodissa toimineen Korson päiväkeskuksen toiminta lakkautettiin vuoden 2012 lopussa osana Vantaan kaupungin talouden- ja velanhoito-ohjelmaa. Tilat ovat olleet siitä lähtien pääosin tyhjiä. Uuden tarveselvityksen ja hankesuunnitelman yhtenä lähtökohtana oli hyödyntää vapaana olevat tilat asumiskäyttöön.

Uusi tarveselvitys/hankesuunnitelma 31.3.2014 on tehty Tilakeskuksen keväällä 2013 teettämän tekemän selvitystyön pohjalta. Nyt hankkeessa keskitytään talon sisätiloissa toteutettaviin toiminnallisiin muutoksiin perustuviin muutostöihin sekä tarvittaviin korjauksiin. Näin saadaan tilojen käyttöä tehostettua huomattavasti pääpainon ollessa asukashuoneiden määrän kasvattamisessa 56 huoneesta 80 huoneeseen. Uudet asukashuoneet sijoittuvat pääosin entisen päivätoiminnan tiloihin.

Asuinhuoneiden määrän kasvun johdosta tällä perusparannushankkeella on mahdollista korvata kokonaan hyväksytyssä taloussuunnitelmassa Korson vanhustenkeskuksen vuosina 2019 - 2020 rakennettavaksi suunniteltu uudisrakennus.

Peruskorjauksen myötä perinteinen vanhainkotihoito muutetaan Vantaan ikääntymispoliittinen ohjelmaan sisältyvän palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti tehostetuksi asumispalveluksi. Perusparannus toteutetaan siten, että kaikki tutkimuksissa ilmenneet puutteet sekä toimimattomat rakenteet ja järjestelmät korjataan. Lisäksi sisätiloissa tehdään pintaremontti ja mm. turvajärjestelmät uusitaan ja päivitetään.

Tilakeskuksen hankevalmistelussa on nyt esitetyille peruskorjaus- ja muutostöille laskettu 6.3.2014 päivätty tavoitehinta 5 100 000 € (alv 0 %), 6 323 000 € (alv 24 %). Toiminnan vuosittaiset käyttökustannukset tulevat olemaan n. 3,3 M€.

Hanke on Vantaan 10-vuotissuunnitelman mukainen ja sen valmistumisen tavoiteaika on 2016.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 17

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- 1) hyväksyä Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden 31.3.2014 päivätty yhdistetty tarveselvitys ja hankesuunnitelma ja
- 2) ja esittää sen hyväksymistä Tekniselle lautakunnalle

Päätös:

esitys hyväksyttiin.

Liite: Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden yhdistetty tarveselvitys ja hankesuunnitelma 31.3.2014 sekä liitteet 1-4 ja 9.

Täytäntöönpano: Tilakeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätietoja

Palvelupäällikkö Minna Lahnalampi-Lahtinen, p. 09 8392 0028

Erityisasiantuntija Asta Mellais, p. 09 8392 0011

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

**VANTAAN KAUPUNKI,
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA
TILAKESKUS**
Hankevalmistelu

KORSON VANHUSTENKESKUS PERUSPARANNUS- JA MUUTOSTYÖT

TARVESELVITYS / HANKESUUNNITELMA

31.3.2014

SISÄLLYSLUETTELO:

Liitteet:.....	2
1. HANKKEEN KUVAUS JA PERUSTELUT TARPEELLE	3
2. MUUTOSTARPEET: TAVOITTEET, JA MITOITUSPERUSTEET	4
2.1 TOIMINTA.....	4
2.2 TAVOITTEET	5
2.3 MITOITUSPERUSTEET JA HENKILÖKUNTA	8
3. KIIINTEISTÖN KUNTO, SUORITETUT SELVITYKSET, TUTKIMUKSET JA KORJAUKSET.....	9
4. RAKENNUKSELLE JA TILOILLE ASETETTAVAT TEKNISET VAATIMUKSET.....	10
4.1 Yleistä.....	10
4.2 Rakennustapaselostus	11
4.3 LVIA- selostus	12
4.4 Sähköselostus	12
5. SELVITYS TONTISTA	12
5.1 Yleistä.....	12
5.2 Erityisvaatimukset	13
6. KUSTANNUKSET	14
7. HANKEAIKATAULU JA RAHOITUS	16
8. VAIHEISTUS JA VÄISTÖTILAT.....	16
9. RISKIT.....	16
9. TARVESELVITYS- /HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ.....	17

Liitteet:

- Liite 1.** Tonttikartta
- Liite 2.** Tavoitehintalaskelma
- Liite 3.** Huonetilaohjelma/pohjapiirroskaaviot
- Liite 4.** Asemakaavaote ja määräykset
- Liite 5.** Rakennustapaselostus
- Liite 6.** LVIA- selostus
- Liite 7.** Sähköselostus
- Liite 8.** Keittiön laiteluettelo
- Liite 9.** Metsonkodin perusparannus – kustannustarkastelu 13.6.2013 MJU
- Liite 10.** Alustava pohjatutkimuslausunto 2011 hankesuunnitelmasta
- Liite 11.** Huonekortit 2011
- Liite 12.** Puhtauspalvelun ohjeistus
- Liite 13.** Kohdekortti

1. HANKKEEN KUVAUS JA PERUSTELUT TARPEELLE

Hankkeen nimi on Korson vanhustenkeskus. Kohde sijaitsee osoitteessa Metsotie 23, 01450 Vantaa. Rakennus on vuonna 1993 valmistunut Metsokeskuksen talo.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan vanhus- ja vammaispalvelujen ja tilakeskuksen edustajien kanssa. Korson vanhustenkeskus on Vantaan kaupungin ikääntymispoliittisen ohjelman (2010-2015) mukainen hanke.

Kohteen osalta on aikaisemmin vuonna 2011 tehty tarveselvitys ja hankesuunnitelma. Tällöin hankke koski Metsonkodin vanhainkodin ja vanhusten päivätoimintakeskuksen sekä Metsotien vanhusten palvelutalon (VAV Asunnot Oy) yhdistämistä vanhustenkeskukseksi, kaksikerroksisella (tarveselvityksessä pelkästään maantasossa yksikerroksisella) yhdysosalla. Tässä yhteydessä olisi saatu 30 uutta hoiva-asukaspaikkaa.

Metsonkodin (Korson vanhustenkeskuksen) perusparannuksen ja laajennuksen 12.1.2011 päivätty tarveselvitys hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 24.1.2011 § 12 ja tilakeskuksen lautakunnassa 7.2.2011 § 6. Hankesuunnitelma hyväksyttiin 13.6.2011 tilakeskuksen lautakunnassa. Hanke keskeytettiin syksyllä 2011, johtuen korkeasta hinnasta (11 250 000 € alv 0 %).

Uudessa taloussuunnitelmassa perusparannus ja laajennus eriytettiin ajallisesti. Tämän vaiheen hankesuunnitelman mukainen perusparannus/ laajennus ei ole mahdollista toteuttaa, koska perusparannus ja laajennus ovat integroituneet toisiinsa niin monimutkaisesti, ettei eriaikainen toteutus ole järkevää. Vuoden 2013 alusta lakkautettiin Metsonkodissa vanhusten päivätoiminta, joka oli suunnitellun vanhustenkeskuksen ydintoimintoja.

Sosterin laajennetun toimitilatyöryhmän kokouksessa 5.2.2013 päätettiin soster- vetoisesta Metsonkoti-selvitystyöstä, joka päättyi 31.5.2013 pidettyyn kokoukseen. Kokouksessa sovittiin tarveselvitys/hankesuunnitelman päivittämisen aloittamisesta elokuussa. Selvitystyössä mukana ollut Tilakeskuksen hankekehitysarkkitehti Mikko Juolahti laati kokouksen lopputuloksen pohjalta 13.6.2013 päivätyn kustannustarkastelu-selvityksen.

Uusi tarveselvitys/hankesuunnitelma 2014 on tehty Mikko Juolahden selvitystyön pohjalta. Uudessa hankkeessa keskitytään Metsokeskuksen talon sisäpuolisiin toiminnallisiin muutostöihin ja korjaustöihin. Tavoitteena on ollut saada mahdollisimman paljon uusia hoiva-asumispaikkoja esim. poistuneiden päiväkeskuksen tilojen paikalle.

Nyt tehdään yhdistetty tarveselvitys / hankesuunnitelma muutos – ja korjaustarpeista. Kevään 2013 esiselvitysvaihe korvaa varsinaisen erillisen tarveselvityksen laatimisen. 13.6.2013 päivätty kustannustarkastelu- selvitys on hankesuunnitelman liitteenä.

Vuonna 2013 asuinhuoneita on 56 kpl. Uusia asuinhuoneita kotiutushuoneet ja pariskuntahuoneet mukaan laskettuna saadaan 24 kpl. Tällöin kustannukset voidaan ajatella jaettavan 80 asukkaan kesken. Asuinhuoneiden määrä pyritään optimoimaan suhteessa tarvittavan henkilökunnan määrään. Asuinhuoneiden määrän kasvun johdosta, nyt esitetyllä perusparannushankkeella voidaan korvata kokonaan hyväksytyssä taloussuunnitelmassa Korson vanhustenkeskuksen vuosina 2019 - 2020 rakennettavaksi suunniteltu 8,7 € (alv 0%) uudisrakennus.

Toiminnan kustannuksiin saadaan merkittävää säästöä, kun valmistuskeittiö muutetaan palvelukeittiöksi. Ruoka tuodaan osastoille Kylmä-kuuma- vaunuissa, jolloin ruuanvalmistus voidaan eriyttää jakeluprosessista ja säästetään kuljetuskustannuksissa sekä henkilökustannuksissa.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

2. MUUTOSTARPEET: TAVOITTEET, JA MITOITUSPERUSTEET

2.1 TOIMINTA

Aiempi esitys Metsonkodin perusparantamiseksi ja laajentaminen vanhustenkeskukseksi sekä yhdistäminen viereiseen Metsotien palvelutaloon, on ollut Vantaan kaupungin ikääntymispoliittisen ohjelman mukainen hanke. Kaupungin taloustilanteen vuoksi hanke kohdistuu nyt pelkästään Metsonkodin perusparantamiseen ja laajentamisen päivätoiminnalta jääviin tiloihin. Hankkeen laajenusosa sisältyy Vantaan 10-vuoden palveluverkkosuunnitelmaan ja hyväksyttyyn taloussuunnitelmaan. Hankkeen valmistumisvuosi on siirtynyt vuoteen 2016. Perinteinen vanhainkotihoito muutetaan palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti perusparannuksen myötä tehostetuksi asumispalveluksi. Aiemmin toteutettavaksi suunniteltu sammutusjärjestelmä rakennettiin v. 2013.

Asumismuotojen ja palvelujen määrät painottuvat ikääntyneen väestön tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on, että vanhuksen ei tarvitse siirtyä viimeisinä elinvuosinaan asumis- tai hoitopaikasta toiseen. Ryhmäasuntojen (hoivakotien) määrää lisätään, koska vaikeasti muistisairaitten määrä kasvaa.

Hoiva-asumisen palvelujen perustehtävä on järjestää ikääntyneiden ympärivuorokautista sekä pitkä- että lyhytaikaista aktiivista hoiva-asumista. Palveluja tuotetaan myös niille alle 65-vuotiaille, jotka eivät kuulu muiden palvelujen erityisasumispalvelujen piiriin. Palvelut järjestetään sekä omana tuotantona että ostopalveluina.

Valtakunnallisten ikääntyneiden asumisen tavoitteiden mukaisesti perinteistä laitoshoidoa puretaan asteittain peruskorjausten ja uudelleenrakentamisen yhteydessä. Peruskorjauksen jälkeen tilat otetaan uudelleen käyttöön tehostettuna asumispalveluna, jossa ikääntynyt voi asua elämänsä loppuun saakka.

Palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti Metsontien vanhustenkeskukseen tehostettuun asumispalveluun tarvitaan lisäpaikkoja. Nykyiset vanhainkotihoitoon tilat (2x 28 asukaspaikkaiset osastot) peruskorjataan siten, että osastoista muodostuu kaksi 28 asukaspaikkaista hoivakotia, jotka molemmat jakautuvat edelleen pienempiin pienryhmäkoteihin. Yksiköiden tukipalvelutiloja järjestetään uudelleen. Suunnittelussa huomioidaan myös entistä paremmin asukasturvallisuus ja henkilöstön työergonomia- ja turvallisuus.

Toiminnan ongelmat

Hoiva-asumisen keskeinen ongelma on se, etteivät tilat sovellu rakenteeltaan parhaalla mahdollisella tavalla toiminnan nykyvaatimuksiin, eivätkä täytä kaikilta osin asukasturvallisuuden vaatimuksia. Nykyiset tilat altistavat henkilöstöä yksintyöskentelylle, mikä muodostaa työsuojellisuuden riskin. Lisäksi tilojen rakenne ja yksikön koko eivät mahdollista taloudellista henkilöstöresurssien käyttöä. Esimerkiksi sijauskustannukset ovat yksikön rakenteesta johtuen muita vastaavia toimintayksiköitä suuremmat. Tiloissa on myös tukipalvelujen järjestämisen näkökulmasta liikaa yksittäisiä keittiötiloja, jolloin esim. ateriahuollon järjestäminen ei ole riittävän tehokasta ja vaatii normaalia enemmän henkilöstötyöpanosta.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

2.2 TAVOITTEET

Yleiset vaatimukset

- kaikki sisätilat, piha-alueiden ja lähiympäristö ovat esteettömiä, turvallisia ja viihtyisiä.
- kaikki tilat riittäviä mm. apuvälineiden säilytystä varten.
- Fyysisen esteettömyyden ohella huomioidaan ympäristön sosiaalinen ja institutionaalinen esteettömyys niin, että ikääntyneellä on mahdollisuus toimintakyvyn rajoituksistaan huolimatta olla ympäristössään täysivaltainen ihminen, jolla on oikeus itsemääräämiseen, yksityisyyteen ja osallisuuteen.
- Oleskelu- ja yhteiset tilat ovat jaettavia ja muunneltavia
- Suunnittelussa kiinnitetään huomiota muistisairaiden asiakkaiden erityistarpeisiin
- Ympäristö ja värimaailma tukevat muistisairaiden asukkaiden ja asiakkaiden toimintakykyä tukeva
- Suunnittelussa kiinnitetään huomiota aistivammaisten asiakkaiden erityistarpeisiin (akustiikka, valaistus, opasteet, induktiosilmukka huonokuuloisille jne.)
- Erityisesti useampikerroksisissa toimintakokonaisuuksissa tulee huomioida riittävä hissien määrä ja hissiin pitää mahtua makuuasennossa kannettava henkilö ja kantajat (sairaskuljetus)

Hoiva-asuminen

Hoivakotien suunnittelun lähtökohtana on kodinomaisuus. Kodinomaisuudella tarkoitetaan sekä fyysistä ympäristöä että hoivakodin toimintaa. Hoivakotien tilojen tulee mahdollistaa asukkaiden aktiivinen hoiva-asuminen.

Jotkut ikääntyneistä tuntevat olonsa turvallisemmaksi ja viihtyisämmäksi yhteisessä huoneessa toisen kanssa. Myös puolisoiden hoito tulee järjestää yhteisessä huoneessa, heidän niin halutessaan. Hoivakodeissa tulee olla riittävä määrä ns. kaksiotyyppisiä ratkaisuja, joissa kahdella huoneella voi olla yhteinen hygieniatila. Näiden määrä voi olla enintään 1/ ryhmäkoti.

Muistisairautta sairastavien asumisyksiköitä rakennettaessa ja saneerattaessa otetaan huomioon heidän erityistarpeensa. Jos yksikön asiakasmäärä on suurempi kuin 12 - 15, on yksikkö tarkoituksenmukaista jakaa pienempiin osakokonaisuuksiin.

Asuinhuoneet

Kuhunkin kerrokseen tehdään 1 kpl pariskunnan/ 2 hengen koteja. Avioparihuoneita tulisi Metsonkotiin 2 kpl. Näiden huoneiden paras sijoituspaikka tutkitaan suunnitteluvaiheessa. Pariskunnan tila muodostuu kahdesta asuinhuoneesta, joissa toteutetaan vain toisen huoneen wc/pesuh- tila. Uusia asuinhuoneita on mahdollisesti tulossa ensimmäiseen kerrokseen 7 kpl sekä 3 kpl tilapäiseen käyttöön ns. kotiutusasuntoja. Toiseen kerrokseen on tulossa uusia asuinhuoneita 14 kpl. Huoneiden sijoitus, koko ja lukumäärä tarkentuvat suunnitteluvaiheessa.

Osastojen keskustat

Osastojen keskusalueisiin kohdistuu suurimmat toiminnalliset muutostarpeet. Nykyiset tilat ovat hankalasti valvottava, epäkäytännölliset ja muodostavat henkilökunnalle vaaratilanteiden riskin. Keskusalueisiin sijoitetaan asukkaiden yhteisiä tiloja ja mahdollisesti henkilökunnan tiloja (wc, taukotilaa/lokerikkoja tavaroille). Keskialueet korjataan mahdollisimman toimiviksi niin, että väliseinämuutoksien tarve minimoidaan!

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Kuhunkin kerrokseen tarvitaan yksi asukkaiden saunatila. Saunat sijoitetaan osastojen keskusalueisiin, nykyisille paikoilleen. Uudet saunat suunnitellaan liikuntavammallisille soveltuviksi.

Asukkaiden tarvitsemat varastot tulee suunnitella toimiviksi ja ne sijaitsevat myös asukkaiden keskusalueissa. Asukkaiden vaatteiden pyykinpesutilat suunnitellaan kuhunkin soluun omansa. Uudet märkätilat sijoitetaan nykyisten märkätilojen kohdalle niin, että hyödynnetään tehokkaasti olemassa olevat viemäri ja vesijohtovedot. Asukaspyykinpesutilaan laitetaan yksi iso ja yksi pienempi pyykkikone sekä kuivausrumpu.

Kuhunkin soluu tehdään asukkaille keittiötilat ja olohuoneet. Kuhunkin osastoon tehdään vain yksi asukkaiden keittiö, nykyisen kahden tilan sijaan. Olohuoneet toteutetaan myös yhtenä tilana/osasto. Lisäksi tarvitaan pienempiä istuinryhmiä, keskustelunurkkauksia, omaisten tapaamista varten. Nämä suunnitellaan tarkemmin toteutussuunnittelun yhteydessä.

Osastonhoitajien huoneet tulevat sijaitsemaan kummassakin kerroksessa hankesuunnitteluvaiheen kaavioiden osoittamissa kohdissa. Kaaviot ovat tarveselvitys/hankesuunnitelma-asiakirjan liitteinä.

Osastojen numerointi

Asunhuoneiden muodostamat osastot numeroidaan suunnitteluvaiheen helpottamiseksi. 1. kerroksen 6 + 3 uutta asuinhuonetta nykyisen liikuntasalin ja toimistojen paikalla liitetään ”keskinappulaan” joka on solu nro 1. Rakennuksen D-osan solu on 2. Toisessa kerroksessa sijaitsevat uusi solu 3. ja kaksi vanhaa solua 4. ja 5. Solunumerointi näkyy tarkemmin hankesuunnitelman tilakaavioissa.

Suurkeittiö

Metsonkodin keittiö toimii tällä hetkellä ruoanvalmistuskeittönä, joka valmistaa aterioita oman talon lisäksi Korso - Koivukylän, Hakunila - Länsimäen alueelle palvelutaloihin. Kaikki ateriat on toimitettu kuumana asiakkaille. Kuumen ruoan kuljetuskustannukset nousevat koko ajan, samoin kuumana kuljetettavan ruoan hygieniariskit ja -vaatimukset ovat suuret.

Keittiöstä tehdään palvelukeittiö ja ruoka tuodaan jatkossa osastoille Kylmä-kuuma- vaunuissa. Vaunuja tulee 5 kpl (1 vaunu/osasto). Korson vanhustenkeskukseen on tulossa toiseen kerrokseen uusi osasto. Jokainen vaunu tarvitsee vahvavirtaliittymän ja säilytyspaikan sekä keittiöön, että yksi paikka /osasto. keittiöön tehdään paikat viidelle vaunulle. Vaunut ovat hinnaltaan á n. 10 000 € (alv 0%). Vaunut eivät tarvitse erillistä huuvaa tai ilmastointia.

Kun keittiön tuotanto toteutetaan cook-chill menetelmällä, ruoka kypsennetään ja valmistetaan tavalliseen tapaan. Kypsennyksen jälkeen ruoka jäähdytetään nopeasti. Tällä menetelmällä ruoan tuotanto ja tarjoilu voidaan erottaa ajallisesti toisistaan ja ruoankuljetusten määrää voidaan vähentää. Järjestelmä mahdollistaa ateria-aikojen toteuttamisen asukkaiden toiveiden mukaan.

Keittiön muutostyöt toteutetaan mahdollisimman tehokkaasti nykyisiä tiloja, rakenteita ja järjestelmiä hyödyntäen. Hukka tila otetaan tehokkaaseen käyttöön turhia väliseinämuutoksia välttäen. Muutosten johdosta pintoja paikataan, mutta ei uusita ellei pinta ole muuten uusimisen tarpeessa.

Kotipalveluaterioiden valmistamista ei tehtäisi täällä enää jatkossa. Metsonkodilla varaudutaan siihen, että muutama kotona asuva vanhus voi päivisin tulla ruokailemaan tänne. Tällä hetkellä ulkopuolisia vanhuksia käy lounaalla n. 3-4 kpl/päivä.

Keittiölle tehdään oma biojätevarasto, jonne tuodaan sekä keittiössä, että asukkailla osastolla syntyvä biojäte odottamaan jätekeräystä. Viileät tilat toteutetaan nykyisen valmistuskeittiön muuttuessa palvelukeittiöksi, tarpeettomaksi jääviin tiloihin. Biojätevaraston viereen tehdään myös viileä tila likaisten lakanoiden säilytykselle.

Jätteiden kerääminen ja lajittelu tilatarpeineen selvitetään tarkemmin suunnitteluvaiheessa.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Puhtauspalvelut

Siivouskomerot voidaan toteuttaa yksi/kotialue tai kahden kotialueen yhteisenä tilana, jolloin siivouskomeron koko on 20 m². Huuhteluhuoneen koko määräytyy asukkaiden hoidossa käytettävien varusteiden määrän mukaan. Nykyinen pesutila jää jatkossa tarpeettomaksi, kun lakanapyykki pesetetään ulkopuolisella palveluntuottajalla. Pesutilaan tehdään koko rakennusta palveleva siivouskeskus/varasto. Asukkaiden henkilökohtainen pyykki pestään kussakin osastossa, omassa pyykinpesutilassa. Pyykinpesutilaan tulee mahtua pyykkikone ja kuivausrumpu sekä tilavaraus mahdolliselle toiselle pyykkikoneelle vesiliitäntöineen. Lisäksi tarvitaan tilaa likapyykin säilytykselle. Kuivatustilan ja silitystilan tarve ratkaistaan suunnitteluvaiheessa. Pyykinpesutila voidaan toteuttaa tarvittaessa myös kahden osaston yhteisenä tilana, edellyttäen että muutos onnistuu järkevillä toimenpiteillä, olevaa rakennetta säästäten.

Varastotilat

Liinavaatteille varataan riittävästi säilytystilaa osastoilta tai vaihtoehtoisesti yhteisiltä varastoalueilta. Tilaa tarvitaan myös hoitotarvikkeiden varastointiin, joko osastoilta tai nykyisen suurkeittiön alueelta. Varastoissa tulee olla tilaa myös esim. käytöstä poistettaville ja rikkoutuneille asukkaiden vuoteille sekä asukkaiden siirtämiseen tarvittaville nostolaitteilla.

Ensimmäisen kerroksen toimistotilat

Nykyiset toimistotilat joko säilyvät jatkossa toimistotilakäytössä, tai niiden paikalle tehdään 3 kpl. kotiutusasuntoja. Paikka olisi hyvä myös palvelutuottajien yhteiselle tilalle. Asia tutkitaan tarkemmin suunnitteluvaiheessa.

Aulatala

Aula säilyy ennallaan. Nykyisen ruokasalin käyttö ja muutostarpeet tutkitaan tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Aulan aluetta voidaan käyttää pöytäryhmien sijoitteluun ja siellä on myös tarvittaessa mahdollista ruokailla. Aulaan tuotavat ruokailua palvelevat pöydät palvelevat myös henkilökunnan ruokailutilana. Aulan kulmaan on ajateltu tehtävän salia palveleva varasto tuolille ja liikuntavälineille.

Juhlasali

Rakennuksen juhlasali säilyy nykyisellä paikallaan. Juhlasalin katon ”reikä” toiseen kerrokseen laitetaan umpeen ja sen päälle toteutetaan uusia asuinhuoneita. Salille tehdään varastotilaa tarpeettomaksi jääneen minikeittiön tilalle. Salille tarvitaan lisää varastotilaa mm. tuoleja ja liikuntavälineitä varten. Varastotilaa ehdotetaan tehtäväksi aulan viereen, nykyisen keittiölinjaston paikalle. Asia selvitetään tarkemmin suunnittelun yhteydessä.

Henkilökunnan tilat

Huoltomiehen tila varastovyöhykkeellä säilyy. Nykyiset sosiaalitilat puretaan. Osaan näistä tiloista tehdään asukashuoneita. Koko henkilökunnan sosiaalitilat tehdään nykyisen väestösuojan paikalle.

Piha-alue

Suuremmat muutostyöt tulee esittää pihan perusparannuksen yhteyteen. Tämä koskee myös mahdollista pysäköintialueen laajennusta. Pihan perusparantamiselle ei ole varattu erikseen rahaa. Piha-alueen valaistusta parannetaan nyt tehtävän peruskorjauksen yhteydessä.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Pihalle tullaan toteuttamaan varavoimakontti. Kontit sijoitetaan piha-alueella niin että se on etäisyydeltään rakennukseen nähden toimiva, mutta niin että se sijoittuu tieltä katsottuna syrjään ja mahdollisuuksien mukaan rakennuksen tai sen osien taakse.

Sprinklaus

Nykyinen spriklauslaitteisto /putkistot joudutaan osittain uusimaan korjaustöiden yhteydessä. Muutokset sprinklausjärjestelmässä pyritään pitämään mahdollisimman pieninä! 2. kerroksen uusi osasto on alueella jossa ei ole ollut sprinklausta. 1. kerroksen uudet asuinhuoneet tulee myös sprinklata. Sprinklauskeskus säilytetään nykyisellä paikallaan.

Teknologia

Kaikissa hoitoyksiköissä tulee myös hyödyntää hoitoteknologiaa, jonka avulla voidaan lisätä asukkaiden ja asiakkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia.

- Yhdistetty hoitajakutsu / asukkaan seurantarjestelmä
- Langaton verkko ja siirtyvän ATK-teknologian laaja hyödyntämismahdollisuus
- Mahdollisuus ottaa hankkeessa käyttöön uusia asukkaiden hoitoa tukevia teknologiaratkaisuja, toteutukseen varatun tavoitehinnan puitteissa.

Liitteenä on pohjapiirroskaavio molemmista kerroksista, sekä 2011 tehdyt huonekortit suunnitteluvaiheessa tilavarustuksen ja tilojen koon määrittelyyn.

2.3 MITOITUSPERUSTEET JA HENKILÖKUNTA

Hoiva-asumisen palvelut

Hoiva-asumisen palvelujen henkilöstömäärä perustuu ikäihmisten palvelujen laatusuositukseen. Hoitohenkilöstön mitoitus on 0,5 - 0,6 hoitajaa asukasta kohden asukkaiden palvelutarpeesta riippuen. Muun henkilöstön, eli hoitoa avustavan henkilöstön mitoitus on vähintään 0,1 asukasta kohden. Hoiva-asumisen palvelukokonaisuudessa työskentelee yhteensä 240 henkilöä. Henkilöstö on sekä miehiä että naisia. Arvioitu miesten osuus on 5 - 10 % henkilöstöstä. Yhden hoivakodin henkilöstömäärä on 17 - 20 henkilöä. Lisäksi hoiva-asumisen palveluissa työskentelee sijaisia ja erilaisia opiskelijoita ja tukityöllistettyjä. Hoiva-asumisen palveluissa työskentelee lisäksi kolme fysioterapeuttia, kaksi kuntohoitajaa ja yksi toimintaterapeutti. Viriketoiminnan ohjaajia Hoiva-asumisen palveluissa työskentelee neljä. Lisäksi toiminnassa on ajoittain opiskelijoita.

Asuinhuoneet

Pitkäaikaishoivan yksiköihin rakennetaan pääasiassa vain riittävän tilavia yhden hengen huoneita omalla hygieniatilalla varustettuna. Huoneiden minimikoko on 20m² tai suurempi, siten että huoneen koko on 15m² tai suurempi ja hygieniatilan koko 5m². Yhden hengen huoneet tukevat laadukkaan pitkäaikaisen hoivan toteutusta turvaamalla ikääntyneiden yksityisyyttä ja omaisten hoitoon osallistumista. Lisäksi yhden hengen huoneet mahdollistavat inhimillisen saattohoidon järjestämisen.

Palvelukeittiö

Keittiössä työskentelee 10 -11 työntekijää ja esimies.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

3. KIINTEISTÖN KUNTO, SUORITETUT SELVITYKSET, TUTKIMUKSET JA KORJAUKSET

Kaksikerroksinen Metsonkoti on valmistunut helmikuussa 1993. Rakennuksen runko on teräsbetonia ja julkisivut ovat klinkkerilaatta- ja betonipintaisia betonielementtejä. Rakennus on paalutettu ja alapohja on kantava teräsbetonilaatta. Rakennus on tasakattoinen rakennus. Rakennuksen tilavuus on 20 260 m³, kerrosala 5218 m², kokonaisala 5353 m² ja hyötypinta-ala 3383 m². Metsonkodissa on vanhusten laitoshoidtoa kahdella 28 -paikkaisella osastolla. Tiloja on kahdessa kerroksessa.

Korjaukset:

- laitoskeittiön kosteusongelmien korjaus syksyllä 2003
- alustatilan kunnostusta eri aikoina, koneellinen poistoilmanvaihto 2007
- ryhmäkotien pienkeittiömuutokset (avoimista suljetuiksi, 2 kpl) kesällä 2008
- päivätoimintatilojen osittainen perusparannus 2. kerroksessa, talvella 2011
- vesikattojen pintojen korjausta ja puhdistusta kesällä 2013, jossa yhteydessä C ja D - osien kattojen singelit poistettiin kokonaan.
- Muita yksittäisiä pienempiä korjaus- ja muutostöitä
- Sprinklausjärjestelmän asennustyö 2013
- Putkirikon korjaus loppuvuodesta 2013

Tutkimukset ja selvitykset:

- Metsonkodin alustatilan tiiveys- ja kuntoselvitys on tehty 30.6.2005.
- Rakennus on valmistunut vuonna 1993. Sinä aikana ei rakennuksissa eikä rakennustuotteissa ole saanut käyttää asbestia, ei myöskään PCB:tä tai lyijyä.
- Alustatilan tiiveys ja kuntokartoitus, Aaro Kohonen Oy, 30.6.2005
- Palotarkastuksessa 29.2.2008 on edellytetty automaattisen sammutuskaluston asentamista (sprinklaus) Metsonkotiin.
- Yksittäisissä tiloissa on havaittu sisäilmaongelmia. Takkatilan pidempiaikainen käyttö aiheuttaa päivätoiminnan työntekijöille oireilua (silmaoireita, nuhaa, kurkkukipua). Ongelmista on raportoitu mm. vuosina 2009 ja 2012.

Uusimmat tutkimukset:

- Märkätilojen kuntokartoitus 15.10.2012, Nexon Consulting Oy
- lämpökameratutkimus, Raksystems OY, lämpökamerakuvausten raportti on päivätty 17.1.2013 ja kuvaukset on suoritettu 8.1.2013.
- Kuntoarvio 16.10.2013, Raksystems Anticimex insinööritoimisto Oy
- Alustatilan tiiviys- ja kuntokartoitus 23.10.2013, Delete Tutkimus Oy
- Pintakosteusmittaukset ja kosteusvauriokartoitus 25.10.2013, Delete Tutkimus Oy
- Pintakallistusselvitys 28.10.2013, Delete Tutkimus Oy
- Salaojien TV-kuvaus 13.12.2013, Vahanen Oy
- Sadevesiviemäreiden TV-kuvaus 13.12.2013, Vahanen Oy
- Jätevesiviemäreiden TV-kuvaus 13.12.2013, Vahanen Oy
- Ilmanvaihtotekninen kuntotutkimus 8.1.2014, Vahanen Oy

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Hankesuunnitelman liitteenä on LVI- ja sähköselostukset hankkeen vaatimista toimenpiteistä LVI:n ja sähköjärjestelmien osalta.

Metsonkodin päiväkeskuksen ja ryhmäkotien tilat ovat rakennusteknisesti kunnossa. Asukastilojen pintojen tarkastuksessa saattaa ilmetä maalaus/korjaustarpeita. Maalaus /korjaustoimenpiteet suoritetaan hankkeen toteutuksen yhteydessä, mahdollisimman pitkälle hankesuunnitelman mukaan.

4. RAKENNUKSELLE JA TILOILLE ASETETTAVAT TEKNISET VAATIMUKSET

4.1 Yleistä

Peruskorjauksessa ei tehdä rakennukselle laajennusosia IV-konehuoneen laajennusta katolla lukuun ottamatta. Muutokset pyritään tekemään niin, että väestösuojavelvoitteen kasvua nykytilanteeseen verrattuna ei synny. Asia on varmistettava suunnittelun alkaessa!

Pihalle tehdään jossain vaiheessa varavoimalaitos- kontti. Varavoimalakontin perustaminen /paalutustarve ja IV-konehuoneen alapuolisten rakenteiden kapasiteetti varmistetaan vielä suunnitteluvaiheessa. Konttiin liittyvät asennukset suunnitellaan tässä yhteydessä, mutta sen toteutukselle ei ole varattu rahoitusta tämän hankkeen yhteydessä.

Jotta rakennukseen saadaan riittävästi lisää määräykset täyttäviä asuinhuoneita, tehdään siinä rakennusteknisiä muutoksia. Välipohjasta suljetaan salin kohdalla oleva aukko ja julkisivuun tehdään asuinhuoneiden kohdalle ikkunoita

Julkisivumuutokset ja välipohjan reiän sulkeminen, ovat rakennusluvan varaisia töitä. Rakennusluvan varaisia töitä ovat myös käyttötarkoituksen muutokset sisätiloissa, kuten esim. uusien märkätilojen rakentamiset.

Peruskorjattavat ja laajennuksen tilat ovat normaalitasoisia ja suunnitellaan yleisten suunnitteluohjeiden mukaan, vanhusten erityistarpeet huomioon ottaen. Tilojen tulee olla meluttomia, vedottomia. Tilojen valaistusolosuhteisiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Värimaailma sovitetaan vanhuksien tarpeiden mukaan (kontrastit selkeitä).

Noudatetaan rakentamismääräyskokoelman RakMK C1 Ääneneristys ja meluntorjunta sekä RakMK F1 Esteetön rakennus. Tilat suunnitellaan esteettömyyden lisäksi pyörätuolimitoituksella. Korjausten suunnittelussa tehdään valinnat aina energiansäätön mahdollistavien vaihtoehtojen puolesta.

Rakennus varustetaan hoitajakutsujärjestelmällä, kulunvalvonnalla, dementiavanhusten paikanusjärjestelmällä, videovalvonnalla, henkilökunnan turvallisuusjärjestelmällä (ns. päällekkäisyysjärjestelmä) sekä integroidulla teknologiasysteemillä (varautuminen tulevaan tieto- ja hoitoteknologiaan).

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

4.2 Rakennustapaselostus

Tilat on esitetty liitteenä olevissa kaavioissa. Hankesuunnitelmassa ei ole erillistä huonetilaohjelmaa. Tilojen todellinen järjestys ja mahtuminen tutkitaan tarkemmin suunnitteluvaiheessa.

Tilamuutokset 1. kerroksessa:

- 7 uutta asuinhuonetta (vanhan liikuntasalin ja sos.tilojen paikka 6 huonetta, lisäksi yksi pariskuntahuone). Uudet huoneet liitetään 1. osastoon, jolloin heidän keittiötilansa on 1. osaston keskialueella.

Uudet huoneet pyritään mitoittamaan nykyisten määräysten mukaisesti, asuinhuoneiden lukumäärä kaavioiden määristä kuitenkin vähentämättä. Uusien huoneiden alue tullaan sprinklaamaan. Uusien huoneiden alue tulee toteuttaa omana paloalueenaan. Asia tarkistetaan suunnitteluvaiheessa paloviranomaisilta.

(Molempien kerrosten kaikki nykyiset asuinhuoneet peruskorjataan pinnoiltaan, tarkoituksenmukaista ja säätävää korjaustapaa noudattaen. (ks. rakennustapaselostus))

- Kussakin osaston keskusalueella tulee olemaa:

- 1 kpl keittiö,
- 1 kpl olohuone,
- asukkaiden pyykinpesutila (asukkaiden vaatepyykki, ei lakanat)
- varastot,
- siivouskomero ja välinehuuhtelutilat (voi olla yhteinen toisen osaston kanssa),
- henkilökunnan työtilat

Nykyinen "kaksi keittiötä ja olohuonetta/osasto" –malli puretaan ja tilat korjataan mahdollisimman ekologisesti, ehjää ja toimivaa rakennetta, kalustetta ja pintaa säästäen.

Kaikki tilamuutokset toteutetaan niin, että märkätilat sijoitetaan nykyisten märkätilojen paikalle, nykyisiä viemäri ja vesiliitoksia käyttäen. "Uudet" keittiötilat toteutetaan nykyisten keittiökalustusten paikalle, nykyisiä mahdollisimman paljon hyödyntäen.

Osastojen tilamuutoksissa tulee huomioida henkilökunnan visuaalisen näköyhteyden toteutuminen, työturvallisuuden lisäämiseksi!

- Molemmissa kerroksissa on nykyiset asukkaiden saunatilat. Saunat peruskorjataan pinnoiltaan ja kalusteiltaan ja varusteiltaan. Saunaan on voitava ajaa pyörätuolilla. Asia huomioidaan ovileveydessä ja lauteiden sijoittelussa.

- Asukkaille toteutetaan sopiviin paikkoihin istuskeluryhmäpaikkoja, omaisten tapaamista varten.

- Osastonhoitajan huone sijoitetaan osastojen 1. ja 2. taitteeseen.

- Juhlasalin takaa minikeittiö muutetaan liikuntavälinevarastoksi.

Salille etsitään lisää varastotilaa esim. nykyisen keittiön tarjoilulinjaston alueelta, suuria tilamuutoksia kuitenkin aiheuttamatta.

- Palveluntuottajille (kampaaja, jalkahoitaja yms.) yhteinen työtila mahdollisesti nykyisten toimistojen kohdalle. (Asia tutkitaan tarkemmin suunnitteluvaiheessa). Toimistojen paikalle on suunniteltu mahdollisesti myös 3 kpl tilapäiseen käyttöön ns. kotiutusasuntoja.

- Suurkeittiön tilat muutetaan valmistuskeittiöstä palvelukeittiöksi. Muutokset suunnitellaan Maisa Mantereen liitteen mukaisesti. Keittiön yhteyteen tehdään viileä varasto erikseen ruokajäteastioille

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

ja pesulaan vietävälle lakanapyykille. Lisäksi suunnitellaan jätteidenlajittelulle toimivat ja riittävät tilat. Muutostyöt suoritetaan mahdollisimman pitkälle pintoja ja nykyisiä rakenteita säästäten.

- Varastoista poistetaan arkistohyllyt. Väestösuojan kohdalle tehdään koko henkilökunnan sosiaali-tilat. Nykyisten sosiaali-tilojen paikalle tehdään 2 kpl asuinhuoneita.

Ensimmäisen kerroksen keittiön tienoo ja varastot ovat ongelmallisia. Tällä alueella on jonkin verran tehotonta tilaa. Niiden käyttö tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

Tilamuutokset 2. kerroksessa:

- Uudet asukashuoneet 14 kpl (yksi pariskuntahuone) muodostavat uuden osasto 3:n.
- Osastojen keskusalueet sekä saunatilat toteutetaan 2. kerroksessa, kuten 1. kerroksen tilamuutoksien tekstissä, edellisellä sivulla, on kerrottu.
- Osastonhoitajan huone sijoitetaan osastojen 4. ja 5. taitteeseen.
- Asukkaille toteutetaan sopiviin paikkoihin istuskeluryhmiä omaisten tapaamista varten.
- Vihreään alueeseen tulee vesikatolle uusi IV-konehuone.

Rakennuttaja/tilaaja edellyttää, että kohteen suunnitteluasiakirjoissa veloitetaan urakoitsija huolehtimaan, että hänen käyttämänsä rakennustuotteet ovat EU nro: 305/2011 rakennustuoteasetuksen mukaisesti CE- merkittyjä tai siltä osin kuin tuotteiden ei tarvitse olla CE-merkittyjä, tuotteet ovat lain eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä 2012/954 (tuotehyväksyntälain) ja vastaavan asetuksen mukaisesti varmennettuja.

Ks. Liite: Rakennustapaselostus

4.3 LVIA- selostus

Ks. Liite

4.4 Sähköselostus

Ks. Liite

5. SELVITYS TONTISTA

5.1 Yleistä

Korson vanhustenkeskuksen, Metsonkodin tontin kiinteistötunnus on 81-358-11 ja pysyvä rakennustunnus 23903. Rakennus ja tontti ovat Vantaan kaupungin omistuksessa. Tonttiin kohdistuu ratkaisuja liittyen autopaikkojen järjestämiseen, viemäri- ja kaapelivetoihin ja kulkuyhteyksiin.

Rakennusoikeus on nyt 6000 m², josta on käyttämättä 743 m². Tontti on kaavassa merkitty YSA-1 tontiksi. Tämä on sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue. Korttelin autopaikkatarve määritellään hakijan antaman selvityksen perusteella. Alkuperäisen rakennusluvan mukaan autopaikkoja on ollut 44 sekä 6 inva- paikkaa.

VAVin Metsontien palvelukeskuksen vuonna 2002 valmistunut rakennus on samalla tontilla. Tämän rakennuksen alue on erotettu Korson vanhustenkeskuksen tontin osasta rajalla, joka hyväksytään tämän alueen mahdollisen seuraavan asemakaavan vahvistamisen yhteydessä.

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Vuoden 2011 hankesuunnitelmassa esitettiin vanhustenkeskukselle tehtäväksi useampia laajennusosia. Näiden laajennusten rakentaminen edellytti kaavamuutosta, joka käynnistettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella 11.3.2011.

Aloitettu kaavamuutos on nyt vireillä, mutta sitä ei ole viety vielä lautakuntaan koska hanke kariutui. Kaavamuutos voidaan vetää pois, jos sille ei ole tarvetta. Kaavoituspuolella selvitetään asian tarvetta kaupunkisuunnittelun (KAUPSU) ja yrityspalvelun (YPA) tarpeiden osalta. Kaavamuutostasialla hoitaa kaupunkisuunnittelussa asemakaavasunnittelija Noora Koskivaara.

Korson vanhustenkeskuksen autopaikat ovat ajoittain riittämättömät. Viereisen Metsontien vanhusten palvelukeskuksen (VAV Asunnot Oy) autopaikat ovat samalla piha-alueella, vaikkakin omalla tontillaan. Autopaikkojen käyttöä ei ole säädelty liikennemerkkein, joten käytön valvominen ei tällä hetkellä ole mahdollista.

Tähän hankkeeseen ei sisälly pihan perusparannusta, joten autopaikkojen suhteen pyritään tässä vaiheessa selvittämään niiden todellinen käyttöaste. Autopaikkojen alueet tulee merkitä liikennemerkkein ja kaikkiin käyttäjien autoihin tulee saada pysäköintiluvat. Näin paikoitusalueen muiden käyttäjien määrä on mahdollista saada selville. Paikkojen lisääminen tulee toteuttaa pihan korjaustöiden yhteydessä, jos seurannassa ilmenee, että niiden lukumäärä on Korson vanhustenkeskukselle riittämätön.

Metsontie 27 osoitteessa, VAVin talon toisella puolella sijaitsee Ankkalammen päiväkodin autopaikoitusalue on iltaisin vähemmällä käytöllä. Alustavien neuvotteluiden perusteella voisi olla mahdollista sopia, että päiväkodin autopaikkojen yhtä osaa olisi mahdollista käyttää Korson vanhustenkeskuksen henkilökunnan ja asiakkaiden tarpeisiin esim. klo. 17.00 – 7.00 välisenä aikana. Tämä tehtäisiin erillisillä lupalapuilla, jolloin päiväkodin toimesta olisi mahdollista pitää silmällä paikkojen luvallista käyttöä. Päiväkodissa toiminta on iltaan 22.00 asti ja tämän toiminnan turvaamiseksi tarvitaan selkeät pelisäännöt siitä, kuka pysäköi ja mitkä pysäköintiajat ovat sallittuja Korson vanhustenkeskuksen ihmisille.

5.2 Erityisvaatimukset

Maalajikartan mukaan Metsonkodin tontti on savimaan alueella. Rakennus on perustettu lyöntipäällylle. 2011 hankesuunnitelman laatimisen yhteydessä selvitettiin mm. tämän tontin maaperäoloja. Näissä selvityksissä todettiin, että maa-aines ei ole kokonaisstabiiliteetin kannalta hyvä. Maaperää tulee stabilisoida piha-alueita perusparannettaessa tai uudisrakennusosia rakennettaessa. Rakennukset perustetaan paaluttamalla ja alapohjat tehdä kantaviksi. Erityisen huonoa maa-aines on Korson vanhustenkeskuksen itäpuoliselta osalta, puron rannikkoalueelta.

Korson vanhustenkeskuksen rakennus on ryömintätilallinen rakennus. Näin ollen sen sisätiloihin ei ole teetetty radonmittauksia. Säteilyturvakeskuksen radonkartan mukaan rakennuspaikka on alueella, jonka säteilykeskiarvo on 100 - 200 Bq / m². Määräysten mukaan uusi asunto (tässä tapauksessa hoiva-asumisen asukashuoneet) pitää suunnitella ja rakentaa siten, että radonpitoisuus ei ylitä arvoa 200 Bq / m². Rakennuspaikalla on alustavan pohjatutkimuksen mukaan 5-30 metrin

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

paksuudelta savea. Savi ei tiiveytensä ansiosta edesauta radonsäteilyn pääsyä rakennukseen. Edellä mainittuun perustuen ei erillistä radontutkimusta ole suoritettu, vaan on katsottu rakennuspaikan olevan radonsäteilyn suhteen turvallinen.

Tiemelun mallinnuksessa vuodelta 2005 Metsonkodin kaakkoisnurkka on meluvyöhykkeellä 50-54 dB. Tiemelun ennusteessa 2030 melualue kasvaa etelässä niin, että Metsonkodista eteläisin osa on meluvyöhykkeellä 50-54 dB. Muuta ympäristöstä aiheutuvaa melua ei rakennuksen alueella nykyisten mittausten mukaan ole.

Liitteenä on vuoden 2011 vaiheen hankesuunnitelman laajennukseen ja perusparannukseen tähtäävä alustava selvitys perustamisolosuhteista.

6. KUSTANNUKSET

Tavoitehinta perusparannus- ja muutostöille:

- Tilakeskuksen hankevalmistelussa on nyt esitetyille peruskorjaus- ja muutostöille laskettu 6.3.2014 tavoitehinnaksi 5 100 000 € (alv 0 %), 6 323 000 € (alv 24 %).

Kustannus on 972,35 € brm2 ja 1585,33 €/hym2 (alv 0 %)

Nämä kustannukset muodostuvat pääosin uusien asuinhuoneiden toteuttamisesta ja niiden aiheuttamista tilamuutoksista. Peruskorjaus tehdään tiloissa korjaamalla sisätiloissa kaikki tutkimustulosten mukaiset vauriot ja epäkohdat. Toimivat ja ehjät kalusteet, varusteet, rakenteet ja pinnat säilytetään. Korjaustyöt tehdään huolellisesti ja tarkoituksenmukaisesti, korjaamalla ensisijaisesti korjausta vaativat asiat. Asukastiloissa toteutetaan lisäksi mm. seinä- ja kattopintojen maalaus, muovimattojen uudelleen pinnoitus ja kylpyhuoneiden lattioiden uusiminen.

- Edellisessä 4.5.2011 päivätyssä hankesuunnitelmassa kustannusennusteet olivat:

hankkeen kustannukset 11 250 000 € (alv 0%), 13 837 500 € (alv 23%).

Perusparannuksen osuus 5 820 000 € (alv 0%), 7 158 600 € (alv 23%)

Laajennuksen osuus 5 430 000 € (alv 0%), 6 678 900 € (alv 23%).

Toiminnan kustannukset:

Hoiva-asumisen hoitovuorokausihinta 5.3.2014 on esitetty seuraavassa taulukossa.

Tuleviin kustannuksiin vaikuttaa oleellisesti kuinka paljon neliöitä tulee per asukas jaettavaksi oman huoneen vuokran lisäksi.

2013 hinnoilla kustannukset ilman vyörytyksiä

	Siivous	Vuokra	ruoka ja elintarvikkeet	hoitotarvikkeet	henkilöstömenot / hvrk	yhteensä
Hoitovuorokausihinta/asukas	13,94	22,2	11,84	1,92	95,04	
kk/asukas	424,01	675,25	360,13	58,40	2890,80	4408,59

Vantaan kaupunki, Tilakeskus, Hankevalmistelu

Korson vanhustenkeskus, korjaus- ja muutostyöt, tarveselvitys/hankesuunnitelma 2013 - 2014

Vuonna 2013 asuinhuoneita on 56 kpl. Uusia asuinhuoneita kotiutushuoneet ja pariskuntahuoneet mukaan laskettuna saadaan 24 kpl. Tällöin kustannukset voidaan ajatella jaettavan 80 asukkaan kesken, jolloin voidaan saavuttaa huomattavaa säästöä nykyiseen tilanteeseen nähden.

Tilakeskuksen sisäisen vuokran maksuperusteita ollaan tarkistamassa lähivuosina.

Nyt lasketussa tavoitehintalaskelmassa perusparannus- ja muutostöiden rakennuskustannukset asukashuonetta kohti ovat n. 65 000 € (alv 0 %).

Tilakeskukselle maksettu vuokra vuonna 2013 on ollut 12,60 € (hyötyalalle) + siivouskustannukset. Rakennuksen bruttoala on 5353 m² ja hyötyala 3283 m². Kokonaisvuokraksi saadaan tästä laskettua 41 365, 80 €.

Väistötilan kustannukset:

Kohteen väistötilana toimii VAV:in omistama Malminniityn hoiva-asumisen toimipiste, joka valmistuu vuoden 2015 alussa.

Malminniityn toimipisteessä Vantaan kaupungin tavoitteena on ollut toteuttaa vanhusten ja vammaisten asumispalvelut ostopalveluina. Ostopalvelusopimukset yksityisten palveluntuottajien kanssa päättyvät vuoden 2012 lopulla.

Asumispalvelujen asuntojen vuokrat maksaa asukas itse tai yksityinen palveluntuottaja. Vanhus- ja vammaispalveluille kohdentuva vuokra muodostuu lähinnä työ- ja päivätoimintatilojen osuudesta.

Vertailutietoa Malminniityn hoiva-asumisen toimipisteestä:

Hankkeesta on laadittu tilakeskuksessa 4.2.2011 päivätty tavoitehintalaskelma.

Hankkeen kokonaistavoitehintaa on 14.6 milj. euroa (alv 0 % , kust.taso KL 79 / 2.2011).
(2 019,36 €/brm² sekä 3 272,81 €/hym² (alv 0 %)).

Hoivakodin sekä työ- ja päivätoimintatilojen alustava tavoitehintaa on 8.00 milj.euroa (alv 0%), josta työ- ja päivätoimintatilojen osuus on 3.12 milj.euroa (alv 0%).

Vammaisten asuintilojen tavoitehintaa on 6.60 milj.euroa (alv 0%).

Hankkeen rahoittajana ja rakennuttajana toimii VAV asunnot Oy.

Tarvittaessa Vantaa tilakeskus vuokraa työ- ja päivätoimintatiloja ulkopuolisten käyttöön.

Liitteenä on Korson vanhustenkeskuksen perusparannus- ja muutostöiden tavoitehintalaskelma 6.3.2014.

7. HANKEAIKATAULU JA RAHOITUS

Hankkeelle on varattu 4,4M € taloussuunnitelmaan vuosille 2014 - 2017 (KH 18.11.2013). Määrärahavaraukseen perustuvan työohjelman mukaan hankkeen suunnittelu käynnistetään keväällä 2014 heti tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Rakennustöiden toteutukseen on varauduttu vuosina 2015-2016.

Hankkeen 06.03.2014 päivätty tavoitehintaa 5,1M€ edellyttää lisärahoitusta 0,7M€ taloussuunnitelman vuosille 2014-2016.

8. VAIHEISTUS JA VÄISTÖTILAT

Korjaus- ja muutostyöt tehdään kaikki yhdellä kertaa. Kohteen väistötilana toimiva Malminniityn hoiva-asumisen toimipisteen on arvioitu valmistuvan vuoden 2015 aluksi. Koko toiminta siirtyy sinne korjaustöiden ajaksi.

9. RISKIT

- Kohteelle on määritelty lain edellyttämä turvallisuuskoordinaattori. Tarveselvitys- hankesuunnitelmavaiheessa henkilö on Tilakeskuksen hankevalmistelun rakenneinsinööri. Suunnittelu- ja toteutusvaiheessa koordinaattorin tehtävät siirtyvät hankkeen projektipäällikölle.
- Rakennus on valmistunut vuonna 1993. Sinä aikana ei rakennuksissa eikä rakennustuotteissa ole saanut käyttää asbestia, ei myöskään PCB:tä tai lyijyä.
- Liikenteenmelusta tontilla voi aiheutua rakennuslupavaiheessa tarkempien ääneneristävyyyslaskelmien suorittamisen tarve.
- Taloudelliset riskit, joita peruskorjaushankkeeseen aina sisältyy. Näitä muodostavat kaikki ne tekniset järjestelmät sekä rakenteet, jotka jäävät tässä korjausvaiheessa peruskorjaamatta.
- Aikataulu muodostaa riskin. Jos hankkeen hankesuunnitelman ja varsinaisen suunnittelun käynnistymisen välissä on useampi vuosi aikaa, niin määräykset ja käyttäjätoimialojen tarpeet voivat muuttuessaan nostaa/laskea rakennuskustannuksia. Samoin suhdannevaihtelut aiheuttavat hankkeelle tavoitehinnan tarkistamisen tarpeen.
- Energiamääräysten kiristyminen muodostaa taloudellisen riskin hankkeelle, jos hankesuunnitelman hyväksymisen ja toteutussuunnitteluvaiheen välille muodostuu pitkä aika.
- Kohteen 2. kerroksen pohjalaatan reiän umpeen laittaminen muodostaa rakennusteknisen riskin. Rakenteiden raudoitukset tulee tutkia viimeistään suunnittelun tai toteutuksen yhteydessä, jotta niiden kantavuus saadaan varmistettua. (asia ei selviä piirustusarkiston materiaalien perusteella.)
- Varavoimakontin kustannusten muodostuminen ja rahoituksen löytyminen muodostavat tässä vaiheessa riskin hankkeelle.

9. TARVESELVITYS- / HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

**Vantaan kaupunki, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala,
Tilakeskus / hankevalmistelu**

Kielotie 13, 01300 Vantaa

e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Merja Ryytty, rakennuttaja-arkkitehti, hankesuunnittelun projektin vetäjä
puh. 09- 839 26048, 040-749 2591

Raimo Haltunen, kustannuslaskija
puh. 09-839 23484

Maisa Manner, suunnittelija/ ateriapalvelut
puh. 09- 839 22831, 040-5116299

Anne Valkeapää, Suunnittelija / siivouspalvelut
puh. 09- 839 23462, 040-5886289

Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri,
puh. 09- 839 28057, 040 7492589

Katri Olli, rakennesuunnitteluinsinööri,
tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheen työturvallisuuskoordinaattori
puh. 09- 839 22405, 040 7444608

**Vantaan kaupunki, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala,
Tilakeskus / rakennuttaminen**

Kielotie 13, 01300 Vantaa, fax 09-839 24096

e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Timo Sippola, LVI-insinööri
puh. 09- 839 20180, 040 5264355

Vantaan kaupunki, henkilöstökeskus

Pauliina Talonpoika, työsuojeluvaltuutettu alk. v. 2014
(2013 vuonna työsuojeluvaltuutettu Tarja Mykkänen)
Tikkuraitti 11 A, 01300 Vantaa
puh. 09-839 22105, 043 8254941
e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

**Vantaan kaupunki
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala**

Vanhus- ja vammaispalvelut
Matti Lyytikäinen, tulosaluejohtaja
Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa
puh. 09-839 26195, 050 0796810
e-mail: matti.lyytikainen@vantaa.fi

Vanhus- ja vammaispalvelut
Minna Lahnalampi- Lahtinen, palvelupäällikkö
Simontie 5, 01300 Vantaa
puh. 09-839 20028, 050 3121815
e-mail: minna.lahnalampi-lahtinen@vantaa.fi

Vanhus- ja vammaispalvelut
Tuula Lahti, ylihoitaja
Simontie 5, 01300 Vantaa
puh. 09-839 21014, 050 3145102
e-mail: tuula.lahti@vantaa.fi

Vanhus- ja vammaispalvelut / hoiva-asumisen palvelut
Leena Kouhio, sairaanhoitaja
Simontie 5, 01300 Vantaa
puh. 09-839 23307, 040 5467981
e-mail: leena.kouhio@vantaa.fi

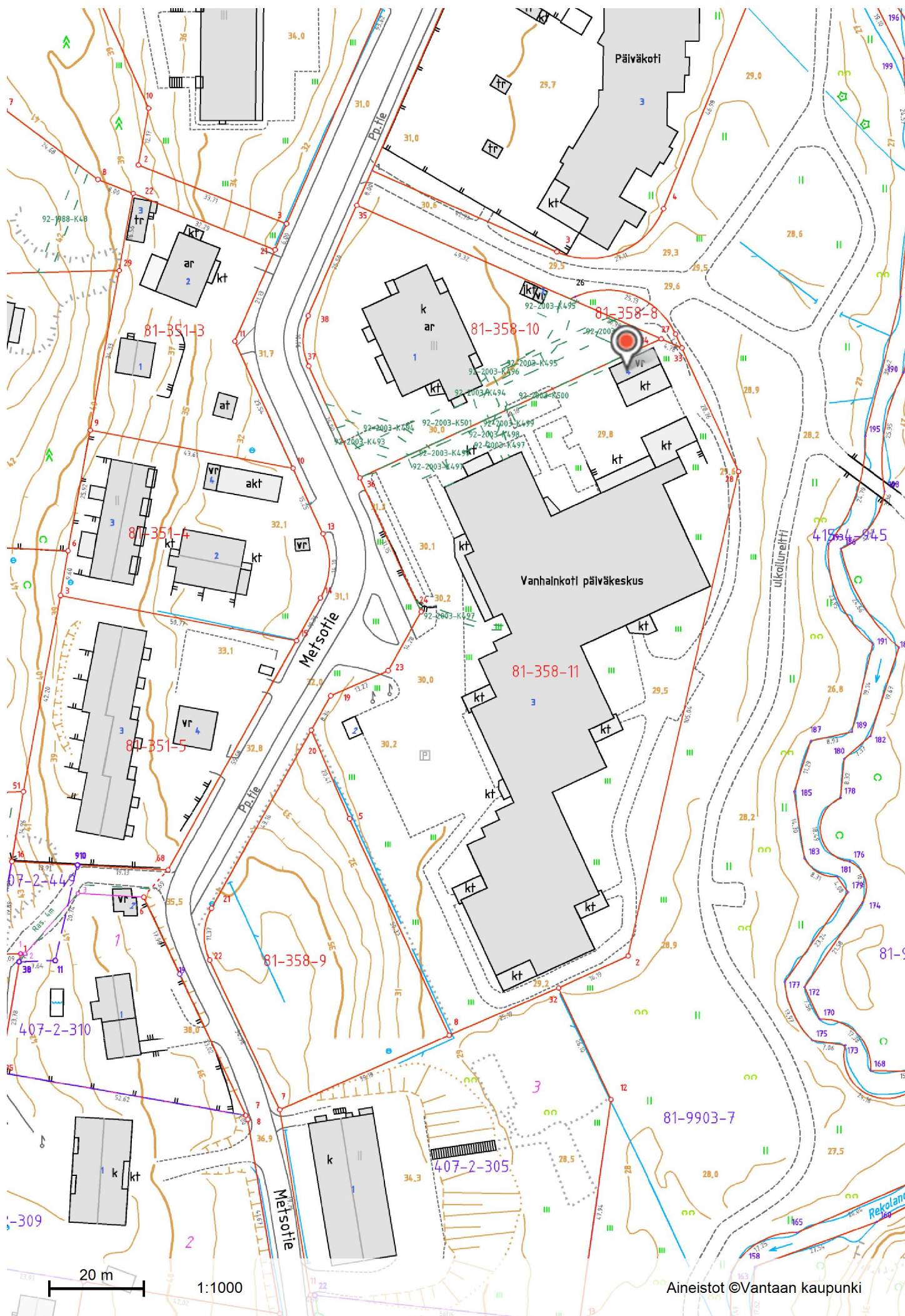
Vanhus- ja vammaispalvelut / hoiva-asumisen palvelut
Kristiina Matikainen, erityisasiantuntija
Simontie 5, 01300 Vantaa
puh. 09-839 29227, 050 3025195
e-mail: kristiina.matikainen@vantaa.fi

Vanhus- ja vammaispalvelut / hoiva-asumisen palvelut
Marja Osenius, osastonhoitaja, Metsonkoti
Metsontie 23, 01450 Vantaa
puh. 09-839 28951, 050 3124828
e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Vanhus- ja vammaispalvelut / hoiva-asumisen palvelut
Raija Rummakko, osastonhoitaja, Metsonkoti
Metsontie 23, 01450 Vantaa
puh. 09-839 29771, 050 3124827
e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Talous- ja hallintopalvelut / toimitilat
Asta Mellais, suunnittelija
Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa
puh. 09-839 20011, 040 8498166
e-mail: asta.mellais@vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala
Harri Raita, järjestökoordinaattori
Kielotie 13, 01300 Vantaa
Puh. 09-839 29286, 040 5859877
e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI	Tavoitehinta
TILAKESKUS	Hankesuunnitelma
Hankevalmistelu	06.03.2014

KORSON VANHUSTENKESKUS, METSONKOTI / PERUSPARANNUS- JA MUUTOSTYÖT

Laajuustiedot :	
bruttoala	5 245 brm2
huoneistoala	4 443 htm2
hyötyala	3 217 hym2
tilavuus	20 700 rm3
tehokkuusluku	1,63

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>					
suunnittelu	260 000				
rakennuttaminen	170 000				
liittymismaksut	15 000	445 000	84,84	138,33	21,50
<u>Rakennustekniset työt</u>					
rakennusteknilliset työt	2 061 000				
pihatyöt	59 000	2 120 000	404,19	659,00	102,42
<u>LVI-työt</u>					
LVV-työt	360 000				
IV-työt	450 000				
Säätölaitteet	75 000	885 000	168,73	275,10	42,75
<u>Sähkötyöt</u>		580 000	110,58	180,29	28,02
<u>Erillishankinnat</u>		625 000	119,16	194,28	30,19
-keittiön ja muidentilojen laitteet	495 000				
-videovalvonta ja rikosilmoitusjärjestelmä	45 000				
-kulunvalvonta	30 000				
-sprinklaus	55 000				
Muutos- ja lisätyövaraus n. 9,6%		445 000	84,84	138,33	21,50
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		5 100 000	972,35	1 585,33	246,38
KUSTANNUSARVIO (ALV 24%)		6 323 000	1 205,53	1 965,50	305,46

Hintataso KL 85 (I-14)

Rakennuskustannukset asukashuonetta kohti = n. 65000 € (alv 0%)

Erilliskustannuksina :

-varavoima (kontissa) piha-alueella = kustannuksina n.60 000€

-edelliseen liittyen rakennuksen sisäpuolen kaapelointi- ja valaistustyöt sekä uuden keskuksen + muutostöitä n.60 000 €

Hankevalmistelu 06.03.2014

Raimo Haltunen
Kustannuslaskija

Henkilökunnan uudet sosiaalitilat

uusi siivouskeskus 24 m2

Bio- ja lakanakylmiö

Jäte- ja lajittelutila

sali- ja tuolivaraisto

UUSIA ASUKASHUONEITA 7+3 KPL

uusi asukashuone n 23 m2, 6 kpl
(uudet asukashuoneet ryhmään 1.)

istuinyhmänurkkaus
varastoja

pariskuntahuone (yhteinen kh viereisen huoneen kanssa)
varastot +siivouskomero

henkilökunnan tilat

asukkaiden pyykkipesetys + välinehuuhtelu
asukkaiden olohuone ja keittiötilat,
tututetaan jatkossa yhtenä tilana!

osastonhoitajan huone
asukkaiden olohuone ja keittiötila
tututetaan jatkossa yhtenä tilana!
asukkaiden sauna
asukkaiden pyykkipesetys + \
henkilökunnan tilat
varastot +siivouskom

OSASTO 1.

Uusi seinä ja luukut 900+900 mm

Liikuntaväinevarasto 5m2

Liikuntaväinevarasto 5m2

Palveluntuottajat yht.tila tai
vaihtoehtoisesti 3 kpl
kotiutusasuntoja

Tilamuutokset

Korson vanhustenkeskus, Metsonkoti
Tarveselvitys / Hankesuunnitelma
Tilakaavio 1. kerros
4.3.2014

OSASTO 2.

14610

8700

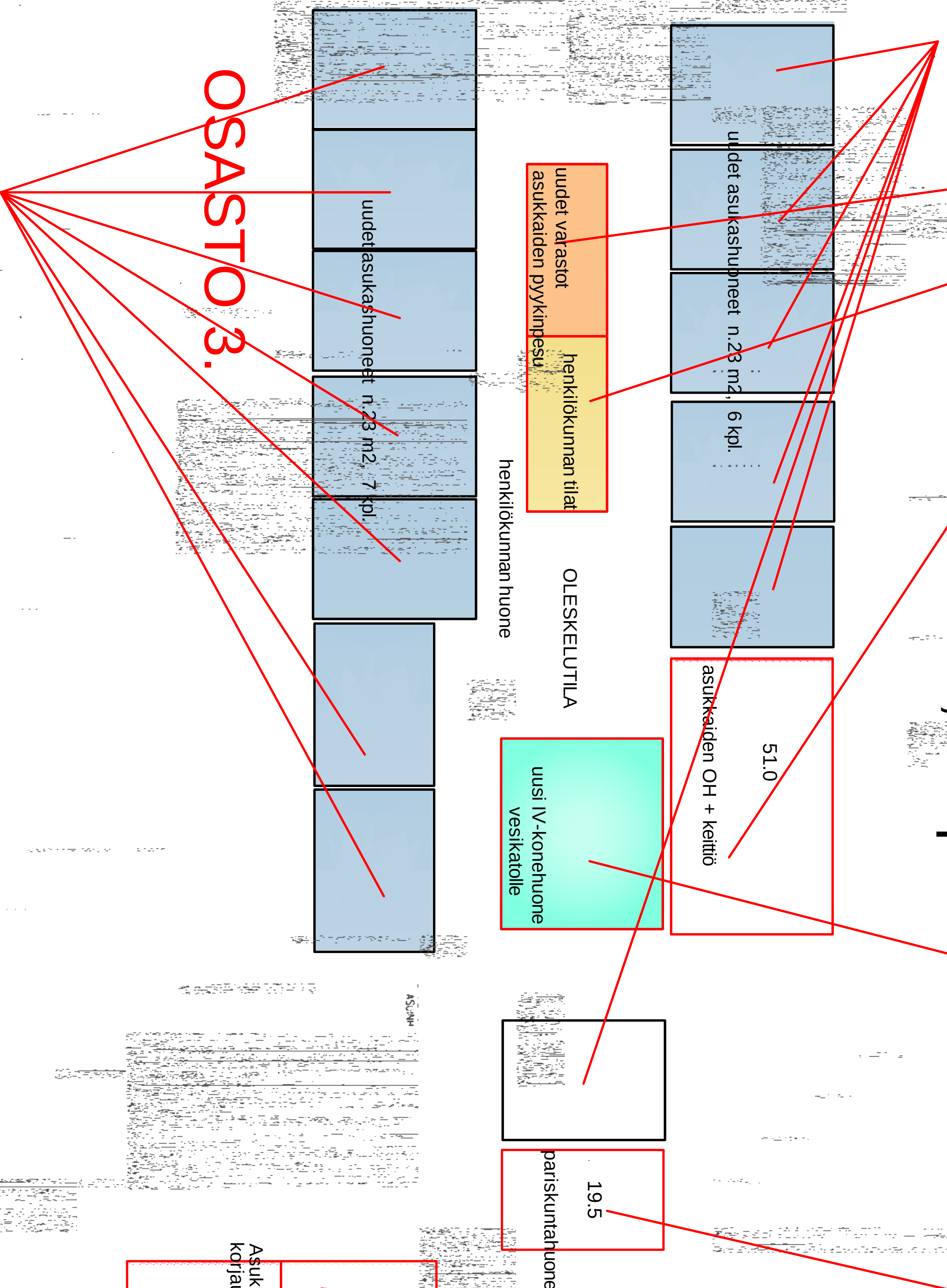
uus i IV-konttikonehuone vesikatolle

uudet varastot + asukkaiden pyykinpesu

henkilökunnan tilat

Asukkaiden olohuone-keittio

~~uudet asukashuoneet n.23 m², 6 kpl.~~

uudet asukashuoneet n.23 m², 7 kpl.

~~OSTATO 3.~~

pariskuntauone

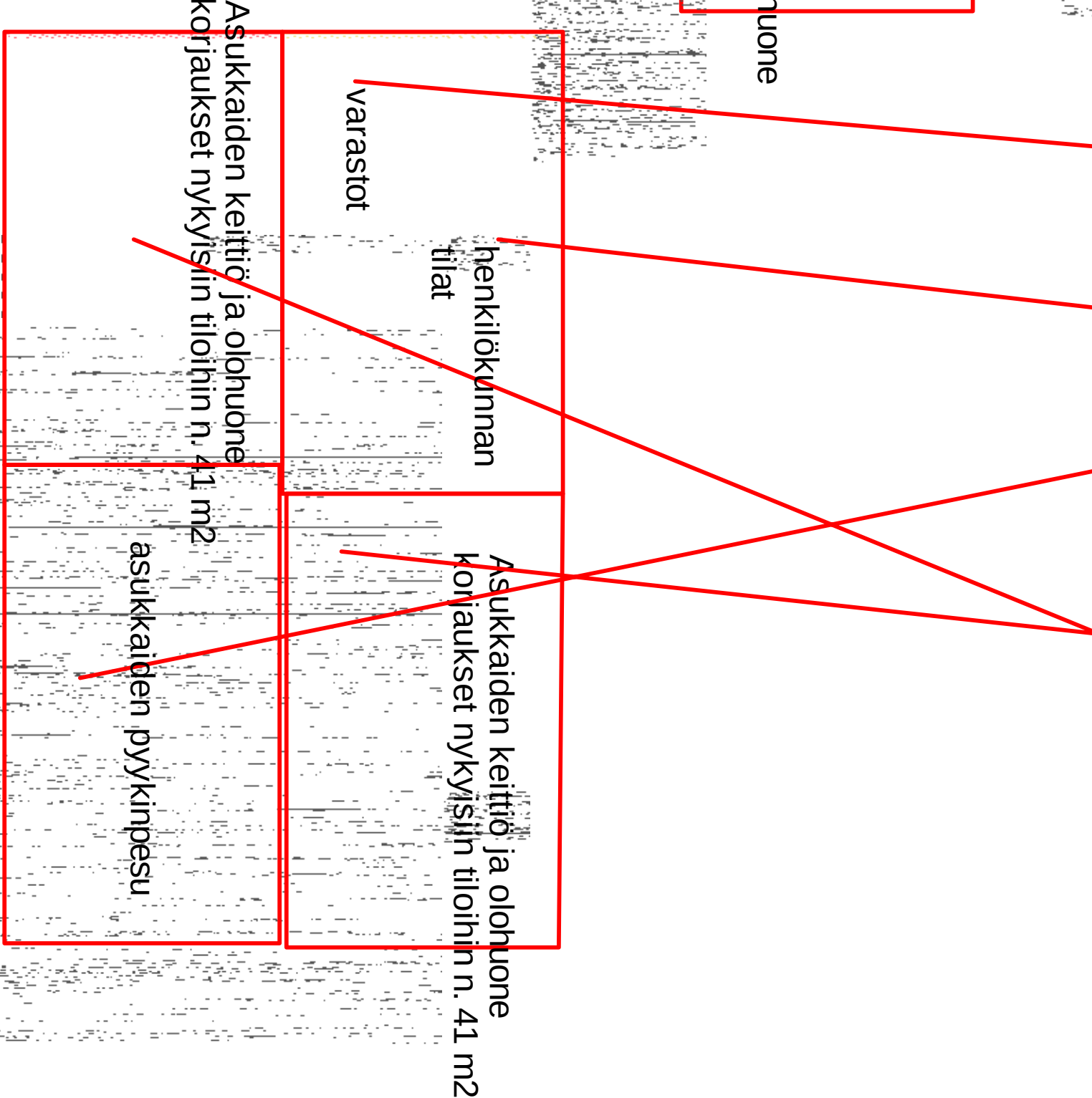
varastot + sivouskomero

henkilökunnan tilat

asukkaiden pyykinpesetys + välinehuuhtelu

asukkaiden keittiö ja olohuone
toteutetaan jatkossa yhtenä tilana!

toteutetaan jatkossa yhtenä tilana!

OSASTO 4.

UUSIA ASUKASHUONEITA 14 KPL

osastonhoitajan huone

asukkaiden keittiö ja olohuone
toteutetaan jatkossa yhtenä tilar

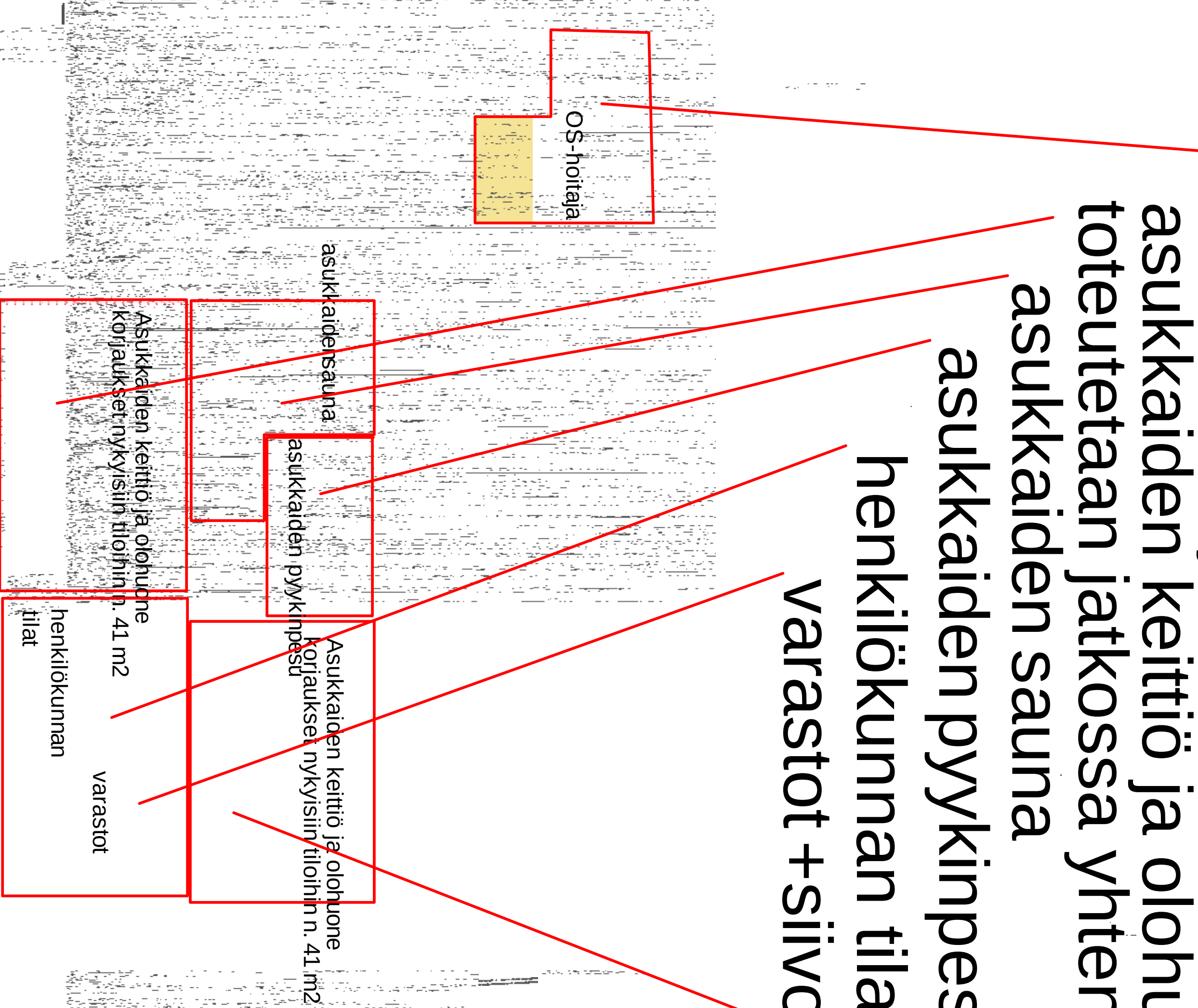
toteutetaan jatkossa yhtenä tilan

asukkaiden sauna

asukkaiden pyykinpesetys +

henkilökunnan tilat

~~varastot + siivousskor~~

Tilamuutokset
Korson vanhustenkeskus, Metsonkoti
Tarveselvitys / Hankesuunnitelma
Tilakaavio 2. kerros
4.3.2014

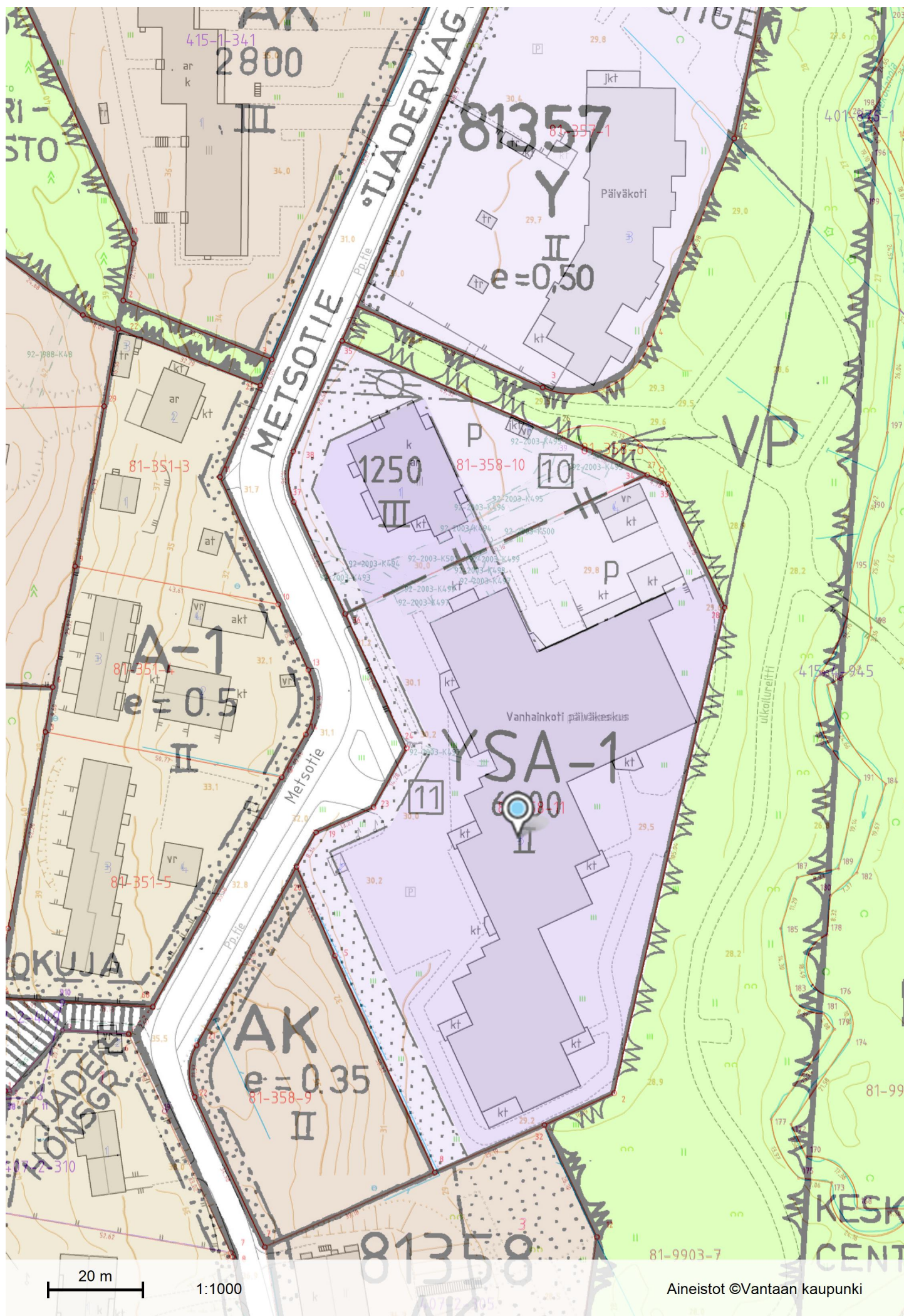
Korsen vanhustenkeskus, Metsonkoti

Tarveselvitys / Hankesuunnitelma

Tilakaavio 2. kerros

4.3.2014

OSASTO 5.

Metsonkodin perusparannus - kustannustarkastelu

1/2

Metsonkodin (Korson vanhustenkeskuksen) perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin 13.6.2011 tilakeskuksen lautakunnassa. Hankkeen korkean hinnan vuoksi (11 250 000 € alv 0 %) hanke keskeytettiin syksyllä 2011. Uudessa taloussuunnitelmassa perusparannus ja laajennus eriytettiin ajallisesti, josta johtuen hankesuunnitelman mukainen perusparannus/ laajennus ei ole mahdollinen (perusparannus ja laajennus integroituneet toisiinsa niin monimutkaisesti, ettei eriaikainen toteutus ole järkevää). Vuoden 2013 alusta lakkautettiin Metsonkodissa vanhusten päivätoiminta, joka oli suunnitellun vanhustenkeskuksen ydintoimintoja. Edellä mainituista syistä koko hanke oli otettava uudelleen tarkasteltavaksi.

Sosterin laajennetun toimitilatyöryhmän kokouksessa 5.2.2013 sovittiin soster-vetoisesta Metsonkoti-selvitystyöstä. Selvitystyö alkoi 22.4.2013 työpajalla Metsonkodissa, jossa ideoitiin uusia ratkaisuja. Selvitystyö päättyi 31.5.2013 pidetyllä kokouksella. Kokouksessa sovittiin tarveselvitys/hankesuunnitelman päivittämisen aloittamisesta elokuussa 2013.

Metsonkodin tärkeimmät alustavat peruskorjaus- ja muutostarpeet:

- Molemmissa kerroksissa tuettujen asumisyksiköiden keskitilojen selkeyttäminen
- Asuinhuoneiden pintaremontti ja wc/suihkutilojen perusparannus
- Keittiön uusiminen ja laajentaminen
- Vainajien tilojen järjestäminen nykyisistä saunaosastoista
- 2. kerroksen päivätoimintatilojen muuttaminen tehostetun asumispalvelun tiloiksi
- Edelliseen liittyen muutostarpeet julkisivujen aukotuksessa
- 2. kerroksen yhdyskäytävä viereiseen vanhusten palvelutaloon
- Tehostetun asumispalvelun lisätilan rakentaminen 1. kerroksen päälle

13.6.2012 MJU

Alustavassa taloussuunnitelmassa 2014 perusparannukselle on varattu 4 400 000 € (alv 0 %) ja perusparannus olisi valmis 2016.

Seuraavilla liitesivuilla on esitetty kerroskohtaisesti tehtävät muutos- ja perusparannustyöt sekä vertailu taloussuunnitelman ja muutos- ja perusparannustöiden eri osa-alueiden kustannusennusteiden välillä. Kustannusennusteet ovat alustavia ja suuntaa antavia, mutta antanevat kuvan siitä, mikä nyt esitetyllä määrärahalla on mahdollista.

Vertailun perusteella määräraha ei riitä tehostetun asumispalvelun laajentumiseen 1. kerroksen päälle.

Ilman laajennustakin määrärahojen ylitys on 300 000 € (alv 0 %). Kustannusennusteista puuttuu mahdollinen lisähissi, 60 000 € (alv 0 %). Tämä määrärahaylitys (mukaan lukien lisähissi 360 000 €) on todennäköisesti poistettavissa määrätietoisella tarveharkinnalla ja suunnitteluratkaisujen optimoinneilla.

Uudessa tarveselvitys/hankesuunnitelmassa voidaan ottaa paremmin huomioon laajennuksen myöhempi toteuttaminen, mutta laajennukseen varautuminen tulee kuitenkin olemaan erittäin haasteellista.

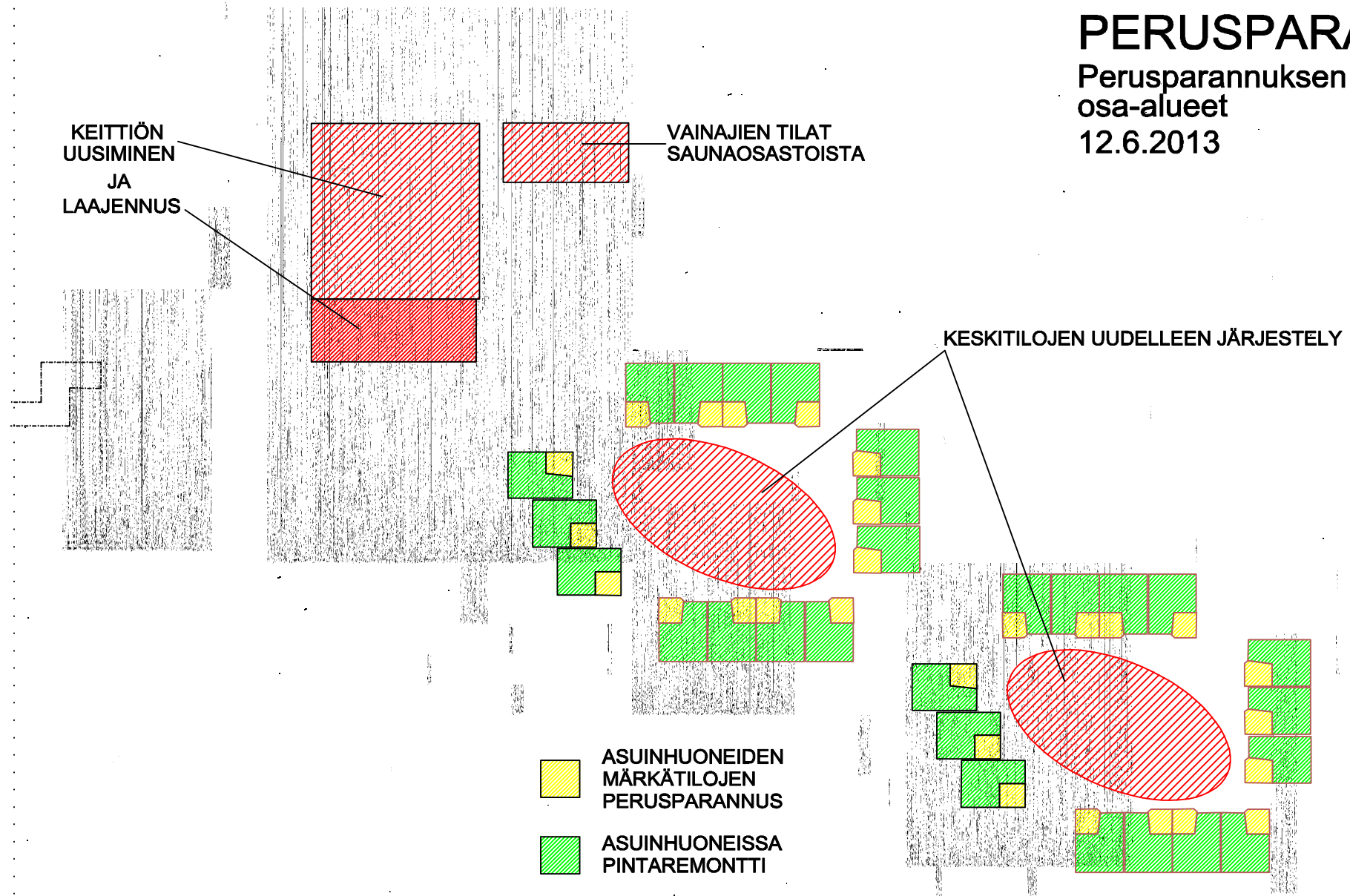
METSONKOTI

1. kerros

PERUSPARANNUS

Perusparannuksen pää-
osa-alueet

12.6.2013

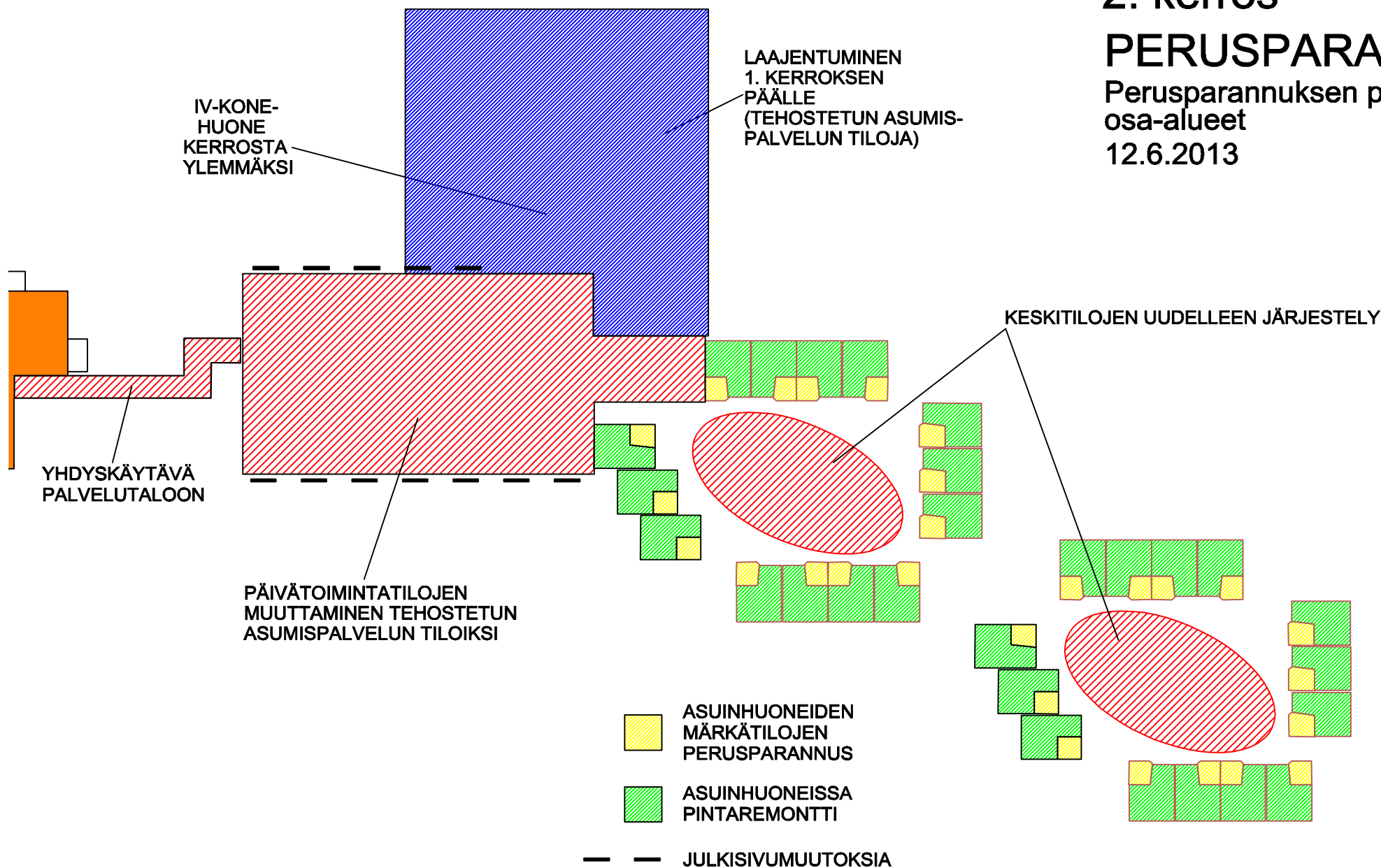

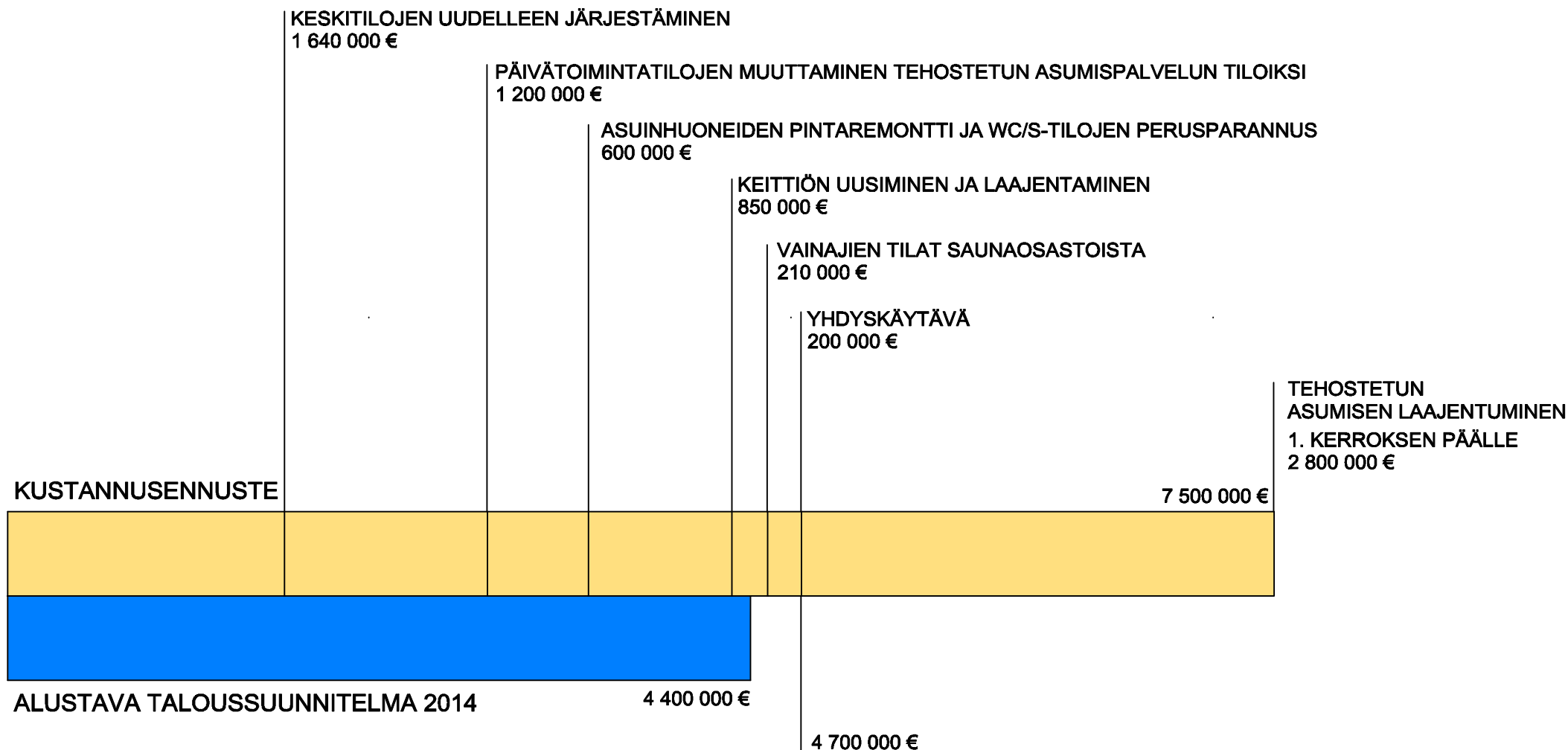
METSONKOTI

2. kerros

PERUSPARANNUS

Perusparannuksen pää-
osa-alueet
12.6.2013

METSONKOTI - PERUSPARANNUS

Kustannusennusteen ja alustavan taloussuunnitelman vertailu (alv 0 %)

12.6.2013

VANTAAN KAUPUNKITILAKESKUS
Hankevalmistelut

Kustannusennuste

Selvitys
11.06.2013**KORSON VANHUSTENKESKUS / OSITTAISTA KORJAUSTA JA PERUSPARANTAMISTA + LAAJENNUSTA**

Jaottelu	Yht./€
1-kerros :	
1-kerroksen asuinhuoneiden pintaremontti ja WC / suihkutilojen perusparannus	300 000
1-kerroksen C- ja D-alueiden keskitilojen uudelleen järjestelyt	820 000
Keittiötilojen perusparantaminen ja laajentaminen A-osa-alueelle	850 000
Vainajien tilojen muutostyöt saunaosastotiloihin	210 000
Yhteensä 1-kerroksen muutostyöt	2 180 000
2-kerros :	
2-kerroksen asuinhuoneiden pintaremontti ja WC / suihkutilojen perusparannus	300 000
2-kerroksen C- ja D-alueiden keskitilojen uudelleen järjestelyt	820 000
Päivätoimintatilojen muuttaminen tehostetun asumispalvelun tiloiksi	1 200 000
Tehostetun asumisen tilojen laajentuminen 1-kerroksen päälle	2 800 000
Yhdyskäytävä palvelutaloon	200 000
Yhteensä 2-kerroksen muutostyöt	5 320 000
KUSTANNUSENNUSTE YHTEENSÄ (alv 0%)	7 500 000
KUSTANNUSENNUSTE YHTEENSÄ (alv 24%)	9 300 000

Hintataso KL 83 (IV-13)

Hankevalmistelut 11.06.2013

Raimo Haltunen
Kustannuslaskija

18 § **Sosiaali- ja terveystoimen toimipisteiden kesäajan aukioloaikojen järjestelyt kesällä 2014 / AT**

VD/2993/00.01.02.04/2014

Sosiaali- ja terveydenhuollossa kesäaikana tarjottavia palveluita vähennetään lomajärjestelyjen vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan johtosäännön 12 §:n mukaan tulosalueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää tulosalueen hallinnassa olevien toimipaikkojen ja hoitopaikkojen käytön tilapäisistä muutoksista lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti, ellei toisin ole määrätty.

Tulosaluejohtajat ovat tehneet hallintosäännön nojalla erilliset päätökset tulosalueidensa kesäajan sulkemisista alla olevan mukaisesti. Sulkemisjärjestelyt eivät juuri poikkea viime vuodesta.

Hallinto

Hallinnollisissa toiminnoissa kesälomat keskitetään mahdollisimman paljon heinäkuulle.

Perhepalvelut

Keski-Vantaan, Itä-Vantaan ja Länsi-Vantaan perheneuvolat sekä Nuorisoneuvola suljettu 7.7. – 3.8.2014

Perheasianyksikkö
suljettu 7.7. - 20.7.2014

Sosiaalinen luototus
suljettu 7.7. – 1.8.2014

Päihdevieroitusyksikön paikkaluku lasketaan kahteentoista paikkaan ajalle 1.7. – 31.7.2014

Lastensuojelun tukiyksikön Korsotupa
suljettu 1.7. – 1.8.2014

Länsi-Vantaan A-klinikka
suljettu 1.7. – 31.7.2014

Terveyspalvelut

Terveyspalvelujen tulosalueen toimipaikat pidetään auki supistetulla toiminnalla 23.6. - 15.8.2014. Terveysasemilla hoidetaan em. aikoina pääsääntöisesti akuutteja sairauksia. Juhannusaaton aattona 19.6.2013 terveysasemat sulkeutuvat klo 14.30.

Tikkurilan fysioterapiayksikkö
suljettu 7.7. - 3.8.2014, toimintoja keskitetään kyseisenä aikana Koivukylän ja Myyrmäen fysioterapiaan.

Kuulontutkimus
suljettu 25.6-27.7.2014

Silmänpohjavalokuvaus
suljettu 7.7-3.8.2014

Koivukylän nettiajanvarauksella toimiva lasten päiväpoliklinikka
suljettu 30.6. - 27.7.2014.

Neuvolat toimivat supistetulla toiminnalla 16.6. alkaen – 11.8.2014 saakka.

Martinlaakson neuvola on suljettu remontin vuoksi 16.6. – 11.8.2014. Asiakkaat ohjataan Kanniston neuvolaan sekä Martinlaakson terveysasemalle perustettavaan neuvolan väliaikaiseen toimipisteeseen.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Keski-Vantaan hammashoitolat:

Tikkurilan terveysaseman, Länsimäen terveysaseman ja Kartanonkosken hammashoitolat palvelevat normaalisti koko kesän.

Hakunilan koulun hammashoitola suljettuna 7.-20.7.2014
Itä-Hakkilan koulun hammashoitola suljettuna 16.6.-10.8.2014
Sotungin koulun hammashoitola suljettu 30.6.-3.8.2014
Jokirannan koulun hammashoitola suljettuna 24.5.-21.8.2014
Peltolan koulun hammashoitola suljettuna 17.6.-11.8.2014
Leinikkien hammashoitola suljettuna 28.7.-1.8.2014
Helsingin skolan hammashoitola suljettuna 23.6.-10.8.2014
Simonkallion koulun hammashoitola suljettuna 30.6.-10.8.2014
Simonkylän koulun hammashoitola suljettuna 25.-27.6.2014 ja 30.6.-3.8.2014
Tennistien hammashoitola suljettuna 30.6.-10.8.2014
Tikkurilan lukion hammashoitola suljettuna 21.7.-10.8.2014

Länsi-Vantaan hammashoitolat:

Myyrmäen terveysaseman hammashoitola palvelee normaalisti koko kesän.

Hämeenkyllän koulun hammashoitola suljettuna 30.6. – 27.7.2014
Kanniston koulun hammashoitola suljettuna 7.-27.7.2014
Katriinan sairaalan hammashoitola suljettuna 30.6.-3.8.2014
Kivimäen koulun hammashoitola suljettuna 1.6.-31.8.2014
Martinlaakson koulun hammashoitola suljettuna 23.6.-27.7.2014
Pähkinärin koulun hammashoitola suljettuna 7.7.-3.8.2014
Vaskivuoren koulun hammashoitola suljettuna 30.6.-10.8.2014
Ylästön koulun hammashoitola suljettuna 23.6.-13.7.2014 ja 21.-27.7.2014

Pohjois-Vantaan hammashoitolat:

Koivukylän terveysaseman hammashoitola ja Mikkolan hammashoitola palvelevat normaalisti koko kesän.

Havukallion hammashoitola suljettuna 14.-23.7.2014
Koivukylän koulun hammashoitola suljettuna 24.6.-3.8.2014
Korson hammashoitola suljettuna 12.5.-27.7.2014
Korson koulun hammashoitola suljettuna 14.7.-17.8.2014
Leppäkorven koulun hammashoitola suljettuna 7.-27.7.2014
Päiväkummun koulun hammashoitola suljettuna 7.7.-10.8.2014
Rekolan koulun hammashoitola suljettuna 23.6.-10.8.2014
Vierumäen koulun hammashoitola suljettuna 7.7.-10.8.2014
Kiertävä autohammashoitola suljettuna 2.6.-17.8.2014

Vanhus- ja vammaispalvelut

Sairaalapalvelut:

Päiväsairaala ja geriatrinen vastaanotto on suljettu 30.6. - 3.8.2014.

Geriatrisen vastaanoton lääkäri-vastaanotto suljettu 7.7.-3.8.2014 ja sairaanhoitajien vastaanotto suljettu 7.7.-27.7.2014.

Henkilöstö keskitetään samana aikana sairaalaosastoille niiden toiminnan turvaamiseksi.

Vanhusten avopalvelujen Myyrmäen, Simonkylän ja Hakunilan päivätoimintakeskukset suljettu 2.5., 30.5. ja 23.6. – 3.8.2014

Vammaispalvelujen työ- ja päivätoimintayksiköt suljettu 2.5., 23.5., 30.5. ja 20.6. - 27.7.2014

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 18

Talous- ja hallintojohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Täytäntöönpano: Tulosyksiköt

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintosihteeri Marika Virtala, p. 09 8392 1049, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan osoite:
Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava **14 päivän kuluessa** siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

4.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puh. 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

4.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy. Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

5.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

5.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.